

NÁJDI
PRAVDU
VO SVETE
NÁZOROV

NEOBLOMNÝ

LISA BEVERE

NAJPREDAVANEJŠIA AUTORKA NEW YORK TIMES

Drahí vzácní priatelia,

rada by som Vás zobrala na cestu na „Božiu Horu,“ na miesto, kde sa môžete naučiť nielen prebývať v Božej neotrasiteľnej pravde a láske, ale tiež na miesto, kde sa rozhodnete stať sa neoblomnými. Ľuďmi, ktorí sú nepohnutelní, rozhodní a pevní.

Ak bol niekedy ten čas, aby sme boli Neoblomný ohľadom lásky a pravdy, tak je to teraz. Boh je láska. Boh je pravda. Oboje, láska a pravda, sú nadčasové a prekračujú naše súčasné moderné trendy a názory.

Boží plán pre nás všetkých je zjavený, keď v Ňom prebývame, a je to práve tu, kde sme prepaľovaní a tvarovaní. e to moja modlitba, drahí priatelia, že keď prebývame v Kristovi, v našom základnom Kameni, sme formovaní do podoby neoblomného človeka.

Stojte verní. Stojte pravdiví. Stojte pevní.

LISA BEVERE

NEOBLOMNÝ

*Mojí drahí,
Ako budeš hľadať pravdu, modlí sa,
aby si objavil lásku.
Vo svete, ktorý sa stal drsným,
musíte mať odvahu byť nežní ako kvitnutie
a tvrdí ako diamant.
Stojte verní. Stojte pravdiví.
Stojte silní. V slove a v skutku osvetľujte cestu
ku skale útočiska. Budte sebavedomí. Nemôžete zlyhať,
pretože ste boli vytesaní z neporaziteľného kameňa.*

„Nie je pevnejší základ ako Skala, na ktorej sme povolani budovať naše životy, naše manželstvá a naše sny. Lisina nová kniha, *Neoblomný*, Vás vyzýva, aby ste objavili viac o tom, kto Boh je, a na oplátku, viac o tom, kto ste Vy.“

Steven urtick,
pastor, *Elevation Church*;
Najpredávanejší autor *New York Times*

„V dnešnom svete je toľko veľa neistoty. Je ťažké vedieť, čomu alebo komu veriť. Preto je nová kniha Lisy Bevere, *Neoblomný*, mocne dôležitá. Lisa píše so sebavedomím, postojom a eleganciou, ako Vás vedie na duchovnej ceste smerom k neotrasiteľnej pravde. Jej slová sú nadčasové, príhodné a aktuálne. Pozývajú nás späť na miesto svätosti, stability a pravdy zakorenenej v Kristovi.“

Graig a Amy Groeschel,
pastori v cirkvi *Life Church*;
Autori knihy *From This Day Forward*

„Dôležité. Hodnotné. Presvedčivé. Lisa Bevere je vytrvalá v jej presvedčení, aby sme stáli na Pravde a pre Pravdu. Jej jasný hlas nám pripomína, že Pravda má Meno, a to Meno môžeme spoznať. Ak túžiš po neotrasiteľnom mieste, kde ukotvíš svoj život (a každý z nás túži), *Neoblomný*, Vám pomôže viesť Vás k jedinej nemennej Skale – k Ježišovi. Udržujte si túto knihu nablízku, a častejšie, držte tieto strany naplnené presvedčením otvorenú vo Vašich rukách.“

Louie a Shelley Giglio,
zakladatelia konferencií *Passion Conferences*

„Wow! Moja drahá priateľka Lisa trafila kliniec po hlavičke. „Keď sa pravda stane tekutou, strácame kontakt s odpoveďami väčšími než sme sami. Skutočná pravda je Skala. Neoblomná. Nedeliteľná. Nepohnutelná. Neporaziteľná.“ V generácii a kultúre, kde sa pravda hýbe s trendami, sú biblické pravdy, ktoré Lisa zdieľa v tejto knihe, tak veľmi potrebné.“

Christine Caine,
najpredávanejšia autorka a zakladateľka
A21 Campaign a *Propel Women*

„Ako nádherný gobelín, utkaný z najelegantnejšieho vlákna, *Neoblomný* kombinuje nepopierateľnú vášeň, zraniteľnosť a nebeský dar Lisy Bevere ako vietor, aby oslobodil každého čitateľa. S láskou a pochopením nás Lisa berie na cestu, ktorá zmení našu myseľ, uzdraví naše srdce a naplní nášho ducha zjavením o božom dokonalom pláne pre Váš život.“

Sarah Jakes Roberts,
autorka knihy *Don't Settle for Safe*

„Táto kniha je hlboká vo svojej múdrosti, a tiež hlboko osobná. Lisa je obdarená sposovateľka a dôveryhodná priateľka, ktorá nás sprevádza ku skalopevnému pochopeniu našej pravej identity v Kristovi.“

Sheila Walsh,
autorka knihy *In the Middle of the Mess*

„Pri čítaní otvorených strán tejto odvážnej novej knihy, dve vyhlásenia rezonujú s mojou skúsenosťou s Kristom a Jeho Kráľovstvom. „Keď sme obnažení z bázne, nachádzame samých seba oblečených v zmätku a porovnávaní“ a „keď sa pravda stáva tekutou, strácame kontakt s odpoveďami,

ktoré sú väčšie ako my sami.“ Tieto dve reality sú také hlboké, keď sa týkajú ľudského stavu. Som vzrušená, čo táto kniha rozvíri, potvrdí a odpáli. Vo svete, v ktorom sa načahujeme a chvátame po úžasnej realite, nech nájdeš múdrosť pre cestu, istotu presvedčenia, milosť byť dieťaťom, akým naozaj si, a odvahu stať sa svetlom v temnote pre iných.“

Bobbie Houston,
spolu pastorka *Hillsong Church*

„Veľa kazateľov a autorov rozprávajú o žití 'Neoblomného' života pre Ježiša, ale Lisa Bevere ho pravdivo definuje. Táto kniha je vdýchnutím od Ducha Svätého a pomazanie na jej živote skrze túto knihu je zřejmé.“

Heather Lindsay,
autorka/speakerka

„Nikdy nezabudnem na moment, kedy Lisa so mnou zdieľala jej plány napísať jej novú knihu, Neoblomný. Sedela som v aute, slzy mi tiekli po tvári, bola som zasiahnutá touto veľmi dotýkajúcou sa a relevantnou témou. Vo svete, kde sa pravda vidí a berie ako relatívna, Lisa majstrovsky zachytáva ťažké témy, odpovedá na neľahké otázky a buduje biblický základ, o ktorý sa môžeme oprieť v nasledujúcich rokoch, ktoré prichádzajú. Lisa to zvládla znovu! Píše knihy, ktoré všetci milujeme čítať, ale tiež nás nachádza v tom, že ich zároveň potrebujeme čítať.“

Havilah Cunnington,
spoluzakladateľka *'Truth to Table'*

„Som taký vzrušený kvôli tejto novej knihe od Lisy! Je takou drahou našou priateľkou a nesie také aktuálne slovo pre túto hodinu a dobu. Ona a John sú našimi neuveriteľnými priateľmi a vodcami v našich životoch, a my absolútne milujeme to, čo boh robí v a skrze nich.“

Brian and Jenn Johnson,
zakladatelia *Bethel Music*

Tiež od Lisy Bevere

Bezkonkurenčná

Dievčatá s mečmi

Lioness Arising (Levica povstáva)

Fight Like a Girl (Bojuj ako dievča)

*Kissed the Girls and Made Them Cry
(Pobožkali dievčatá a rozplakali ich)*

NÁJDI
PRAVDU
VO SVETE
NÁZOROV

NEOBLOMNÝ

LISA BEVERE

NEW YORK TIMES NAJPREDÁVAJNEJŠIA AUTORKA

Neoblomný, Slovak by Lisa Bevere

© 2019 Messenger International

MessengerInternational.org

Originally published in English as Adamant: finding truth in a universe of opinions

ISBN 978-0-800727-25-3

Additional resources in Slovak by John and Lisa Bevere

are available for free download at: CloudLibrary.org

To contact the author: LisaBevere@ymail.com

This book is a gift from Messenger International and is NOT FOR SALE

Neoblomný, v slovenskom jazyku od Lise Bevere

Copyright © 2019 Messenger International

Pôvodne vydané v anglickom jazyku s názvom:

Adamant: finding truth in a universe of opinions by Lisa Bevere © 2019

Messenger International

Messenger International, P.O. Box 888, Palmer Lake,

CO 80133-0888, USA

Ďalšie materiály v slovenskom jazyku od Johna a Lisy Bevere sú bezplatne dostupné na internetovej stránke: CloudLibrary.org

Kontakt na autorku: LisaBevere@ymail.com

Táto kniha je dar od organizácie Messenger International a je NEPREDAJNÁ

Copyright© 2019 Syloam pre slovenský jazyk

Vydavateľ: SYLOAM – Kresťanská medzinárodná misia

Černyševského 11, 851 01 Bratislava

www.syloam.eu

Preklad: Viktória Horečná

Jazyková úprava: Mgr. Martina Ficová

Redaktor vydavateľstva: Miroslav Fic

Grafika: Darko Brvenik

OBSAH

Podakovanie - 15

1. Neoblomný - 17
2. Neoblomne intímny - 35
3. Neoblomne stály - 55
4. Neoblomný v láske - 67
5. Neoblomný, ktorého milujeme - 87
6. Neoblomný v nenávisti - 117
7. Neoblomne zasadení za pravdu - 145
8. Neoblomný v slove - 159
9. Neoblomná premena - 185
10. Neoblomný vo svätosti - 213
11. Ja som neoblomný - 231

Príloha 1:

Dodatočné Písmo

Pasáže pre Kapitulu 6 - 247

Príloha 2:

Vyučovania z Prísloví a Kazateľa - 251

Poznámky - 259

POĎAKOVANIE

Rabín Brian Bileci:

ďakujem ti za tvoj rabínsky a prorocký náhľad.

Scotto Lindsey z cirkvi Faithlife:

vždy mi pomáhaš byť rozumná.

Adrea Doering:

pracovať s tebou je sen.

Team Messenger International:

nič z toho by som bez Vas neurobila.

1

NEOBLOMNÝ

...hľadte na skalu, z ktorej ste vyťatí, a do dutiny jamy,
z ktorej ste vykopaní!

(Iz 51:1, Roháčkov preklad)

Viac ako rok som sa zamýšľala nad týmto veršom, až sa mi v mysli usadil obraz tejto skaly, tohto *neoblomného* drahokamu, tohto... *adamantu*.

Slovo *neoblomný* sa nám v mysli spája s prívlastkami ako nepohybný, neprípustný a nepoddajný ... názor na vec alebo postoj. A presne takú povest' si získal Adamant pre svoju jedinečnú tvrdosť.

Ale prívlastky a príslovky, za ktoré ho zvykneme považovať, nie sú pôvodným predstaviteľom tohto slova. Adamant vznikol ako podstatné meno a v mnohých ohľadoch bol len ilúziou.

Príbeh adamantu má staroveký až mýtický pôvod. Kedysi to bol kameň. Opravujem sa: neznámy kameň. Mal predstavovať prchavý minerál, ktorého existenciu len hypoteticky pripúšťali v starovekom Grécku. Práve vtedajší matematici, filozofi a mystici si ho po prvýkrát predstavili ako niečo dovtedy nevidané –

drahokam, tak tvrdo vykryštalizovaný, že sa nedal ničím štiepiť ani zlomiť. Bez akýchkoľvek prasklín, dokonale priehľadný, nemerateľne tvrdý ... no napriek tomu neodolateľný.

Tento kameň mal jedinečnú schopnosť pritiahnúť či odpúdiť iné predmety. Dokázal pritiahnúť iných, ale jeho nepritiahlo nič. Dokázal pôsobiť ako magnet, ale sám sa ani nepohol. Kameň sa jedinečne prejavoval pôsobením svetla. Dokázal absorbovať lúče a sústrediť ich tak, že presmeroval uhol ich dopadu na iné miesto. Oheň nedokázal preniknúť povrchom kameňa a ten ostával chladný, aj keď ho vytiahli priamo z plameňov.

To sú len niektoré z pravdepodobných vlastností Adamantu (neoblomného, pozn. prekladu). Problematickú časť príbehu predstavoval spôsob jeho objavenia. Pochádza z tmavej hĺbky srdca Zeme? Alebo sa kryštály kameňa rodili z ohňa v útrobach sopiek? Či pochádza zo skrytých tajomstiev hlbín mora? Alebo ním bohovia odmieňali pozemšťanov za určité zásluhy?

Gréci nazvali tento záhadný kameň *adamas*, čo sa dá najlepšie preložiť ako „nepremožiteľný“. Napriek absencii akéhokoľvek dôkazu, že by *adamas* niekedy skutočne existoval, ľudia vždy snívajú o jeho neporaziteľných vlastnostiach a spôsoboch jeho využitia.

Z nerastu údajne vznikali zbrane do boja: meče, sekery, nezlomné nože a nepoddajné štíty. I ten najtenší hrot šípu vyrobený z *adamasu* dokázal preniknúť obávaným cieľom s ľahkosťou. A brnenie? Bojovníci odetí v nepreniknuteľnom *adamasovom* brnení boli vlastne nedobytní. Temnota nedokázala takýchto rytierov zastaviť, lebo lúče žiariace z *adamasu* oslepili protivníkov a samy tak prerážali bojovníkom cestu k víťazstvu.

Viera v existenciu *adamasu* bola taká presvedčivá, že sa zvesti o ňom dostali až na sever do Európy, k hraniciam Veľkej Británie.

Vtedy sa z gréckeho slova *adamas* stal *adamant* (*Neoblomný*), ako ho dnes poznáme. Tam názov kameňa trpezlivo čakal, kým ho neodhalia.

Keď okolo roku 400 pred Kristom v Indii objavili kryštály diamantu predpokladalo sa, že človek konečne našiel dlho hľadaný nerast. Žiaden dovtedy známy kameň sa nedokázal vyrovať tvrdosti diamantu. Všetky ostatné nerasty zrodené pri nižšej teplote sa pod silou diamantového *adamantu* štiepili. Tieto drahé kamene sa rodili v žriedlach nesmierneho ohňa a tlaku, kde sa všetky ostatné komponenty zničili a ostal iba jeden prvok – uhlík, naviazaný do podoby kryštálu diamantu.

Dlhé storočia si ľudia pojmy *adamant* (*neoblomný*, pozn. prekladateľa) a *diamant* zamieňali, keď chceli niečomu prisúdiť nepremožiteľné, extrémne pevné a nezničiteľné vlastnosti. Aj knieža všetkých kazateľov Charles Spurgeon a legenda Puritánov John Bunyan opakujú slová proroka Zachariáša, ktorý žiadal nad *neoblomnými* srdcami ľudí; srdcami nepreniknuteľnými pravdou Božieho Slova a tvrďšími než kremeň:

Áno, zatvrdili si srdcia do podoby *adamantu* (*neoblomného*, pozn. prekladateľa), aby nemuseli počúvať slová zákona a slová, ktoré Pán nebeských zástupov zvestoval prostredníctvom svojho Ducha skorším prorokom: preto Pán zástupov zoslal na nich veľký hnev.

(voľný preklad z angl. originálu: Zach 7:12,
King James Version)

Súčasnejšia verzia prekladu tohto verša nahrádza slovo *adamant* (*neoblomný*, pozn. prekladateľa) *diamantom*:

Srdce si zatvrdili na diamant, aby nepočuli náuku
a slová, ktoré Hospodin mocností poslal svojim
Duchom prostredníctvom prvších prorokov.
Preto od Hospodina mocností doľahol veľký hnev.

(Zach 7:12, Roháčkov preklad)

—◆—
NEMOHLA BYŤ
JEHO ÚLOHOU
PRINIESTĚ
NA SVETLO
SKRYTÚ
PRAVDU O NÁS?

Až v 18. storočí francúzsky vedec Antoine Lavoisier objavil, že diamant sa pod vplyvom dostatočného tepla a kyslíka úplne vyparí. Spríchodom tohto poznatku sa chápanie významu nerastov diamantu a adamantu (neoblomného) navždy rozdelilo; a hon za nepremožiteľným, extrémne pevným a nezničiteľným nerastom skončil. Jeho názov ostal nositeľom bájných vlastností, ktoré realita nepotvrdila. Ale ľudia neprestali snívať. Fantazijný kameň Arkenstone – drahokam z románovej tvorby J.R.R. Tolkiena, akoby potvrdzoval mýtický pôvod *adamantu* (*neoblomného, pozn. prekladu*). Ľudia ho už viac ako dve tisícročia hľadajú a nenachádzajú. No aj tak by ma zaujímalo...

Kde sa príbeh *adamantu* (*neoblomného, pozn. prekladu*) vlastne začal? Je nebudaj semienkom inšpirácie od Boha? Načo je dobré túžiť po niečom chýrnom a odvolávať sa na niečo neexistujúce? Alebo sa medzi nami predsa *adamant* (*neoblomný, pozn. prekladu*) nachádza ako niečo utajené? Možno nikdy nemal byť prostriedkom k vojne a deštrukcií, ale k záchrane a k zaopatreniu. Nemal byť náhodou kameňom pre nás všetkých? Nemohlo byť jeho úlohou priniesť na svetlo skrytú pravdu o nás? Nebolo by fajn mať v živote istotu nemennej konštanty? Najmä, keď žijeme vo svete, kde sa pravda ohýba a mení podľa posledných trendov a aktuálnej kultúry?

Niečo pevné?
Niečo neporaziteľné?
Niečo nemenné?

Možno sú tieto úvahy len hlúpe otázky o neexistujúcom kameni. Koniec koncov, žijeme v dobe, kedy sa už nekonajú výpravy za čarovnými kameňmi moci. Sme realisti a naučili sme sa, že hviezdy sú iba zhluk plynov. Kráčali sme po Mesiaci a poslali sondy do temných jaskýň pod oceánskym dnom. Podarilo sa nám odmystifikovať všetko, čo kedysi vzbudzovalo v ľuďoch úžas a bázeň.

Zbavili sme sa bázne a ostali sme zahalení zmätkom a túžbou po uznaní vlastnej jedinečnosti.

Tým vzdelanejším často chýba zmysel života a priestor sa realizovať.

Stali sme sa závislými na peňažných systémoch, ktoré nás pri nákupoch zotročujú úvermi a dlhmi.

Politické systémy zriadené našimi predkami nás dnes už nezjednocujú, ale rozdeľujú.

Máme množstvo sociálnych sietí, ale ozajstné medziludské vzťahy sú povrchné bez zblížujúcej intimity.

Čerpáme identitu zo zamestnania, no zostávame naďalej nenaplnení.

Používame vyspelé technológie boja proti ľuďom, ktorých ani nikdy neuvidíme.

Keď sa pravda stáva neistotou, strácame dôležité odpovede presahujúce ľudské vedomie.

Skutočná pravda je ako skala. Neoblomná. Pevná. Neporaziteľná. Nedeliteľná.

Ježiš je pravda. A ja tvrdím, že Ježiš je ten bájnny Adamant (Neoblomný, pozn. prekladu).

Ježiš – Neoblomný

Žiaden pozemský kameň neobstojí pred živým Kameňom. Ježiš zosobňuje všetko, čo Gréci a mystici hľadali. On je naša Skala, náš uholný Kameň a náš dlho hľadaný Neoblomný. Iba Ježiš Kristus je nemenný Kameň a má moc všetko zmeniť. Táto Skala medzi nami žije už od vekov. Keď deti Izraela putovali púšťou v zdanlivo bezcieľnom úsilí, Mojžiš vnímal Jeho prítomnosť:

On je Skala, jeho dielo je dokonalé, všetky jeho cesty sú správne. Boh je verný, bez neprávosti, spravodlivý a priamy.

(Dt 32:4, Ekumenický preklad)

A tiež potom, ako Boh zachránil Dávida z vyhnanstva na púšti, Dávid vykrikol:

Vrúcne ťa milujem, Hospodin, moja sila! Hospodin je moja skala, moja pevnosť a môj vysloboditeľ; môj Boh je moje bralo, k nemu sa utiekam; môj štít, roh mojej spásy a môj hrad.

(Žalm 18:1-2, Ekumenický preklad)

Starozákonný hebrejský pojem *skala* znamená „nedobytné útočisko“. Skala dáva človeku silu; je pevným podloží pre ľudské kroky vo svete znečistenom pohyblivým štrkom. Keď sa ocitneme v smrteľnom zovretí nepriateľa, Ježiš je našou pevnosťou. Táto Skala je našim záchrancom, našim ochrancom a štítom obrany. Ježiš Kristus nás pomazáva olejom Ducha a utvrdzuje našu spásu proti hlasom nepriateľa.

Kresťania sú v mnohých ohľadoch na Zemi vlastne utečenci hľadajúci to bájne bezpečné sväté miesto na výšine. Túžime po istote; po svete, kde vládne neobmedzená spravodlivosť.

Kedysi sme opustili svojich „egyptských“ otrokárov, rovnako ako Izraeliti, no ešte sme sa nenaučili ovládať tie zotročujúce hlasy v podvedomí, ktoré do nás krutosť sveta vštepila. Už vtedy nás Skala sprevádzala na ceste po púšti a pripravovala nás na určitý zámer. No my Jej prítomnosť nevnímame. Je načase priznať si svoju nedostatočnosť a opätovne sa o ňu oprieť, aby nás (Skala) mohla uzdraviť.

Kto padne na ten kameň, doláme sa, a na koho padne on, toho rozmliaždi.

(Mt 21:44, Ekumenický preklad)

Vo verši sa hovorí o Ježišovi v úlohe Syna aj Skaly. Obe Jeho podoby ľudia odmietli napriek tomu, že ich ustanovil sám Boh. Syn bol Skalou, ktorá prišla zničiť tyraniu ľudských mocností a zároveň bol uholným Kameňom pre založenie Božieho kráľovstva na zemi. N.T. Wrightovi sa podarilo vystihnúť túto dvojúlohu slovami:

Podobne ako v angličtine vytvárajú slovo „son“ (syn) rovnaké písmená ako slovo „stone“ (skala) s pridaním dvoch ďalších písmen, tak aj v hebrejčine – úplnou zhodou okolností – písmená v slove ben (syn) sú totožné s písmenami v slove eben (skala) s pridaním jedného ďalšieho.¹

Som vďačná za to, že sme v Ježišovi boli spojení aj so Skalou, aj so Synom. V Ježišovi nachádzajú osamelí ľudia nový domov a mnohí sa stávajú jedným. Ježiš je tou Skalou pochádzajúcou z Božieho vrchu, ľudskými rukami nedotknutou. On je Skalou, pred ktorou žiadne pozemské kráľovstvo neobstojí. Daniel prorokoval konfrontáciu s Kristom, našim Neoblomným, keď kráľovi Nabuchodonozorovi vysvetlil význam tajuplného sna:

◆

V JEŽIŠOVI
NACHÁDZAJÚ
OSAMELÍ
ĽUDIA NOVÝ
DOMOV A
MNOHÍ SA
STÁVAJÚ
JEDNÝM.

Ty, kráľ, videl si akúsi mohutnú sochu. Tá socha bola veľká a jej lesk bol veľmi silný; stála pred tebou a jej výzor naháňal strach. Jej hlava bola z rýdneho zlata, prsia a ramená zo striebra, brucho a bedrá z bronzu. Jej nohy boli zo železa a chodidlá čiastočne zo železa a čiastočne z hlíny. Díval si sa, až sa bez zásahu rúk odštiepil kameň a zasiahol chodidlá sochy, čo boli zo železa a z hlíny, a rozdrvil ich.

(Dan 2:31-35, Ekumenický preklad)

DOVOE
JEŽIŠOVI
ZATRIASŤ
TVOJIM
SRDCOM.
PRÍLIŠ SILNO
ŤA MILUJE, ABY
ŤA NECHAL
ŽIŤ V PASCI
POLOPRÁVD

V Kristovi sa semienko stalo skalou a tá vyrástla do podoby veľhory. Veľhora pokryla celú Zem a stala sa národom - Siónom. Ak sa zbytočne umárame a staviame naše životy na hodnotách, ktoré sa pod úderom Skaly zosypú, naša snaha bude márna a odveje ju vietor času. Ježiš sám otrásie všetkým, čo nie je založené na nezlomnej pravde – iba tá prežije až do konca čias. Neboj sa preto vlnobitia, priateľu. Dovoľ Ježišovi zatriať tvojim srdcom. Príliš silno ťa miluje, aby ťa nechal žiť v pasci poloprávd a v kráľovstve lží tak, ako tomu bolo kedysi. Tvoj život nikdy nemal stáť na hline štrku. Mal stáť na živej Skale.

Živé skaly

Pristupujte k nemu, živému kameňu, ktorý ľudia síce zavrhlí, ale pred Bohom je vyvolený a vzácny. Aj vy sa dajte zabudovať ako živé kamene do duchovného domu, aby ste sa stali svätým kňazstvom, ktoré bude prinášať duchovné obety, príjemné Bohu skrze Ježiša Krista.

(1Pt 2:4-5, Ekumenický preklad)

Vo verzii Biblie *Message* sa táto pasáž začína slovami: „Vitajte v kráľovstve Živého kameňa – zdroja všetkého života.“ V Ježišovi začnú naše srdcia opäť žiť a my sami sa tak staneme

živými kameňmi v ľudskom tele, kde postupne objavujeme svoju jedinečnú úlohu. Naším poslaním je vlastným životom vytvárať duchovný domov, svätyňu. Ale nemáme zastávať úlohu staviteľov. My sme stavebný materiál, z ktorého Ježiš stavia svoju cirkev.

Milujem slovo svätyňa. Je to skrýša; útočisko; prístav bezpečia, ochrany a slobody. Je úžasné predstaviť si, že náš život je *neoblomným* bezpečím! Svätyňa nie je žiadnou bezduchou budovou. Je to útočisko dýchajúce životom, kde slúžime Otcovi rovnako ako kedysi kňazi v chrámoch. Peter pokračuje v tejto myšlienke ďalej:

Veď v Písme je napísané: Hľa, kladiem na Sione kameň, uholný, vyvolený, vzácny; kto verí v neho, nebude zahanbený. Pre vás, veriacich, je vzácny, ale pre neveriacich je to kameň, čo stavitelia zavrhlí; ten sa stal kameňom uholným.

(1 Pt 2:6-8, Ekumenický preklad)

Viem, že niekedy kresťania robia a hovoria také veci, že by sme najradšej zatajili našu praktizujúcu vieru – ale nikdy by sme sa ani na sekundu nemali hanbiť za náš uholný Kameň. Lebo Ježiš je dokonalý. My sme poškrvrnené drahokamy a často sa nám darí oslabiť Jeho žiaru nedokonalými počinmi. On sa ale rozhodol spojiť nás do jednej siete, aby sme vydali zo seba to najlepšie a aby všetky naše nedokonalosti mohol napraviť.

Ľudia zlyhávajú.

Ľudia zlyhávajú v braní ohľadu na druhých.

Nedarí sa nám chápať sa navzájom tak, ako nás vidí a chápe Ježiš.

Nech sa ale stane čokoľvek, Ježiša nikdy nesmieme spochybniť. On nikdy nezlyháva. Podrobil sa trestu bez toho, aby čo i len raz zaváhal či prehral. Oddane miluje svoju nevestu cirkev, až kým ju neočistí do dokonalosti. Nemali by sme Ho v tomto smere napodobňovať? V Izaiášovi sa píše:

Preto takto hovorí Pán, Hospodin: Hľa, ja položím kameň na Sione, kameň osvedčený, uhoľný, vzácny, pevne založený. Kto uverí, nebude bezradný.

(Iz 28:17, Ekumenický preklad)

Hebrejské slovo „bezradný“ znamená aj „byť znepokojený a rozrušený“. Tu hneď vidíme Boží

prísľub – nám, mne aj tebe: my veriaci sa nemáme rozrušovať, ani znepokojovať. Máme si upriamiť myseľ na neoblomný uhoľný Kameň a zostaneme v úplnom klude.

(Iz 26:3)

◆
JEŽIŠ ODDANE
MILUJE SVOJU
NEVESTU
CIRKEV,
AŽ KÝM JU
NEOČISTÍ DO
DOKONALOSTI.

S príchodom Ježiša sa princíp zmenil. Ježiš, ktorého odsúdili, sa stal útočiskom pre odsúdených.

Vy však ste vyvolený rod, kráľovské kňazstvo, jeho vlastný svätý národ, aby ste zvestovali veľké skutky toho, čo vás povolal z temnoty do svojho predivného svetla. Kedysi ste neboli ľuďom, ale teraz ste Boží ľud; prv ste boli bez milosrdenstva, ale teraz ste milosrdenstvo dosiahli.

(1 Pt 2:9-10, Ekumenický preklad)

Kedysi sme Mu nepatrili; teraz sme Jeho národ. Kedysi sme boli prekliati; teraz sme prijatí. Kedysi sme boli roztrúsení; teraz sme v Ježišovi zjednotení. Ty ... ja ... my odvrhnutí ... sme sa stali Bohom vyvolení a povolani ako svätí ľud do kňazskej

práce. Náš život ukazuje svetu zmenu, ktorú Ježiš na nás spravil. Vymenil staré za nové. Rozhodli sme sa uveriť večnej Skale a z hĺbky zlomeného srdca Ho voláme, aby nás obnovil. V Ježišovi sme sa z odsúdených stali prijatými. Nemali sme *nič* a skrže Neho sme získali *všetko*.

—◆—
NEMALI SME
NIČ A SKRZE
NEHO SME
ZÍSKALI
VŠETKO.

Náš uholný Kameň nie je mŕtvy pozostatok minulosti. Ježiš nie je mŕtvy kameň vydolovaný z útrob Zeme. Kristus je živá Skala a ako taká je architektom nášho nového začiatku. Je trvácnou Skalou s mocou nás zmeniť.

Skaly a semienka

V starovekej architektúre sa uholný kameň považoval za semienko, z ktorého vyrástla celá budova. Uholný kameň určil konštrukčný systém a polohu ostatným kamenným blokom v stavbe. Miesto uholného kameňa bolo presne vypočítané a stavitelia ho určili tak, že zarovnali polohu hviezd s koncovými bodmi kompasu. Je úžasné, že aj hviezdy takto ohlasovali príchod nášho uholného Kameňa.

Moderná architektúra už nepoužíva uholný kameň ako prazáklad stavby. Dnes sú uholné kamene iba dekoratívne plakety dodatočne umiestnené na budovu, aby pripomínali dátum jej založenia. Nemajú žiaden konštrukčný význam – sú to len také prílepky. Naopak, Ježiš nie je dekoratívny prílepok na fasáde ľudského života. Určuje jeho konštrukčný systém a je semienkom, z ktorého vyrastá celý život.

Nielenže je nám smrteľníkom útočiskom a prazákladom života, ale je aj osviežujúcim nápojom. Po príchode Ježiša vysvetľuje Pavol cirkvi v Korinte, aký mala význam Skala v časoch exodu: „... a všetci pili ten istý duchovný nápoj, lebo pili z duchovnej skaly, ktorá ich sprevádzala, a tou skalou bol

Kristus“ (1 Kor 10:4, Ekumenický preklad). Izraeliti putujúci za Mojžišom na púšti boli napájaní vodou zo skaly – Skalou, ktorá ich nasledovala. Ježiš bol tou Skalou. Aj počas náročnej cesty bola nežná Božia láska a zaopatrenie prítomné, a Ježiš celú výpravu odzadu chránil.

Zaujímavé.

Skala nielenže poskytovala miliónom ľudí vodu, ale spolu s nimi aj putovala! Boh ich počas dňa viedol ako stĺp oblaku; v noci zase ako stĺp ohňa a vo dne v noci ich zo zálohy nasledovala Skala. Je to nádherný výjav Božej všadeprítomnej starostlivosti o deti Izraela, ako putovali púšťou. Niektoré rabínske tradície hovoria, že Skala mala podobu siete, ktorá sa kotúlala s davom a zastala až pri hlavnom veliteľskom stane, keď sa výprava utáborila.²

Či mala Skala na púšti doslovnú alebo symbolickú podobu je nepodstatné. Pavol tvrdí, že Skala predstavovala ešte nezrodeného Ježiša – izraelskú všadeprítomnú ochranu. Skala bola predzvestou Emanuela, nášho stále prítomného Pána. Aj v dnešných dňoch je Ježiš Skalou, ktorá s nami putuje životom a napája nás živou vodou:

Otvoril skalú a prúdom tiekla voda, valila sa ako rieka
pustým územím.

(Ž 105:41, Ekumenický preklad)

Život je popretkávaný obdobiami sucha a sucho zvykne odhaliť, z čoho čerpáme silu. Niekedy také obdobia trvajú týždne, iné mesiace a potom sú také, čo sa natáhujú niekoľko rokov. Ale bez ohľadu na to, ako pusté sa ti tvoje okolnosti zdajú byť alebo ako dlho trvajú, v našej divočine života sa nachádza skrytá rieka. Tá rieka nie je viditeľná, ale skrytá vo vnútri v tebe. Ak si smädný a vyprahnutý, načiahni sa za Skalou.

Keď visel Ježiš na kríži, Skala sa opäť raz otvorila – no tentokrát z nej vytryskla krv a voda ... voda, aby umyla a krv, aby vykúpila.

Dobrota našej Skaly je voči ľudskej špinavosti odolná. Ľudská hriechnosť v prítomnosti nášho Ježiša – Neoblomného sa mení na prach a Jeho dokonalosť potom o to viac žiari. Je si dobre vedomý našich pokleskov. Vidí všetku bolesť a hanbu, ktorú naše vedomé voľby prinášajú druhým ľuďom a aj nám samotným. Ale On jednoducho nedokáže samého seba poprieť ... ostáva milujúci a odpúšťajúci. Je skutočne Pánom a Spasiteľom všetkých a každého, kto si trúfne na Neho hodiť svoj zlomený život, dokáže premeniť nezničiteľnou milosťou.

—◆—
ON
JEDNODUCHO
NEDOKÁŽE
SAMÉHO SEBA
POPRIEŤ

Nové meno

A Ježiš mu odpovedal: „Ježiš mu odpovedal:
Blahoslavený si, Šimon, syn Jonáša, lebo ti to nezjavilo
telo a krv, ale môj Otec, ktorý je v nebesiach.

A ja ti hovorím: Ty si Peter a na tej skale postavím
svoju Cirkev a pekelné brány ju nepremôžu.“

(Mt 16:17-18, Ekumenický preklad)

„Ty si Peter.“

Nový život si vyžaduje nové meno. A premenený charakter si vyžaduje dar nového mena.

Toto tvrdenie muselo v Šimonovej duši hlboko zarezonovať. Aký to bol asi pocit byť vybraný spomedzi ostatných a nazvaný skalou, keď celý svoj predošlý život ho všetci poznali pod iným menom?

Šimon. Na tom mene nie je nič zlé. Iba nie je dostatočne obsiahle. Hovorilo o tom, kým bol a nie o tom, kým sa mal stať. Keď prehovoríme novou rečou, začneme tiež vidieť veci z inej perspektívy. Peter bolo výstižné meno a pasovalo k jeho novej budúcnosti.

Šimon znamená „počúvať“ a „počuť“. Môže tiež znamenať „ohybný ako trstie“, „vnútorne poddajný“. Keď by sme všetky významy spojili do jedného, mohli by vystihovať človeka, ktorý sa poddá všetkému, čo počuje. V tomto zmysle sme všetci tak trochu Šimonmi. Čakáme na nové meno a novú budúcnosť. Tak ako on, aj my sa poddávame smeru, odkiaľ počujeme prichádzať hlasy.

Rozhovor so Šimonom a zmena jeho mena predpovedala našu novú pozíciu v Kristovi. Lebo On nás premieňa z podoby ohybného trstia na opevnenie z *neoblomného*.

Šimon sa potreboval zmeniť z rybára na lovca ľudských duší. Jeho zmena mena zatvorila strany starej knihy, aby Boh mohol napísať na čistý papier novú.

Zaujímalo by ma, či sa Šimonovi meno Peter nezdalo sprvoti divné. Alebo by sa bol býval rád tak volal už celý život? Vedeli ste, že v nebi každý dostaneme kameň s rytinou nášho skutočného mena? Ježiš nám vyslovil prísľub:

Kto má uši, nech počúva, čo Duch hovorí cirkvám:
Tomu, kto zvíťazí, dám zo skrytej manny a dám mu
biely kameň, na ktorom bude napísané nové meno,
ktoré nepozná nik, iba ten, kto ho dostane.

(Zj 2:17, Ekumenický preklad)

Toto nové meno bude skrývať naše víťazstvá. Bude vystihovať to, ako sme porazili vlastný strach a stali sa bytosťami podľa

Božieho zámeru. Zdá sa mi fascinujúce, že naše pravé meno je vyryté do kameňa. Pre mňa to znamená, že moja súčasná identita je premenlivá a že moja skutočná identita, ktorú postupne nadobúdam, bude večná. Načo by som mala žiť podľa mena súceho na prítomnosť, keď mi moja Skala vybrala meno šité na večnosť? Žijem tu preto, aby som osobnostne rástla do podoby nového mena.

V momente, keď Ježiš vysloví o nás nejakú pravdu a tá sa stane našou súčasťou, niečo sa zmení. V takých momentoch na chvíľočku pochopíme, aké to je poznať samých seba tak, akí máme byť. Presne preto som šťastná, že nás práve Peter volá k uholnému Kameňu. Nie je to prvýkrát, čo Ježiš narába s kameňom. S povolaním tesára sa spája práca s drevom, ale za čias Ježiša tesári tiež spracovávali kameň, železo, meď a aj drevo.³ Našmu uholnému Kameňu boli kamene blízke.

ŽIJEM TU
PRETO,
ABY SOM
OSOBNOSTNE
RÁSTLA DO
PODOBY
NOVÉHO
MENA.

Na Zemi nás poznajú podľa mena od rodičov. Vo večnosti bude mať každý z nás nové meno, ktoré bude poznať len On sám. Až do momentu, keď bude vyjavené všetko skryté, máme to privilégium používať a čerpať z tajov mena Ježiš.

V mene Ježiš sa malé skalky postupne zoskupujú až vytvoria svätú horu.

V mene Ježiš sa z malých semienok stávajú obrovské stromy.

V mene Ježiš sa kamenné srdcia menia na živé kamene.

V mene Ježiš sa mnohí stávajú jedným.

Zaistený v Ježišovi

Pozícia v Kristovi nie je daná našou schopnosťou držať sa Ho. Od momentu, keď Ho prijmeme, je to Jeho schopnosť držať nás, čo nám dáva záruku istoty. V Kristovi, v našej Skale, v *Neoblomnom*, v našom uholnom Kameni, sme v bezpečí.

Nedávno som absolvovala let do Chicaga a počas hodinovej cesty taxíkom do hotela sa ma môj muslimský šofér snažil presvedčiť na islam. Uistoval ma, že ak sa budem modliť každý deň a budem dodržiavať princípy islamu, budem mať šancu, že sa nakoniec dostanem do neba. Bol to jednoznačný podmieňovací spôsob. Nemala som žiadnu záruku, ale nejaká šanca tu predsa len bola. Veľkoryso mi ponúkol miesto na skale, no bez prísľubov. Bola som si vedomá, že ak sa pošmyknem, zo skaly spadnem. Takže som si vybrala ostať v Kristovi; ak aj padnem, nikdy z Neho nevypadnem.

Padáme na Neho, nikdy nie von z Neho.

Boh daroval každému z nás určité množstvo viery, prostredníctvom ktorej v Ňom zotrývame. Akonáhle začneme dôverovať niekomu inému namiesto Ježiša, prichádza pád. Dôvera v Ježiša nás chráni pred váhaním. Pusti vieru do svojho života. Pozvi ju k sebe. Aj napriek snahe sa ti to nepodari vo vlastnej sile. Ani iným, čo sa pokúšali vyliezť na horu viery vo vlastnej sile po sypkej šotoline, sa to nepodarilo. Len preto, že vieru nemožno vidieť v hmotnom svete, neznamená, že sa nedeje. Viera je oživenie vnútornej nádeje, že okrem tohto sveta existuje ešte viac. Viera nám dodáva odvahu pýtať si viac, odvážiť sa snívať, že v Kristovi sa aj my môžeme stať neoblomný, neotrasiteľní a neporaziteľní.

Hory

Boh nám dáva možnosť prekonávať hory ťažkostí v Jeho sile, v Jeho šľapajách. Nedávno som si do denníka napísala toto:

Volajú na mňa – tieto obrovské výšiny, ujdí a buď mi potešením. Zvádzajú ma nevídanými tajomstvami, ktoré spoznajú len tí, čo počúvnu ich volanie. Ale už som stará a nemám síl. Prečo ma voláte až teraz? Povedal mi: „Svah je strmý, ale Ja som silný. Tvoja sila sa ti vráti, keď vy kročíš po ceste, ktorú som ti pripravil.“

Bývam v Colorade s horami v dohľade po celý deň. Takže mne Božie volanie nasledovať Ho do kopcov dáva zmysel. Nepoznám v akom prostredí žiješ – ale stúpať do výšin si povolaný aj ty. Nie na Sinaj – horu zo skál, ku ktorej sa nedá priblížiť. Si pozvaný vystúpiť na Sionu, na miesto živých tajomstiev.

No vy ste sa priblížili k vrchu Sion a k mestu živého Boha, k nebeskému Jeruzalemu, k desaťtisícim anjelov, k veľkolepej slávnosti, k zhromaždeniu prvorodených, ktorí sú zapísaní v nebi, k Bohu, sudcovi všetkých, k duchom spravodlivých, ktorí už dosiahli dokonalosť k Ježišovi, prostredníkovi novej zmluvy, ku krvi očistenia, ktorá volá hlasnejšie než krv Ábela.

(Žid 12:22-24, Ekumenický preklad)

Keď sa rozhodneme prijať toto tajomné pozvanie, niečo sa udeje.

John Muir, uznávaný naturalista, ktorý zdôrazňoval ľudskú potrebu zažívania divokej prírody, raz povedal: „Žijeme v horách a ony žijú v nás. Roznecujú v nás chuť žiť; rozochvejú každý

nerv a naplnia každú ľudskú bunku a pór.“⁴ Tieto slová vyslovil, aby opísal taje pohoria Sierra Nevada – pozemského horského masívu pokrytého nedotknutou prírodou. O čo pravdivejšie sú slová vystihujúce živú horu, do ktorej sme pozvaní a ktorá vstúpi do nás? Naša poloha je viac než len v Kristovi ... Kristus v nás živí nádej, ale tá nádej pochádza z hory Sion. Stáva sa živou v momente, keď Ježiša pozveme k sebe a začneme Mu dôverovať.

Zo srdca túžim, aby sa tieto strany stali pozvánkou všetkým odmietnutým; a aby sa stali útočiskom tým, čo sa trasú strachom. Želám si, aby tá tvoja púť viedla do tajov pravdy a umožnila ti tak uniknúť pred nástrahami zmätku a pozemských názorov. Naš *Neoblomný* sa nezmenil; vždy bol s nami.

*Drahý nebeský Otče,
prijímam všetko, čo obnáša stať sa živým kameňom
a kráľovským kňazom. Bud' mojim útočiskom a mojou silou, mojou
občerstvujúcou vodou a nádejou. Vyšmi mi meno, ktoré si mi vybral,
do srdca. Ježiš, môj uholný Kameň a Neoblomný, neotrasiteľný
a neporaziteľný zdroj života, padám na Teba.*

2

NEOBLOMNE INTÍMNY

Nie sme ľudské bytosti prechádzajúce nejakým duchovným zážitkom. Sme duchovné bytosti zažívajúce ľudskú existenciu.

(Pierre Teilhard de Chardin)

Bola som náročné dieťa. Mala som silnú vôľu a bola som tvrdohlavá. Z času na čas som bývala melancholická, utiahnutá a ľahko ma dokázalo hocičo rozrušiť. Keď ma poslali upratať si izbu, v priebehu pár minút som bola schopná zabudnúť, prečo som tam vlastne išla. Hneď ako som zavrela dvere a pustila si hudbu, predstavivosť nado mnou zvíťazila. Namiesto poriadku v izbe som si radšej premiestnila nábytok. Inokedy som si nasadila slamený klobúk a hrala sa na Lauru Ingalls Wilderovú. Zo zásuvky na mňa žmurkala modrá plastelína a čakala, kým z nej urobím domček. Alebo ma zaujali bábiky od starej mamy, ktoré mi priniesla zďalekých krajín a ja som ich nutne potrebovala nanovo usporiadať na policičke. Vo svojej izbe som úplne strácala prehľad o čase. Hodina bola pre mňa ako pätnásť minút.

Až keď na mňa mama zavolala, opäť som si uvedomila, že do izby som išla z nejakého dôvodu. No ani za svet som si nevedela

spomenúť z akého. Mama zistila, že sa za ten čas neudial žiaden pokrok – ba naopak – izba bola v horšom stave než pred tým.

Nemala som v úmysle neposlúchnuť, ale nejako sa mi to vždy podarilo. Tieto moje úlety dokázali mamu nahnevať do krajnosti. Chcela som zmierniť jej hnev tým, že som sa ju snažila vtiahnuť do môjho vnútorného sveta. Ale jej život bola skutočná nočná mora, ktorej nemohla nijako ujsť. Bola uväznená v začarovanom kruhu zmätku, čo môže pochopiť len niekto, kto si zažil život so smilníkom a alkoholikom v jednej osobe.

Bola som jej najstaršia a jediná dcéra, preto si svoj hnev vybíjala na mne. V mnohých ohľadoch som konala ako môj otec, a tiež som sa na neho podobala. Dokázala mi povedať veci, ktoré asi nikdy naozaj nemyslela vážne a tiež mi urobila veci, ktoré by neskôr bola rada vrátila späť. Všetko sme si dávno odpustili a nemá význam znova sa k tomu vracieť. Ale práve pre to, čo sme si dokázali navzájom urobiť a povedať, som nikdy netúžila mať dcéru. Zmieňujem sa o tom, aby ste pochopili, aké úžasné bolo pre mňa stretnúť Ježiša.

Počas môjho štvrtého tehotenstva sa mnohí domnievali, že sa mi narodí dievčatko. Veď, kto už len porodí štyroch chlapcov za sebou, že? Na začiatku tehotenstva som zápasila so strachom, že mi naozaj hrozí narodenie dcéry.

Moja mama ma často karhala slovami túžby, aby sa mi narodila taká dcéra akou som bola ja sama.

A ja som jej na to v obrane kontrovala rovnakým spôsobom - že v to dúfam aj ja.

Možnože v určitom momente som svoje slová myslela vážne, ale po čase sa stali ľžou. Nechcela som takú dcéru ani len

trošičku. V tom čase som žila život so sústavne odcestovaným manželom a tromi malými chlapcami. Ako by to vyzeralo, keby sa do našej šialenej rodiny narodila dcéra? Nevedela som, ako vychovávať dcéru!

Počas rozhovorov s Bohom som bola mimoriadne úprimná. Šepkajúcim hlasom som Mu vymenovala každú jednu obavu, čo mi prešla myslou. Povedala som Mu, že ak mi dá dcéru, urobí veľkú chybu. Nechcela som jej spôsobiť zranenia, aké mi uštedrila moja mama a aké jej spôsobila jej mama. Mala som strach, že sa mi nepodarí vytvoriť si k nej vzťah. V mladosti som nedbanlivo hovorila mnoho vecí, ktoré som nemyslela vážne. A ja som nechcela mať dcéru akou som bola ja.

Po chvíli môj slovný výlev utíchol a okolo mňa sa rozhostil pokoj. Zhlboka som sa nadýchla a so zatvorenými viečkami vydýchla.

Vnútorými očami som sa uvidela stáť na kraji slnkom zaliatej priestrannej lúky so smaragdovo zelenou trávou a kvietkami. Lúka ma volala k sebe. V diaľke som zazrela stáť jediná vežu. Niečo ma nútilo podísť k nej bližšie. Veža mala jediný vstup a bola po obvode zahalená vysokými úzkymi oknami, ktoré sa špirálovite vinuli nahor. (Teraz už viem, že to boli strieľne na šípy.) Otvorila som dvere. Interiér bol menej osvetlený v porovnaní s oslnivou žiarou vonku, ale nebol ponurý alebo zlovestný. Okná vnútri opisovali špirálu schodiska. Začala som teda vychádzať hore schodmi a pri každom okne som vykukla von. Nevidela som žiadnych ľudí ani domy. Každý ďalší otvor mi ponúkal len nový výhľad na lúku.

Keď sa mi podarilo vyjsť až na samý vrch schodiska, ocitla som sa v kruhovej miestnosti lemovanej oknami pod prevismi strechy. Obďaleč pri stene stála drevená truhlica. Bola som zvedavá, čo je v nej. Myslela som si, že tam nájdem zbrane,

zásoby alebo možno nejaký poklad. Klakla som si na zem a otvorila nadvihnuté veko. To, čo som zbadala, ma úplne ohúrilo. Truhlica bola plná mojich fotiek z detstva.

—◆—
 JEŽIŠOVA
 LÁSKA MA
 OBALILA A JA
 SOM PLAKALA
 AKO DIEŤA.

Jedny ukazovali, ako mi chýba zub; druhé boli spravené pred a po tom, ako mi vybrali oko. Na ďalších som bola na letných prázdninách; na Vianociach; na narodeninách a moji rodičia sa usmievali. Držala som všetky tie fotky, ktoré boli roky nezvestné a spravené oveľa skôr, ako našu pivnicu zaliala voda. Tu boli ukryté vo veži, na bezpečnom mieste v truhlici pokladov.

Uprostred tej radosti a ozdravovacieho procesu som jednu z nich zdvihla bližšie, aby som lepšie videla. Nemala som na nej viac ako päť rokov. Vo vlasoch a tvári sa mi odrážalo slnko. Škúlila som na nej ako Pepek námorník a s tvárou pokrivenou od smiechu som pozerala na otca, ktorý túto momentku zachytil. Stále mám tú chvíľu pred očami.

Moje snívanie prerušil mužský hlas: „Vždy si bola zábavná.“

Otočila som sa, ale Ježiš tam už nestál. Som si istá, že to bol Jeho hlas, lebo to príjemné teplo z Jeho skoro hmatateľnej blízkosti bolo ešte stále cítiť vo vzduchu. Ježišova láska ma obalila a ja som plakala ako dieťa.

V tom momente každé jedno slovo vypovedané na moju adresu, ktoré ma nútilo vidieť seba samu ako zlé dieťa, odletelo ako okrídlený vtáčik. Aké príznačné, že všetky tie fotky boli schované v takejto zbrojnici – boli to totižto liečivé zbrane na utrážené rany.

Intímne blízky

Nášmu Bohu je vlastné byť človeku intímne blízky. Poznal všetky moje strachy a prehovárať mi priamo do ducha. To je presne spôsob, akým sa bude prihovárať aj tebe. Pamätá si chvíle, kedy si Ho rozosmial/a – chvíle, na ktoré si už dávno zabudol/a. On nie. Zabudol iba na naše hriechy, hanbu a všetky priestupky pochoval do mora zabudnutia. Približuje si nás kúsok po kúsku, aby sme sa mohli v Jeho prítomnosti uzdraviť.

Keď našu identitu vkladáme do nesprávnych predstáv, v konečnom dôsledku o ňu úplne prichádzame. Strácame svoje prirodzené schopnosti, ak dovolíme strachu a bolesti druhých ľudí, aby pochovali naše obdarovanie. V takých momentoch sa stačí skryť v Jeho prítomnosti a započúvať sa do slov pravdy, ktorými prehovára do najskrytejších zákutí ľudských sŕdc. Túži po tom, aby mohol odmietnutých pritúliť do náručia a potom ich zakoreniť do svojej pravdy.

Veľmi dúfam, že túto pravdu o sebe poznáš:

Si oveľa viac než len telo, ktorého sa môžu iní dotknúť a vidieť.

Tvoja hodnota presahuje mieru tvojich vedomostí a rozmer tvojich skutkov.

Si oveľa viac než si o tebe druhí myslia, alebo dokonca než si myslíš ty sám/a.

Nikdy ťa správne neodhadnú, ak ťa budú posudzovať podľa toho, čo si nadobudol/dla alebo čo ti chýba.

Si viac ako bytosť s vymeraným počtom dní života tu na zemi. Preto ťa nie je možné oklieštiť do pojmov starý alebo mladá.

Si dieťaťom večnej reality.

Znamenáš viac než je tvoj status slobodného/nej, ženatého/vydatej, rozvedeného/nej alebo ovdoveného/nej.

Presahuješ hranice svojej rodovej príslušnosti.

Všetky tieto vlastnosti sú hmatateľným vyjadrením štruktúr, ktoré vystihujú teba a tvoj život. Sú to vzťahové premenné a materiálne majetky. Sú ako kúsky oblečenia obaľujúce ľudské telo, našu schránku. Reprezentujú to, ako náš život vyzerá navonok. Ale nie sú jeho stavebnou podstatou a zdrojom.

Ak sa mojím domom preženie oheň a spáli všetko, čo je vnútri, ale ja uniknem plameňom, môj život ostane neporušený.

Duch

Ja som živý duch.

Ty si živý duch.

Boli sme stvorení na Boží obraz a Boh je tiež Duch. Aj keď ľudského ducha nemožno vidieť, skutočne existuje a je nám blízko ako vzduch, čo dýchame. Dokonca ešte bližšie. Jeho podstata je hlbšia než prúd vzduchu, ktorý vdychujeme do pľúc. Duch je život dávajúca Božia podstata prebývajúca v našom vnútri. Boží oheň a láska zničí všetko, čo jej bráni sa prejaviť a prijať ju za svoju.

Boh je Duch a tí, čo sa mu klaňajú, musia sa klaňať
v Duchu a pravde.

(Jn 4:24, Ekumenický preklad)

Boh je Duch. Boh je pravda. Preto Ho oslavujeme súčasne
v Duchu aj v pravde.

Pocítujeme, že naše pokrivené schránky ľudskej povahy neharmonizujú s Božím Duchom vnútri. Napätie medzi túžbou po úniku a realitou nášho pozemského zadržovania býva často motiváciou chcieť viac.

V mladosti nás tento vnútorný nesúlad nútil rásť. Niečo mimo ľudskeho dosahu motivuje bábätká najprv loziť, potom štvornožkovať. Po nejakej chvíli to už samo o sebe nestačí. Načo je dobré sa celé dni pozeráť na dlážku? Odpoveď na túto otázku nachádza batola v novej polohe - v postoji na nohách. Zrazu človek získal rozšírené zorné pole a od samej radosti z progresu padá na zadok. Nie však nadtľho. Prichádza deň, kedy mu už vstávanie na dve nohy a padanie na štyri nestačí. Zdvíha hlavu a začína kráčať vzpriamene.

Bez ohľadu na to, či sme starí alebo mladí, obmedzenia nás frustrujú rovnako. Tak prečo by sa vôbec mal niekto domnievať, že zmyselný zážitok v hmotnom svete by mal vyliečiť ľudskeho ducha? Ľudské emócie je možné rozochvieť a ľudské telo potešiť, ale šaty nedokážu zahriať ducha vo vnútri.

Je to práve Boží Duch, čo uvádza všetko hmotné do pohybu a ktorý nám dáva schopnosť cítiť.

A je to Duch, čo oživuje ľudské telo, ako Jakub hovorí:

Veď ako je telo mŕtve bez ducha,...

(Jk 2:26, Ekumenický preklad)

Akonáhle duch opustí ľudské telo, ľudská schránka sa navráti do ríše zeme, odkiaľ bola sformovaná. Jedine duch dáva telu život a dôvod existencie. Bez neho je telo predurčené na rozklad. Ale existuje ešte iný druh smrti, o ktorej Jakub a Pavol hovoria – mŕtva viera.

◆

**JEHO DUCH
DÁVA ČLOVEKU
ŽIVOT.**

... tak je i viera mŕtva bez skutkov.

(Jk 2:26, Ekumenický preklad)

...lebo litera zabíja, ale Duch oživuje.

(2 Kor 3:6, Ekumenický preklad)

Nežite náboženstvo bez Božej prítomnosti a neotáčajte listy Biblie bez Božieho Ducha. Jeho Duch dáva človeku život. Obmedzenia zákona nespočívajú len v snahe človeka naplniť ho ľudskými silami – zákon zahŕňa aj všetko to, čo nám ľudská kultúra diktuje ako normu spoločnosti. Zákon zahŕňa aj všetky spoločenské nálepky a núti nás podľa nich žiť. Deje sa to dovtedy, kým nepochopíme, že nálepky a zákon prinášajú smrť a že sa s dobrým úmyslom obraciame na nesprávny zdroj. Preto potrebujeme niekoho, kto dokáže hovoriť priamo k ľudskému duchu duchovným jazykom, až do útrob túžob srdca. Až vtedy uvidíme cestu von zo zmätku. V ľudskej kultúre sa používa príliš veľa bludných zrkadiel a hmlových clôn. Ľudia veria ilúziám a choreograf skrytý za oponou rozhoduje, čo budeme a čo nebudeme vnímať v tejto pozemskej dráme. Možno sa tam sám/a skrývaš. Možno niečo predstieraš, ale v skutočnosti túžiš, aby si mohol/la byť sám sebou. Taký/á, aký/á si v skutočnosti. A náš Boh ťa vidí aj za oponou.

Boh sa vznáša

Na počiatku stvoril Boh nebo a zem. Zem bola pustá a prázdna, tma bola nad prahlbinou a Boží duch sa vznášal nad vodami.

(Gn 1:1-2, Ekumenický preklad)

Od úplného počiatku bol náš Boh Stvoriteľom. Keď Zem existovala ešte v zajatí bezforemnej vody a tmy zahaľujúcej hlbiny ... Boh bol blízko. Neodvrátil sa od samého sklamaní ani nezanechal beztvarej prázdne vody. Boží Duch bol prítomný, vznášal sa nad tým všetkým.

Tu by som sa chcela na chvíľu pozastaviť a k slovu *vznášať sa* nájsť adekvátny obraz.

Hebrejské slovo *rachaf* označujúce výraz *vznášať sa* popisuje bytosť, ktorá s ľahkosťou a láskyplným zaujatím pláva vo vzduchu nad objektom svojej pozornosti. Slovník židovského učiteľa by doplnil k slovu *vznášať sa* dôvetok „ako holubica.“¹

Našiel ho v pustej krajine, v púšti, kde pustota zavýja.
Úzkostlivo sa oňho staral, chránil ho ako zrenicu oka.
Ako orol bdie nad svojím hniezdom a nad mláďatom
sa vznáša, rozprestrie krídla, zachytí ho a nesie
na perutiach, ...

(Dt 32:10-11, Ekumenický preklad)

Pasáž porovnáva Božiu starostlivosť o deti Izraela s orlom a jeho vzťahom k svojim mláďatám. Boží Duch sa vznášal nad Izraelitmi a starostlivo o nich dbal na dlhej púti z pustej krajiny do zaslúbenej zeme.

Spomenuté verše vo mne vyvolávajú obraz bedlivej matky kľáčickej pri posteli svojho dieťaťa, ktoré je zmietané poryvmi zlého sna. A čo my? Chceme sa z toho sna zobudiť?

Boží Duch sa vznášal; zahaľoval prázdnotu svojou prítomnosťou a ... rozprával. Starostlivo vyberal slová. Nehovoril o prázdnote beztvarej hmoty a jej temnote, ktorú videl. Ale o tom, čo sa má stať a čím. Napriek tomu, že Boh najprv čelil iba chaosu a tme, postupne začal povolávať do bytia zrod vecí. Tvárou v tvár konečnosti tmavých vôd najprv povolal do existencie úsvit, nový začiatok a ustanovil deň. Povolal do existencie svetlo.

Boh povedal: Nech je svetlo. A bolo svetlo. Boh videl,
že svetlo je dobré, a oddelil svetlo od tmy.

(Gn 1:3-4, Ekumenický preklad)

Keď sa objavilo svetlo, bolo to dobré. Hebrejský výraz označujúci *svetlo* hovorí, že svetlo je žiara samotnej bytosti Boha. Nie je to prekvapujúce, keďže Boh sám je svetlo bez náznaku tieňa. Nehovoríme ešte o stvorení Slnka. Ten moment príde neskôr. Teraz hovoríme o svetle žiariacom priamo z Božej

◆
BOH SÁM JE
SVETLO BEZ
NÁZNAKU
TIEŇA

bytosti, ktoré preniká do zárodkov Zeme. Je to ako porovnávať svetlo z baterky so stavom, keď je bytosť zdrojom svetla sama o sebe. My sme nositeľmi svetla, ale Boh je svetlo. Svetlo spúšťajúce zrodenie života pochádza z Jeho dychu.

Zemi vdýchol svoju vlastnú esenciu, aby sa na nej zrodil život. A to bolo dobré ... *Lebo Boh je dobrý.*

Hebrejské slovo *dobré*, použité v knihe Genesis 1. kapitole, zahŕňa mnoho významov: dobré ako *žiaduce*, dobré ako *účinné*, dobré ako *láskavé*, dobré ako *správne* a dobré ako *hodnotné*, a ďalšie. Keď Boh zažiaril svetlom, do Zeme sa uvoľnili zárodky všetkých uvedených vlastností. Stvorenie sveta predurčilo Zem, aby sa stala atraktívnym plodným prostredím, láskavým ku svojim obyvateľom a každým rokom jej hodnota mala narastať. Scenár Božej dobroty sa týmto uviedol do pohybu.

Nepoznáme odpoveď na otázku, či zrod svetla na Zemi vznikol jednorázovou explóziou alebo či žiara svetla narastala postupne ako úsvit. Ale vieme s určitosťou povedať, že Boh bol zdrojom toho svetla a že svetlo oddelilo tmu odo dňa.

Boh nazval svetlo dňom a tmu nazval nocou. Bol večer, bolo ráno, prvý deň.

(Gn 1:3-4, Ekumenický preklad)

Akonáhle Boh zažiaril svetlom na Zem, veci sa uviedli do pohybu. V ďalšom kroku oddelil vody priepasťou a vytvoril

atmosféru – vankúš vzduchu umiestnil okolo celej Zeme. Keď táto ochranná bariéra našla svoje miesto, na povrch vystúpili veci dlho skryté v útrobach Zeme.

Boh povedal: Nech sa vody, ktoré sú pod nebom,
nahromadia na jedno miesto a nech sa ukáže pevnina.
Tak sa aj stalo. Boh nazval pevninu zemou
a nahromadené vody nazval morom.
Boh videl, že je to dobré.

(Gn 1:9-10, Ekumenický preklad)

Všetko skryté vyšlo na povrch. Pevnina tam bola od samého počiatku – bola len prikrytá mnohými kubíkmi vody a čakala, kým nastane jej čas ukázať sa. Predstavujem si ju, ako so zatajeným dychom sleduje úsvit svetla nad hladinou. Čakala na Stvoriteľa, kým ju povolá zdvihnúť sa. A keď sa tak stalo, prepukol na nej život.

Boh povedal: Nech zem vydá sviežu zeleň, semenné
rastliny a ovocné stromy, ktoré rodia na zemi ovocie
so semenom svojho druhu. Tak sa aj stalo.

(Gn 1:11, Ekumenický preklad)

V priebehu ďalšieho dňa Boh ustanovil vládcov času – vládcov dňa a noci – Slnko, Mesiac a hviezdy. Znamená to, že všetko stvorenstvo dovtedy rástlo z tepla a zlatého svetla, ktoré zo seba žiaril Boh. On sám bol vtedy zdrojom svetla. A jedného dňa sa ním opäť stane.

Noci už nebude, nepotrebujú svetlo lampy ani svetlo
slnka, lebo Pán Boh ich bude osvecovať a kraľovať
budú na veky vekov.

(Zj 22:5, Ekumenický preklad)

Keď ustanovil režim Slnka a Mesiaca, Boh prehovoril do kráľovstva vôd a vzduchu. Povolal do existencie ryby a okrídlené vzdušné tvory. Hlbiny oceánov a šíre nebo sa začali hemžiť poletujúcim trepotavým životom. V mieste, kde kedysi spočíval Boh svojou prítomnosťou a svojim Duchom sa teraz hmýria živé tvory. Nasledujúci deň bol určený na to, aby stvorenstvo zaplnilo Zem.

Boh povedal: Nech vydá zem rôzne druhy živých tvorov: dobytok, plazy a divú zver. Tak sa aj stalo.

(Gn 1:24, Ekumenický preklad)

Moria, vzduch a Zem sa zaplnili druhmi zvierat tak, aby sa všetkým dарило žiť v súlade s charakterom daného prostredia. Teraz prišiel čas, aby Stvoriteľ dal zrod svojmu vlastnému druhu.

Boh stvoril človeka na svoj obraz; na Boží obraz ho stvoril. Stvoril ich ako muža a ženu.

(Gn 1:27, Ekumenický preklad)

Ľudská rasa a človek ako tvor odzrkadľovali Boží zjav. Nevie, či si dostatočne uvedomujeme privilégium podobať sa na nášho majstra Stvoriteľa.

Pred pádom prvých ľudí sme mohli v náznakoch vidieť geniálnu podstatu stvorenstva. No stvorenstvo ani vzdialene nevystihuje Božiu podstatu votkanú do človeka. Nehovorím to len tak. Viem s istotou povedať, že to je pravda. Ak pochybuješ, tak nevidíš, kto vlastne v skutočnosti si. Muž a žena boli stvorení ako výnimočné bytosti.

Vtedy Hospodin, Boh, stvárnil človeka, prach zo zeme, a vdýchol mu do nozdier dych života. Tak sa stal človek živou bytosťou.

(Gn 2:7, Ekumenický preklad)

Najprv ich Boh vyformoval z hliny, a potom do nich vdýchol. Použil pri tom prach z tohto svetlom stvoreného vesmíru a zároveň človeku umožnil zdieľať svoj vlastný dych. Ten, ktorý je , vdýchol svoj život do schránky človeka a ona vzápätí ožila. Adam bol ako prvý stvorený človek dokonalý. Mal dokonalý fyzický zjav, a jeho duša a duch harmonicky ladili. Prví ľudia boli bezchybní. Dúfam, že som vás týmto nevystrašila. A ani vo vás nevzbudila hnev. Dovoľme váhe dôležitosti Božieho pôvodného zámeru stvoriť človeka na obraz Najvyššieho Boha, aby na nás doľahla. Adamov a Evin priestupok nás zvrhol tak hlboko, že sami vo vlastnej sile by sme sa nedokázali odtiaľ zachrániť. Ale keďže sme teraz ukrytí v neviditeľnej ochrane nášho Krista – uhoľného Kameňa, už si len matne spomíname na to, kým sme bývali a žijeme v očakávaní neobyčajnej nádeje, ktorá sa jedného dňa stane skutočnosťou. Tak, ako C. S. Lewis výstižne poznamenal:

◆

**ADAMOV
A EVIN
PRIESTUPOK
NÁS ZVRHOL
TAK HLBOKO,
ŽE SAMI VO
VLASTNEJ SILE
BY SME SA
NEDOKÁZALI
ODTIAĽ
ZACHRÁNIŤ.**

„Vy dvaja pochádzate z línie pána Adama a panej Evy,“ povedal Aslan. „To samo o sebe je úctyhodné natoľko, že by sa aj tomu najväčšiemu žobrákovi dostalo poklony; a zároveň potupné do takej miery, že by sa hanby dostalo aj tomu najmocnejšiemu kráľovi na zemi. Ale buďte pokojní.“²

Pôvodne sme boli stvorení, aby sme zažívali intímny, duchom naplnený vzťah s nebeským Otcom.

No teraz sme deťmi zeme; vytvorení z prachu a hliny. Žijeme dlho po tom, ako na svet doľahli dôsledky pádu prvých ľudí. Náš duch opäť ožil pri znovuzrození, ale myseľ a telo stále potrebujú útočisko a obnovu.

On odhaľuje hlboké a skryté veci, vie, čo je v tme,
a svetlo s ním prebýva.

(Dan 2:22, Ekumenický preklad)

Pád prvých ľuďí pretrhol intímne prepojenie duše a ducha. Lepšie si priblížime, čo sa stalo, keď celú situáciu prirovnáme k prázdnej žile. Je stále k dispozícii, ale nič ňou už nepreteká. Nás síce Boží dych udržiava nažive, ale nesieme si v sebe prázdnotu, vnímame chýbajúci článok. Dýchame vďaka Božej existencii, ale plytkosť každého nádychu napovedá, že existuje niečo oveľa naplňajúce. Bez pomoci Božieho Ducha sme ako telá dýchajúce za pomoci respirátora.

Teraz by som vám rada na pár riadkoch porozprávala, prečo som venovala toľko textu tejto knižky téme stvorenia. Mám silný dojem, že Boží Duch sa chce začať vznášať nad niektorými oblasťami vášho života. Chcel by urobiť generálnu prerábku niektorých tém podobne, ako tomu bolo v Genesis:

- Chce ťa oživiť svojím svetlom (2 Kor 4:6)
- Chce oddeliť tmu od svetla (2 Kor 6:14)
- Chce vybudovať klenbu priestoru nad tvojim životom (Rim 4:7-8)
- Chce odhrnúť prikrývku (z) čiernych vôd a odhaliť novú zem (Žid 11:29)
- Chce vzchopiť semenka, ktoré boli do teba zasiate, aby mohli vyrásť a priniesť úrodu (Mk 4:20)
- Chce povolať život a zázraky do hĺbín tvojho života (Jn 7:38)
- Chce ti oslobodiť srdce od strachu, aby si sa mohol/la začať vznášať na krídlach viery (Mt 6:22, Mk 6:50)
- Chce ťa ohromiť svojou kreativitou, ktorú predviedol v diele prírody (Ž 19:1-6)
- Chce vdýchnuť život – svoj vlastný život – do prázdnoty od hriechu; chce ti obnoviť ducha a dušu, a uzdraviť všetko, čo sa potrhalo (Jn 20:21-22, Kol 2:2)

Aj v tomto momente túži náš Stvoriteľ priblížiť sa ti a pozrieť sa smelo do akejkol'vek závojom zastretej, či zmätkom zahalenej oblasti tvojho života, a vniesť do nej svoje svetlo. Lebo Jeho Duch sa chce vznášať nad beztvarymi prázdnyimi oblasťami nášho života. Naše bolesti Ho zaujímajú a neodrádza Ho terajší stav našej duše. Vidí, ako sa moríme so zmätkom. Neodtiahne sa, keď nás vidí zápasit' s problémami. Jeho Duch je nablízku; čaká, neodchádza; och, je taký nežný ako matka pri posteli vystrašeného dieťaťa; ako orol chvejúci sa nad hniezdom svojich mláďatiek – v očakávaní, kým sa vyliahnu z tesných škrupiniek. Neskôr, keď sa budú učiť lietať, sa bude opäť vznášať nad hniezdom v tesnej blízkosti. Toto je intimita adamantu, skalopevný charakter nášho Stvoriteľa – je v okamihu pri nás a v nás. Živá intimita nedáva priestor zahmleným témam, tak sa prestaň skrývať. Tvoj nebeský Otec ťa vidí a miluje tvoju skutočnú tvár. Dôveruj Mu, že Ten, čo ťa stvoril, do teba opäť vdýchne život.

◆
INTIMITA
NEDÁVA
PRIESTOR
ZAHMLENÝM
TÉMAM

Intimita prináša celistvosť

Jediná vec, ktorú Boh nedokáže robiť, je klamať.

Nebude ti opakovať klamstvá, ktoré nad tebou vyhlasovali iní.

Nedovolí, aby klamstvo vyslovené nad tebou sa stalo pravdou.

Nedovolí, aby ťa limitovali nálepky. V Jeho prítomnosti každá nálepka stratí moc – dokonca aj tie, ktoré si si na seba nalepil/a sám/sama.

Volá ťa tvojim pravým menom – nie menami z tohto sveta.

Volá ťa menom, ktoré vidí v tebe Duch, keď sa nad tebou vznáša.

Vždy čelil spolu s tebou tvojim najhlbším strachom a túžbam.

Vidí všetky beztvaré miesta tvojej duše.

Vidí sklamanie nádeje, čo si zažil/la.

Vidí šedé mraky zmätku, v ktorých žiješ.

Počuje silnejúci hluk šíriaci sa z krízy ľudskej rasy.

Počuje nárek a výkriky vystrašených a osamelých.

Cíti bolesť odmietaných a odstrkovaných.

Vidí nástrahy hriechu a hanby.

Vidí temnotu, ktorá sa proti tebe vzdúva, aby ťa ohrozila a ohromila.

Vidí temnotu, ako ti vytesnila farbu zo života a zahalila ho šedou.

Všetko to vidí a povoláva do života svetlo.

Ľudia ťa nazývajú dievčaťom, no On ťa nazýva dcérou.

Ľudia ti hovoria, že si omyl. On ťa nazýva dcérou.

Si heterosexuál, transsexuál, asexuál, lesbička alebo iná nálepka z dnešných možností – no aj tak ťa nazýva svojou dcérou.

Status dcéry siaha vyššie a hlbšie než rodová príslušnosť.

Status dcéry nesie v sebe väčšiu intimitu než sexuálna orientácia.

Pre svojho Stvoriteľa si dcérou.

Boh sa na nás nedíva ako na chlapcov a dievčatá. Sme Jeho synovia a dcéry.

V každom z nás sú miesta, ktorých sa dokáže dotknúť iba On; a v každom z nás sú miesta, ktoré boli stvorené iba nato, aby s Božím Duchom komunikovali. Túžime po Jeho dotyku vždy, keď vyslovíme meno Ježiš.

Neviem, či naša planéta plakala, keď ju pokrývali kubíky mora. Neviem, prečo sa Boží Duch vtedy rozhodol splývať vo výšinách. Ale viem, že teraz nám je Boží Duch blízko ako šepot, aby nás mohol objat' a pritúliť k sebe.

V Novom zákone sa Božie srdce ozývalo v slovách Ježiša:

Jeruzalem, Jeruzalem, ktorý vraždíš prorokov
a kameňuješ tých, čo boli poslaní k tebe!
Koľko rás som chcel zhromaždiť tvoje deti,
ako sliepka zhromažďuje svoje kuriatka pod krídla,
ale nechceli ste!

(Mt 23:37, Ekumenický preklad)

Ako tragicky znejú slová: „ale nechceli ste!“

Boží Duch sa aj dnes vznáša, aby mohol povolávať pokoj do búrok a umlčať hvízdajúci vietor na pustatinách. Čaká a túži nás objať ochranou a teplom svojich krídiel. Zmenili sme názor? Už chceme? Pozveme Božieho Ducha k sebe, aby nad nami spočinul? Dovolíme Mu zahaliť nás? Alebo Mu budeme brániť vlastnou snahou zahaliť sa – aj za cenu, že odhalíme niekoho iného? Budeme načúvať svojmu Stvoriteľovi?

Potreba intímneho zblíženia duše je hlbokou zúfalou ľudskou túžbou patriť niekomu.

Túžime, aby sme niekomu patrili ... lebo sme tak boli stvorení.

Túžime po duševnej blízkosti ... lebo sme tak boli stvorení.
Túžime milovať a byť milovaní ... lebo sme tak boli stvorení.
A stvorila nás Láska sama.

Našou bežnou praxou je určité veci príliš zjednodušovať a iné zase zveličovať. Keď príde reč na mužský a ženský rod, robíme oboje. Ja žijem v ľudskom tele, ale v konečnom dôsledku som duch. My všetci sme duchovné bytosti s pomerne náročným životom v ľudskom tele. Planéta Zem nie je našim domovom. Takže by nás nemalo prekvapovať, že niekedy sa naše telá cítia divne – žijú v materiálnych medziach a sú tu stlačené. Nikdy sa

nebudeme cítiť skutočne slobodní, kým nás budú obmedzovať tieto smrteľné pominuteľné schránky a kým sa nevtelíme do nesmrteľných tiel. Sme ako semiačka čakajúce na sejbu. Až potom, a iba vtedy, objavíme kto a čo vlastne sme.

Ľudia, sme všetci skazení. Túžba patriť inému skazenému človeku nenapraví našu skazenosť o nič viac, než sexuálny zážitok nenaplní ľudskú túžbu zažívať duševnú blízkosť. Keby to dokázal, všetky prostitútky a erotomani by boli najšťastnejší ľudia na planéte. (Asi sa zhodneme, keď poviem, že tomu tak nie je). Exituje však Nieкто, komu patríme a kto dokáže uzdraviť našu skazenosť, a aj túžbu po duševnej blízkosti. Je to Boží Duch – ten, čo sa vznáša a bdie nad nami, aby sme sa mohli sceliť.

Pamätáte si na verš v druhej kapitole Danielovej knihy, kde sa panenský kameň stal horou? Ten istý princíp sa opakuje v knihe Izaiáša:

Blíži sa deň, kedy vrch na ktorom stojí Boží príbytok bude najväčšou horou prevyšujúcou všetky ostatné. Budú k nej prúdiť všetky národy, ľudia z celého sveta budú na ňu zvedaví. Povedia: „Podme, vyjdime na Božiu horu, vyjdime do Božieho príbytku, Boha Jakubovho. On nám ukáže, ako všetko na svete funguje, aby sme aj my mohli žiť konečne podľa toho, ako sme boli stvorení.“ Na hore Sión je všetko zjavené. Božie slová prichádzajú z Jeruzalema.

(Iz 2:2-3,

voľný preklad anglického originálu *The Message Bible*)

Boh nám ukáže, ako všetko na svete funguje, aby sme aj my mohli žiť konečne tak, ako nás stvoril. Stvoril nás pre seba, aby sme mohli s Ním zažívať pevnú, neprekonateľnú bytostnú

blízkosť. Blízkosť, ktorú neodstrašia naše najhlbšie túžby, ani ju nepremôže prvopočiatočný strach. Boh nám ukáže svetlo svojej lásky, ak Ho požiadame. Na moment sa nad tým zamysli a dovoľ Jeho svetlu prinavrátiť ti život.

Drahý nebeský Otče,

dovolím si veriť, že Ty nie si ani odťažitý ani odmietavý (Boh); ale že si mi nablízku. Mnoho vecí je ponorených tak hlboko v tmavých vodách môjho života, že ich už ani nevidím. Dovoľujem Ti týmto, aby si mi hovoril do života. Zažiar svetlo a oddel' od mňa temnotu a zmätok. Prijímam pozíciu Tvojej dcéry. Ukáž mi, ako veci v mojom živote fungujú, aby som aj ja mohla žiť tak, ako si ma stvoril ... na Tvoju slávu. V mene Ježiša Krista, Amen.

3

NEOBLOMNE STÁLY

Ježiš Kristus bol ten istý včera, dnes až naveky.

(Žid 13:8, Ekumenický preklad)

Mať víkend voľno je v mojom živote rarita. A mať víkend len pre seba je zázrak.

Aj keď musím priznať, že som sa snažila niečomu vyhnúť. Už počujem, ako sa pýtate: „A čomu?“

No vlastne písaniu tejto knihy.

Nebola to len prokrastinácia, čo ma blokovala. Ale uznávam, že v nej som sa dokonale vypracovala. Viac ako konečný termín ma odrádzalo niečo oveľa hrozivejšie.

Asi nikdy doteraz som nepocítila takú potrebu počuť a cítiť konkrétne posolstvo zhora. Mala som nutkavý pocit nielen nájsť správne slová, ale aj nájsť správny spôsob ich podania. Vždy som sa horlivo modlila, aby moje myšlienky a biblické verše tvorili celok a aby ich čitatelia neprijímali len ako prázdne informácie ... ale ako slová kamarátky a matky. Chcem, aby ste vedeli, že ste milovaní láskou prekračujúcou hranice predstavivosti.

Dnes som sa opäť chopila niečoho, čo ma už mnohokrát odradilo. Len ja a laptop – žiadne stretnutie, žiadna iná aktivita, za ktorú by som sa mohla skryť. Je sobota, moja kancelária je zatvorená a ja som ďaleko od domova len preto, aby som mohla písať. Dnes skoro ráno som sa vybrala na bicykli do miestnych potravín urobiť si zásoby čerstvého jedla na nasledujúcich pár dní. Som teda vyzbrojená čerstvým chrumkavým krajcom chleba ochuteným tymianom a parmezánom. Takže začnem myšlienkou, čo som vnímala v duchu celé doobedie: „Som Pán, tvoj Boh, nemením sa.“

◆
BOH SA
NEMENÍ.
NEPOTREBUJE
SA MENIŤ.

Na tieto slová som sa zobudila a celé doobedie mi zneli v hlave. Až som dospela do bodu, že som si ich zapísala do diára. Keď si niečo takto zapíšem, zvyčajne naliehavosť odkazu utíchne. Ale dnes mi zapísanie odkazu k umlčaniu slov nepomohlo. Spomínanú vetu som hľadala v Biblií. Jej najvernejšiu podobu som našla v Malachiášovi: „Preto ste vy, synovia Jakobovi, ešte nevyhynuli, lebo ja Hospodin sa nemením.“ (Mal 3:6, Roháčkov preklad)

Urobila som si analýzu tohto verša, a kým som s ňou skončila, zdolala som skoro polovicu chleba. Posledné slová z verša som počula ako prvé: „Nemením sa.“

Boh sa nemení. Nepotrebuje sa meniť. Je verný a naplno angažovaný. Jeho akcie a reakcie smerom k nám sú založené na Jeho charaktere, nie na našom. Vďaka Bohu za to, lebo inak by sme mali veľký problém.

Je príjemné, že Boh sa nemení a dosť znepokojujúce, ak by sa predsa len menil ... to by bola naša totálna záhuba.

Kniha Malachiáša je poslednou knihou Starého zákona. Tento verš uzatvára šesticu prvých veršov tretej kapitoly, ktorá

opisuje, ako Boh pošle na zem svojho posla, aby prichystal cestu podobnú ohňu rafinéra a mydla valchovača. Oheň a mydlo predstavujú dve agresívne činidlá na čistenie a testovanie produktov. Napriek tomu, že sa náš Boh nemení, je odhodlaný premeniť nás do podoby, akú pre nás od počiatku zamýšľal.

To, že On sa nemení, by nám malo dodať odvalu veriť, že my sa zmeniť môžeme! Boh je nepretržite dobrý a verný.

Keď boli moji synovia ešte malí, prirodzene skúšali posúvať svoje aj moje hranice. Ale nie vždy si presadzovali svoju vôľu. Niekedy chceli skutočne poznať objektívne hranice. Napríklad, či som myslela naozaj vážne svoje upozornenie. Koľkokrát im poviem ... *ak si budete hádzať loptu v dome, prídete o ňu* ... skôr, ako im ju naozaj vezmem? Odohrajú sa nejaké dôsledky po ich činoch? Alebo sú to len prázdne výstrahy?

◆

TO, ŽE ON SA
NEMENÍ, BY
NÁM MALO
DODAŤ
ODVAHU
VERIŤ, ŽE MY
SA ZMENIŤ
MÔŽEME.

Keď som nebola vo svojich výstrahách dôsledná, všetci zúčastnení v nich mali zmätok. Ak som v čase dobrej nálady nesplnila svoju výstrahu a splnila ju, keď som bola napríklad unavená, nikto nevedel, čo bude nasledovať, keď sa budem cítiť zase inak. Ak som im dala jednu inštrukciu v spoločnosti ďalších ľudí a inú, keď sme boli sami, nechápali, o čo mi ide. Do chvíle, kým som nezačala byť dôsledná, boli zmätení a neposlúchali.

Nedávno som mala telefonát s človekom, ktorého sme pozvali k nám do organizácie, aby nám v nej pomohol vytvoriť viac miesta pre ostatných na pracovnú sebarealizáciu. Dotyčný sa ma spýtal, prečo sa v určitej oblasti pracovnej sféry cítim úplne sebavedomá a prečo som si v inej neistá. Zistili sme, že sa to deje zmätkom v rozložení kompetencií. Aká bola moja úloha? Nebola som si istá, kde mám a kde nemám autoritu. Ak neviete, čo máte čakať, neviete ani, ako máte jednať.

Človek nebol stvorený žiť v zmätku. A Boh to vie. Boh je vo svojej podstate nemenný a stály. Je dobrý. Robí dobré veci. Dáva nám dobré veci. Nie je dôvod dávať priestor pochybnostiam a dovoliť im zahmlieť nám myslenie.

Každý dobrý údel a každý dokonalý dar pochádza zhora od Otca svetiel, v ktorom niet premeny ani tieňa zmeny.

(Jk 1:17, Ekumenický preklad)

Boh nikdy neklame. Nemení názor. Vždy urobí veci tak, ako povedal, že ich urobí. Vždy sa všetko naplní podľa Jeho slov. Možno sa veci udejú inak, než čakáme alebo sa udejú v inom čase, ale udejú sa.

Boh je náš *adamant*, stabilná Hora, neporušiteľná Skala týčiaca sa do výšky, aby sme k Nemu vzhliadali a vždy si uvedomili, že Ho tam nájdeme. Je pevný a Jeho slová a činy idú vždy ruka v ruke, a nikdy si neodporujú. Nedokáže hovoriť jednu vec, a konať inak. Je konzistentný po každej stránke.

Zákon Starej zmluvy sa môže zdať vo svojej praktickej aplikácii iný, než Nový zákon – ale *duch* zákona je stále ten istý. V časoch Abrahámovej zmluvy sa požadovala obriezka pri narodení každého chlapčeka. Ale po príchode evanjelia prestala byť obriezka podmienkou. Apoštol Pavol to vysvetľuje takto:

Obriezka je zaiste užitočná, ak zachovávaš zákon; ale ak prestupuješ zákon, tvoja obriezka sa stala neobriezkuou. Ak teda neobrezaný zachováva požiadavky zákona, či sa jeho neobriezka nebude počítať za obriezku? A neobrezaný na tele, ktorý plní zákon, bude súdiť teba, ktorý napriek litere a obriezke prestupuješ zákon. Lebo Židom nie je ten, kto je ním navonok, ani obriezkuou nie je obriezka viditeľná na

tele, ale Židom je ten, kto je ním v skrytosti,
 a obriezka je obriezka srdca podľa Ducha,
 nie podľa litery. Jeho chvála nepochádza od ľudí,
 ale od Boha.

(Rim 2:25-29, Ekumenický preklad)

Na čo je komu prospešný vonkajší znak, ak nie je sprevádzaný vnútornou premenou? No zároveň úprimná vnútorná premena nepotrebuje, aby sa navonok naplnil zákon. V konečnom dôsledku to bola vždy premena srdca, na ktorú sa Boh zameriaval. Podstatou je srdce Otca vpletené do ducha zákona – a až táto dvojica spustí v srdci človeka túžbu po poslušnosti. Duch zákona bude vždy prevyšovať formálne príkazy a obmedzenia. Boží Duch nám ale dáva silu spôsobom, akým to zákon nikdy nedokáže. Boh nezmenil svoj názor (na dodržiavanie zákona) ... zmenil naše srdcia. Prečítajte si, čo povedal Mojžišovi:

...ale milosť preukazujem tisícom tých, čo ma milujú
 a zachovávajú moje príkázania.

(Dt 5:10, Ekumenický preklad)

A ďalej:

Kto im to vnukol? Kiežby mali vždy také srdce, aby sa
 ma báli a zachovávali všetky moje príkazy po všetky
 dni, aby sa navždy dobre vodilo im a ich deťom.

(Dt 5:29, Ekumenický preklad)

Naprieč celou Bibliou vidíme víťaznú kombináciu vtedy, keď sa snúbi láska s poslušnosťou. Láska nám dáva silu byť poslušní. A Boh vždy veľmi túžil zahaliť ľudí svojou nehynúcou láskou. Nie pochovať nás pod zoznam nesplniteľných príkázaní. Ak by Boh býval mohol zasiahnuť už na úpätí hory Sinaj, urobil by to. Namiesto toho nám poslal Syna Ježiša, aby sme

spoznali Božie srdce. Až keď nám ukázal veľkosť svojej lásky, jediný potrebný druh zákona bol zákon lásky. A znova čítame:

Ježiš odpovedal: Najdôležitejšie je toto: Počuj, Izrael! Pán, náš Boh, je jediný Pán! Milovať budeš Pána, svojho Boha, celým svojím srdcom, celou dušou, celou myslou a celou silou! Druhé je toto: Milovať budeš svojho bližneho ako seba samého! Iného väčšieho prikázania ako sú tieto, niet.

(Mk 12:29-31, Ekumenický preklad)

Z desatora prikázaní Starého zákona sa vyvinuli celé sady morálnych, bohoslužobných a občianskych pravidiel – hoci Ježiš povedal: „Na týchto dvoch prikázaniach stojí Zákon aj proroci“ (Mt 22:40, Ekumenický preklad).

Ja som

Prvé slová verša, ktorý som počula v duchu, bola fráza *Ja som*. Ona sama o sebe je vlastne plnou vetou. A zároveň je odpoveďou na mnoho otázok, ktoré sa my ľudia pýtame.

„Bože, si tam niekde?“

Odpovedá nám: „Som.“

Je súbežne prítomný v našej minulosti, prítomnosti a budúcnosti ako „Ja som“.

Boh nám bol vždy verný, lebo je verný. A ostane nám verný aj naďalej, lebo taký bol vždy. Lebo On je ... *Som*.

Počas toho, ako som písala knihu *Bezkonkurenčná*, úplne ma uveličila podstata bytosti Najvyššieho Boha, veľkého „Ja som.“ V dnešnej dobe, keď je každý posadnutý bádaním po svojej

identite, by nám malo prinášať veľkú úľavu zistenie, že naša identita je skrytá v Bytosti, ktorá bola, je a príde. Naša identita je ako poklad v Ňom ukrytý. To, kým sme, objavíme vtedy, keď zistíme komu patríme.

Ja som dieťa bytosti „Som.“

Ty si dieťa bytosti „Som.“

Boh sa Mojžišovi predstavil ako „Ten, ktorý je“ (Ex 3:14), čo vlastne znamená, že: „Som bytosť úplná a nič mi nechýba.“

V preklade biblie King James Boh o sebe hovorí, že: „Je, lebo je“ (Ex 3:14). Čiže Boh existuje, lebo je živý. Ja, Lisa, som na svete vďaka Jeho existencii. A keďže je živý, je aj uvedomelý. Boh sa zjavil Mojžišovi, lebo počul náreky zotročeného národa v krutom egyptskom zajatí. O všetkom tom trápení vedel, a keďže o ňom vedel, zakročil.

Choď, zhromaždi starších Izraela a povedz im: Zjavil sa mi Hospodin, Boh vašich otcov — Boh Abraháma, Izáka a Jáкова — a povedal mi: Pozorne som sledoval vás, aj to, čo sa s vami deje v Egypte, a povedal som si: Vyvediem vás z egyptského útlaku do krajiny Kanaánčanov, Chetitov, Amorejčanov, Perizzejcov, Chivvijov a Jebúsejov, do krajiny oplývajúcej mliekom a medom.

(Ex 3:16-17, Ekumenický preklad)

Keď tak čítam a premýšľam o našom Bohu s menom *Ja som*, vidím tri dôležité fakty: Boh vidí, Boh vie a Boh odpovedá. Všetky tri fakty hovoria zásadnú vec – „On všetko vie.“ Nemám predstavu, kde sa nachádzaš, čitateľ, ale práve v tomto momente ťa „Ja som“ vidí; vie, čo sa ti stalo a sľubuje ti, že ťa oslobodí od tvojho útlaku a zajatia.

Je všade. Bol na začiatku a aj na konci – no sám nemá začiatok ani koniec. Zosobňuje každé písmenko od alfy až po omegu – no zároveň Ho s presnosťou nedokážu vystihnúť žiadne slová ľudského jazyka. On je prvotinou bytia a je dôvodom uvažovania.

Všetko stvorenstvo pochádza z Neho. Lebo On sám je tým „Ja som.“ A keďže On je ... aj ty si. Boh je našim počiatkom, a preto je jediným tvorcom našej identity. Znamená to, že nikto nikdy nemôže zmeniť niečo také ako je identita človeka ukrytá v Ňom. V Kristovi, pevnom ako skala, sme Jeho vlastníctvom. Ale nie preto, že sme sa zrodili ako ľudia. Ale preto, že On nám daroval dar a moc znovuzrodenia z Ducha.

Ďalšia časť verša, čo som v duchu počula, boli slová „Vládca“. Tento typ terminológie povyšuje Božie meno „Ja som“ do zóny zvrchovanej moci, ako je tomu v Žalme 7:17: „Pán – Najvyšší Vládca.“ Tento výraz sa tiež používal v spojení s menom Jahve, čo je slovo tak posvätné, že Židia sa ho neopovažovali ani vysloviť. Je to sväté a mocné meno, ktoré vystihuje Božiu identitu prameniaca zo súcitu a milosti.

◆

**POD JEHO
VLÁDOU SA
NEUMENŠUJEME
– ALE NAOPAK
– DÁVA NÁM
SLOBODU
ROZVINÚŤ
POTENCIÁL,
KTORÝ DO NÁS
VLOŽIL PRI
STVORENÍ, ABY
SME SA MOHLI
STAŤ SAMÝMI
SEBOU.**

Som nesmierne vďačná, že Vládca nášho sveta, svätý a mocný, je zároveň súcitný a milostivý. Viete si predstaviť, aké by to bolo, keby najmocnejšia bytosť bola vo svojej podstate bezcitný a nemilosrdný tyran? Ale keďže Boh je Pánom všetkého stvorenstva, je aj pre mňa všetkým. Vďaka svojej milostivej a súcitnej povahe Boh vie, že pre každého jedného z nás je život púťou.

Keď sa Mu podriadime ako Vládcovi, naše životy sa dostanú pod Jeho moc a opateru. Pod Jeho vládou sa neumenšujeme

– ale naopak – dáva nám slobodu rozvinúť potenciál, ktorý do nás vložil pri stvorení, aby sme sa mohli stať sami sebou. Je pomerne náročné chápať význam slova „Vládca“ mimo schém ľudskej kultúry a zážitkov. Tu na zemi zažívame len pozemských vládarov, ktorí zneužívajú svoju pozíciu moci k vlastnému úžitku. Dialo sa tak počas celej histórie života ľudskej rasy. Zradní vládatelia zneužívajú svojich poddaných. Ježiš presne o tomto hovoril v Matúšovi 20:25-28:

Ježiš ich však zavolať k sebe a povedal: Viete, že vládcovia panujú nad národmi a mocníci ich utláčajú. Medzi vami to tak nebude! Ale kto sa chce stať medzi vami veľkým, bude vašim sluhom. Kto sa chce stať medzi vami prvý, bude vašim otrokom.

Ekumenický preklad

Ježišova zvrchovaná vláda nás neubíja, ale pozdvihuje. Všetko, čo Ježiš konal a hovoril, ľudí v Jeho okolí uzdravovalo a oslobodzovalo. Nechal sa sám vyzliecť donaha, aby sme my boli zachránení. Nechal sa skompromitovať, aby sme mohli získať Božie zaslúbenia. A nechal sa zradiť, aby nás ochránil. Vstal z mŕtvych do večného života, aby aj nás po smrti zdvihol medzi živých.

Posledné slová verša, čo som počula v duchu, boli „Boh tvoj“. Neviem, prečo práve toto poradie a nie radšej „tvoj Boh“. Možno to nejako súvisí s mojou pamäťou a recitovaním veršov Pánovej modlitby „Otče náš“ nespočetne mnohokrát za ten čas, čo žijem. Alebo je to možno akýsi súhlasný dôvetok k môjmu vyznaniu viery.

Spôsob použitia slova *Boh* v tomto znení znamená *Elohim* – Stvoriteľ, Sudca a Bojovník. Pravda je, že Boh sa nestal Bohom, keď som ja uverila a spoznala Ho. Bol Bohom a mojim Stvoriteľom odjakživa. Nepotreboval ani môj súhlas, ani vieru,

aby ma mohol poznať skrz naskrz. Poznal ma ešte skôr, ako som uverila; a v tomto momente ma pozná oveľa lepšie, než budem ja kedy schopná poznať samu seba. Utkal ma v skrytosti na tajomnom mieste. Oslobodil ma od hriechu a odstránil všetky moje prečiny. Žalm 103:10-12, Ekumenický preklad hovorí:

Nezaobchádza s nami podľa našich hriechov, ani nám neodpláca podľa previnení. Ako vysoko je nebo nad zemou, tak jeho milosť prevyšuje tých, čo sa ho boja. Ako je vzdialený východ od západu, tak vzdaluje od nás naše neprávosti.

Božia láska je nevyčerpatelná a nemenná, nepreniknuteľná a neporušiteľná. A to nás privádza naspäť na začiatok slov, ktoré som v duchu počula: „Nemením sa.“

Tak ako je Boh adamantovo stály svojim charakterom, tak je aj stály vo svojej milosti. Preto pri sľube prisahá na seba samého a nie na človeka s ľudskou premenlivou povahou. V Žalme 103:17 sľubuje lásku všetkým, ktorí majú v sebe bázeň. Boh nehľadá v ľuďoch dokonalosť, lebo okrem Ježiša Krista, nášho uholného Kameňa, neexistuje žiaden dokonalý človek! Hľadá ľudí s bážňou. Prečo? Čo znamená mať pred Bohom bázeň v dnešnej dobe nenútenosti a neúctivosti?

Jeden z prejavov bázne je túžba zbaviť sa zla. V Knihe Prísloví 3:7 (Ekumenický preklad) sa píše: „Nerob sa múdrom vo svojich očiach, ale maj bázeň pred Hospodinom a odvráť sa od zla.“ Preklad Biblie Passion (voľný preklad) zase hovorí: „Lebo ozajstná múdrosť sa prejaví vtedy, keď sa oddáš Bohu celým srdcom a vyhneš sa všetkému zlému.“

Spojením významov oboch prekladov toho istého verša môžeme povedať, že ak sa dokážeme zadívať na nášho Stvoriteľa s úžasom a obdivom, vyhneme sa všetkému zlu a neprávosti.

Záhada Božieho nemenného charakteru nás premieňa na Jeho obraz.

On je milujúci Boh, a preto Mu na nás záleží. A keďže Mu na nás záleží, nemení svoj charakter.

*Drahý nebeský Otče,
ostávaš mi verný a miluješ ma, aj keď Ti ja neverím a bojím sa. Modlím sa, aby som Ťa v tomto nestálom premenlivom svete dokázala spoznať ako pevnú a stálu Skalu. Premeň ma na svoj obraz, aby som dokázala vytrvalo odzrkadľovať Tvoju lásku navôkol. V tomto premenlivom svete sa chcem stať rovnako pevný/á ako si Ty.*

4

NEOBLOMNÝ V LÁSKE

Najvyššia radosť v živote je vedomie, že sme milovaní. Milovaní takí, akí sme; alebo lepšie povedané, napriek tomu, akí sme.

Victor Hugo

Je to už vyše tridsaťpäť rokov, čo mi John dal diamantový zásnubný prsteň. Chcel, aby bolo verejne známe, že ja som jeho a on je môj. (I keď to, že mu patrí, hovoril všetkým už dlho pred zásnubami!) Aby mi mohol kúpiť tak drahý prsteň, John jedával niekoľko mesiacov len zemiaky a šetril ako blázon. Šiesteho júna 1982 mi na moje dvadsiate druhé narodeniny pri fontáne v Dallase dal zamatovú krabičku. Keď som ju otvárala, ruky aj srdce sa mi triasli. Vo vnútri čiernej kocky ležala kôpka diamantov v tvare slzy upevnená na jednoduchej zlatej obrúčke. Bola nádherná. Bol to najkrajší diamant, aký som kedy videla. Oči mi zaplnili slzy, povedala som „áno“ a nasadila si prsteň na prst.

Pamätám si, že mi bol veľký, ale ani mi nenapadlo dať si ho dole. V tú noc som zaspávala s úsmevom na tvári a prsteňom na ruke. Boli sme zasnúbení!

Nasledujúce ráno som sa zobudila a prvé, čo som uvidela bol môj nový zásnubný prsteň. Diamant sa trblietal v rannom svetle a dúhové tieň, ktoré vrhal na ošúchanú stenu môjho bytu, ma uisťovali, že predošlý večer nebol len sen. V ten rok, pred tým, než sme sa zasnúbili, sa medzi mnou a Johnom odohralo zopár dramatických momentov. Najprv sme sa niekoľkokrát rozišli a znovu dali dokopy. Až následne sme sa rozhodli pokračovať so záväzkom milovať sa navzájom. Keď sme v nedeľu ráno prišli do zhromaždenia, gratulovalo nám veľa ľudí. A ja som neváhala a hrdila sa mojim prsteňom. To, čo som ale v skutočnosti ukazovala, bola naša láska.

Moja ľavá ruka odvtedy prevzala vedúcu úlohu zakaždým, keď som s niekým komunikovala, a to aj napriek tomu, že som praváčka. Žili sme v Dallase. Všade naokolo bolo množstvo väčších a žiarivejších diamantov, než bol ten môj. Ale nech boli akokoľvek veľké, neboli tým špeciálnym diamantom. Môj diamant pripomínal príbeh nášho *adamantového* záväzku milovať sa navzájom. Sľúbili sme si vzájomne sa prijímať a podporovať sa v dobrých aj zlých časoch; v časoch hojnosti aj nedostatku; v zdraví aj chorobe – až kým nás smrť nerozdelí. Diamant hovoril, že sa začal diať nový príbeh lásky. A Boh urobil pre nás všetkých to isté.

Boh je láska.

Láska je podstatou Božieho charakteru. Boh nás nemiluje z povinnosti; miluje nás, lebo nemôže inak. Keďže Boh nedokázal ľudí v Starom zákone iba tolerovať, rozhodol sa milovať nás podľa Nového zákona. Neurobil tak preto, že by mu to Ježiš nakázal. Božia láska voči nám bola tým prvotným pohonom, čo spustilo projekt záchrany ľudstva. Obetoval Syna, aby nám lásku dokázal. Jeho lásku nezdoľá ani odmietnutie, ani nenávisť človeka namierená proti sebe samotnému. Ani naše argumenty Ho nepresvedčia vzdať sa lásky k ľuďom, lebo už

dávno pred tým, než sme sa mohli k tejto veci vôbec vyjadriť, Boh verejne vyhlásil, že nás miluje a že sme v Jeho dome vítaní.

Boh nám lásku nedáva. On sám ňou je voči nám. Jeho láska je *adamantom*; je nepremožiteľná, nemenná a silnejšia než smrť.

Kto spomedzi bohov je taký ako ty, Hospodin? Kto sa ti vyrovná velebou svätosti? Divotvorca hrozný, hoden všetkej chvály? Vystrel si pravicu, zem ich pohltila.

(Ex 15:11-13, Ekumenický preklad)

Boh nás vedie svojou láskou.

Jeho láska je kompasom ukazujúcim ľudstvu, kde je sever. Je to konštanta, ktorá nás naviguje na ceste životom. Bez istoty a vedomia, že nás Boh miluje, môžeme veľmi ľahko stratiť smer a zísť z cesty. V skutočnosti nás Jeho láska privádza domov.

Mojžišov Žalm 15 vznikol, keď Boh zázračne vyslobodil svoj ľud spod Egyptskej nadvlády. Ten príbeh dobre poznáme, ale dôvod, prečo som sa k nemu vrátila, je prívlastok pevná, v texte pridaný k spojeniu Božia láska. Je to ďalšie uistenie, že Božia láska voči nám sa nekolíše. Plameň Božej lásky sa nechveje vo vetre ľudskej nevyspytateľnosti. Je prítomná, aj keď sme my ľudia voči Bohu nezodpovední nekomunikatívni a vzdorovití. Nemôže nás v týchto chvíľach podporiť, no aj uprostred nich nás Jeho láska vedie k pokániu; je neochvejná.

◆

**JEHO LÁSKA
NEZÁVISÍ OD
NÁS.**

Jeho láska nezávisí od nás a nemení sa v závislosti od človeka a jeho správania. Boh nás miloval už od počiatku. A bude nás milovať navždy. Nemôžeme si zaslúžiť niečo, čoho sme nikdy neboli hodní, a rovnako tak nemôžeme zaplatiť za niečo, čo sme dostali ako dar.

Aj keby sa vrchy pohli a kopce kolísali, moja milosť sa nepohne od teba a moja zmluva pokoja sa nezakolíše, hovorí Hospodin, ktorý sa zľutúva nad tebou.

(Iz 54:10, Ekumenický preklad)

Jeho láska nás nikdy neopustí. Ľudia prichádzajú a odchádzajú, ale Božia nemenná skalopevná láska ostáva. Práve kvôli nej nás Boh zahalil do bezpečia zmluvy mieru. Ježiš, náš *adamantový* uhoľný Kameň, je Princom pokoja. Z nebeských výšin svojej zvrchovanej moci šeptom privoláva pokoj do každej búrky v našom tele a odvracia pokojom každý útok na našu myseľ. Jeho súcitiť s človekom nepozná hraníc. Môžeme byť pokojní, lebo nikdy nám svoju lásku neodoprie. Ak by to predsa chcel urobiť, musel by najprv odmietnuť lásku k Synovi.

Práve kvôli Jeho *adamantovej* láske sme boli zachránení v Kristovi. Možno sa pýtaš: „Ako si môžeme byť istí, že toto všetko je pravda?“ Lebo nám svoju lásku ukázal: „Boh dokázal svoju lásku k nám tak, že kým sme boli hriešni, Kristus zomrel za nás.“ (Rim 5:8).

Láska je rozhodnutie

Diamanty vyjadrujú viac než symboliku manželskej lásky; vyjadrujú charakter samotnej lásky. Rovnako ako diamanty, aj láska sa rodí v útrobach ohňa a tlaku. Život prináša obdobia, ba roky alebo dekády, počas ktorých láska tečie hlboko pod povrchom ako skrytý prameň. Vieš o ňom. Pred mnohými rokmi bol zasadený do hlbín pôdy tvojho života. No necítiš ani jeho teplo, ani nevidíš tú nádheru ... jediné, čo sa ozýva, je tichý šum z hĺbky.

Láska vo svojej pravdivej forme nie je pocit. Je to rozhodnutie. Láska je dôvod, prečo vyčerpaná matka vstáva uprostred spánku na krik svojho vystrašeného dieťaťa. Láska je dôvod, prečo

otec pracuje dlho do večera, aby dokázal uživiť svoju rodinu. (A niekedy láska znamená, že sa úlohy zúčastnených vymenia.) Podstata lásky je tá, že dáva bez toho, aby očakávala dostať naspäť.

Keď raz Láska urobila rozhodnutie, nezmení na veci názor.

Dokážeme milovať, lebo Láska si nás vybrala. Dokážeš milovať, lebo Boh si Ťa vybral (1 Jn 4:19). A náš nebeský Otec nás bude milovať, aj keď my Jeho nebudeme.

Prvá láska

Boh je a navždy ostane našou prvou láskou. On prvý miloval nás, a to nie nejako prvoplánovo; Jeho láska je *adamant*. Nemiluje nás preto, lebo dúfa, že sa zmeníme. Nikdy neexistoval nikto, s kým by ťa porovnával ... pre Neho si bol vždy iba ty. Vždy nás miloval všetkých. A aj v čase, keď sme my milovali iných ľudí, On miloval najskôr nás. Ale postupne aj my objavujeme túto silu prvej lásky, tejto stálej, neprekonateľnej lásky.

Možno máš pocit, že v niektorých oblastiach života si konal/a tak, že sa Boží pohľad na teba zmenil. Možno si si vybudoval/a nejakú formu neposlušnosti alebo rozporu.

Chápem ťa. Ja som utekala od Jeho lásky dlhé roky. Nechápala som, ako vyzerá Jeho láska. Myslela som si, že ak ma naozaj miluje, dá mi, po čom túžim. Domnievala som sa, že ma láska niektorého jeho syna naplní šťastím tu a teraz. Ak mám byť úprimná, mala som hrozný vkus na mužov. Vždy som si vybrala náročného chlapa, ktorému som nebola dosť dobrá a ktorý odo mňa odišiel. Ale Boh videl poza moje túžby a odpovedal mi na najväčšiu túžbu. Dal mi svoju lásku.

Dal mi väčšiu lásku, než je tá zaslúžená alebo stratená.

◆
**BOŽIA LÁSKA
 K TEBE JE
 PEVNEJŠIA NEŽ
 DIAMANT**

Dodnes si jasne pamätám moment osvietenia, keď som zazrela Jeho lásku. Videla som ju pred sebou. Videla som jej lúče, akoby to boli mnohé odlesky trblietavého diamantu. Každý z nich osvetľoval zlomok času, keď som sa znovuzrodila a snúbila s mojím Ženíchom, Ježišom Kristom.

Božia láska k tebe je pevnejšia než diamant. Nevyparí sa pod vplyvom svetla do vetra. Boží záväzok voči tebe je hlbší než význam manželského prsteňa. On by nikdy nezveril svoju dôveru v tak vzácny sľub do predmetu, ktorý sa dá odcudziť alebo stratiť. Jeho nárok na teba je skrytý hlboko a strážený ako poklad; je ako pečať na Jeho najobľúbenejšej časti teba samého/samej ... na tvojom srdci.

Verše z Piesne piesní popisujú tajný dialóg odhaľujúci nekonečné puto vášne medzi milencami:

Polož si ma ako pečatidlo na svoje srdce, ako pečatidlo na svoje rameno, lebo láska je mocná ako smrť a vášeň krutá ako podsvetie. Jej žiara je ohnivá ako najsilnejší plameň. Lásku nemôže uhasiť množstvo vody, ani rieky ju nemôžu odplaviť. Ak by chcel niekto dať za lásku všetko bohatstvo svojho domu, veľmi by ním pohrdli.

(Vl p 8:6-7, Ekumenický preklad)

Cítiš sa neprijemne, keď počuješ o takejto sile lásky? Možno je pre teba náročné uveriť myšlienke, že by si mohol/la mať pre niekoho takú cenu, aby ťa miloval tak intenzívne. Možno pochybujes o svojej kapacite lásku v rovnakej sile opätovať. Slová vo veršoch Piesne piesní neboli zvečnené na papieri preto, aby túto lásku spochybňovali, alebo aby si spochybnil/a svoju vlastnú schopnosť milovať. Toto intímne vyznanie bolo napísané preto, aby si pochopil/a pre aký vášnivý druh lásky si bol/a stvorený/á.

Je nemožné zmerať silu Božej lásky k nám na základe nejakej konkrétnej ľudskej skúsenosti. Tu na zemi, v tomto padlom svete, neexistuje žiaden vhodný referenčný bod. Tí šťastnejší z nás zakúsili iskierky lásky a pocítili príjemné teplo. Iní zažili iskierky, ktoré ich ale nakoniec sklamali, a po čase odmietania oheň ich lásky vyhasol a žeravé uhlíky sa zmenili na popol.

Málokedy sa stretáme s ľudskou formou lásky, ktorá by sa stala vyživujúcim ohňom. A predsa tak veľmi po nej túžime. Ak budeme k sebe úprimní, priznáme si, že počujeme túžbu svojho srdca a že chceme pocítiť túto silu lásky s dôvernou osobou.

Niekedy sa dokonca červenám, keď čítam o vášni v Piesni piesní. Až potom si uvedomím, že mojou úlohou nie je hodnotiť, ale jednoducho opätovať lásku láskou. Keď dám všetky pochybnosti bokom a len prijmem Božiu silnú majetnícku ofenzívnu lásku, oheň môjho srdca sa opäť rozhorí.

Spomínaná pasáž je opisom Kristovej lásky k svojej neveste. Realita dnešného temného sveta nám prináša pravdu o veciach len obmedzene, po kúskoch. Ale v nebeskej realite spoznáme obraz seba samých tak, ako nás vidí v skutočnosti; a láska bude žiariť v plnej sile a kráse.

Oheň Božej lásky k nám nie je možné uhasiť. Búrky života nás ľahko vystrašia, ale nedokážu zničiť lásku, ktorú k nám Boh prechováva.

Jeho láska nie je na predaj. Nikdy by nás nevymenil za niečo, čo my ľudským jazykom nazývame bohatstvo. A aj keď pasáž v Piesni piesní poukazuje na Božiu lásku ku Kristovej neveste kolektívne (teda ku všetkým veriacim), je to láska rovnako starostlivá a osobná ako láska matky k svojmu dieťaťu; a zároveň intímna a dôverná ako láska milenca k vyvolenej osobe.

Náš Otec by nedokázal milovať naplno celý kolektív, keby najprv naplno nemiloval každú osobu kolektívu jednotlivo.

Zapečatení

Nikdy by sa nám nepodarilo vybudovať si dostatočnú hodnotu, aby sme si zaslúžili Božiu spaľujúcu lásku. Tak sa rozhodol vybudovať našu hodnotu svojpomocne a pripísať nám ju na účet.

Ten však, ktorý nás spolu s vami robí pevnými v Kristovi a pomazal nás, je Boh. On nás aj označil pečaťou a Ducha dal do našich sŕdc ako závdavok.

(2 Kor 1:21-22, Ekumenický preklad)

Ja samu seba neurčujem. Ani ty seba samého/samu neurčuješ. A ani členstvo v kresťanskom spoločenstve nedokáže zaručiť našu jednotu. To dokáže len Boží Duch.

Takto sa píše v Biblií Passion Translation:

Teda, je to Boh sám, ktorý nás pomazal. A neustále posilňuje moje aj vaše puto ku Kristovi. Pozná si nás, lebo si nás označil pečaťou lásky a dal nám Svätého Ducha tak, ako sa dáva svadobný prsteň neveste – závdavok požehnaní, ktoré ešte len príde!

Chápeš? I keď si doteraz o tom nevedel/a, už si zasnúbený/á!

Naše moderné pečate majú podobu tenučkých obalov na krabičkách vitamínov a výživových doplnkov. Ich úlohou je dať zákazníkovi záruku, že balenie ešte nikto neotvoril, no zároveň sú navrhnuté tak, aby sa otvoriť dali ľahko. Sú iné než pečať opísaná v 2. Korintánom. Biblický význam slova „pečať“ pochádza z gréckeho *sphragizo* a zahŕňa sedemnásobnú efektívnosť v týchto oblastiach:

1. Istota bezpečia (sme neodlučiteľne zviazaní Božou láskou)
2. Istota autenticity (sme označení ako tí, čo patria Bohu)
3. Istota originality
4. Istota príslušnosti
5. Istota prijatia
6. Istota pripísanej spravodlivosti
7. Istota naplnenia prísľubov¹

Tieto pečate sú viac než zjavné. Varujú sily temnoty, že sa s nami nesmú zahrávať. Žiadnu z týchto pečatí nemôžeme zlomiť našimi prečinmi, lebo sa všetky viažu na Kristovu poslušnosť, nie na našu. Sú nálepkou so slovami „ruky preč“ a navyše nás neustále utvrdzujú o našom duchovnom zasnúbení s Božím Synom. My sami si nedokážeme vo vlastnej sile takto spečatiť srdce. To Jeho láska sa k nám načiahla; pripútala si nás až do dňa, keď nás verejne odhalí.

—◆—
**VARUJÚ SILY
 TEMNOTY,
 ŽE SA S NAMI
 NESMÚ
 ZAHRÁVAŤ.**

Dary lásky zo sféry nekonečna

Ty aj ja sme sa narodili z Ducha; sme zapečatení Duchom; Duch v nás prebýva; pokrstil nás; Duchom sme zjednotení; Duchom sme obdarení Jeho darmi a Duchom sme povolani do služby. Všetko, čo potrebujeme, sme dostali od Otca, ktorý nás nekonečne miluje.

Preto nás list Efežanom ubezpečuje:

Tento list píšem všetkým oddaným veriacim, ktorí boli oddelení a zjednotení s Ježišom Kristom, Pomazaným Vyvoleným. Milosť vám a pokoj od Boha, nášho Otca, a od Pána Ježiša Krista.

(Ef 1:2,

voľný preklad anglickej verzie prekladu Biblie TPT)

Všimli ste si, ako dôverne je opísaná prítomnosť Boha Otca v tomto oslovení? Naše súhlasné vyznanie viery a túžba po živote vytvára v ľudskom srdci záväzok. A na oplátku nám Boh dáva do života plnosť svojej nadprirodzenej prítomnosti. List Efežanom pokračuje takto:

Všetko, čím nebo disponuje, bolo na nás vyliate ako dar z lásky nášho prenádherného nebeského Otca, Otca nášho Pána Ježiša Krista – a to preto, lebo sme boli s Kristom zviazaní. Preto Ho velebíme celým svojim srdcom!

(Ef 1:3,

voľný preklad anglickej verzie prekladu Biblie TPT)

My veriaci *teraz* slávime to, v čo dúfame, že príde *potom*. Až v nebeskej realite začne ozajstný život. Až tam dostaneme celú nebeskú províziu, ktorá nás čaká ako veno nevesty a večný svadobný dar. Ak máš dojem, že tento preklad zveličuje význam pôvodného biblického textu, prečítaj si znenie Ekumenického prekladu:

Požehnaný Boh a Otec Pána nášho Ježiša Krista, ktorý nás v nebeských veciach požehnal v Kristovi Ježišovi všetkým duchovným požehnaním.

(Ef 1:3)

Žiaden nebeský dar nám nebol odoprený. Táto ohromná provízia je dokonalým zrkadlom Kristovej ohromnej lásky ku svojej neveste. A ty si súčasťou tohto balíka.

Ty aj ja sme ako nevesty boli zasnúbení s Ježišom, Pomazaným, Vyvoleným. Jeho čin záchrany prikrýva všetky naše prečiny; a Jeho smrť a zmŕtvychvstanie nám dáva silu ďalej konať skrze Neho. On svojou poslušnosťou zmazal dlh a trest za našu neposlušnosť, a zároveň nás uschopnil byť poslušnými. Ak tomuto veríš, potom sú slová z listu Pavla Efežanom napísané tebe a o tebe.

Ako veriaci v Krista sme sa mnohí jednotlivci zjednotili s nezničiteľným uhoľným kameňom Božieho Syna. Sme nielen ponorení do Krista, ale naše životy sú z milosti obdarené blahom.

V mnohých ohľadoch a mnohými spôsobmi je práve milosť tou stuhou zdobiacou balíček príslubov. Boh nás zapečatil vo svojom srdci a naše srdcia zapečatil silou svojej lásky.

Milovaný/á, počúvaj ma. V Kristovi neobývaš nejakú prázdnu diery, ktorú vysekali, len aby sa Ti ušlo miesto. V Kristovi, *adamantovom* Kameni, máš k dispozícii celý dom. Nie si neželaný votrelec. Nie si ani hosť ... si člen rodiny. Vlastne, ani to nie je dostatočne presné vyjadrenie tak dôvernej lásky. Si zjednotený/á v Kristovi s Otcom, presne takým istým spôsobom, ako je On s Otcom spojený. Sme súčasťou všetkých vo všetkom.

Naša nová pozícia a nebeská provízia boli pre nás starostlivo pripravené. Táto hojnosť zahŕňa všetky dary Ducha, pokoj, spravodlivosť a radosť. Strážme si srdcia a poklad, aby boli správne nasmerované. Zamerajme sa na veci nebeské – tie nepodliehajú ani skaze, ani nie sú predmetom krádeže.

Keď sme už raz spoznali túto lásku, načo by sme sa čo i len zahrávali s myšlienkou pokukovať po nápadníkoch z ríše sveta? Princ temnoty nás nemá vôbec rád.

◆
PRINC
TEMNOTY NÁS
NEMÁ VÔBEC
RÁD.

On nás nenávidí ... silno ako *adamant*.

Akýkoľvek príslub od neho je lož. Všetky jeho sily a schopnosti sa viažu iba na ríšu tohto padlého a slabého sveta, predurčeného na zánik. Každý dar či talent od Satana je vo svojej podstate podvod. On nedokáže dať; dokáže iba brať. Nedokáže pomôcť – ale znetvorí všetko, čoho sa dotkne.

My veriaci už ale nepodliehame pravidlám jeho ríše. Vieme, že každý dobrý a skutočný dar pochádza od nášho Otca. A tiež vieme, že nás nedokáže nič oddeliť od Kristovej lásky.

Bezpečný v Kristovej láske

Kto nás odlúči od lásky Kristovej? Súženie alebo úzkosť, prenasledovanie alebo hlad, nahota, nebezpečenstvo alebo meč? Ako je napísané: Pre Teba sme usmrcovaní celý deň, pokladajú nás za ovce na zabitie. Ale v tomto všetkom slávne víťazíme skrze Toho, ktorý si nás zamiloval. Lebo som presvedčený, že ani smrť, ani život, ani anjeli, ani kniežatstvá, ani prítomnosť, ani budúcnosť, ani mocnosti, ani vysokosť, ani hlbokosť, ani nijaké iné stvorenstva nemôžu nás odlúčiť od lásky Božej, ktorá je v Kristovi Ježišovi, našom Pánovi.

(Rim 8:35-39, Ekumenický preklad)

Nič nás nedokáže oddeliť od skalopevnej lásky nášho Ježiša. Neexistuje ani taká bytosť, ani taká okolnosť. Jeho láska sa nedá vziať, lebo vyplýva z našej pozície v Kristovi. Ani krutosť zločinov, ani nebezpečenstvo, ktoré prinášajú vojny, nezmenia Kristovo rozhodnutie byť na našej strane. Žiadna katastrofa nie je dostatočne veľká, aby nás dokázala obráť o nášho Princa Pokoja. Jeho láska je istejšia než smrť a reálnejšia než život. Prevyšuje dosah oboch sfér – anjelskej aj démonickéj. Nebolo, nie je a nebude existovať v celej ríši stvorenstva nič, čo by malo kapacitu a moc zbaviť nás Božej lásky v Kristovi Ježišovi, našom Pánovi. Otcova láska voči nám ľuďom je taká skalopevná, ako je Jeho láska k Ježišovi. Ak by nás Otec odmietol, musel by odmietnuť aj svojho Syna.

Milovaní pred založením času

Vybral si nás, aby sme sa stali jeho vlastnými. Pripojil nás k sebe už skôr, než položil základy vesmíru. Jeho prenesmierna láska Ho motivuje počítať nás rovných s Kristom už od počiatku, aby sme boli v jeho očiach svätí, nepoškvrnení a nevinní.

(Ef 1:4,

voľný preklad anglickej verzie prekladu Biblie TPT)

Vždy ma veľmi teší, keď môžem ľuďom predstaviť svoje deti, moju nevestu, moje vnúčatá. Keď si čítam takéto riadky z Biblie, mám dojem, že Boh je ešte radostnejší pri pohľade na teba, než ja som na moju rodinu. Pozerá sa na teba a hrdo vraví: „Tento je môj!/Táto je moja!“ Predstav si, že najprv sa s tebou zasnúbil a potom ti vytvoril vesmír, aby ste v ňom mohli spolu žiť navždy.

Nestal/a si sa vyvoleným/vyvolenou v deň, keď si sa znovuzrodil/a. Nie, priateľ/ka môj/moja, bol/a si vyvolený/á v Kristovi skôr, než vytryskli vody z hĺbín na zemský povrch. Bol/a si najskôr vytvorený/á v Kristovi, aby neskôr mohol Kristus premeniť tvoje vnútro na svoj obraz. A táto pravda o tvojom pôvode uzrela svetlo sveta v deň, keď si sa znovuzrodil/a. Smrť Božieho Syna ťa nielenže zachránila, ale obnovila v tebe aj túto počiatočnú identitu.

Kristus sa s tebou nielen zasnúbil – ale On si ťa vytvoril už vopred tak, aby si bol/a s Ním kompatibilný/á a stal/a sa jedno. O takejto láske nedokáže nikto mlčať!

Otcova *adamantová* láska nás zahalila do Kristovej nepoškvrnenej nevinnosti oveľa skôr, než mali Adam a Eva šancu nechať sa okradnúť o svetlo a pravdu, a zahaliť sa do hadej pasce hriechu a smrti.

Viem aká som, a preto by som predpokladala, že ma Boh zahalí skôr do čiernej róby a nie do róby žiariaceho bieleho svetla. Citát legendárnej Coco Chanel dokonale vystihuje moju voľbu výberu šiat: „Keď nájdem niečo černejšie než je čierna, určite si to oblečiem. Ale kým sa tak stane, uspokojím sa aj s čiernou!“

Na čiernej totižto nevidno škvorny. Môžu byť na látke, ale nie je ich vidno. Presne z toho dôvodu najčastejšie cestujem v čiernom oblečení. V čiernej sa môžem seabedome pohybovať po každom letisku hoci aj každý víkend. Na čiernych vrškoch nie sú viditeľné stopy od potu, čierne permanentné fixky nosím stále so sebou a bezpečne môžem objímať všetky plačúce ženy bez obáv, že ich zamažem vlastným makeupom. Nosiť čiernu ... je praktické. Nosiť bielu ... je menej praktické.

Nedávno som nedopatrením zabudla, prečo vlastne bielu nenesím na pracovné cesty. V Colorade býva dlhá zima, takže keď konečne prišla jar, vytiahla som zo skrine biele rifle a na víkend odcestovala. S pocitom sviežosti som vykročila smerom k autu. Môj starostlivý hosť mi podal môj dnes už najobľúbenejší nápoj ... malý pohárik kávy s kokosovým mliekom a so škoricou na tri hlty. V radostnom očakávaní som vybrala lyžičku, ktorá zároveň slúžila ako zarážka a šup ho, ofrkala som sa. Zvyšok nápoja sa vpil niekde do hlbín prevodovky požičaného auta. Po príchode do zhromaždenia som zaútočila na kávovú škvornu bieliacou fixkou. Keď sa chémia začala vstrebávať do látky na hornej časti nohavíc, moje rifle sa postupne menili z bielej na modrú. Zdalo sa mi, že chemická reakcia prebehla úspešne a škvorna je fuč; tak som si miesto výdatne namočila vodou. Pôvodných 5 cm³ kávy sa teraz rozpínalo na látke do kružnice s priemerom 20 cm a s určitou zaberalo väčšiu časť môjho horného stehna. Zdalo sa mi, že škvorna od kávy zmizla – ale istotu nemáte, až kým nohavice nevyschnú. Postupne mi mokrá časť riflí zbledla a ja takto odetá som vykročila na pódium.

Boh vie, že sa nám nikdy nepodarí udržať si nepoškvrnený život, takže v Kristovi nám ho vypral za nás. V Kristovi na nás nie sú žiadne skryté škvrny; v Kristovi nie sú potrebné žiadne bieliace fixky; v Kristovi nie sú priehľadné nohavice odkrývajúce kypré stehná. V Kristovi je len sila a žiara.

Odjakživa bolo súčasťou Jeho dokonalého plánu, že si nás adoptuje ako vlastné deti, aby sa mohla prejaviť Jeho neprekonateľná láska vylievaná na nás znova a znova ako vodopád; a aby sa Mu tak náležite dostalo slávy. Lebo tou istou láskou, akou miluje svojho Syna Ježiša Krista, miluje aj nás!

(Ef 1:5-6,

voľný preklad anglickej verzie prekladu Biblie TPT)

Už ťa niekedy niekto pozval ako dodatočného hosťa? Mňa áno! Alebo si sa sám pozval na akciu, kde hosťiteľ zistil, že ťa do pôvodného zoznamu hostí nezahrnul? A znova musím povedať, že ja áno! Toto sa ale v Kristovi nedeje. Nie si prídavok, dodatočný hosť alebo niekto pozvaný na poslednú chvíľu. Vždy sa s tebou počítalo a *odjakživa* si bol/a vítaný/á.

◆
V KRISTOVI JE
LEN SILA
A ŽIARA.

Naša adopcia do Božej rodiny bola plánovaná od prvopočiatku. Nepriblížil sa ku nám preto, že by sa nad nami zľutoval alebo preto, že nás nikto iný nechcel. On sa z nás raduje, lebo skrze Krista vidí, kým sa staneme; a nie kým sme boli v minulosti.

Veľmi sa mi páči slovné spojenie *vylievaná na nás znova a znova ako vodopád*. Pri tejto vete sa mi vybaví v mysli obraz vysokých vodných kaskád. Už si niekedy stál/a pod vodopádom? Voda na teba padá s nekontrolovanou silou a v neobmedzenom množstve. Ak by bol zdroj vody dostatočne hojný a dĺžka pádu vodného prúdu veľká, vytvorila by sa v jeho okolí hmla.

A práve taká hmla Božej neprekonateľnej lásky pomazáva tých, ktorí sa Mu priblížia skrze Jeho lásku. Ak si si náhodou v mysli namiesto vodopádu vybavil/a slabý kvapkajúci pramienok, nasledujúce verše ťa vyvedú z omylu:

Kedže sme boli teraz pripútaní ku Kristovi, otvoril sa nám tiež prístup k podkladom, ktoré ukrýva v sebe spasenie skrze Jeho krv – úplné zmazanie všetkých priestupkov – a to vďaka Jeho neprekonateľnej sile lásky, ktorá sa na nás vylieva znova a znova ako vodopád.

(Ef 1:7,

voľný preklad anglickej verzie prekladu Biblie TPT)

Kaskádovitá láska padajúca voľným pádom. Mimo Ježiša Krista by som si nezaslúžila ani len kvapôčku z tejto lásky a milosti. Zaslúžila by som si len plnú dávku ťažkej špiny a takého množstva hriechov, na ktoré si ani nespomínam, že som ich spáchala a mohla vyznať. Taká je reálna tvár osoby mimo Ježiša Krista.

Ale ...

Božia láska k nám je tak intímna ako ľudský dych milovanej osoby, a zároveň má taký ďaleký vplyv ako vietor, ktorý sa preháňa naprieč zemeguľou.

Jeho láska k nám je výnimočná a jedinečná.

Jeho láska k nám nič nevynecháva. Žiadna časť našej bytosti jej nedokáže uniknúť. Miluje nás úplne komplexne a bezvýhradne.

Láska je zároveň našim pojitkom s nebeskou ríšou Otca. Keď nazývam Božiu lásku *adamantom*, chcem ťa tak uistiť,

že je nielen neotrasiteľná, ale aj neodbytná. Prenasleduje nás všade, kam sa pohneme a vytrvalo si vyžaduje našu pozornosť. Takže Božia láska je vytrvalá vo svojom charaktere bojovať o ľudskú pozornosť. Nič ju neodradí zmeniť svoj postoj. Boh stojí na našej strane. Jeho láska je nezničiteľná, aj keď sa my správame absolútne deštruktívne. Môžeme vyhlásiť proti Božej láske vojnu, ale v konečnom dôsledku ona zase zvíťazí.

Láska vyhrala

Všimli ste si, že sa teraz všade objavujú heštegy #láska zvíťazí.

Láska si nedokáže pomôcť – dokáže len vyhrávať, lebo Boh sám je láska. A keďže sa toto večné víťazstvo už udialo, bolo by správnejšie povedať, že #láska zvíťazila. #*Láska zvíťazí* znamená, že sa hovorí o prítomnom alebo budúcom víťazstve. Pripadá Ti zvláštne, že sa zamýšľam nad dôležitosťou časového rozlíšenia víťazstva lásky? Keď vidím, aké hrozné veci sa dejú po celom svete, zdalo by sa správnejšie povedať #nenávisť zvíťazí. Som odhodlaná vidieť viac, než len prchavé okamihy lásky. Ale pravda je taká, že nenávisť nedokáže vyhrať, lebo nie je nekonečná ... a láska nekonečná je. „Láska zvíťazí“ vyvoláva dojem plynulosti chodu vecí, aj keď vlastne víťazstvo lásky sa uskutočnilo v náš prospech ešte pred začiatkom čias. „Láska zvíťazila“ zase hovorí o víťazstve z dôb, kedy sme my ešte neexistovali, čo znamená, že my sme sa na jej triumfe vôbec nepodieľali. „Láska zvíťazila“, a to sa nedá odčiniť našim správaním či voľbami. Môžeme iba uznať, že sa tak stalo a ďakovať za to.

Láska si nás vyhrala v boji skôr než sme my dokázali ľúbiť.

Slová z básne „Nespútaná Láska“ odzrkadľujú činy Božej *adamantovej* lásky:

Skôr, než som dokázal povedať čo i len slovo
Ty si od samej radosti zo mňa spieval
Si ku mne taký, taký

Dobrý
 Skôr, než som sa nadýchol
 Si do mňa vdýchol život
 Si ku mne taký, taký
 Jemný
 Och, tá ohromujúca nekonečná nespútaná Božia láska
 Prenasleduje ma, bojuje o mňa, až kým ju neobjavím
 Opúšťa kvôli mne bezpečie a ide ma hľadať do temnoty
 To by som nedosiahol sám
 To by som si nikdy nezaslúžil
 No Ty sa aj tak kvôli mne obetuješ
 Och, tá ohromujúca nekonečná nespútaná Božia láska

Keď som bol ešte Tvojim nepriateľom
 Tvoja láska o mňa bojovala
 Si ku mne taký, taký
 Dobrý
 Keď som nebol ničoho hodný
 Zaplatil si za mňa celý dlh
 Si ku mne taký, taký
 Zhovievavý

Nieto miesta, ktoré neosvetlíš
 Nieto hory, ktorú nezdoláš
 Len aby si sa mohol dostať do mojej blízkosti
 Nieto bariéry, ktorú by si kvôli mne nezboril
 Nieto klamstva, ktoré by si nezničil
 Len aby si sa mohol dostať do mojej blízkosti²

Drahý nebeský Otče,

Tvoja láska je neobyčajná. Ďakujem, že si ma v nej zapečatil, že si sa rozhodol ma milovať, že si mi naplánoval život od prvého môjho nádychu. Dnes som sa rozhodol/a milovať tak, ako si ma Ty miloval už odpradáвна. Ďakujem, že ma tak skalopevne ľúbiš, že dokážeš zboriť každú prekážku, ktorá nám stojí v ceste. Znič každú bariéru, každú lož, čo nás oddeluje. Amen.

5

NEOBLOMNÝ, KTORÉHO MILUJEME

Láska je jediný fenomén, ktorý dokáže premeniť nepriateľa na priateľa.

Martin Luther King Jr.

CH cela by som ti rozpovedať jeden príbeh opisujúci dôvernú lásku a nepretržitú starostlivosť nášho Boha Otca.

Nedávno som bola na návšteve v Iraku. Pozvali ma ako rečníčku na jednom podujatí v Dubai, a tak som si povedala, že to bude ideálna príležitosť navštíviť misionársku organizáciu s názvom *Ochraňujúca láska*.

Prvý deň pobytu som pozorovala Jessicu a Jeremyho Courtneyovcov počas ich návštevy skupín jezidských utečencov. Po tom, čo túto skupinu zničil islamský štát ISIS a obral ich o domovy sa Courtneyovci snažia pomôcť im vybudovať si život nanovo od úplných základov. Ja neovládam arabčinu ani iný druh kurdskeho dialektu, takže mi neostávalo nič iné, len sa prizerať, ako Jessica hovorí so ženami zo skupiny, ktorým pomohla založiť si podnik na výrobu mydiel.

Doteraz si pamätám reakciu týchto vzácnych ľudí. Keď zazreli Jessicu, úplne sa rozžiarili šťastím. Pre nich táto osoba predstavovala stelesnenú nádej; bola niekým, kto im dôveroval. Srdečne ju privítali a ponúkli jej jedlo a nápoje, čo mali doma. Bývali v prenosných stanoch, opustených betónových stavbách, kontajneroch a nepoužívaných vlečkách od nákladných áut. Našou poslednou zastávkou v ten večer bola skupina štrnástich ľudí, ktorí obývali jeden prives. Malé deti vybehli privítať Jessicu, obkolesili ju a vyhŕkli na ňu množstvo anglických fráz, aby ju ohúrili svojim študijným pokrokom.

Všimla som si jedno malé dievčatko stojace s odvráteným zrakom obďaleč tohto hlúčika. Keď si Jessica sadla k rozhovoru s dospelými mužmi a ženami zo skupiny utečencov, ostatné deti sa držali tesne pri nej. Okrem jedného dievčatka. To sedelo obďaleč. Dozvedela som sa, že islamský štát zabil jej otca a jej mama bola preč. Niečo ma k nemu ťahalo. Opýtala som sa Jessicu na detaily príbehu tohto dievčatka a dozvedela som sa, že v dôsledku zhubného nádoru prišla o oko. Srdce sa mi prudko rozbúchalo. Poprosila som Jessicu, či by nezavolala dievčatko ku mne a či by jej nepreložila moje slová. Tipujem, že nemalo viac ako sedem rokov. Na podnet a povzbudenie ostatných ku mne váhavo podišla.

Posadila som si ju na kolená vedomá si celej situácie, ako divne musela vyzeráť, keď si ju vyvolá k sebe úplná cudzinka.

Ale Sarah a ja máme spoločné oveľa viac, než sa na prvý pohľad zdá.

Rozpovedala som jej svoj príbeh, ako som prišla v dôsledku podobného nádoru o oko, keď som mala päť rokov. Obrátila sa a pozorne sa mi zahľadela do tváre, aby si overila, či je pravda, čo jej hovorím. Potom sa obrátila a pozrela do tvári ostatných prítomných v privese. Možno si pomyslela: „Aha, pozrite sa, našla som niekoho, kto mi rozumie.“

Vytiahla som si z tašky iPad a ukázala som jej naše rodinné fotky; potichu som jej do ucha šepkala slová, ktoré jej Jessica ochotne prekladala.

Povedala som jej: „Sarah, neboj sa snívať. Sarah, môžeš mať vlastnú rodinu. Sarah, dokážeš urobiť čokoľvek, čo ti Boh vloží ako túžbu do srdca.“

Chcela som, aby si uvedomila, že strata oka neznamena stratu života.

Po tom všetkom, čím si prešla, nebola strata oka to najhoršie. Ale nechcela som, aby tento hendikep vytváral jej identitu.

Jessica netušila, že ja sama nemám oko. Vysvetľovala mi, aké náročné bolo udržiavať Sarahine oko čisté. Jej umelé oko bolo zašpinené od prachu. Opatrne som jej privrela viečko, ale nešlo mi to. Toto umelé oko bolo vyrobené pre dospelého človeka a bolo príliš veľké, aby sa jej dalo viečko zatvoriť. Jessica mi vysvetlila koľko problémov im spôsobilo získať vôbec toto oko pre Sarah. Bolo to to najlepšie, čo sa im podarilo v Iraku získať. Držala som Sarah za ruku, keď sme spoločne kráčali naspäť k autu.

Obe sme mlčali.

V tú noc, keď som ležala v suteréne Jessicinho domu, sa moje myšlienky ubrali k Sarah. Nikdy nebudem schopná si predstaviť smrť otca, ktorého mi vzali takým krutým a zbytočným spôsobom; alebo pochopiť, aké to je opustiť všetko, čo som dovtedy poznala. S tým, čo sa jej stalo, nedokážem už nič spraviť. Ale s jej okom by sa predsa dalo niečo spraviť.

Prešlo niekoľko mesiacov a ja som sa dozvedela, že Jessica prišla do Ameriky. Začala som trochu pátrať a zistila som, že

sa budeme obe onedlho nachádzať v Kalifornii na rovnakom podujatí. Môj očný technik z Colorado Springs, Mitchell Mayo, práve prednedávnom pracoval s deťmi jezidských utečencov a poznal špecifiká farebnosti ich dúhoviek. Bol veľmi ochotný a obstaral mi pre Sarah hneď niekoľko umelých očí detských rozmerov.

Jessica a ja sme sa stretli v Kalifornii. Nahrali sme spoločne pre Sarah audio pozdrav, ktorý jej Jessica neskôr preloží.

V to popoludnie Jessica vystúpila v panelovej diskusii. Počúvala som a plakala, keď hovorila, ako Sarah moja návšteva ovplyvnila. Už len to, že som venovala pozornosť tomuto opustenému dieťaťu ju vynieslo do pozície princeznej.

Nepodobá sa to aj nášmu Pánovi? On si tiež vytipuje jednotlivcov v úzadí a dá beznádejným dušiam silu snívať.

Jessica sa navrátila do Iraku s novými očami pre Sarah. Nech jej slová z Instagramu samy prehovorila, ako veľmi tento dar Sarah zmenil život:

Sarah počúvala, ako jej Lisa hovorí o tom, že nie je zabudnutá; že je krásna; že môže v živote robiť, po čom bude túžiť; a že Boh ju veľmi ľúbi! Keď som malej Sarah prekladala tieto slová, slzy mi stekali po lícach a rozmyšľala som, kolkokrát jej asi niekto v živote povedal, že je krásna, ochraňovaná, že na ňu niekto myslí a že dokonale pozná.

Ďalej nasledovala fotka, ako Sarahina matka vymieňa malému dievčatku staré oko za nové v správnej veľkosti. Všetci ostatní príbuzní stáli obďaleč a sledovali, ako bude s novým okom vyzeráť. Jej teta sa rozplývala nad veľkým rozdielom, ktorý spôsobil tento malý detail. Posledná séria fotiek zachytávala celý príbeh: Sarah so životu nebezpečným nádorom; Sarah

s umelým okom, ktoré zohnali v Iraku; Sarah s novým okom; a Sarah obklopená rodinou a kamarátmi. A tu je Jessicin komentár k udalostiam zmeny:

Prajem si, žeby ste všetci mohli vidieť zmenu v tomto malom dievčatku; už nosí hlavu vzpriamene a nehanbí sa fotoaparátu, keď sa ideme fotiť. Alebo, ako sa s nami včera počas obeda rozprávala, keď sme ich prišli pozrieť. Vôbec som ju nespoznávala – tak veľmi sa jej správanie zmenilo. Láska mení úplne všetko. Zmenila toto dievčatko a mení celé komunity ľudí.

Božia dobrota je nemenná a Jeho láska trvá naveky. Som poctená, že mi Boh dovolil navštíviť Irak; že som sa mohla stretnúť s týmto malým dievčatom, ktoré stratilo oko v dôsledku rovnakého nádoru ako ja; a že to Boh urobil, aby Sarah spoznala Jeho lásku.

Vzorec lásky

Keby som povedala, že ja a moja mama sme mali niekoľko vzťahových problémov, bolo by to úmyselné zľahčovanie celej situácie. Tak ďaleko, ako mi pamäť siaha, bolo medzi nami cítiť napätie. Za posledných desať rokov, kedykoľvek som jej zavolala, sa rozhovor medzi nami zvrtol do nejakej formy nedorozumenia. A doteraz ma ťaží na srdci, keď si spomeniem na tvrdé slová, čo sme si vymenili.

Pamätám si ale aj slová, ktoré ostali nevysslovené.

Prajem si, aby som jej viac ukázala a povedala, ako ju ľúbim. Čo sa týka jazyka lásky, moja mama a ja hovoríme tak odlišnou rečou, asi ako keď porovnáte angličtinu a taliančinu. Nanešťastie som sa rozhodla naučiť hovoriť jej jazykom až príliš neskoro. V poslednom mesiaci jej života som jej povedala všetko, čo som chcela. Povedala som jej, ako veľmi ju ľúbim. Poprosila som ju

o odpustenie každého zármutku, čo som jej spôsobilá – malého či veľkého. Lahla som si k nej do nemocničnej postele a držala som jej krehké telo v náručí opatrne, aby som nepoškodila hadičky a káblíky, ktorými bola spojená s kovovým rámom postele. Tesne sa ku mne pritúlila, šepkala a srdce jej zmätklo. V

—◆—
**PAMÁTÁM SI
 ALE AJ SLOVÁ,
 KTORÉ OSTALI
 NEVYSLOVENÉ**

tom momente jej obranná hrádza povolila. Obe sme nariekali zdrvené myšlienkou, koľko málo času nám ostáva na vzájomnú lásku na tejto strane večnosti. Neprešiel ani mesiac a umrela.

Prísľub večnosti trochu zjemnil údery reality. No aj tak sa bremeno smútku ťažko prekonáva. V minulosti som na obvinenia a výčitky reagovala rovnako – obvineniami a výhovorkami. Ale po čase sa mi podarilo vybudovať si niekedy náročnejší prístup k veciam: za svoje chyby nesiem zodpovednosť ja. Hneď na začiatku sa potvrdilo, že toto je náročnejšia a oveľa bolestivejšia cesta, lebo jej princíp sa zameriava na odhalenie vnútorného zranenia. Takže hrdina/ka ... do toho. Ale sľubujem ti, že takto sa perspektívne vyvaruješ nepotrebné bolesti.

Pravdou je, že svoju mamu som mala ľúbiť viac a skôr. Mala som v láske výhodnejšiu pozíciu než ona a nevyužila som ju. No a keďže minulosť sa zmeniť nedá, ostalo mi len niekoľko možností, ako žiť budúcnosť. Môžem sa cítiť zle a smútok ma môže úplne opantať, alebo môžem použiť svoje chyby ako varovné lekcie a vyučovať iných. Chápeš? Akonáhle začneš byť zodpovedný/á za svoje chyby, prestanú ťa ovládať. Pouč sa z môjho správania. Láskyplné slová, teplo priateľstva alebo činy štedrosti nikdy ľutovať nebudeš – ale budeš ľutovať, že si neľúbila, keď si mohla.

Ľúbte veľkoryso, moji drahí priatelia, a bude sa vám dobre žiť. Láska je nástrojom našej premeny. Náš nebeský Otec, ktorý je skalopevne odhodlaný ľúbiť nás, trvá tiež na tom, aby sme my

ľúbili tiež. Toľko ľudí nazývame nepriateľmi – ale sú to všetko len ubolené bytosti, ktoré potrebujú lásku. Ako Ježišovi učeníci nemáme možnosť rozhodnúť sa neľúbiť. „Milujte sa navzájom“ nebol len nejaký nápad; bol to skoro až príkaz: „A toto je moje prikázanie, aby ste sa navzájom milovali tak, ako vás ja milujem“ (Jn 15:12).

—◆—
**AKONÁHLE
ZAČNEŠ BYŤ
ZODPOVEDNÝ/Á
ZA SVOJE CHYBY,
PRESTANÚ ŤA
OVLÁDAŤ**

Tých posledných päť slov prikázania je ťažké realizovať v praxi: „...tak, ako vás ja milujem.“

Ježiš je tvoj vzor.

Ja som urobila chybu, keď som ľúbila mamu podľa jej vzoru. Obe sme totižto celý život tancovali ten zvláštny tanec s dvomi krokmi vpred a dvomi vzad, a nikam sme sa v konečnom dôsledku nepohli. Rok pred tým, než umrela mi povedala, že za napätie medzi nami nenesiem vinu. Vysvetlila mi, že jednoducho sa jej nikdy nepodarilo vytvoriť si ku mne puto. Tieto slová ma boleli, aj keď verím, že mi chcela nimi pomôcť. Myslím, že dúfala, že jej priznanie ma oslobodí.

Teraz ale viem, že nedostatok materinského puta medzi nami už nezohráva žiadnu úlohu. Sme spojené v Kristovi.

Bolo by to bývalo úplne iné, keby som ju ľúbila tak, ako Ježiš ľúbi mňa.

Takže, čo to vlastne znamená správať sa podľa nejakého vzoru? Skôr než odpoviem vás zavediem na druhý stupeň mojej základnej školy. Mali sme povinný predmet – vedenie domácnosti, súčasťou ktorého bol aj stručný úvod do šitia. Predlohy strihov boli vyrobené zo svetlohnedej látky s predkreslenými plnými a bodkovanými čiarami ako trasa pre nožnice a špendlíky. Účelom lekcie bolo veľkostne upraviť strih konkrétnej osobe skôr, ako sa látka začne strihať.

Neskôr som si už sama šila oblečenie, a po zvládnutí pokynov a predlohy som začala hľadať „skratku“, ako sa čím skôr dopracovať k výsledku. Chcela som si robotu urýchliť, tak som preskočila fázu zošívania švíkov. Všetci šikovní čitatelia iste už teraz tušia, čo sa stalo. Oblečenie vyzeralo najskôr celkom dobre, ale po čase sa spoje uvoľnili a objavili sa diery. V láske a krajkárskom umení sa skratky robiť proste nedajú ... vždy musíme rešpektovať predložený vzor.

Mnohí z nás sme sa v partnerskej láske ponáhľali zošívajúc vystrihnuté diely skôr, než by sme si najprv starostlivo pripravili zvolenú látku, z ktorej vzťah vznikne. Nedbanlivo sme zacelili diery, aby výsledok navonok vyzeral dobre, ale vo vnútri ostal zhluk uvoľnených nitiek a tesnej látky. V love za skratkami používame výhovorky typu: „Ja nedokážem oddane ľúbiť; nevyrastal/a som v kresťanskej rodine.“

Milujte tak, ako vás miluje Ježiš. Niekedy sa môžu zdať tieto slová príliš abstraktné. A je ťažké nájsť konkrétne biblické príklady na každodenné okolnosti. Ale toto som sa naučila ja: príliš sa nepomýlim, keď budem ľúbiť druhých tak, ako by som si to želala ja sama.

Nemusia nás obmedzovať vzory prejavov lásky našich rodičov. To je tá dobrá správa. Lebo koniec koncov, oni nie sú náš vzor. Je ním Ježiš. A Jeho vzor je nám všetkým dostupný. Ježiš ľudí miloval tým, že im hovoril pravdu, žil pravdu; že oslobodzoval zotročených; uzdravoval chorých – a tým ukazoval všetkým ozajstný charakter Otcovho srdca.

Hovoriť pravdu je forma lásky

Ľúbiť niekedy znamená povedať druhému, čo nevidí. Všetci máme v živote slepé miesta, ktoré nie sme schopní vidieť. Ježiš nám vždy povie o nás samých pravdu, aby sme mohli žiť v pravde.

Keď sa bohatý vplyvný človek spýtal Ježiša, čo má urobiť, aby dostal večný život, Ježiš mu v láske odpovedal:

Tu sa Ježiš zahľadel na neho, zamiloval si ho a povedal mu: Jedno ti chýba: chod', predaj, čo máš, rozďaj chudobným a budeš mať poklad v nebi; potom príď vezmi kríž a nasleduj ma.

(Mk 10:21, Ekumenický preklad)

Tá „jediná vec“, čo mužovi chýbala, bola všetko. Ježiš presne vedel, čo odomkne mužovo uväznené srdce. Tvoja „jediná vec“ môže byť odpustiť niekomu alebo začať Bohu dôverovať, že Mu na tebe záleží. Nech je to čokoľvek, Boží Duch vie, čo odomkne tvoje uväznené srdce. Rovnako ako mnohí z nás, aj tento mladý vládca skrýval v sebe veľký potenciál. Ale nanešťastie skrýval svoj poklad na nesprávnom mieste. Bolo potrebné, aby premiestnil poklad tam, kde túžilo byť jeho srdce ... vo večnosti. Ježiš to videl, záležalo Mu na mladom mužovi, počul nariekanie jeho srdca, a preto mu povedal pravdu.

Láska sa prejaví v slovách; je ju vidieť v tom, čo povieme, aj v tom, čo sa rozhodneme nepovedať. Láska sa prejaví v tóne hlasu. Už sa nám všetkým stalo, že sme vyslovili pravdu v nesprávnom duchu. Mne sa dokonca podarilo povedať lož v správnom duchu, čo je tiež *zlá cesta*.

—◆—
**LÁSKA HOVORÍ,
ABY JU BOLO
POČUŤ.**

Láska hovorí, aby ju bolo počuť.

Niekedy je šeptom, inokedy je vášnivým výkrikom. Ak milujeme ... láska si vždy nájde svoj tón hlasu.

Láska druhých povznáša

Niekedy láska odhaľuje, ako náboženstvo prekrútilo slová a úmysly nebeského Otca. Pozrime sa do Lukáša:

Potom učil v sobotu v synagóge. A tu, ajhľa, bola žena osemnásť rokov posadnutá duchom nemoci, bola zhrbená a vôbec sa nemohla narovnať.

(Lk 13:10-11, Ekumenický preklad)

Počas dlhých zničujúcich osemnástich rokov bola táto žena skrivená pôsobením ducha zmrzačenia. Vedela, že jej zhrbenie nie je prirodzené. Možno jej ľudia vraveli, aby sa snažila viac; aby sa modlila dlhšie; aby robila pokánie z hriechov. Cítila hanbu. Zúfalo túžila, aby sa mohla vystrieť, ale sama si nedokázala pomôcť. Vedela, že v jej prítomnosti sa kňazi zo synagógy cítili nepríjemne – no aj tak vytrvalo navštevovala chrám celých osemnásť rokov. Vedela tiež, že Boh je jej jedinou nádejou. Viete si asi predstaviť, ako sa cítila.

Mladý rabi, Ježiš, vyučoval. Zareagovala na Jeho slová, aj keď ju jej zhrbená postava voči ostatným znevýhodňovala. Ježišove slová sa dotýkali priamo jej duše ... slzy jej zvlhčili sklesnutú tvár. Ježiš stíchol. Ešte si to neuviedomovala, ale Láska si ju práve všimla. Čo sa deje? Hovorí rabi k nej? Otočila hlavu nabok, aby sa o tom presvedčila. Ježišove oči odzrkadľovali hĺbku jej duše. Ľudia jej ustupovali a šepkali, keď pristupovala k Nemu.

Keď ju Ježiš videl, zavolať ju k sebe a povedal jej: Žena, zbavená si svojej nemoci. Položil na ňu ruky a ihneď sa narovнала a oslavovala Boha.

(v.12-13, Ekumenický preklad)

Nepýtal sa jej, či chce byť vyslobodená. Nepýtal si ani povolenie od cirkevných hodnostárov. Iba sa dotkol je zhrbeného chrbta. Srdce sa jej rozbúchalo, keď pocítila, ako jej do tela prúdi sila. Hrud' sa jej zdvihla, chrbtica sa narovнала a žena sa vystrela do svojej plnej výšky. Ruky zdvihla k nebu a z pier jej začali stúpať nemé slová chvály.

Keď ju Láska zbadala, vyvolala ju z davu. Ježiš jej dotykom prinavrátil slobodu, úľavu aj nádej. Vieme, že Ježiš konal len to, čo videl robiť Otca. Preto je tento príbeh nádhernou ukázkou Otcovho srdca. Bohužiaľ, nie každý zdieľal ženinu radosť z uzdravenia.

Vtedy predstavený synagógy, namrzený, že Ježiš uzdravoval v sobotu, povedal zástupu: Šesť dní je, v ktorých treba pracovať, preto vtedy prichádzajte a dávajte sa uzdravovať, a nie v deň sobotný.

(v.14, Ekumenický preklad)

Uzdravená žena sa radovala a jej kňaz zúrila. Práca? Odkedy je uzdravovanie ľudský počin? Odjakživa to bola predsa Božia doména. A aké by bolo vhodnejšie miesto pre akt uzdravenia než synagóga? Láska prekazila bežné náboženské postupy. Ježiš mu odvetil:

A Pán mu riekol: Pokrytci, či si v sobotu neodvážuje každý z vás vola alebo osla od jasiel' a nevodí ho napájať? A táto dcéra Abraháмова, ktorú satan mal poviazanú, hľa, osemnásť rokov, či nemala byť zbavená tohto puta v deň sobotný?

(v.15-16, Ekumenický preklad)

Vyslobodenie chromej ženy roztrhlo ich náboženské scenáre. Myslíte si, že Boh mal niekedy v úmysle poskytnúť dobytku a somárom lepšiu starostlivosť než svojim deťom?

Sabat je určený na oddych a načerpanie nových síl. Akákoľvek forma útlaku je prečinom proti Božej vôli a Jeho zámeru s týmto dňom! Chromá žena bola Abrahámovým potomkom. Božie adamantové srdce sa vždy pustí do akcie, keď sa jedná o oslobodenie Jeho zotročených detí.

Keď to povedal, zahanbili sa všetci Jeho protivníci a celý zástup sa radoval zo všetkých slávnych skutkov, ktoré konal.

(v.17, Ekumenický preklad)

ROVNAKO,
AKO JE VIERA
MŔTVA BEZ
SKUTKOV,
SKUTKY BEZ
LÁSKY NEMAJÚ
HODNOTU.

Mnohokrát je ťažké milovať ľudí a náboženské schémy zároveň. Ak sa niekedy ocitnete na tejto križovatke, voľte radšej lásku k ľuďom než príkazy, doktríny. Láska má schopnosť poraziť lži, prekoná každé klamstvo; ale nenávisť a odsudzovanie ľudí ich odoženie. Viera pôsobí skrze lásku. Niekedy to znamená hovoriť pravdu; inokedy konať v pravde. V tomto biblickom príbehu Ježiš urobil oboje. Tým, že vyslobodil chromú ženu spod útlaku, Ježiš vyvýšil lásku k ľuďom nad náboženské schémy a politiku.

Rovnako, ako je viera mŕtva bez skutkov, skutky bez lásky nemajú hodnotu.

Skutky bez lásky

A čo by som ľudskými jazykmi hovoril, aj anjelskými, a lásky by som nemal, bol by som iba cvendziacim kovom a zvučiacim zvonom. A čo by som vedel aj prorokovať a poznal všetky tajomstvá a mal všetko možné poznanie, a čo by som mal takú vieru, že by som hory prenášal, a lásky by som nemal - nič nie som.

(1 Kor 13:1-3, Ekumenický preklad)

V týchto veršoch sa píše o mnohých dobrých veciach, ktoré sú bez lásky neúplné. Nesú v sebe právo byť vypočutý, poznanie, vieru a štedrosť. Každý talent alebo dar, ktorý vlastníme, by mal druhých ľudí navádzať na štedrosť nášho Pána a nie na nás. Ak by si dostal/a nejaký obrovský dar – dom, auto; alebo by ti sused doplatil zvyšok pôžičky – ako by si sa cítil/a a reagoval/a? Aký by to bol pocit, keby si jedného dňa dostal/a do ruky kľúče od nového auta? Nepoďakoval/a a neobjal/a by si spontánne darcu? Vlastníme nejakú dobrú vec, ktorá by nepochádzala od Boha? Nie. Ani jednu. A preto máme mať vďačné srdce; máme sa štedro deliť so všetkým ... aj s vlastným životom. Ale bez lásky nebudú mať naše dary žiadnu pridanú hodnotu.

Podme sa detailnejšie pozrieť na dary, o ktorých Pavol hovorí. Začneme s právom byť vypočutý.

Právo hlasu

Žijeme v časoch, kedy vyhrávajú dynamické, presvedčivé, súťažiacie povahy. Takí ľudia sa vyskytujú v každej podobe a v každej sfére spoločenského života. Každý deň sa niekto snaží získať si pozornosť. Je náročné rozpoznať ozajstné úmysly v zmeske hlasov, množstve TV informácií a podnetov z internetu. A schopnosť rozpoznať povahu úmyslov týchto hlasov začína na pôde ľudského srdca. Keď chceme reagovať, musíme sa najprv spýtať samých seba niekoľko dôležitých otázok.

„Chcem teraz prehovoriť zo súcitu a lásky voči druhému, alebo len chcem, aby ma niekto počul a aby som získal/a pozornosť?“ Všetci máme potrebu dostávať pozornosť. A všetci máme na to právo. Ale keď nás motivuje vlastné zranenie, pýcha alebo honba za úspechom, právo hovoriť sa stane samotnou odmenou.

Kultivácia pôdy srdca znamená, že budeme dbať na to, aby náš motív lásky nezostal nepochopený. Pavol veriacich upozorňuje, že bez ohľadu na to, ako hlboko a duchovne budú znieť naše slová, bez lásky sa stanú bezcenným dráždivým cvengotom.

Boh vidí náš ozajstný motív. Vidí skrze zovňajšok do ľudského srdca a počuje viac než slová ... počuje ich zdroj. Počuje buď harmonický súzvuk slov a úmyslu srdca alebo falošné tóny. Najlepšie znejú jednoduché slová vypovedané v láske. To je hotová symfónia. Tri slová ... *mrzí ma to* ... majú lúbeznejší zvuk než veľavravné monológy poprepletané pýchou. Tie znejú ako nepríjemný škrabot nechtov o tabuľu alebo vreskot sirén.

Nasledujúce verše zo Skutkov 12 to potvrdzujú:

V určený deň obliekol si Herodes kráľovské rúcho,
posadil sa na trón a prehovoril k nim. A ľud volal:
To je hlas Boží, a nie ľudský! A zaraz ranil ho anjel
Pánov, pretože nevzdal Bohu slávu a - žraný červami -
vypustil dušu.

(v.21-23, Ekumenický preklad)

Sláva patrí iba Bohu. Keď urobil kráľ Herodes chybu a chcel si ukradnúť podiel z Božej slávy, bolo v okamihu po ňom. Ako úderom blesku ho anjel zasiahol a jeho telo zožrali larvy. Aký hrozný koniec! Lekári tvrdia, že väčšina z nás má v sebe nejakých parazitov ... viem, je mi to ľúto. Ak to tak bolo aj v prípade Herodesa, tak potom to, čo bolo skryté vo vnútri ho nakoniec aj ovládlo. Vo svetle tohto príbehu nečudo, že apoštoli náhlivo snímali zo seba plášte a trhali ich, aby vyvrátili podozrenie, že sami sú vteleným Bohom. V Skutkoch 14:14-15, čítame:

Keď to apoštolovia Barnabáš a Pavel počuli, roztrhli si
rúcha a vybehnúc k zástupu hlasno volali: Čo to robíte,

mužovia? Aj my sme ľudia vám podobní a zvestujeme vám evanjelium, aby ste sa od tých márností obrátili k živému Bohu, Stvoriteľovi neba a zeme, mora i všetkého, čo je v nich, ktorý v pominulých pokoleniach nechal všetkých pohanov chodiť po ich cestách,...

(v.14-15, Ekumenický preklad)

Všimni si – je zaujímavé, že niekoľko veršov skôr, v kontexte kapitoly Skutky 12, vidíme v Herodesovom silnom príhovore odhodlanie a dobrý úmysel. Herodes sa hneval na Týranov a Sidóncov a rozhodol sa zamedziť im príjem potravy. Celá delegácia Týranov a Sidóncov prišla vyjednávať o zmier a v Blastovi – Herodesovom osobnom asistentovi-našli svojho spojenca Tieto dve mestá sužoval nesmierny hlad. A Herodesov príhovor im priniesol vytúžený zmier. Zmena pre nich predstavovala pokoj a návrat k prosperite. Herodesa síce argumenty ľudu presvedčili, ale jeho motívy neboli čisté.

Poznanie

Druhým darom v poradí z 1. knihy Korinťanom je podivuhodná schopnosť vedieť, čo sa stane v budúcnosti; rozumieť tajomstvám života a mať prístup k neobmedzenému zdroju poznania. Je to nádherný a užitočný dar, ktorý môže slúžiť množstvu ľudí, ale neosoží nič jeho majiteľovi, ak je dotyčný bez lásky. 1. Korinťanom 8. kapitola opisuje napätie medzi láskou a poznaním:

O mäse modlám obetovanom vieme, že: všetci máme poznanie. Ale poznanie vedie k namyslenosti, láska však buduje. Ak si niekto myslí, že poznal niečo, ešte vždy nepoznal tak, ako treba poznať. Ale keď niekto miluje Boha, toho pozná Boh.

(v.1-3, Ekumenický preklad)

A tu je ďalší dôkaz o tom, ako láska a poznanie stoja proti sebe:

Je také ľahké spyšnieť z vlastnej múdrosti! Ale je to láska, ktorá dáva kostru nášmu novému životu. Ak si niekto o sebe myslí, že zjedol celú múdrosť sveta, má sa ešte veľa učiť. Ale keď človek vášnivo miluje Boha, dostane Božiu múdrosť do daru.

(voľný preklad anglického originálu TPT Biblie)

◆
LEPŠIE
POZNANIE
BOHA BY NÁS
MALO VŽDY
VIESŤ K VÄČŠEJ
LÁSKE
K ĽUĎOM.

Ak svojou múdrosťou nebudujeme ostatných ľudí, je načase zamyslieť sa nad osobnými motívmi. Vedieť viac je zároveň príležitosť ľúbiť viac. Lepšie poznanie Boha by nás malo vždy viesť k väčšej láske k ľuďom.

Za posledných pár rokov ma oslovilo niekoľko dcér v Kristovi. Nepotrebovali sa vyrozcávať, ani nadviazať dôverné priateľstvo. Oslovili ma ako mentora a požiadali ma, aby som im hovorila do života pravdu o tom, ako milovať a ako žiť. Neexistoval jediný dôvod, prečo by mali robiť tie isté chyby, aké som urobila ja. Práve preto som sa rozhodla, že využijem svoju rokmi nadobudnutú múdrosť, aby som im veci uľahčila. To robí láska ... povznáša srdce, ale pritom nezatažuje hlavu. Vzdelanie a životné skúsenosti nám nedávajú právo vyvolávať v druhých pocit, že sú menej než my. To presne robili učitelia zákona a farizeji. Múdrosť odovzdávaná bez lásky nikomu neosoží.

Existuje vyššia forma poznania – poznať svoju identitu v Kristovi. Taká znalosť si sama prerazí cestu na povrch, keď budeme povznášať srdcia ľudí navôkol. „Poznať a rozumieť pravde správnym spôsobom“ znamená poznať pravdu skrze lásku, lásku k ľuďom tak, ako to robil Ježiš. Ježiš ľudí miloval.

Láska nikdy druhých neponižuje.
Láska sa nikdy nepredvádza.
Láska rúca hradby, ktoré ľudí väznia.
Láska na spútaných neútočí; láska im prinavracia slobodu.

Dá sa o láske vedieť a zároveň neľúbiť. Je to vlastne to isté, ako technicky ovládať princíp vzťahu, ale intimitu s človekom odmietajú.

Sme povolaní ľúbiť *každého*. Nemôžeme si vyberať a ľúbiť len tých ľudí, ktorí sú a konajú ako my. Musíme milovať aj ľudí, ktorí s nami nesúhlasia. Neznamená to, že sa máme vzdať nášho vlastného presvedčenia alebo konať v rozpore s ním. Naša pozemská kultúra si nejako začala mylíť lásku so súhlasom. Niekedy nastanú momenty, kedy najlepšia voľba je milujúco nesúhlasiť.

Namiesto defenzívy by sme mali lásku ukázať. Láskyplné správanie sa dá ľahko spoznať. Nie je to len emócia; je to spôsob života. V mnohých ohľadoch je láska ten najušľachtilejší návyk, ktorý by sme si mali vybudovať.

Vtedy pristúpil jeden zo zákonníkov, ktorý ich počul hádať sa, a vidiac, že im správne odpovedal, opýtal sa Ho: Ktoré prikázanie je prvé zo všetkých? Ježiš odpovedal, že prvé je toto: Počuj, Izrael! Pán, náš Boh, je jediný Pán. Milovať budeš Pána, svojho Boha, z celého srdca a z celej duše a z celej mysle a z celej sily. Druhé je toto: Milovať budeš blížneho ako seba samého. Nad tieto niet iného väčšieho prikázania. Tu povedal Mu zákonník: Dobre, Majstre, pravdu si povedal, že jeden je Boh a niet iného okrem Neho; a milovať Ho z celého srdca a z celej mysle a z celej sily, a milovať blížneho ako seba samého je omnoho viac ako všetky zápaly a obeť. Keď Ježiš videl, ako rozumne odpovedal, riekol mu: Nie si ďaleko od kráľovstva

Božieho. A nikto sa Ho viac neopovážil spytovať.

(Mk 12:28-32, Ekumenický preklad)

Ani dnes nie sme v mnohých ohľadoch ďaleko od Božieho kráľovstva. Vidíme ho niekde v diaľke, no napriek tomu je markantný rozdiel v tom, čomu kresťania veria a ako sa správajú voči ostatným. Láska je konečnou odpoveďou na každú otázku a každý diškurz. Je to riešenie všetkých problémov.

Nikomu nič nedlhujte, len to, aby ste sa milovali. Lebo kto blížneho miluje, naplnil zákon.

(Rim 13:8, Ekumenický preklad)

Láska je tou poslednou ingredienciou na ozajstné naplnenie zákona. Dáva nám slobodu a uvoľňuje nás od emočných, fyzických a spoločenských pút. Dlhujeme druhým len to, čo nám Boh zadarmo daroval ... lásku.

Bdejte, stojte vo viere zmužilí a silní! Všetko nech sa deje medzi vami v láske!

(1 Kor 16:13-14, Ekumenický preklad)

Myšlienky v oboch veršoch spolu súvisia. Na to, aby sme si boli istí, že konáme v láske, musíme byť osobnostne zrelí, pevní vo viere, dôslední v činoch, ostražití voči nástrahám a duševne silní.

Láska nás provokuje a motivuje k činom. Nedávno som bola na koncerte, kde nám dali možnosť zapojiť sa do sponzorského programu detí na diaľku prostredníctvom organizácie *Compassion*. Táto organizácia pracuje so sirotami na dennej báze. Tentokrát som pocítila vnútornú potrebu zapojiť sa do ich činnosti. Prihlásila som sa a dostala som informačný balíček pre nových sponzorov. Pozrela som sa dovnútra a zistila som, že dievčatko na fotke má narodeniny v rovnaký deň ako ja. Mohla

byť toto náhoda? Dnes mám jej fotku zavesenú na poličke nad laptopom. Pohladenie láskou bolo, ako by ma Otec pobožkal na líce.

—◆—
KAŽDÝ
ĎALŠÍ DEŇ
PRINÁŠA NOVÚ
PRÍLEŽITOSŤ
ĽÚBIŤ.

Každý ďalší deň prináša novú príležitosť ľúbiť.

A keďže Boh je láska, nikdy netúžil po tom, aby nám naša osobná sloboda bránila ľúbiť druhých. Láska vždy dbá na to, ako naše rozhodnutia ovplyvnia ostatných ľudí. V 1. knihe Korintánom, kapitole 8, nám Pavol obsiahlo vysvetľuje princíp ohľaduplnosti voči novým kresťanom, ktorí zatiaľ nechápu rozmeru svojej slobody, že jedlo obetované modlám už nie je nečisté – lebo modly stratili nad nimi moc. Vo verši 11 a 12 nám popisuje ovocie tohto zjavenia bez lásky:

Tak slabý zahynie pre tvoje poznanie, - brat, za ktorého umrel Kristus. A keď takto hrešíte proti bratom a ubíjate ich slabé svedomie, hrešíte proti Kristovi.

(1 Kor 8:11-12, Ekumenický preklad)

Tento verš ukazuje, ako láska koná v prospech iných. Technické poznanie pravdy bez ohľaduplnosti pochádzajúcej z lásky by povedalo: „Modly sú predsa bezmocné - preto mám slobodu jesť a piť to, čo sa mi ráči. Nenesiem zodpovednosť za zmätenosť môjho brata v Kristovi.“ Ale keď sa poznanie pravdy snúbi s láskou, bude prirodzene hľadať spôsoby, ako zlepšiť život blízkych: „Viem, že modly sú bezmocné, ale môj brat a sestra ešte nedospeli k tomuto poznaniu. Viac mi záleží na nich, ako na mojej zvrchovanej slobode konať podľa pravdy. Nikdy by som nedopustil, aby ich moja sloboda vystavila riziku.“ Láska sa postaví do úzadia, aby pozdvihla druhých.

Zároveň tým však nechcem povedať, že to celé znamená žiť v zajatí strachu a názorov druhých ľudí. Žiť v láske znamená žiť duchaprítomne. Celá záležitosť jedenia mäsa obetovaného

—◆—
 LÁSKA SI
 NIKDY
 NENÁROKUJE
 SVOJU
 SLOBODU,
 AK DAŇOU MÁ
 BYŤ ZRANENIE
 SLABŠIEHO.

modlám je v našej kultúre neaktuálna. Ale v časoch rozvoja prvej cirkvi to bola veľká a citlivá vec. Pre uverivších Grékov bolo náročné sklbiť ich pôvodné zvyky s novým spôsobom života. Tí, čo pochopili, že existuje len jediný zvrchovaný Boh si uvedomili, že láska znamená rešpektovať citlivé miesta druhých. Láska si nikdy nenárokujeme svoju slobodu, ak daňou má byť zranenie slabšieho.

Viera

C. S. Lewis povedal: „Nestrácajte čas polemikami, či (naplno) ‘milujete’ svojho blížneho; čiňte tak, ako by činil ten, ktorý naplno miluje.“ Akonáhle začneš praktizovať túto pravdu, objavíš jedno z najväčších tajomstiev. Keď sa budeš správať tak, ako by si už ľúbil/a, postupne ľubiť naozaj začneš. Láska podmienená vierou a láska vo viere ukazuje zranenému svetu Otcovo srdce. Je dôležitejšie lásku dávať, než dostávať. Pravdivým merítkom našej viery nie je to, ako veľa lásky prijímame, ale ako veľa jej dokážeme dať. Áno, všetci chceme lásku získať. Ale akonáhle prijmeme Otcovu skalopevnú lásku *adamantu*, dostávame sa do novej pozície – pozície v Kristovi – odkiaľ už ľubiť druhých môžeme. Lenže tento typ lásky vyžaduje silnú vieru. Vieme, že viera je základom toho, v čo dúfame. A všetci dúfame v lásku, ale nikto nemôže úprimne ľubiť, ak mu viera chýba. Galátanom 5:6 nám hovorí: „Lebo v Kristovi Ježišovi ani obriezka (podľa zákona), ani telo bez obriezky nemá žiaden význam. *Jedine viera pôsobíaca skrze lásku je rozhodujúca.*“

Nemá preto význam rozdeľovať lásku a vieru ... lebo obe ostanú naveky tuho prepletené. Boh vedel, že pre človeka bude nemožné nasledovať Ježiša a milovať spôsobom, ako to dokázal On, ak sa budeme snažiť iba vo vlastnej sile. Preto nám každému dal určitú mieru viery. Milovať nie je úloha pre

slabochov. A viera nám dáva silu ľúbiť, aj keď lásku v podobe emócie necítíme.

Počuli ste, že bolo povedané: Milovať budeš svojho blížneho a nenávidieť svojho nepriateľa. Ale ja vám hovorím: Milujte svojich nepriateľov, dobrorečte tým, ktorí vás preklínajú, čiňte dobre tým, ktorí vás nenávidia, a modlite sa za tých, ktorí vás prenasledujú a vám sa protivia.

(Mt 5:43-44, Ekumenický preklad)

Na prvý pohľad nám Starý zákon úplne dáva zmysel: nenávidte svojich nepriateľov a milujte priateľov ... Vybavené ... Ale poďme sa spoločne pozrieť na celú vec hlbšie. Ak si ženatý alebo vydatá viac ako rok, pravdepodobne už vieš, že niekedy treba mať vieru, aby si dokázal/a milovať svoju polovičku. John a ja sme na začiatku manželstva viedli po večeroch úplne nezmyselné hádky. Do postele sme si líhali neskoro v noci čo najďalej od seba, vyčerpaní po hádke. Večer sme končili so slovami: „Vo viere ti odpúšťam!“

V tom čase to bol náš spôsob, ako si navzájom vlastne povedať, že nie som pripravený/á pustiť túto záležitosť k vode, aj keď viem, že by som mal/a. Nevychádzala som úprimne z vlastnej viery. Bola to len náboženská formulka, aby som nejako „správne“ mužovi odpovedala. Moje srdce nebolo v tomto úprimné, ale princíp ako taký áno.

Odpustiť niekomu vierou znamená, že vidím nádej na lepšie dni v budúcnosti. Je to tiež postoj pokory. My sami sme prijali odpustenie vierou, a preto môžeme vierou aj odpúšťať.

Ak žiješ v rodine, prídu momenty, kedy budeš musieť ľúbiť súrodencov vierou. Ak chodíš do cirkvi – akejkolvek cirkvi, kdekoľvek – stretneš v nej ľudí, ktorých budeš musieť

milovať vierou. Dokonca aj niektorých priateľov je potrebné milovať vierou! (Vďaka Bohu, moji priatelia majú voči mne rovnaký postoj.) Ježišovo prikázanie milovať blížnych sa ale našimi susedmi nekončí. Ježiš posunul hranice zo sféry „ťažko splniteľné“ do sféry „nesplniteľné“. Kázal nám milovať nepriateľov.

Všetci máme nepriateľov. Želala by som si, aby to bolo inak, ale nepriatelia sú realita života. To samozrejme veci vôbec nezjednodušuje. Milovať nepriateľa jednoznačne vyžaduje vieru. Nie je jednoduché nastaviť druhé líce, keď je ruka nepriateľa pripravená udrieť znova. Prvá facka býva nečakaná; ale keď vieme, že bude nasledovať ďalšia, je potrebné mať vieru a nezmarit' nepriateľovi úder – alebo dokonca mu ho neopätovať. Obzvlášť, ak si polovičný Sicíľčan.

Hovoriť prajne smerom k ľuďom, ktorí ti závidia; ktorí ti robia zle; ohovárajú ťa; nadávajú ti; alebo ťa kritizujú, si vyžaduje vieru. (A tento princíp platí rovnako pre skutočný život ako aj pre online svet sociálnych sietí!) Priat' dobro človeku, ktorý ťa nenávidí, si vyžaduje veľkú dávku viery. A tiež je treba vieru na úprimnú modlitbu za tých, čo ťa prenasledujú alebo zneužívajú. Nepochop ma zle – nenabádam ťa, aby si dovoľil/a druhým ubližovať ti – to nerob! Iba hovorím, aby si ich vierou miloval/a z bezpečnej vzdialenosti a modlil/a sa za nich. Ježiš ľudí miloval. Ale to neznamená, že ľuďom dôveroval.

V týchto veciach pomáha, keď si uvedomíš, že vlastne nebojuješ s tým, čo vidíš – ale s temnými neviditeľnými silami. A tiež pomáha vedomie, že nebojujeme sami.

Môj počítačový softvér Logos je pre mňa zdrojom veľkej múdrosti, keď pátram po skrytom význame biblických slov. O gréckom výraze agape ako o Božej láske hovorí, že je to vedomá voľba láskyplného správania napriek pocitom

sklamania či odmietnutia voči ľuďom, ktorí si lásku nezaslúžia. Láska totižto pôsobí nezávisle od našich preferencií alebo náklonnosti. Táto definícia je základom lásky.

◆
NAŠA LÁSKA IM
OTVÁRA SRDCE
PRE BOŽIU
LÁSKU.

Ľudia cítia, keď ich druhí ľúbia a naša láska im otvára srdce pre Božiu lásku. Vedia vycítiť, keď nám na nich naozaj záleží a keď ich chceme len zmeniť. Tým, že nám Otec venoval svoju skalopevnú lásku, sme aj my zaviazaní milovať druhých tak, ako On miluje nás:

Nebojácne: lebo láska vyháňa každý strach.

Nesebecky: lebo láska nie je sebecká.

Bez horkosti: lebo láska sa nehnevá.

Vítazoslávne: lebo láska nikdy nezlyhá.

Nekonečne: lebo láska je večná.

Keby národy sveta milovali svojich susedov tak, ako milujú svoj vlastný prospech, nikto by nikomu nevypovedal vojnu. Vojny by neexistovali ani len v poverách. Naše problémy nastávajú vtedy, keď sa snažíme nastoliť mier mimo nebeskej sféry pôsobenia Kniežata Pokoja.

Náš svet bol dlho drancovaný duchom rasizmu. Všetkým predsudkom sa darí rásť na pôde hnevu a nezájmu. A nemyslí si, že tento duch pôsobiaci v pozadí je hlúpy. Jedná strategicky a jeho pôvod siaha až do dôb Rajskej záhrady. Keď Adam a Eva zlyhali, ich čin spustil do pohybu sériu rozdelení. Jedným z nich bolo aj povstanie brata proti bratovi. Rasizmus je hadova stratégia. Nesmieme ho tolerovať, ani mu dať priestor pôsobiť. Každý kresťan kdekoľvek na planéte musí odsúdiť každú formu rasizmu a urobiť všetko preto, aby skončil.

Štedrosť

No a posledný dar z 1. kapitoly Korintánom 13:3 sú činy nezištnej štedrosti. Patrí medzi nich aj rozpredanie celého majetku v prospech chudobných a postúpenie vlastného tela ako obety mučivého prenasledovania. Na záver Pavol dodáva, že ak tieto skutky nie sú robené v láske, nič nebudú človeku osožiť.

Celú vec zaklincoval rovnicou: Všetko – Láska = Nič
Bez lásky nie sme ničím.
Bez lásky nikomu neprospievame.

Boh trvá na tom, aby láska figurovala na pozadí všetkého, čo robíme. Človek pri týchto veršoch rýchlo vytriezvie. Vo všetkej úprimnosti ti môžem povedať, že len z perspektívy večnosti je možné presne posúdiť naše motívy. Za seba môžem bez váhania povedať, že môj život bol bohatý na množstvo slov a skutkov bez večnej hodnoty. Neexistuje jeden dôvod, prečo by si sa nemal/a poučiť z mojich chýb. Rovnako, ako sa testuje kvalita diamantu pri pôsobení intenzívneho tepla a svetla, tak budú aj naše skutky jedného dňa odhalené a otestované intenzívnou žiarou Božej prítomnosti.

◆
BOH TRVÁ
NA TOM,
ABY LÁSKA
FIGUROVALA
NA POZADÍ
VŠETKÉHO, ČO
ROBÍME.

Ani diamanty netrvajú večne

Pri pohľade na svoju ľavú ruku, keď držím kľúče, som si uvedomila, že môj pôvodný diamantový prsteň nahradil nový. Nejakto sa mi počas toho šialeného životného tempa podarilo ten prvý diamant vylomiť. Takže, keď sme boli na moje 48. narodeniny na dovolenke na Sicílii, John ma prekvapil opäť – tentokrát s diamantom oválneho tvaru.

Ten prvý diamant v tvare slzy musel prasknúť v dôsledku nejakej vnútornej chybičky. Keď som ho vracala poisťovni, bolo mi povedané, že diamant bol od prvej chvíle, odkedy ho osadili do prsteňa, predurčený na „úraz“. Lenže ja som si k nemu vytvorila taký vzťah, že som sa rozhodla odkúpiť si rozštiepený drahokam naspäť. Nejak som dúfala, že ho jedného dňa dám rozpoliť a osadím ho do prsteňa pre niektorú moju vnučku, aby mohol začať žiť „nový“ príbeh.

Tridsaťpäť rokov manželstva je dlhý čas.

Netvárim sa, že som svojho muža milovala dokonalo ...

Nemilovala.

Obaja sme si prešli obdobiami zúfalstva a beznádeje. Vymenili sme si kruté slová a mnohokrát sa naša láska podobala zlomenému diamantu. Boli časy, keď som nevidela našu lásku žiariť, ani som nevidela naplnenie príslubov. Videla som len ostré hrany. No nezasekli sme sa v tom zúfalstve. Rástli sme obaja ďalej.

Ani dnes nie sme dokonalí. Ale sme silní a zdraví. Sme skalopevne odhodlaní milovať sa navzájom naplno. Keď je treba, zavoláme si na pomoc terapeuta, aby nám pomohol pochopiť sa a získať vzťahové zručnosti. „Naplno“ teda pre nás znamená, že chyby nás posúvajú dopredu a vedome sa chceme z nich poučiť. Časom sme dozreli, a preto nám záleží, aby náš vzťah určoval záväzok ľúbiť a nie záväzok k hádkam. Nikto nič nezíska, keď si navzájom budeme dlhníkmi a budeme očakávať vrátenie splátky.

Spomedzi životných lekcí sme sa rozhodli učiť len z tých, ktoré boli inšpirované láskou a našimi pochybeniami. Ako to chodí v každom vzťahu, niekedy sa viac prevínil John, inokedy zase ja. Ale nikdy by sa to nemalo skončiť obviňovaním a meraním chýb v prospech jedného alebo druhého. Vo vzťahu

nastane málokedy situácia, že by niekto z partnerov bol vinný za to, že miloval príliš. Vždy sa máme kam posúvať, keď príde reč na lásku.

Ja si radšej zvolím záväzok lásky k manželovi ako pocit zamilovanosti. (Okej, aj pocit zamilovanosti by bol fajn.) Uvedomila som si, že je nebezpečné riadiť sa iba emóciami. Je to ako so psíkom na vôdzke; naše pocity musia prejsť výcvikom, aby dali prednosť činom – čo vo svojej podstate znamená, že láska je rozhodnutie.

John ma chce naplno ľúbiť. Vzájomnou láskou dokazujeme našu lásku k Bohu. Obaja sa zhodujeme v tejto túžbe, ale to neznamená, že v praxi budeme klásť jeden na druhého viac požiadaviek. Táto lekcia ma v živote postretla veľmi skoro.

Moji rodičia mali veľmi ťažké manželstvo. Pamätám si, že u nás na chladničke medzi všetkými tými zľavovými kupónmi, školskými rozvrhmi a zoznamom povinností bola zavesená zmluva. Bol to zoznam vecí, ktoré moja mama od otca očakávala. A keďže sa živila ako realitná agentka, to, čo spísala, vyzeralo ako právny dokument. V určitom bode manželstva by sa dali jej pripomienky považovať za zmysluplné. Ale manželstvo mojich rodičov bolo beznádejne poškodené. Už som spomínala, že môj otec bol alkoholik a rodený Sicíľčan? Táto právna listina visela na chladničke aj počas rodinných a kamarátskych návštev.

Nenechali ma dlho čakať – už keď som mala dvanásť rokov som vedela, že otec naschvál nebude plniť mamine požiadavky a tá mu to bude vyčítať dovtedy, kým stratia akékoľvek vyhliadky na láskyplné manželstvo. Odpočítavanie do úplného krachu sa začalo a do pár mesiacov sa rodičia rozviedli.

Bez lásky sa aj tie verbálne najlepšie vyjadrené očakávania stanú nespĺniteľné. Bez ohľadu na to, čo to je manželstvo, priateľstvo, vzťah či rodina, láska koná prostredníctvom milosrdnosti a štedrosti. Zákon nemohol byť v tomto smere napísaný jasnejšie. Presne vystihoval, čo od nás Boh očakáva – no aj tak sme zlyhali. Vyskytlo sa len zopár takých, čo sa pretlačili poza zákon a zakúsili Božiu dobrotu. Ženy ako Ráchab a Rút; a muži ako Dávid a Abrahám v srdci Boží zákon dodržiavali, aj keď v živote pochybili. Nie je to náhoda, že práve týchto biblických hrdinov nazývame velíkánmi viery – lebo mali vieru, ktorá pôsobila skrze lásku.

A nádej nezahanbuje, lebo láska Božia je nám rozliata
v srdciach skrze Ducha Svätého, ktorý je nám daný.

(Rim 5:5, Ekumenický preklad)

Keď žijeme láskou, nie je to len o tom, čo hovoríme – ale o tom, čo robíme.

Láska vystiera ruky k druhým

Stáva sa ti, že ti chýbajú rozhovory s ľuďmi cez telefón? Mne áno. Chýba mi zvuk ich hlasu, ich melódia a spôsob rozprávania. Nedávno ma neskutočne ohromil jeden telefonát. Bola to nádherná mladá žena, s ktorou som mala viesť konferenciu. V momente, keď sa na druhom konci ozvala, som vedela, že plače. Rozprávali sme sa a potom sme sa modlili. V tom okamihu potrebovala zažiť prítomnosť živej bytosti. Keby som sa riadila iba dojmami z jej profilu na sociálnych sieťach, nikdy by som si naozaj neuvedomila rozsah jej bolesti. Fotky predsa neplačú. Sociálne médiá sú virtuálna sieť. Nikdy nemali nahradiť ľudský dotyk alebo rozhovor. Mali možno zlepšiť medziludské vzťahy – no nie nahradiť ich.

Prednáška pre publikum na sociálnych sieťach nikdy nemala nahradiť naše osobné stretnutia a konverzáciu. Robiť dobre

oboje je náročné. Ak budeš mať možnosť voľby, vyber si radšej živé publikum než to virtuálne. Naozaj mám obavu, že si tu budujeme kultúru online celebrít oddelenú od publika stenami virtuálnej reality, a tým zostáva mnoho ľudí vylúčených z diania.

Budujme radšej ochranné ploty než deliace steny. Znamená to budovať vonkajšie hranice a nie vnútorné bariéry. Značka „zdravé ploty budujú zdravé susedské vzťahy“ znamenala rešpektovanie pozemkového vlastníctva, statku a pozemkových hraníc. Ploty sa budovali, aby dobytok neušiel von a nie preto, aby ľudia nemohli vojsť dnu. Medzi pozemkami sa umiestňovali ploty z brvien, cez ktoré bolo vidieť na druhú stranu. To isté by sme mali zaviesť do sveta sociálnych sietí. Je to oplotenie, ktoré sa dá preliezť ponad, pomedzi aj popod – ale zároveň všetkých ľudí chráni pred zúrivými býkmi.

Nestráčaj príliš veľa času prednáškami k davu; radšej sa sústreď na rozhovory medzi štyrmi očami. Zavolaj niekomu. Zaklop niekomu na dvere.

—◆—
**LÁSKE SA DARÍ
 V INTIMITE**

Objím niekoho. Oslov neznámych ľudí ... veď to sa už deje aj na sociálnych sieťach. Rozprávaj sa so skutočnými osobami v potravinách. Dotkni sa ich ruky. Načiahni sa a pobožkaj manžela, svoje dieťa, vnúča. Poštekli ich a inšpiruj, aby zložili iPad a smartfón. Keď budú chcieť pozeráť nejakú šou, vezmi ich na prechádzku. Pozerať ľuďom do očí a vnímať ich. Je jednoduché niekoho z diaľky nenávidieť, ale láske sa darí v intimite. Ježiš je našim vzorom – a On sa nikdy nevyhýbal byť k človeku blízko.

Skalopevní v láske ako adamant

Viem, že to nie je krátka pasáž, ale nasledujúce verše z knihy Rimanom sú perfektným návodom, ako ľúbiť druhých ľudí. Buďte srdeční, úctiví, vrúcni, plní nádeje, trpezliví, vytrvalí, štedrý, pohostinní, nikdy nie pomstychtiví, empatickí, pokorní,

mierni a vedomí si potrieb svojich nepriateľov. Poďme s Božou pomocou ľúbiť tak, ako sme my milovaní.

Poďme teraz v modlitbe poprosiť Svätého Ducha, aby nám ukázal tie oblasti, v ktorých sa potrebujeme Bohu otvoriť.

Drahý nebeský Otče,

chcem ľudí milovať tak, ako ich ľúbiš Ty.

Preto sa rozhodujem, že ...

Naklonení v bratskej láske, predbiehajte sa navzájom v úctivosti, nebuďte leniví v horlivosti, duchom vrúcní, slúžte Pánovi; veselte sa v nádeji, v súžení buďte trpezliví, v modlitbe vytrvalí, k potrebám svätých ochotní, k hosťom pohostinní. Dobrorečte tým, čo vás prenasledujú, dobrorečte a nezlorečte! Radujte sa s radujúcimi a plačte s plačúcimi! Buďte vospolok jednomyselní, nebuďte namyslení, ale majte porozumenie pre nízko postavených; nebuďte múdri len pre seba. Nikomu sa neodplácajte zlým za zlé; starajte sa o dobré pred všetkými ľuďmi. Ak je možné, nakolko je na vás, majte pokoj so všetkými ľuďmi, nepomstite sa, milovaní, ale ponechajte to hnevu (Božiemu) - lebo je napísané: Mne patrí pomsta, ja odplatím; hovorí Pán. Naopak: ak je tvoj nepriateľ hladný, nakrm ho; ak je smädný, napoj ho; lebo keď tak urobíš, žeravé uhlie zhrnieš mu na hlavu. Nedaj sa premôcť zlému, ale zlé premáhaj dobrom!

(Rim 12:10-21, Ekumenický preklad)

6

NEOBLOMNÝ V NENÁVISTI

Pána Boha nemožno milovať, ak milujeme to, čo On nenávidí.

Charles Spurgeon

Ano viem. Je to tvrdá pravda. Aj mňa táto veta zaskočila. Ale jednoducho Boha naozaj nemožno milovať, ak milujeme veci, ktoré On nenávidí. Dovoľ mi ukázať ti, ako sa prejavilo toto napätie v realite môjho života. Práve som dokončila predošlú kapitolu, keď som začula šepot Božieho Ducha: „Lisa, aj moja nenávisť je pevná ako *adamant*.“

Srdce mi na sekundu prestalo biť.

Ako by náš Boh, ktorý je Láskou sám, mohol ... nenávidieť?

Na rozum mi prišli slová z Prísloví: „Pán nenávidí šesť vecí...“ Tak, tu to je. Nezvykla som často citovať tieto verše. Takže som si otvorila svoj softvér na štúdium Biblie a skopírovala si štyri verše z Prísloví do prázdneho dokumentu. Nateraz mi stačilo.

Prázdniny sme strávili na Floride s ďalšími 11 ľuďmi, všetci natlačení v jednom domčeku. Pokračovanie knihy som preto zahájila v karaváne nášho priateľa a mobilný telefón som si niekde zabudla. Keď som sa vrátila do domu, našla som si niekoľko neprečítaných správ.

Jedným z nich bol môj priateľ rabi Brian. Povedal mi, že Duch Boží mu zjavil, že píšem knihu a že ma má povzbudiť, aby som rozvinula čerstvú myšlienku z toho rána. Bez toho, aby vedel o čo ide, pokračoval vo svojom slovnom výleve: „Je to protijed na neutralizáciu jedu, ktorý nakazil cirkev sekulárnym klamstvom – namiesto toho, aby sa dozvedeli Božiu pravdu z Božieho Slova.“ Pokračoval ďalej: „Nemáme už čas. Teraz v tomto kľúčovom a kritickom momente nemôžeme byť zviazaní sebeckou túžbou po prijatí svetskou spoločnosťou a snažiť sa vtesnať do jej nefunkčnej definície kresťana a obrazu, aký by sme mali byť. Mali by sme sa obrátiť na Boha – On nám dáva jasný obraz na koho sa máme podobať a Jeho charakter v našom vnútri nás má viesť. Podľa Neho máme vo svete konať a fungovať.“ Takže tu to máme.

◆
BOH NENÁVIDÍ
VŠETKO, ČO
KONÁ PROTI
LÁSKE.

Na druhý deň ráno, skôr než som začala písať a študovať Bibliu, som vyslovila k Bohu prosbu: „Nebeský Otče, potrebujem Ťa počuť. Moja automatická myšlienka mi hovorí, že nenávisť je nezlúčiteľná s Bohom, ktorý je láskou sám. Ale jasne vidím z Prísloví, že určité veci nenávidíš. Nauč ma vidieť pravdu. V mene Ježiša Krista, amen.“

Skôr než som dopovedala „amen“ mi Duch Boží začal rozprávať. Hneď som začala písať, čo som zachytila. Toto sú hlavné myšlienky a zároveň témy tejto kapitoly:

Boh nenávidí všetko, čo koná proti láske.

Boh nenávidí všetko, čo rozbíja a láme tých, ktorých miluje.
 Boh nenávidí všetko, čo ničí pravdu o tom, kým On je
 a o tom, kým sme my v Ňom, čiže našu identitu v Kristovi.

V skratke povedané, náš Otec nenávidí, keď niekto kazí
 a rozvracia lásku. Boh miluje ľudí. Miluje zlomených. Miluje
 spútaných. Miluje hriešnikov. Boh je láska a láska neprechováva
 nenávisť k ľuďom, lebo práve ľudí Boh miluje.

Boh miluje úplne *každého* ... ale nemiluje *všetko*. Na začiatku
 čias, v knihe *Genesis*, všetko, čo Boh stvoril, bolo dobré a slúžilo
 v náš prospech. Nemusím asi nikomu pripomínať, že dnes už
 nežijeme v tej dokonalej rajskej záhrade. Samotná zem pod
 našimi nohami stoná, túži po náprave. Rovnako aj každé ľudské
 srdce ovláda zúfalá túžba po zažívaní pravdy, spravodlivosti
 a krásy. Túžime, aby sa láska naplno prejavovala v každej oblasti
 nášho života. Je možné, že sme na piedestál postavili lásku
 k veciam, aj keď v skutočnosti na piedestál stvorené veci
 nepatria? Uverili sme ľži, že naše skutky sú láskavé, aj keď
 v skutočnosti nie sú? Boh je láska, ale láska nemá byť našou
 modlou. Uctieваме Boha, nie lásku. Nič nás neoddelí od Božej
 lásky v Kristovi (Rim 8:39). Ale nebezpečenstvo sa priblíži, keď
 oddelíme lásku od Božích parametrov.

Boh je láska (1 Jn 4:8). Boh je spaľujúci oheň (Žid 12:29).
 V Ňom sme živí (Sk 17:28). Keď si všetky tieto vety poskladáme
 do jednej, nebudeme ďaleko od pravdy, keď povieme, že:
 „Žijeme v spaľujúcom ohni Božej lásky.“

Prečo práve nenávisť?

Nenávisť je emocionálne nabité negatívne slovo. Nenesie
 v sebe nič neutrálne. V súvislosti s nenávisťou mi vždy prídu
 na rozum zločiny z nenávisťou. Bola by som rada, keby sme
 teraz spoločne preskúmali význam slova *nenávisť*; ale k tomu

potrebujem, aby si sa na chvíľu oddelil od jej asociácie s ľuďmi. Kým si neprečítaš tieto stránky a kým neobjasníme pravdu, skús odsunúť bokom všetko, čo o nenávisti vieš. Súhlasíš s názorom, že naša kultúra a ľudské činy definíciu lásky pretvorili nesprávnym spôsobom? Súhlasíš, že pojem *láska* sme v našom svete zneužili? Ľudia často hovoria, že niekoho milujú, ale ich skutky a záväzky o tom nesvedčia. Keď sa nejaké slovo často a nesprávne používa, jeho význam sa oslabuje alebo až stráca. Ak chceme milovať tak ako Boh, nemôžeme milovať to, čo On nenávidí.

Tak ako láska stráca svoj pravý význam mimo večnej perspektívy nášho Stvoriteľa, ani význam slova nenávisť nemôžeme správne pochopiť bez jej biblickej definície. Skúsme sa teraz odosobniť od našich ľudských *skúsenosti* a zamerajme sa na jej *podstatu*.

Význam slova nenávisť nesie v sebe nepriateľský náboj a zahrňa pocity nevraživosti, hnusu, odporu a znechutenia. Ako sloveso znamená protivíť sa, neznášať, byť odradený od niečoho, opovrhovať, pohŕdať niečím/niekým.

Na prvý pohľad sa zdá, že tieto slová nemajú nič spoločné s Bohom, ktorý miluje a ktorý je láska sám. No keď som si prešla biblické súvislosti, zistila som nasledovné. Náš nebeský Otec neznáša:

- všetko, čo podkopáva spravodlivosť a pravdu;
- útlak voči vdovám, sirotám a cudzincom;
- týranie a zneužívanie starých ľudí;
- všetko, čo ničí Božiu dobrotu a Jeho dary;
- sebeckosť ľudí a keď človek povstane proti človeku;
- všetko, čo ničí pravdu o tom, kým On je a o tom, kým sme my v Ňom

- keď sa zlo považuje za dobro a keď nevinných zabíjajú;
- keď arogancia a pýcha robí z ľudí bezcenné bytosti.

Tento súhrn nesie len základné pravdy o *nenávisti* – nie je to žiaden podrobný zoznam. Jednou vetou povedané: Boh nenávidí všetko, čo ničí lásku – a čo ničí lásku, ničí aj nás. Šokovaná som zistila, že môj prieskum odhalil až tritisíc slov opisujúcich kontext, kedy niečo alebo niekto ničil to, čo láska chcela vybudovať.

Akonáhle znehodnotíme pravý význam *lásky*, minieme sa chápaniu bytosti Boha, ktorý je láska. Pokrivením predstavy o Bohu všetky deti hľadajúce Otca zostanú zmätené. V zásade platí, že všetko, čo Boh nenávidí a odmieta, robí preto, že chce chrániť to, čo miluje. Prečo ma to prekvapilo? Každý milujúci rodič nenávidí akúkoľvek formu zla, ktorá má v úmysle zničiť jeho deti. Zo Starého zákona neplynú slová nahnevaného Boha. Ale skôr slová napomenutia milujúceho Otca deťom, aby žili život najlepšie ako sa len dá.

◆

**BOH NENÁVIDÍ
VŠETKO, ČO
NIČÍ LÁSKU –
A ČO NIČÍ
LÁSKU,
NIČÍ AJ NÁS.**

Ani jeden rodič si neželá pre svoje deti utrpenie. Lenže životné boje a výzvy nie sú našim úhlavným nepriateľom, ako by sa mohlo zdať. Pozemské skúšky môžu slúžiť ako body zlomu, ktoré majú Božie deti doviesť k pokore a modlitbe. Ak životné výzvy preosievame Božím Slovom, prinesú nám novú perspektívu. Naši skutoční nepriatelia majú oveľa nenápadnejší charakter. Je to zosobnené zlo v podobe sebeckosti, pýchy, kompromisu, nemorálnosti, modlárstva a skazenosti. Tieto zdeformované bytosti klamú Božím deťom a nahovárajú im, že je možné slúžiť dvom pánom: Bohu a tomuto spoločenskému systému.

◆
TÁTO
GENERÁCIA
V PÚŠTI
VYHLADLA

Budme k sebe úprimní. Táto generácia v púšti vyhladla. Prechádza starovekými chodníkami pokúšení. Je sklamaná tým, čo sa deje v manželstvách; vo vláde; na miestach, kde sa zhromažďuje a uctieva Najvyššieho Boha. A nepriateľ využil toto obdobie hladu.

V tomto období hladu ich nepriateľ chytil, vzal na vznešené vrcholy a prisľúbil im svet, ak sa jednoducho budú klaniať a uctievať seba na jeho oltári. Naša kultúra odráža zvuk jeho klamstiev a povzbudzuje nás prijať veci, ktoré sú neprijateľné a nazývať zlé veci svätými. Apeluje na náš intelekt a motivuje nás odmietajú pravdu starovekých slov dnes už údajne nemého Boha.

Nenávidia svetlo

Aby sme mohli skutočne milovať svetlo, musíme byť ochotní zniesť nenávisť zo strany sveta. Svet nás bude milovať len vtedy, ak budeme milovať to, čo miluje on. Ale tu to celé nekončí. Musíme tiež nenávidieť to, čo on nenávidí. Musíme splniť obe podmienky. Inak nás svet neprijme za svojich. Musíme schvaľovať to, čo schvaľuje svet – inak nastane kolízia.

A v tom je súd, že svetlo prišlo na svet, ale ľudia väčšmi milovali tmu ako svetlo, lebo ich skutky boli zlé. Každý totiž, kto zle robí, nenávidí svetlo a nejde na svetlo, aby jeho skutky nevyšli najavo. Ale kto činí pravdu, ide na svetlo, aby jeho skutky boli zjavené, pretože sú v Bohu konané.

(Jn 3:19-21, Evanjelický preklad)

Keď sa človek bojí konfrontácie, je jednoduchšie milovať tmu a viniť svetlo za to, že odhaľuje pravdivú ľudskú motiváciu. Niektorí dokonca vidia tmu ako svetlo. Chápem. Nie je

príjemné byť stredobod negatívnej pozornosti, ale niekedy to prospieva. V konečnom dôsledku všetko, čo sa skrýva v záhyboch tmy, vyjde na svetlo. Je lepšie, keď Boží Duch ukáže na tmavé miesta už teraz. Neboj sa toho. Dal nám svoj prísľub, že pre Neho je aj tma svetlá.

Keby som povedal: Nech ma aspoň tma pritlačí a nech je noc svetlom vôkol mňa, ani tma nie je dosť tmavá pred Tebou, noc svieti ako deň, tma je ako svetlo.

(Ž 139:11-12, Evanjelický preklad)

Boží Duch nás dokáže viesť a usmerňovať nás svojou múdrosťou. Jediný spôsob, ako sa zbaviť strachu, je pozvať Božie svetlo do každej oblasti života. Ak budeme nenávidieť všetko, čo prikrýva našu dušu tmou a budeme kráčať k svetlu, prirodzene sa od tmy odvrátíme. Láske sa darí na pôde nerozdeleného srdca. Presne preto Boh nenávidí všetko, čo nás vnútorne rozpoľuje a púta našu náklonnosť. Kresťania v časoch prvej cirkvi to dobre vedeli. Pozri sa, ako vášnivo píše Jakub, Ježišov brat, o tejto veci:

Vy cudzoložníci a cudzoložnice, či neviete, že priateľstvo so svetom je nepriateľstvo proti Bohu? Kto teda chce byť priateľom sveta, prejavuje sa ako nepriateľ Boha. Alebo si myslíte, že Písmo nadarmo hovorí: Až po závisť túži (po nás) Duch, ktorému dal prebývať v nás?

(Jk 4:4-5, Evanjelický preklad)

Niektorí by začali tvrdiť, že tieto verše nie sú určené pre ľudí dnešnej doby. Tvrdili by, že my sme sa už posunuli na vyspelejšiu úroveň. No keď sa rozhliadnem okolo seba, neviem si spomenúť, či sme sa ako ľudstvo niekedy ocitli hlbšie než teraz. Nebeské kráľovstvo má úplne iný hodnotový

◆

**NEBESKÉ
KRÁĽOVSTVO
MÁ ÚPLNE INÝ
HODNOTOVÝ
SYSTÉM
NEŽ NAŠA
SPOLOČNOSŤ
NA ZEMI.**

system než naša spoločnosť na Zemi. Práve preto nás Písmo varuje, aby sme sa ani len nepokúšali flirtovať s pozemskými hodnotami.

Začala som skúmať, čo náš Boh lásky nenávidí a celú akciu som zahájila v knihe Prísloví, kapitole 6. Poďme sa na ňu pozrieť spoločne:

Šesť vecí nenávidí Hospodin a sedem je pre Neho ohavnosťou: pyšné oči, lživý jazyk a ruky prelievajúce nevinnú krv, srdce, čo zákerné zámery snuje, nohy, čo chvatne bežia k zlému, falošného svedka, ktorý sipí lož, a toho, kto rozsieva nesvár medzi bratmi.

(Prísł 6:16-19, Evanjelický preklad)

Pýcha

Boh nenávidí pýchu, lebo pýcha stavia naše srdce do pozície, kedy prestávame byť schopní prijímať Božiu premieňajúcu silu lásky. Jakubova kniha nám doslova hovorí, že Boh sa stavia na odpor pyšným, ale pokorných a učenívých štedro odmieňa (Jk 4:6).

V knihe *Skutočné kresťanstvo* (angl. originál: *Mere Christianity*), C. S. Lewis píše: „Pýcha je duchovná rakovina – požiera všetky náznaky lásky, spokojnosti, a dokonca aj zdravého rozumu.“¹ Nečudo, že náš Otec musel jednoducho znenávidieť tak jednostranne zameraného nepriateľa, ktorého jediným zámerom je prekaziť vnútornú premenu človeka.

Kniha Prísloví používa na zobrazenie pýchy obraz „povýšeneckých očí“. Dívajú sa na ľudí s opovrhnutím. Preklad Biblie *Passion* rozvádza tento popis trochu viac: „ponižuje druhých s opovrhnutím, zatiaľ čo seba nadraduje nad

ostatných.“ Nie je to práve tento postoj, ktorý vidíme takmer v každej reklame a módnom časopise?

Tu sú ďalšie príklady deštruktívnych činov pýchy:

Bázeň pred Hospodinom znamená nenávidieť zlo.
Pýchu, namyslenosť, zlý spôsob života a prevrátené reči
nenávidím.

(Prís 8:13, Evanjelický preklad)

Pýcha nám postupom času zvráti spôsob myslenia a navedie nás na cestu Zla.

Povýšenecký pohľad, naduté srdce - svetlo bezbožných
- je hriechom.

(Prís 21:4, Evanjelický preklad)

Tu vidíme, že hriech je pôvodcom pýchy – zatemňuje chápanie zvrátených ľudí.

Kto dohovára posmievačovi, odnáša si hanbu, kto
karhá bezbožného, potupu. Nekarhaj posmievača, aby
ťá neznenávidel; pokarhaj múdreho, bude ťa milovať.

(Prís 9:7-8, Evanjelický preklad)

Pýcha nás vedie do defenzívy, agresivity a zaslepuje nás k vlastnému problému. Cynizmus a arogancia sú milencami pýchy. Pýcha považuje každé usmernenie za urážku. Náprava nie je nikdy príjemná, ale môžeme sa naučiť oceniť ovocie nápravy – múdrosť.

Ak chceme milovať to, čo miluje náš Otec, musíme najprv zatvoriť pýche dvere pred nosom. Lebo pýcha nám otvára dvere do záhuby.

Lož

**KLAMSTVÁ
A LŽI NIE SÚ
NIKDY ČINMI**

Lživý jazyk zahŕňa šírenie klamstiev, ale aj klebiet. Drahý/á priateľ/ka, dnes žijeme dobu, kedy opatrnosti pri výbere slov, parafráz a publikovaní komentárov nie je nikdy dost. Škriatkovia už nie sú rozprávkové bytosti. Sú veľmi skutoční. Už sa neskrývajú pod mostami – ale veselo sa vozia po diaľnici informácií a zasieváním svárov kradnú ľuďom dobrú povest.

Zlaté pravidlo: ak nie si o niečom s istotou presvedčený, pusti to z hlavy. Boh nenávidí zámerné ohováranie a klamstvá. Príslovia 12:22 hovoria: „Lživé pery sú Bohu ohavnosťou, ale tí, čo verne konajú, sú Mu potešením.“ Teda vidíme, že klamstvá často zakrývajú zlý úmysel. Boh je autor a pôvodca pravdy. Keď klameme, správame sa rovnako ako náš predošlý nadriadený, Satan. Lebo Satan je otcom lži a nie je v ňom žiadnej pravdy. Lži sú prekliatím pravdy. Klamstvá a lži nie sú nikdy činmi lásky. A tou najhrozivejšou pravdou o lži je fakt, že keď budeme klamať dostatočne dlho, stratíme kontakt s pravdou a samých seba začneme zavádzať.

Prelievanie krvi nevinných

Fráza „ruky, čo prelievajú krv nevinných“ opisuje vopred premyslený plán alebo túžbu zavraždiť nevinných. V čase, keď vznikla kniha Prísloví, sa aj medzi Izraelitmi rozšírila prax pohanov, ktorí robili obety detí ako prejav zmierenia bohom Bálovi a Aštoret (1 Krľ 14). Tento typ uctievania zahŕňal aj sexuálne orgie. A deti počaté počas tohto rituálu boli obetované ako ohnivé obety Molochovi. Všade sa ozýval prenikavý plač zmiešaný so zvukom bubnov pohanských kňazov. Je nepredstaviteľné, žeby matka len tak hodila do plameňov svoje novonarodené dieťa, no prorok Izaiáš o tomto všetkom píše:

Vy, čo sa rozpaľujete vášňou medzi modlárskymi dubmi, pod každým zeleným stromom, ktorí zabíjate deti v údoliach pod skalnými útesmi; Na vrchu vysokom a vyvýšenom stavala si svoje ležadlo; aj tam si vystupovala obetovať zábitnú obeť. Za dvere a veraje si kládla svoj modlársky znak; lebo mne neverná odhaľovala si svoje lôžko, vystupovala si naň a rozširovala si ho. Dojednávala si sa s nimi, milovala si ich lôžko, hľadala si na ohanbie.

(Iz 57:5,7-8, Evanjelický preklad)

Urobili sme si z našej postele miesto promiskuitných sexuálnych radovánok a zbavili sa nevinných neželaných detí potratom?

Dnes nepoužívame ani bubny ani jaskyne. Robíme to civilizovanejšie. Nevinnú krv neželaných detí prelievame priamo v lone matiek. A žena si môže vybrať, či sa nechá uspať alebo bude počas zákroku pri vedomí. Keď sa deti zabíjajú *in utero* (v maternici), znamená to, že obaja – matka aj otec – sa vyhnú zdesenému plaču dieťaťa. Takmer päťdesiat rokov podporoval náš štát rozšírenú prax interrupcií embryí. Obhajcovia interrupcie to nazývali „posvätný rituál“ a „sviatosť“². Tiež sa o tom hovorilo ako o „náboženskej slobode“. Boh nám pomáhaj. Ale nenávisť cítíme k samotnému činu – nie ľuďom. Láska vždy podporuje odvážne mladé ženy, ktoré sa rozhodnú pre pôrod a snaží sa zachrániť tých, čo prelievajú nevinnú krv.

Srdce, ktoré kuje zákerné plány

„Srdce, ktoré kuje zákerné plány“ sa vzťahuje na zámerný plánovaný čin, aby poškodil druhého. Boh mal s našimi životmi svoje plány. Mali sme konať prospešne, nie ubližovať druhým. Práve z toho dôvodu máme žehnať tým, čo nám ubližujú a nie zlé opätovať zlým. Ak konáme proti druhým ľuďom (vrátane

nepriateľov) zlo, samých seba staviame do opozície proti Božej vôli a proti Jeho plánu milosti v našom živote, aj v životoch našich nepriateľov.

—◆—
**AJ KEBY
 OKLAMALI
 KAŽDÉ JEDNO
 OKO ČLOVEKA
 CHODIACEHO
 PO TEJTO
 ZEMI, NEUJDÚ
 PRED OČAMI
 NAJVYŠŠIEHO,
 KTORÝ VŠETKO
 VIDÍ.**

Nohy, čo bežia v ústrety Zlu

Biblia jasne hovorí, že od zla sa máme odvracať a utekať; a nie ísť mu v ústrety. Preklad Biblie *Passion* používa pre verš v Prísloviach 6:18 namiesto výrazu „bežať“ slová, ktoré sú nám bližšie v dnešnej dobe: „užívať si činy, ktoré sú zreteľne zlé.“ Niektorí ľudia sú hrdí na to, čo všetko sa im prepečie. Považujú sa za šikovných a dôvtipných, keď ich nikto pri podlosti neprichytí.

Neuvedomujú si ale, že aj keby oklamali každé jedno oko človeka chodiaceho po tejto zemi, neujdú pred očami Najvyššieho, ktorý všetko vidí.

Falošné svedectvo

Bola som prekvapená, že kniha Prísloví kapitola 6 zaraďuje lživý jazyk a falošné svedectvo medzi veci, ktoré Boh nenávidí. Nie je to predsa jedno a to isté? Keď som si ale hľadala význam falošného svedectva, našla som, že falošné svedectvo je klamstvo napriek prísaha svedčiť pravdu. Nie je to len klamstvo voči ľuďom; je to klamstvo voči Bohu a pri súdno-právnom procese také klamstvo marí proces spravodlivosti. Náš spravodlivý Boh nenávidí nespravodlivosť. To je presne dôvod, prečo v amerických súdnych sieňach prisaháme: „Prisahám, že vydám svedectvo pravdivo, o pravde, o celej pravde a ničom inom len pravde – k tomu mi dopomáhaj Boh.“ Boh bude tým konečným Sudcom. Keď maríme spravodlivosť krivým svedectvom, ničíme základy Božieho plánu spravodlivosti pre všetkých (pozri Ex 18:21; Prísl 17:15).

Zasievanie nesváru medzi bratmi

Boh nenávidí zasievanie nesváru medzi bratmi. Som si celkom istá, že aj keď sa tu píše o „bratoch“, sestry patria tiež do tejto kategórie. Opakom nesváru je dohoda, harmónia a jednota. Kráľ Dávid nám ponúka protijed, ako sa vyhnúť ničivej kliatbe tých, čo vyvolávajú nesvár a hádky:

Nesedával som s falošníkmi, neschádzal som sa s pokrytcami. Nenávidel som spoločnosť zlosynov a s bezbožnými som nesedával. Umývam si ruky v nevinnosti a chodím vôkol Tvojho oltára, ó Hospodine, aby som zvučne hlásal pieseň vďaky a rozprával o všetkých Tvojich divných skutkoch. Milujem obydlie Tvojho domu, Hospodine, a miesto, kde Tvoja sláva prebýva.

(Ž 26:4-8, Evanjelický preklad)

Klamárom, pokrytcom a zloduchom sa vyhneme tak, že budeme milovať Boha a Jeho príbytok. Keď sa zhromaždíme ako veriaci na chválach a prehlasujeme Božiu vernosť a zázračnú všemohúcnosť, uvoľňuje sa pritom sila vďačnosti. Zamerať pozornosť a myseľ na Božie veci dokáže priestor vyčistiť aj naplniť.

V tomto bode sme naplnili zoznam z knihy Prísloví 6; ale je viac vecí, ktoré Boh nenávidí.

Sexuálna promiskuita, nečistota a modloslužobníctvo

Lebo vedzte a uvedomte si, že ani jeden smilník, ani nečistý alebo lakomec, ktorý je modloslužobníkom, nemá dedičstvo v kráľovstve Kristovom a Božom. Nikto nech vás nezvedie prázdnyimi rečami, lebo pre toto prichádza hnev Boží na neposlušných synov.

(Ef 5:5-6, Evanjelický preklad)

Boh nenávidí všetko, čo ničí našu vzájomnú dôveru alebo čo nás zavádza preč od pravdy; čo nás znehodnocuje a ničí. Tieto tri veci – sexuálna promiskuita (všetky sexuálne praktiky mimo biblických princípov), nečistota (špinavý, hrubý, obscénny slovník a praktiky) a modloslužobníctvo (lakomstvo a žiadostivosť) – sú takmer od seba neoddeliteľné. Vidíme, ako sa vzájomne dopĺňajú vo väčšine súčasných foriem zábavy.

Minule som počas letu z L.A. do Sydney mala miesto vedľa chlapíka, ktorý štrnásť hodín pozeral seriál *Game of Thrones*. (Bol to zase jeden z prípadov, kedy som bola vďačná, že vidím len na jedno oko.) Keď som pozrela jeho smerom alebo som okolo neho prechádzala na toaletu a náhodou som zazrela jeho displej, cítila som sa pošpinená. Ale jemu to bolo úplne jedno. Je neuveriteľné, že keď sa tieto tri vlastnosti snúbia dokopy a dostatočne sa ľuďom premietajú, stanú sa akousi normou. Lenže, bohužiaľ, ľudia napodobňujú veci, ktoré často vídajú.

Lakomstvo

Božie Slovo popisuje *lakomstvo* ako žiadostivosť (pozn. prekladu: = túžba po peniazoch) a modloslužobníctvo (pozn. prekladu: = peniaze ako modla). Nezdravý vzťah k peniazom (žiadostivosť) je veľmi nebezpečný, pretože peniaze majú schopnosť vyvolať v nás dojem, že pre nás nie je nič prekážkou – ako pre bohov. Začneme mať dojem, že máme vplyv a silu veci ovládať a že všetko máme na dosah. Načo dôverovať Bohu, keď si môžeme všetko kúpiť? Lakomstvo a žiadostivosť majú veľmi nenápadné maskovanie, a preto sú častokrát spoločensky akceptované. Ale ty sa nedaj oklamať. Lakomstvo je krutý vládca – neučí ľudí veriť, že majú úplnú slobodu (Zj 3:7-18). Ľudia spútaní lakomstvom si cenia svoj vzťah s majetkom a postavením viac ako vzťahy s ľuďmi. Na účinky lakomstva a žiadostivosti existujú účinné protijedy, štedrosť a pokora.

Ježiš varoval svojich učeníkov: „Žiaden sluha nemôže slúžiť dvom pánom, lebo buď bude jedného nenávidieť a milovať druhého; alebo bude jednému verný a druhým bude opovrhovať. Nemôžete slúžiť Bohu aj peniazom“ (Lk 16:13).

Peniaze sú potrebným nástrojom ... nie objektom lásky. Ľudia sú objektmi lásky ... a nie nástrojom. To nás privádza k ďalšiemu bodu.

Rozvod

Lebo nenávidím rozvod - vraví Hospodin, Boh
 Izraela, aj toho, kto pokrýva svoj odev násilím - vraví
 Hospodin mocnosť. Dajte pozor na seba
 a nespreneverujte sa!

(Mal 2:16, Evanjelický preklad)

Bolesť z rozvodu má veľmi horkú príchuť a pôsobí až to špiku kostí. Toto je dôvod, prečo ju Boh nenávidí. Nie je to o tom, že by nenávidel ľudí, ktorí sa rozviedli ... nenávidí trhlinu, ktorú rozvod spôsobí na duši. Za čias Malachiáša ženy nemali právo rozviesť sa so svojimi manželmi. Predstav si ten pocit sklúčenosti nášho nebeského Otca, keď videl, ako sú Jeho milované zákonné dcéry odmietnuté a opustené synmi, v ktorých dúfal, že ich budú milovať. Židovskí muži opúšťali svoje ženy často kvôli cudzinkám. Boh nenávidí bolesť a hanbu svojich dcér, keď prechádzajú udalosťami tohto typu. Verzia prekladu Biblie *New International Version* hovorí, že muž, ktorý sa rozvedie so svojou ženou pácha násilie na osobe, ktorú má ochraňovať (Mal 2:16).

Dnes žijeme v dobe, kedy sa aj ženy môžu rozviesť so svojimi mužmi. Niekedy v dôsledku nevery a bolesti zo zneužitia si jeden z partnerov volí túto cestu ako najzdravšie riešenie pre deti a jeho/jej ďalší život. V tomto prípade je rozvod ochranou

proti ďalšej veci, ktorú Boh nenávidí ... keď je žena vydatá, no nemilovaná (Prís 30:23). Keby sme skúmali túto vec hlbšie, zistili by sme, že Boh nenávidí rozvod ako dôsledok nášho zatvrdeného správania a voči sebe navzájom.

V manželskom zväzku nás Boh zviaže dokopy Božím Duchom, aby sme sa stali jedným telom:

...lebo Hospodin bol svedkom medzi tebou a ženou tvojej mladosti, ktorej si sa spreneveril, hoci ona je tvojou družkou a zmluvnou manželkou! Nejedno to spravil, hoci mal ešte trochu ducha. A čo ten vyhladáva? Potomstvo od Boha! Preto dajte pozor na seba a nespreneverujte sa manželke svojej mladosti!

(Mal 2:14-15, Evanjelický preklad)

Manželská jednota je predobrazom jednoty Krista a Jeho nevesty. Rozvody zo sebeckta, nevery a odmietnutia krivia obraz Boha ako manžela, ktorý nás nikdy neopustí, ani nezavrhne.

Boh nechce, aby v tejto veci nastali akékoľvek nedorozumenia a zmätok – Božia láska je *adamantovo* stála. Boh vôbec nemá v pláne porušiť s nami zmluvu. Nikdy nás neodsunie bokom, ani nás nevystaví krutosti. Bez ohľadu na to, koľkokrát zlyháme my, On nikdy voči nám nezlyhá.

Zákon síce umožňuje rozvod dvoch ľudí, ale náš Boh je verný manžel svojej nevesty. Rozvod kazí predobraz Krista a Jeho ľudu – On, Ženích, je nekonečne verný. Dokonca aj v čase, keď Jeho nevesta je neverná.

Boh vie a my tiež, že rozvod vo svojej podstate trhá rodiny a srdcia zúčastnených. Boh dal ľuďom možnosť rozvodu, ale len preto, lebo nenávidí kruté zneužitie vernosti a odluku. Ale rozvod nikdy nebol Jeho pôvodný zámer v rámci manželskej zmluvy.

Meranie dvojitým metrom a pokrytecto

Falošná váha ohavnosťou je Hospodinovi, páči sa Mu však správne závažie.

(Prís 11:1, Evanjelický preklad)

Pánovi sa protiví dvojitý meter. To je pokrytecto vo svojej najhoršej podobe

(Prís 20:23, voľný preklad angl. originálu Biblie TPT)

Ježiš neprestajne kritizoval pokrytecto farizejov. Kristus sa snažil plniť svoje poslanie na Zemi a budovať Božie kráľovstvo, zatiaľ čo oni sa snažili vybudovať to svoje. Od každého požadovali plnenie vysokého štandardu, ale sami tak nežili. Ich dvojitý meter kalil vody, ktoré mali byť čisté. Ako sme sa už stihli dozvedieť, uzdravovanie vo sviatočný deň považovali za priestupok. Ježiš varoval svojich učeníkov v Matúšovi 23:2-4:

Na stolicu Mojžišovu posadili sa zákonníci a farizeji. Čokoľvek by vám hovorili, konajte a zachovávajte, ale podľa ich skutkov nerobte, lebo hovoria a nekonajú, zväzujú ťažké bremená a nakladajú ľuďom na plecía, ale sami ich nechcú pohnúť ani prstom.

(Evanjelický preklad)

Ak je našim konečným motívom stáť na kazateľnici a *pútať pozornosť* obecnstva, budeme odkázaní donekonečna len tárať. Ozajstná *pomoc* druhým znamená konať prakticky. Náboženstvo pretkané pýchou a pokrytectvom svojich nasledovníkov utláča. Poprední lídri takých spoločnstiev veria, že ponižovaním druhých sa sami dostanú vyššie. A to je presný opak princípov fungovania Božieho kráľovstva. My sa pred Najvyšším skláňame, aby nám dal On silu a povýšil nás. Ak mám byť úprimná, oveľa viac ľudí malo prosperch z mojich zlyhaní, než z mojich takzvaných úspechov.

—◆—
 MY SA PRED
 NAJVYŠŠÍM
 SKLÁŇAME,
 ABY NÁM DAL
 ON SILU A
 POVÝŠIL NÁS.

Skôr ako sa začneme dychtivo zasadzovať proti pokrytectvu, poprosme Božieho Ducha, aby nám odhalil akékoľvek náznaky tejto hrdze v našom vlastnom vnútri. Pokrytectvo sa môže v totálnom utajení ľahko vkradnúť do každého jedného z nás. Zistila som, že jediná vec, ktorá ho dokáže vykoreniť, je Božie Slovo. Svetlo Božej pravdy pravdivo posúdi naše motívy a ukáže akúkoľvek temnotu, čo sa do nás vkradla bez nášho vedomia. Budte bdelí voči prítomnosti tohto nepriateľa. Pokrytectvo je zákerné. Nenávidí úprimnosť, a preto bude lepšie, keď sa obklopíš pravdovravnými ľuďmi. Dovoľ si byť zraniteľný/á pri správnych osobách a popros ich o úprimný vhlad do tvojho vnútra. (Mrzí ma to, ale tento typ konverzácie sa ťažko asi udeje cez Facebook.)

Odmietnutie múdrosti

Múdrost' buď miluješ alebo ju nenávidíš. Cesta múdrosti začína tým, že sa naučíš milovať disciplínu. A tú človek prirodzene nemá rád. Vypočuj si slová múdrosti:

Vy neskúsení, dokedy chcete milovať prostotu?
 Dokedy budú posmievači túžiť po posmechu a blázni
 nenávidieť poznanie? Obráťte sa k môjmu karhaniu!
 Vylejem na vás svojho ducha, dám vám poznať svoje
 slová.

(Prís 1:22-23, Evanjelický preklad)

Ak niekedy v histórii ľudstva nastal čas, kedy sme potrebovali vyliatie Božej múdrosti, je to teraz! Ja osobne túžim po odpovediach na otázky, o ktorých som si nikdy nemyslela, že sa ich budem niekedy pýtať. Dnešný svet je celý hore nohami a o to viac potrebujeme hľadať múdrosť v Božom Slove – v Slove, čo zhmotnilo túto zem.

V Prísloviach 8 hovoria slová múdrosti, že bázeň pred Bohom nesie v sebe nenávisť voči zlu: „Bázeň pred Hospodinom znamená nenávidieť zlo. Pýchu, namyslenosť, zlý spôsob života a prevrátené reči nenávidím (v.13, Evanjelický preklad).

Žalm 34 hovorí:

Levičatá biedia a hladujú, ale tí, ktorí Hospodina hľadajú, nemajú nedostatku v ničom dobrom. Poďte, synovia, a počúvajte ma, Hospodinovej bázni chcem vás vyučovať. Kto je ten muž, čo má rád život, ktorý miluje dni a užívať chce dobré veci? Chráň si jazyk pred zlým a svoje pery od lživých rečí.

(v.11-14, Evanjelický preklad)

Tieto riadky zdôrazňujú, že kombinácia perverzných rečí a pyšného života prinášajú do života zlo.

V Jóbovej knihe sa bázeň pred Bohom snúbi s múdrosťou: „Človeku potom povedal: ‚Pozri, bázeň pred Pánom, to je múdrosť, a strániť sa zlého — to je rozumnosť““ (28:28, Ekumenický preklad.)

Iné časti Písma hovoria o bázni pred Bohom ako o chvení pred Jeho Slovom. Verím, že sa tým myslí postoj pokory, keď hľadáme na Božiu slávu a zároveň vidíme svoj nedostatok tejto slávy. Postoj pokory nás motivuje úplne sa spoliehať na Božiu milosť.

Dokonca aj Ježiš sa radoval z bázne pred Hospodinom:

Spočinie na ňom duch Hospodina, duch múdrosti a rozumu, duch rady a sily, duch poznania a Hospodinovej bázne. V bázni pred Hospodinom bude mať záľubu, nebude súdiť podľa vonkajšieho zdania ani nebude rozhodovať podľa toho, čo predtým počul.

(11:2-3, Ekumenický preklad)

Ak si priznáme zvrátenosť vlastných činov, motívov a myšlienok, Boží Duch si s nami nebude rátať účty a nebude nás súdiť podľa skutkov. Lebo On nás neposudzuje podľa našich nedostatok, ale podľa Jeho nesmiernej skalopevnej lásky k nám.

Zlo

Láska nech je nepokrytecká. Sprotivte si zlo, pridržajte sa dobra.

(Rim 12:9, Ekumenický preklad)

Láska aj nenávisť sú obe vecou vedomého výberu. Milovať všetkých ľudí je ťažké, ale s Božou pomocou sa to dá. Ale milovať všetko je nanajvýš falošné, ak nie doslova nemožné. Dnes sa zlu nedá vyhnúť. To chápem. Ale to ešte neznamená, že sa máme nechať zlom premôcť a zastrášiť až do tej miery, že onemieme. Nemáme čas ostávať neutrálni.

Chudobu odmietajme, ale milujme chudobných.

A tiež nenávidíme vojnu, ale milujme obeť – vdovy, siroty a utečencov – jej živé dôsledky.

Nenávisť voči zlu nám nedáva zelenú stať sa nenávisťnými. Nie sme teroristi ... ale kresťania. Sme pomazaní, aby sme dobrom premáhali zlo. Takže, budme úprimní a nenazývajte zlo dobrom. V tomto boji predsa nepoužívame len slová. Žijeme pravdou, hovoríme pravdu a bojujeme za pravdu životom, ktorý žijeme.

Cirkvi sa v minulosti veľmi nedarilo plniť tieto úlohy.

Ani mne sa to nedarilo. Chcem sa v tomto boji zlepšiť.

Dlhú dobu sme sa sami na verejnosti prezentovali ako tí, čo nesúhlasia. Mali by sme konečne začať hovoriť s čím súhlasíme a hlavne s kým (s Ježišom) súhlasíme. V snahe prinavrátiť späť stratenú rovnováhu sa zdá, že cirkev ustúpila manierom svetskej spoločnosti a začala akceptovať všetko – pričom svoju ústretovosť začala nazývať láskou. Opakujem, my milujeme ľudí. Ale robme to s vedomím, že sa nachádzame uprostred vojny, a teda nemôžeme byť voči všetkému ústretoví. Tak ako Charles Spurgeon napísal: „Sme zaviazaní milovať našich nepriateľov, ale nie sme viazaní milovať Božích nepriateľov. Ak prichádzajú vo forme nepriateľov, máme im želať úplnú porážku; ale ak vo forme ľudských bytostí, máme im priniesť evanjelium milosti, aby mohli získať Božie odpustenie, aby sa stali Jeho priateľmi, nasledovníkmi a sluhami.“⁴³

Tak veľmi sa bojíme obvinenia, že si dovoľujeme súdiť ľudí, že sme radšej úplne onemeli. Nemôžeme rezignovať a stať sa tou ženou, ktorá sa po prvej nehode s manželom radšej stiahne do tichosti, akoby sa mala učiť správnej komunikácií so svojim mužom. Mlčanie manželky vo vzťahu zákonite spôsobí jeho rozpad a spomalí jeho rast. Nerezignujme nad chybami z minulosti, ale pohnime sa vpred tak, že prijmeme pravdu, zostaneme pokorní a snažme sa v láske stavať naše budúce úspechy. Začnime tým, že sa nám zhnusí to, čo Boh nenávidí.

◆

**POHNIME SA
VPRED TAK,
ŽE PRIJMEME
PRAVDU,
ZOSTANEME
POKORNÍ A
SNAŽME SA V
LÁSKE STAVÁŤ
NAŠE BUDÚCE
ÚSPECHY.**

Keď nakoniec začneme žiť v láske a v pravde, ostatní (neveriaci, *pozn. prekladu*) nás budú vo vzájomnom rozhovore ochotní počúvať. Budú ochotní počuť pravdu slov zdieľaných v láske, a to je to najdôležitejšie ... lebo pravda vypovedaná bez lásky je lož.

Čo neznášaš Ty?

Pravdepodobne nenávidíš veci, z ktorých máš strach. Ja veľmi nefandím hadom, pavúkom a škorpiónom. Neznášam všetky tri druhy, ale asi najviac hady. Keď zbadám škorpióna, zabijem ho. Stala som sa ich zaprisahaným nepriateľom, keď jeden uštipol môjho syna vo veku štyroch rokov. (Dávajte si pozor! Tvária sa, že sú mŕtvi, aby vás mohli potom poštípať.) S pavúkmi je to u mňa o niečo zložitejšie. Šaliev už len vtedy, keď ich vidím hýbať sa. Vtedy musím poprosiť Johna alebo jedného zo synov, aby ich zabil. Iba ak doma nie sú žiadni muži, podujmem sa na tú vraždu sama. No a hady sú kapitola sama o sebe. Had sa nedá len tak zabiť topánkou. Teda, aspoň si myslím, že sa nedá – ale keď sme pritom, neviem to naozaj – nikdy som to tak neskúšala.

Knihy zvyknem písať u nás v suteréne. Na vrchu truhlice na stole mám položenú mačetu. Aby som sa nemusela vždy vydesiť na smrť, rozhodla som sa, že keď budem doma sama a objavím hada v našom dome ... zaútočím. Vezmem do rúk ten meč a s hlasnou modlitbou na perách ho zabijem! Som totálne odhodlaná tak spraviť, lebo v žiadnom prípade nedovolím, aby si had urobil z môjho domu pelech a nakládol si tu vajcia. Prečo? Lebo tu žijú ľudia, ktorých milujem.

A neznášam aj ďalšie veci. Veci, ktoré nás všetkých ohrozujú. Nenávidím sexuálne zneužívanie detí. Neznášam obchodovanie s bielym mäsom, nech to je ktokoľvek, akokoľvek starý, muž či žena. A nikdy som nestretla nikoho, kto by nebol z týchto vecí rovnako zhnusený ako ja. Každému je jasné, že tieto činy ničia oboch – obeť aj násilníka. Krutosť a perverznosť zraňujú a ničia všetkých zúčastnených do špiku kostí. Láska k ľuďom nás prirodzene vedie tieto činy neznášať. Ale nestačí mať odpor len k obchodu s bielym mäsom a zneužívaniu detí. Patrí sem aj pornografia.

Prečo?

Lebo pornografia je spúšťač motívov pre neskoršie sexuálne zneužívanie a prostitúciu. Nemôžeme mať radi, sympatizovať alebo sa čo len pousmiať nad pornografiou a zároveň opovrhovať prostitúciou či sexuálnym zneužívaním. Ak chceme úprimne milovať obeť týchto činov, musíme odvrhnúť prvotný spúšťač ... pornografiu. Ak chceme úprimne milovať ľudí, musíme znenávidieť to, čo začne kriviť duše ľudí, ktorí neskôr zneužívajú ženy a deti.

Porno znehodnocuje lásku. Porno ničí intimitu a degraduje Boží nádherný dar sexu. Porno zotročuje tých, ktorých Boh túži oslobodiť. A práve preto som sa rozhodla opovrhovať každou formou pornografie (literárnu, filmovú, tlačenu aj online formu).

Musím nenávidieť to, čo pornografia miluje. Lebo ona miluje zlo. Nenávidím, ako pornografia rozvracia manželstvo. Počula som veľmi veľa príbehov žien, ktoré ležia samé v posteli a zamýšľajú sa nad tým, prečo sa ich muži nechcú dotknúť. To spôsobuje, že sa začnú vnímať menejcenné a nepríťažlivé. Myslia si, že keby boli príťažlivejšie, ich manželia by ich chceli. Po čase pochopia, že majú rivala v podobe preludu – virtuálneho sexu, ktorý zničil ich manželskú intimitu. Ich manželia už darovali svoju vášeň niekomu na webe, koho sa nemusia dotýkať.

Nanešťastie je stále viac a viac žien uväznených v tomto bludnom deštruktívnom kruhu. Nedávno prieskum ukázal, že každá tretia žena pozerá porno aspoň raz do týždňa.⁴ *Huffington Post* uvádza, že: „pornografické stránky majú mesačne viac návštevníkov než Netflix, Amazon a Twitter dokopy.“⁵ Podľa *Fight The New Drug* „...minulý rok ľudia na portále Pornhub zhliadli až 91 980 225 000 porno videí. To vychádza v priemere 12,5 videí na každú osobu na tejto planéte.“⁶

Do hája!

Porno nie je láska. Pornografia znásilňuje naše mysle obrazmi ponížených ľudí – ľudí, ktorí boli pôvodne stvorení na obraz svojho Stvoriteľa. A potom prichádza na scénu hanba a zahltí všetkých, ktorých porno pošpinilo a ktorí celý porno priemysel nenávidia.

Ak nebudeme nenávidieť všetko zlo, naša láska nebude nikdy úprimná.

V preklade Biblie *Passion* je verš Rimanom 12:9 poetickejší:

Nech je vašou večnou motiváciou srdca láska voči sebe navzájom. Nehrajte sa na ľudí zahalených v maskách. Znenávidte všetko zlo a otvorte sa všetkému dobrému a šlachetnému.

Pokušenie ostať v napätých situáciách ticho ťa môže úplne ochromiť, najmä keď vieme, že ak prehovoríme, nazvú nás extrémistami a netolerantnými. Kedykoľvek som prehovorila na túto tému nahlas v kresťanských kruhoch, stretla som sa s odvetou a proti-argumentom, že to, čo robia v súkromí je ich osobná vec a že to považujú za správne. No zároveň nedokážem byť ticho, lebo som už videla odvrátenú stranu pornografie. Videla som jej obeť – od zneužívaných detí, cez otrasené manželstvá, po sexuálne závislých ľudí. Akonáhle sa ozvem, moje sociálne siete sa prelinkujú s pornostránkami a zaplavia ma obrázkami a videami závislých.

AK NEBUDEME
NENÁVIDIEŤ
VŠETKO ZLO,
NAŠA LÁSKA
NEBUDE NIKDY
ÚPRIMNÁ

Už sa nemôžeme usmievať nad zlom z bezpečnej vzdialenosti. Nemôžeme sa nechať zväbiť alebo zotrvať pod jeho vplyvom. Nemôžeme ostávať ticho len preto, že nechceme pôsobiť sebe a druhým

problémy. A ak sme sa stali obeťou, musíme požiadať o pomoc. Nemôžeme nosiť masku tolerancie.

Nasleduj Ježiša, náš vzor

Charles Spurgeon povedal: „Milujeme to, čo miluje Ježiš a nenávidíme to, čo aj On nenávidí. Snažíme sa dosiahnuť to, čo je pre Neho dôležité a odvraciam sa od toho, od čoho aj On odvracia tvár.“⁷

Presne ako Spurgeon povedal – Ježiš je našim vzorom v láske aj nenávisti. Koho Kristus miluje? Ľudí. Ježiš miluje a túži po záchrane všetkých stratených ľudí. Ježiš miloval svojich odporcov a nazýval ich priateľmi. Priateľstvo s Bohom vylučuje nenávisť voči ľuďom.

Koho Kristus nenávidí? Ježiš nenávidí nepriateľov lásky ... pokrytecké náboženstvo je prvé na Jeho zozname. Keď som sa hlbšie zamyslela nad pokrytectvom, zistila som, že aj ja som v určitých oblastiach pokrytecká. Deje sa to vtedy, keď som dobrý vzťah s ľuďmi uprednostnila pred ich záchranou; keď som ostala ticho namiesto toho, aby som chcela pre nich to najlepšie; keď som sa z diaľky prizerala, než aby som sa rýchlo odvrátila. Ak zlo od koreňa neodsúdím, stane sa v živote mojich vnúčať bežnou vecou.

G. K. Chesterton povedal: „Tolerancia je cnosťou človeka vtedy, ak dotyčný nemá žiadne (morálne) presvedčenie.“ Obávam sa, že teraz tolerujeme veci, ktoré nás jedného dňa zaženú do kúta. Vždy sa musíme snažiť byť ohľaduplní a úctiví, ale tichá tolerancia zla sa rýchlo môže zvrhnúť na jeho prijatie.

Čo je pre Ježiša dôležité? Ježiš nám povedal, aby sme najprv dbali na veci Božieho kráľovstva a Jeho spravodlivosti, a všetko ostatné nám Boh pridá (Mt 6:33).

Čoho sa Ježiš stráni? A čo to vlastne znamená? *Strániť sa* znamená odvracať sa od niečoho. Práve sme o tom hovorili. So zlom nebudeme sedieť za jedným stolom; nebudeme flirtovať s perverznosťou; a nebudeme viesť prázdne reči o márných veciach. Pavol to výstižne popisuje takto:

aby si im otvoril oči, nech sa odvrátia od tmy k svetlu a od satanovej moci k Bohu a aby tak dosiahli odpustenie hriechov a účasť medzi tými, ktorí sú posvätení vierou vo mňa.

(Sk 26:18, Ekumenický preklad)

Neovraciame sa chrbtom k ľuďom. Ale modlíme sa, aby sa oni odvrátili od tmy, čo zahaľuje ich srdce.

Skôr než som sa narodila, bola som Kristovým nepriateľom – a nie priateľom. Keď sa z môjho zatvrdeného srdca stalo mäkké srdce, pocítila som, čo Ježiša zraňuje. Nasledovať Ježišov vzor je celoživotná úloha. Odvraciame sa postupne od vecí, ktoré nám boli pred tým drahocenné ... aby sme získali to, čo Ježiš nazýva pokladom.

Viac ako pred storočím Charles Spurgeon napísal: „Súčasná doba je tak ľahkomravná, že keď niekto miluje svojho záchrancu, nazývajú ho fanatikom; a keď niekto nenávidí sily zla, nazývajú ho bigotným.“⁸

Nedokážem si ani predstaviť, čo by povedal o našej dobe dnes. Naša kultúra už nie je len ľahkomravná. Je zvrátená.

Musíme milovať pravdu, ktorá ľudí oslobodzuje a nenávidieť lži, čo ich spútavajú.

Tak ako Boh je svetlo bez tieňa, je aj dobrý bez štipky zla. Absolútne dobrý Boh nemôže byť čiastočne zlý. Medzi svetlom

a tmou nie je žiaden vzájomný vzťah; žiadne kamarátstvo medzi správnym a nesprávnym. Démonické modly nepatria do Božieho chrámu. A čo Ježiš? Kniha Židom cituje prorocstvo kráľa Dávida zo Žalмов 45:6-7:

O Synovi však: Tvoj trón, Bože, je na veky vekov a žezlo tvojho práva je žezlom tvojho kráľovstva. Miloval si spravodlivosť a nenávidel nepravosť, preto ťa Boh, tvoj Boh, pomazal olejom plesania nad tvojich druhov.
(Žid 1:8-9, Ekumenický preklad)

Ježiš miluje spravodlivosť a nenávidí zlo. Môžeme byť my, jeho nasledovníci, iní? Je načase si pripomenúť, že prenasledovanie (kresťanov) je súčasťou tohto balíka.

Blahoslavení ste, keď vás budú ľudia nenávidieť a vylúčia vás spomedzi seba, keď vás potupia a ako zlo zavrhnú vaše meno pre Syna človeka. Radujte sa v ten deň a plesajte, lebo v nebi vás čaká veľká odmena. Veď to isté robili ich otcovia prorokom.
(Lk 6:22-23, Ekumenický preklad)

Schopnosť rozsudzovať

Charles Spurgeon povedal: „Schopnosť rozsudzovať neznamená rozpoznať dobro od zla; je to schopnosť rozpoznať dobré od skoro dobrého.“⁹

Je toho veľa, čo najprv znie dobre, ale človek má z toho nakoniec zlý pocit. Dnes potrebujeme poznať Božie Slovo podrobne, a zároveň potrebujeme, aby nás Boží Duch viedol na ceste. Slovo nám dáva všeobecnú mustru, ale Boží Duch prináša slová života. Potrebujeme, aby nám Duch osvetlil, ako máme milovať osoby a ako nenávidieť sily zla. Pri písaní tejto kapitoly som sa práve na Ducha veľmi spoľahla. Obsahuje

mnoho hutných tém, ktoré sa ale nedajú dopodrobna na pár stranách priblížiť. Preto som v prílohe 1 (Appendix 1) uviedla pôvodné zdroje. Chcem ťa poprosiť, aby si sa modlil/a za vedenia Duchom, ako by sa mali inštrukcie z tejto kapitoly uplatniť v realite tvojho života. Nechcem ťa príliš direktívne usmerňovať. Budem radšej, ak sa úlohy ujme Boží Duch a bude ťa individuálne viesť. Pomodlíme sa spolu skôr, ako začneme ďalšiu kapitolu?

*Drahý nebeský Otče,
chcem milovať všetko, čo miluješ Ty. Nechcem byť pokrytcom.
Nechcem sa správať ako ignorant. A nechcem sa správať arogantne.
Prosím Ťa, zjav mi, čo Ti je odporné, aby mi mohla Tvoja láska
zaplaviť život. Boží Duch, prosím Ťa, dýchni na tieto biblické
verše a odhaľ mi, ako sa týkajú praktickej reality môjho života
a okolností, v ktorých sa nachádzam. Daj mi prosím odvahu
prelomiť ticho správnymi slovami, aby som mohol/la obeť zla
oslobodiť. V mene Ježiša Krista,
Amen.*

7

NEOBLOMNE ZASADENÝ ZA PRAVDU

Keď som hľadal pravdu, našiel som svojho Boha, ktorý je pravdou sám.

St. Augustine

Aj keď každý z nás už niekedy klamal, potreba hľadať pravdu je v nás hlboko vrytá. Bez pravdy sme ako lode bez kormidla, ovládaní náhodným poryvom akejkoľvek ideológie či emócie. Nič z toho nám však v skutočnosti nepomôže – iba ak tak na pokraj deštrukcie. Hľadanie pravdy spôsobí, že ona sama si k nám nájde cestu. Pravda ale nie je objekt, je to osoba.

Namiesto hádok o pravde by sme mali vedieť, prečo je pravda dôležitá. A keď to zistíme, musíme pravdou žiť, lebo pravda je živá. Pravdou žijeme vtedy, keď sa celým vnútrom zameriame na nášho Pána a Záchrancu, ktorý nám povedal: „Ja som *cesta, pravda a život*. Nikto sa nedostane k Otcovi – iba skrze mňa“ (Jn 14:6).

Na to, aby mohlo byť toto tvrdenie pravdivé, musí byť každá jeho časť pravdivá sama o sebe. Ak Ježiš je tou správnou *cestou* a nielen jednou z *mnohých* ciest, potom musí byť pravda aj to,

◆
 JEŽIŠ JE
 BUĎ ÚPLNE
 VŠETKÝM, ČO
 O SEBE TVRDÍ
 ALEBO NIE JE
 NIČÍM Z TOHO.

že nikto sa k Otcovi nedostane, ak nepôjde cez Ježiša. Ak by Ježiš klamal o svojej identite a bol by len jednou z ciest k Otcovi, potom by nemohol byť pravdou. A ak nie je pravdou, potom nemôže byť ani životom.

Ježiš je buď úplne všetkým, čo o sebe tvrdí alebo nie je ničím z toho. Je nemožné, aby bol oboje. Povedané slovami Benjamína Franklina: „Polovičná pravda je často najväčšou lžou.“ Každá polovičná pravda nosí v sebe zrníčko nepravdy. Ak je teda Ježiš *cestou*, potom je v skutku aj *pravdou* a *životom*. Naša pozemská kultúra odmieta absolútne pravdy. Naučili nás veriť tomu, že také pravdy by boli príliš tvrdé a príliš by nás obmedzovali. Lenže pravda už svojou podstatou vylučuje spomedzi seba akúkoľvek lož. Robí to síce jednoznačne, ale jemne. Pravda by sa mala hovoriť s láskou, ale svojou podstatou by mala prinášať neotrasiteľný a absolútny princíp. Absolútne pravdy sú základom života. A ako také nie sú ani tvrdé, ani obmedzujúce – sú ochraňujúce. Bez absolútnych nemenných právd sme odkázaní stavať na pieskoch. Sú to princípy, ktoré nás ochraňujú a držia bezpečnostným pásom v čase, keď príde úder životných katastrof alebo pokušenie.

Nie všetky cesty vedú do Ríma

V staroveku zvykli ľudia vraviť, že všetky cesty vedú do Ríma. Vtedy bol Rím centrom rímskej cestnej siete. Ale ako čas plynul, Rím postupne upadal, strácal svoju vznešenú silu a toto porekadlo prestalo byť pravdivé. Stalo sa iba akousi formulkou, keď chceme v súčasnosti povedať, že všetko nás nakoniec dovedie do toho istého miesta. To, čo kedysi platilo o Ríme ale neplatí o Božom kráľovstve.

Božia pravda sa nemení pod vplyvom zmeny ľudského myslenia a moci. Pravda je viac než nadčasová – pravda je večná.

Cesta k Otcovi začína pred dverami s názvom Ježiš Kristus. Prečo by Otec posielal svojho jediného Syna na Zem, keby boli v hre iné možnosti? Načo by posielal Ježiša, keby On nebol tou najlepšou možnosťou? Nikdy by som neposlala svojho syna, keby som si nebola istá, že on je tou cestou (k víťazstvu, *pozn. prekladu*). Jedine Ježiš je dostatočným výkupným. Je smrteľne nebezpečné myslieť si, že všetky cesty vedú do Božieho kráľovstva. Ale je pravda, že každá cesta dovedie človeka pred Ježiša. V Písme je napísané:

Preto ho Boh nad všetko povýšil a dal mu meno nad každé meno, aby sa pri mene Ježiš zohlo každé koleno tých, čo sú na nebi, na zemi aj v podsvetí a aby každý jazyk vyznával na slávu Boha Otca: „Ježiš Kristus je Pán.“

(Flm 2:9-11, Ekumenický preklad)

Tí „v podsvetí“ sú bytosti zo sveta démonov. Nastane deň, kedy budú musieť prijať Ježišovu zvrchovanú autoritu, napriek tomu, že Ho odmietli ako svojho Záchrancu.

Môžeš namietat', že pravda je relatívna a že preto nie je dôvod zachádzať do extrémov. Môžeš namietat', že to, čo je pre mňa pravdou, nie je pravdou pre teba.

Ak si hovoríš práve toto, potom sa nerozprávame o tej istej veci. Ja hovorím o absolútnej pravde, a teda hovorím o veciach, ktoré sú rovnako platné pre *teba* ako aj pre *mňa*. Uvediem príklad. Ja som polovičná Sicíľčanka. Som vydatá, a som mamou a starou mamou. Všetky tieto aspekty hovoria o mne a mojej momentálnej pravde. Nie sú platné pre všetkých. Znamená to, že sú pravdivé, ale nie sú absolútne. A naopak to, čo platilo o mne pred desiatimi rokmi, neplatí nevyhnutne aj dnes.

Ďalším príkladom tohto istého princípu je žiarivo modrá obloha tu v Colorade. Môžem sebavedome vyhlásiť, že „obloha je modrá!“, a niekoľko nasledujúcich hodín to bude asi pravda. Ale nie je to absolútne pravda, lebo tento stav nedokáže byť nemenný. Akonáhle začne slnko zapadať, obloha už nebude modrá. Takže počasie z obeda bude o polnoci iné. Mám obavu, že v mnohých ohľadoch veľa ľudí žije v akejsi duševnej polnoci.

Keď je niečo „pravdivé“, vzťahuje sa to na obdobie, aspekt alebo momentálnu črtu nášho života. A to sa mení. Obdobia života sa navzájom odlišujú. Ten typ pravdy je oklieštený realitou našich individuálnych svetov a tie sa menia. Nič, čo je platné len dočasne, nemôže byť absolútnou pravdou. Pravdivosť veci je dočasná; ale pravda nie je nikdy dočasná.

Ak nebudeme opatrní, absolútna pravda sa stane pre našu spoločnosť kameňom úrazu. Preto je dobré poznať staroveké porekadlá – aby sme dokázali rozlíšiť pravdu nezávisle od zmien v názoroch spoločnosti a poryvov našich vlastných pocitov v danej veci. Keď sa absolútna pravda prisúdi k určitému uhlu pohľadu, stane sa z nej *relativizmus*. *Relativizmus* je viera, že odlišné veci sú pravdivé a správne pre každého človeka nezávisle. Ak by bol *relativizmus* absolútnou pravdou, pravda by sa neustále menila.

Ideológia relativizmu spochybňuje samotný význam pravdy. Ak je pravda pravdou, musí ňou byť naveky. Keby to tak nebolo, niekto by mohol pokojne klamať a nazývať to *svojou pravdou*. Ľudské vnímanie nesmie definovať pravdu. Keby mohlo, všetci by sme posudzovali veci cez iné okuliare. Potrebujeme neotrasteľný Adamant, ktorý zakotví naše duše do perspektívy Stvoriteľa.

My kresťania nemôžeme veriť v *relativizmus* a zároveň veriť Pravde v osobe Ježiša Krista – nášho brata, Pána, Adamanta a

uholného Kameňa. Božie Slovo (Ježiš) nás premieňa, zatiaľ čo *relativizmus* koná v súlade s hriechom.

Byť pravdou je niečo úplne iné, ako hovoriť pravdu alebo dokonca pravdivo opísať samého seba. Aj keby sa nám podarilo pravdivo popísať samých seba, nikdy by sme nedokázali *byť* dokonalou chodiacou pravdou.

Pravdu môžeme povedať.

Pravdou môžeme žiť.

Pravdu môžeme milovať.

Pravdu môžeme nenávidieť.

Pravdu môžeme odmietajú.

Pravde môžeme veriť.

Ale iba Kristus môže povedať o sebe, že je pravdou *Sám*.

Budha povedal mnoho pravdivých výrokov, ale nikdy sa pravdou nenazval. Budha o sebe tvrdil, že je mužom hľadajúcim pravdu. Rovnako aj Mohamed povedal veľa pravdivých výrokov, ale ani on seba samého za pravdu nepasoval.

Ježiš nepovedal: „Ja pravdu hľadám“ alebo „Som jednou z mnohých ciest k pravde.“ Ježiš povedal: „Ja som pravda.“ A ak budeme hovoriť, že všetky cesty vedú do Ríma (do Božieho kráľovstva), nazveme Ježiša klamárom.

Čo je Pravda?

Čo je v konečnom dôsledku pravda? Ľudia si od počiatku čias kladú túto otázku. Odpoveď nachádzame v Ježišovom výroku z Jánovho evanjelia: „Posväť ich v pravde; tvoje slovo je pravda“ (17:17).

Nepíše sa tu, že: „Slovo má pravdu“ – čo samozrejme má – ale že „Božie Slovo je pravda.“ Ježiš je zosobnená pravda, ktorá sa zrodila do ľudského tela. Takže jeho spôsob života vyjadruje, ako má vyzeráť každodenný život v pravde. Pravda nás požeňuje a posväčuje, aby sme mohli žiť oddelení pre naplnenie Božieho zámeru. Mimo Ježiša, ktorý je pravdou, neexistuje žiadna forma skutočnej svätosti. Ak Božie Slovo hovorí pravdu a Ježiš je stelesnenou pravdou do podoby tela, potom Ježiš je Pravda. Preto absolútna pravda nemôže byť subjektívna. A jedného dňa sa budeme všetci tejto Pravde zodpovedať.

Každá Božia reč je preverená, je štítom tým, čo sa k nemu utiekajú. Nepridávaj nič k jeho slovám, aby ťa nepotrestal a neusvedčil z klamstva.

(Prís 30:5-6, Ekumenický preklad)

Mnohí si myslia, že dnešná spoločnosť tak pokročila v poznaní, múdrosti a vo vývoji myslenia, že si môžeme dovoliť prepísať Božie Slovo novými pravdami. Ako si môžeme niečo také myslieť, keď všade na svete je nejaká forma prevratu a rozpadu? Každý deň nám prináša nové správy o nejakom krutom zločine.

Ak je meradlom múdrosti ľudská spoločnosť, potom by sme mohli povedať, že náš život na zemi dohnal do bodu žiadostivosti. Nepredstavujme si samých seba ako osvietených, ale dožadujme sa, aby nám Boh zjavil svoju múdrosť.

Zošli svoje svetlo a svoju pravdu, nech ma vedú!
Nech ma dovedú na tvoj svätý vrch, k tvojim príbytkom.

(Ž 43:3, Ekumenický preklad)

Svetlo a pravda sú spoľahliví sprievodcovia. Boh je svetlo, zdroj všetkej pravdy. Svetlo osvetľuje cestu a pravda neotrasiteľne

stojí. Pravda by sa dala prirovnať k cestným značkám a smerovým tabuliam; a prostredníctvom svetla vidíme pred seba na cestu. Bez značiek sa ľudia ľahko na ceste stratia.

Vchádzajte tesnou bránou! Veď priestranná brána a široká cesta vedú do záhuby a mnoho je tých, čo ňou vchádzajú. Do života vedie tesná brána a úzka cesta, a málo je tých, čo ju nachádzajú.

(Mt 7:13-14, Ekumenický preklad)

Ježiš je úzkou bránou do života. Táto cesta je spoľahlivá, ale náročná. Existuje všeobecný názor, že milujúci Boh by rátal s každým človekom. A to je pravda. On rátal. Všetkých k sebe pozval. Vytvoril nám k sebe cestu, ale je na nás, po ktorom chodníku sa rozhodneme kráčať. Ježiš nás nikdy nebude nútiť do tej úzkej brány. Nebude nám klamať, aká je daň za túto cestu. Nebude tvrdiť, že to je ľahké, keď to ľahké nie je. Sám prešiel tou cestou a teraz nám podáva ruku: „Ak chcete byť mojimi učeníkmi, zaprite sami seba, vezmite si svoj kríž a nasledujte ma“ (Mk 8:34).

Kapitola 7, verš 13 v Matúšovi hovorí o ďalšej bráne. Má široký portál a vedie ľudí po širokej ľahkej ceste. Slová na nej vytesané nás nabádajú žiť pre seba samých a naplňať si sny. Široká brána nám umožňuje vziať si so sebou toľko, čo len unesieme. Je to oveľa prítťažlivejšia brána vedúca do zatratenia.

V tejto ríši vidíme veci akoby cez zahmlené sklo. Práve preto potrebujeme svetlo a pravdu, aby nám robili spoločnosť na ceste k vznešenému a svätému životu, do ktorého nás Boh povolal. Svetlo rozptyľuje tmu prikrývajúcu túto ríšu tieňov a náš nedostatok poznania.

Len preto, že pravda môže znieť niekedy nepohodlne a neatraktívne neznamená, že prestala byť pravdou. Pravda je

večná a je vpletená do Slova a príkazov Najvyššieho Boha. Pravda sa nezodpovedá nejakému hlasovaniu alebo súťaži popularity.

Pravdovravnosť môže byť zradná

Všetci sme už niekedy klamali. Niekedy sme klamali mysliac si, že vravíme pravdu. Inokedy sme presne vedeli, čo hovoríme a jednoducho sme zhoľa klamali. Aj nám už iní ľudia klamali. Rovnako ako my sme druhým klamali neúmyselne, aj iní nám klamali mysliac si, že vravia pravdu. A niekedy nám hovorili lži zámerné. Nielenže sme všetci už klamali a počuli klamstvá od iných, ale sme klamstvám aj verili. Okej, teraz budem hovoriť o sebe. Ja som tiež verila klamstvám.

Existuje mnoho dôvodov, prečo klamať. Nieкто klame, aby ochránil druhých pred zranením. Iný klame zo strachu. Ďalší, aby sa vyhol strate. Ľudia klamú, aby zachránili svoje priateľstvo, majetok alebo svoj status. Ale klamstvo sa môže použiť aj na to, aby človek toto všetko získal.

—◆—
 LOŽ SA
 BUDE ŠÍRIŤ
 DOVTEDY, KÝM
 JU PRAVDA
 NEZASTAVÍ.

Bol/a si stvorený/a pre pravdu. Takže bez ohľadu na to, ako strašidelné sa ti to môže niekedy zdať, vždy musíš byť sám/a k sebe úprimný/á. Ak budeme klamať sebe samým, budeme sa cítiť úzkostlivo. V mojom živote existujú oblasti, kedy som si klamala celé roky. Ale treba si pamätať, že pravda nás bude vždy držať v správnych medziach.

Nielenže som uverila nepravde o samej sebe, ale ešte som aj počúvala tie isté lži od ostatných. Nedokážem ani len porátať koľkokrát som si bola absolútne istá, že niečo je pravda. A len oveľa neskôr som zistila svoj omyl.

Ak sa spolieham len na vlastné mechanizmy, moja schopnosť správneho úsudku sa pohybuje niekde medzi logickým, premysleným, emočným až po úplne absurdný. Moje vlastné pocity mi zablokovali schopnosť úsudku viackrát, než by som si chcela priznať; a držali ma v okovách diktátu ľži. Kým nie je lož vynesená na svetlo zo svojho úkrytu a preverená pravdou, bude nekontrolovane rásť. Lož sa bude šíriť dovtedy, kým ju nezastaví pravda.

Život v pravde

Vtedy povedal Ježiš Židom, ktorí v neho uverili: „Ak vy zostanete v mojom slove, budete naozaj mojimi učeníkmi, poznáte pravdu a pravda vás vyslobodí.“

(Jn 8:31-32, Ekumenický preklad)

Keď žijeme v pravde (v Božom Slove), spoznáme sa s pravdou úplne dôverne; a potom nás život v tej pravde oslobodí. Život v pravde láme putá neslobody s takou istotou a rovnako silno, ako nás život v klamstve zväzuje. Ježiš nás pozýva k pravde tak, ako všetkých pozýva k svadobnej hostine.

Keď Ježiš odtiaľ odišiel, videl na mýtnici sedieť istého človeka, ktorý sa volal Matúš. Povedal mu: „Nasleduj ma!“ Matúš vstal a nasledoval ho. Keď potom stoloval v dome, prišli tam aj mnohí mýtnici a hriešnici a stolovali s Ježišom a s jeho učeníkmi. Keď to videli farizeji, hovorili jeho učeníkom: „Ako to, že váš učiteľ jedáva s mýtnikmi a hriešnikmi?“ On to počul a povedal: „Lekára nepotrebujú zdraví, ale chorí. Choďte a naučte sa, čo to znamená: Milosrdenstvo chcem, a nie obeť. Neprišiel som volať spravodlivých, ale hriešnikov.“

(Mt 22:9-14, Ekumenický preklad)

Každý je pozvaný žiť v pravde, ale je tu predpísaný dres kód. Máme mať oblečeného Krista a Jeho spravodlivosť - nie naše hnusné handry. Baránok je našim svadobným rúchom, našou neotrasiteľnou cestou a uholným Kameňom.

Pravda môže byť urážlivá. Thomas Paine povedal, že: „Človek, ktorý sa neodváža nikoho uraziť, nemôže byť ani úprimný.“ Radšej budem čeliť urážkam pravdy, než vstúpiť do večnosti životom prežitým v lžiach. A tiež radšej risknem, že sa mi podarí niekoho uraziť, ako by som mala klamať. Ježiš urazil svojich najbližších učeníkov:

Vtedy mnohí z jeho učeníkov, čo to počuli, povedali: „Tvrdá je táto reč. Kto ju môže počúvať?“ Keďže Ježiš sám vedel, že jeho učenici proti tomu šomrú, povedal im: „Toto vás pohoršuje?

(Jn 6:60-61, Ekumenický preklad)

Prečo sa urazili? No veď ... Ježiš práve odpálil celkom slušnú bombu pravdy. Pár veršov pred tým vyhlásil, že: „Ak nebudeme jesť z tela Syna človeka a nebudeme piť jeho krv, nebudeme mať večný život.“ (6:53)

◆
**BUDEME
 NASLEDOVAŤ
 JEŽIŠA (PRAVDU),
 AJ KEĎ JEJ
 NEROZUMIEME?**

Okej. Toto bola šupa úplne mimo rámca ich chápania. A Ježiš vedel, že im Jeho slová nebudú dávať v danom momente zmysel. Ale vedel tiež, že neskôr im začnú dávať úplný zmysel. Myslím, že si tu musíme položiť otázku, či chceme nasledovať Ježiša (pravdu), aj keď jej nerozumieme? A musíme si ju zodpovedať v toľkých rôznych oblastiach a úrovniach ... musíme si ju zodpovedať ako rodičia, ako priatelia, ako životní partneri, ako lídri, ako konzumenti a zo všetkého najviac – ako služobníci živého Boha.

Napríklad, keď žijem vo vzťahu, ktorý je úplne nezdravý a nikdy to nezačnem riešiť, dovoľujem, aby nezdravé schémy správania začali rásť. Nie je *kresťanské* byť ticho; je to mätúce. Všetci zúčastnení sa môžu zo zdravej konfrontačnej debaty poučiť. Ak nikto nič nepovie a dynamika nezdravého správania bude pokračovať, v človeku začne narastať trpkosť a zrazu sa vytvorí trhľina, o ktorej druhá strana ani len netušila. Z nesprávnych vstupov málokedy vznikajú dobré výstupy. A to isté platí, ak sa neudeje žiaden vstup.

Svojím mlčaním prijímame a akceptujeme dané okolnosti. A keď nič slovné druhému človeku nekomunikujeme, vlastne tým medzi riadkami myslíme, že: „Nezáleží mi na tebe alebo na našom vzťahu do takej miery, aby som nám staval/a budúcnosť.“ Ak nám na vzťahoch záleží, hovoríme o nich. Hovoríme o veciach spôsobom, aby sme si vytvorili vhodné komunikačné cesty do budúcnosti. Ak nám naozaj záleží na našej komunite veriacich (Kristovom tele), musíme si dávať pozor, aby naše činy a nečiny, slová a mlčanie zakaždým vzdávali pravde úctu.

Žiť s Odvahou a Presvedčením

Keď na nás Boh položí svoju ruku, začne to byť v našom živote zjavné. Vtedy už Božie Slovo nie je len vyučované s odvahou, ale my začneme aj smelo podľa neho žiť. Začne okolo nás viať vietor zmeny. Nastane zvrät. Prestávame len počúvať o pravde ... začneme ju žiť. Akonáhle nás Boží Duch oživí, spozorníme, zaujmeme vzpriamenejší postoj a začneme si uvedomovať, že pravda, ktorú nosíme v sebe je posvätná. Keď počujeme vyučovanie o Božom Slove, Boží Duch zocelí naše presvedčenie.

Tí, ktorí počujú a sú schopní pravdu prijať, dostanú silu a múdrosť túto pravdu aj žiť. Božie Slovo tak padne na mäkkú pôdu a prinesie úrodu v prvom rade v našich životoch. Zmena

sa najprv udeje vo vnútri, aby sa neskôr mohla prejaviť aj *navonok* skrze nás.

Nedávno som si konverzačne písala s jednou nádhernou mladou odvážnou dcérou v Kristovi. Pýtala sa ma, ako by som vedela vysvetliť fenomén, že kresťania vo vedúcich cirkevných pozíciách majú mnoho neuveriteľných duchovných darov, ale ich osobný život je v troskách. Osobné životy týchto ľudí sú zamorené partnerskou neverou, alkoholizmom až po netransparentné finančné hospodárstvo. Odpovedala som jej, že naše životy svedčia o nás pravdu oveľa viac ako naše duchovné dary. Božie duchovné dary sú určené na to, aby pôsobili v prostredí, kde zreje ovocie Ducha. A to zreje vtedy, keď dáme pravde v našom živote priestor.

Keď poznáme pravdu, nemôžeme sa tváriť, že ju nevidíme. A keď nepoznáme pravdu, Boh nás pozýva ju hľadať. Máme ju hľadať v Božom Slove a v živote Ježiša Krista. Akonáhle ju objavíme, nemôžeme si pred ňou zatvárať uši. Nie dnes, keď celá spoločnosť je držaná v putách lží, ktoré si sama nahovára. Ľudia dnes zisťujú, že to, čo kedysi považovali za slobodu, je vlastne len forma otroctva. Ježiš je našou pravdou vo svete lží.

Pravda má podobu leva aj jahniatka.

Pravda je skalopevná; je klamstvom nepreniknuteľná a neotrasiteľná riekou času.

Pravda má rovnakú silu, keď je vyslovená šeptom aj revom. Pravda nesilnie ani neslabne zmenou (spoločenských pozn. prekladu) názorov.

Pravda je pevná, ale nikdy nie krutá.

Pravda nikdy nevyjednáva, lebo vždy má posledné slovo.

Pravda je viac ako nadčasová, je večná.

Pravda prináša usvedčenie a nové presvedčenie.

Mali by sme sa jednoznačne vzopriet' akejkolvek deformácií pravdy tým, že budeme žiť podľa Slova pravdy. Pravda by mala byť v našich životoch zjavná. Nemôžeme si dovoliť mlčať, keď toľkí ľudia žijú v sklúčenosti vyvolanej lžou.

Drahý nebeský Otče,

prines mi svetlo pravdy do života. Prosím Ťa, daj mi silu a odvahu žiť v súlade s mojím vnútorným presvedčením; hovoriť Tvoju pravdu a žiť Tvojou pravdou. Nech sú moje slová láskyplné, nie kruté. Nech každá oblasť môjho života odzrkadľuje Tvoju pravdu.

8

NEOBLOMNÝ V SLOVE

Keď už raz hodíš kameňom, nemôžeš si to rozmyslieť a vrátiť ho naspäť. Napriek tomu budeš niesť zodpovednosť za svoj čin, lebo samospravodlivosť si mal v srdci od samého počiatku.

Aristoteles

Naše slová vytvárajú zvukové vlny a tie sa správajú rovnako ako kamene hodené do oceánu zvaného svet. So stúpajúcou dôverou, ktorú získavame u ľudí, stúpa aj naša zodpovednosť za naše slová, činy a úroveň múdrosti.

Nedávno som počula o objave obrovského nánosu odpadkov v Tichom oceáne. Niektoré správy hovoria o ploche veľkej ako Mexiko. Iné zdroje uvádzajú, že dosahuje veľkosť štátu Texas. Hovorí sa o ňom ako o „Severnom tichomorskom ostrove odpadu.“ Rozkladá sa na ploche niekoľkých miliónov štvorcových míľ a zaberá až 8,3 miliardy tón objemu. Táto masa plastu sa vznáša na vlnách oceánu, zmietaná morskými prúdmi tam a späť. Platu trvá až štyristo rokov, kým sa rozloží. Takže existuje veľmi reálna obava, že do roku 2050 objem plastového odpadu v oceánoch prekročí celkový objem života vo všetkých

moriach sveta. V priebehu rozkladu sa plasty rozpadajú na menšie čiastočky a tie potom požierajú čajky a iné druhy oceánskeho života. Takto sa plastový odpad dostane do tiel rýb, ktoré my ľudia jeme.

Nezabíjame tak len morské živočíchy, ale postupne ničíme touto otravou aj ľudí. Bio hazard môže jedného dňa spôsobiť veľké problémy pri predvídaní vývoja oceánskeho života. Chcem povedať, že plasty nikdy naozaj nezmiznú a plynutím času sa ich čiastočky zmenšujú natoľko, že sa stanú nerozpoznateľné a tým pádom aj nebezpečné.¹

Nedalo mi nepoužiť túto veľavravnú paralelu medzi plastovým odpadom a ľudskými zbytočnými a zraňujúcimi slovami. Leonardo da Vinci parafrázoval Aristotelovu myšlienku o kameni takto:

Keď hodíš do jazera kameň, ... spôsobené vlny sa odrazia od brehu a vrátia sa na miesto odkiaľ kameň prišiel; a keď sa náhodou na svojej ceste späť stretnú s inými vlnami, ani táto kolízia nezruší ich vytýčený kurz do cieľa. V malom jazierku jeden jediný hod kameňom vyvolá veľa vln pohybujúcich sa dopredu a dozadu.²

Dopredu a dozadu. Prinášaš ľuďom Kristovu zvesť? Alebo ich svojimi slovami odrádzaš? Keby len boli naše slová ako kamene hodené výlučne do malých rybníkov! Ale nanešťastie vlny z nich sa šíria po celom vesmíre vôd. Žijeme v časoch, kedy je jedno, ako ďaleko sa podarí kameň vrhnúť, jeho dopad sa vráti a my ho pocítíme na vlastných brehoch. Ak druhým ľuďom slovami sprostredkujeme naše vnútorné presvedčenie o Božej láske, vlny lásky sa dajú do pohybu. Ale ak budeme živiť klebety a osočovanie, vrátia sa nám vlny rovnakej povahy.

Boh nám daroval slová ako nástroje s posvätnou mocou. Nikto nemá právo hádzať len tak hocičo, čo mu práve zide

na um do oceánu názorov a tváriť sa, že druhí ľudia nesú zodpovednosť za dešifrovanie inak úbohého významu. Také reči nie sú o nič lepšie, než pohlcovanie sveta odpadkami. Akonáhle vypustíme slová z úst ... ostanú vonku. Každý z nás nesie zodpovednosť za to, čo vyriekne. To sa rovnako týka aj písanej formy komunikácie, hovorenej, zverejňovanie online príspevkov – a aj reakcie na nich. Božia milosť neprišla zrušiť varovanie Novej zmluvy. Prečítaj si slová z listu Jakuba:

Bratia moji, nechcete mnohí byť učiteľmi, veď viete, že budeme prísnejšie súdení.

(Jk 3:1, Ekumenický preklad)

Vyučovanie zahŕňa odovzdávať poznanie, sprostredkovať informácie, vysvetlovať, ukazovať, dávať inštrukcie, vzdelávať, objasňovať a učiť príkladom. Tento verš nie je určený výlučne pre učiteľov. Akonáhle začneme robiť čokoľvek podobné, týka sa to aj nás. Zverejňovanie príspevkov na sociálnych sieťach, blogovanie, ale aj vyučovanie v cirkvi pred davom ľudí máme robiť v duchu pravdy a múdrosti so zreteľom na teologickú pravdivosť a vzťahovú citlivosť. Všetko, čo napíšeme, naučíme a povieme, musí byť v súlade s Písmom.

Názor verzus presvedčenie

Adamantová zásadovosť v bežnej reči si vyžaduje schopnosť rozlišovať medzi obyčajným názorom a pravdou. Názory sa ľahko formujú a je ťažké nechať si ich len pre seba. Pri troške nepozornosti sa môžeme stať závislí na dávaní či prijímaní nevyžiadaných komentárov. Pocity a myšlienky druhých ľudí sú zrazu neuveriteľne hmatateľné. Zároveň nám to dáva možnosť rozbúriť vody názorov v priebehu pár sekúnd. Je vzrušujúce vypočuť si názory ostatných ľudí, obzvlášť, keď ich zdieľajú priamo s nami. Ale v tomto bode tá musím varovať; neprikladaj veľkú váhu názorom cudzích ľudí a neodovzdávaj im tým nad sebou moc.

◆
NÁZORY
SA ĽAHKO
FORMUJÚ A JE
ŤAŽKÉ NECHAŤ
SI ICH LEN PRE
SEBA.

Nedovoľ cudzím ľuďom, aby ťa zranili šípami nedbalých slov. Nepripúšťaj si komunitu virtuálnych „priateľov“ zo sociálnych sietí k telu viac ako komunitu reálnych ľudí v tvojom sociálnom okolí. Božia identita ti dáva moc zdolávať končiare – nielen telefonáty. Nie je to zlé, ale nie je to ani zďaleka všetko, čo máš k dispozícií. Si stvorený/á pre vzťah.

Nezostaň uväznený/á v boji o uznanie. Nemusíš sa s nikým porovnávať. Veď hlboko v srdci túžiš po niečom inom. Bol/a si stvorený/á pre vzťah so svojim Stvoriteľom. Načo je dobré zaoberať sa názormi cudzích ľudí, keď od počiatku sveta ťa čakajú dôverné rozhovory s Najvyšším Bohom? Boh ťa pozval tráviť život do svojej prítomnosti. Práve tam budeš slobodný/á od porovnávaní sa s druhými a od iných bezduchých podnetov. Potom do teba Boží Duch vdýchne život, postaví ťa na nohy a do úst ti vloží svoje Slovo. Daj Božiemu Duchu priestor vo svojom živote.

V dnešnej dobe lieta v ovzduší oveľa viac názorov než skutočných presvedčení. A v takom ovzduší sa ťažko žije. Názory prichádzajúce z rôznych smerov zmietajú ľudskou dušou sem a tam. Sú ako plastové fľaše voľne plávajúce na hladine oceána. Spravidla sa viažu na niekoho alebo niečo aktuálne v dani spoločnosti. Ale skutočné presvedčenie dáva človeku pevnú pôdu pod nohami. Vychádza z rámca právd, v ktoré *veríme*. Vnútorne presvedčenie kresťanov by malo byť tvarované Písmom a malo by ďalej formovať naše názory. Nedovoľ názorom, aby vykorenili tvoje presvedčenie, tvoju vieru.

Odhodlanie

Bdejte, stojte pevne vo viere, vzmužte sa a buďte silní!
(1 Kor 16:13, Ekumenický preklad)

Čo znamená pevne stáť vo viere alebo byť odhodlaný/á vo viere? Znamená to byť ako adamant. Neoblomný, neústupný a neporaziteľný.

Ja som extrovertná(=E), intuitívna(=I), emočná(=F) a bádavá(=P). Tento typ osobnosti je vo svete všeobecne známy pod psychologickou skratkou *ENFP* (pozn. prekladu: pozri napr. <https://www.16personalities.com/articles/lour-theory>). Pre mňa ako *ENFP* osobnosť je veľmi náročné byť neoblomná, neústupčivá a neporaziteľná. Moje prirodzené vzťahové nastavenie mi káže uprednostňovať pocity a názory ľudí v blízkom okolí pred vlastnými, a dovoliť im „šoférovať“ mi život. Moja bytosť sa cíti dobre, keď všetci okolo mňa sú spokojní, šťastní; keď sa ich potreby rešpektujú; a keď nie je nikto vylúčený z kolektívu. Zároveň platí aj opak – dokážem sa vyhraniť a zúrivo rozohniť, keď sa tieto veci nedejú: od nevydarenej rannej kávy až po témy sociálnej spravodlivosti. (Áno, usudzuješ správne; je to vyčerpávajúce!) Keby sme na svete nemali Božie Slovo, bola by som stratený človek. Bez Božieho Slova by som bola ako šarkan bez chvosta – raz by som stúpala a hneď vzápätí padala. Musím sa stále veľmi vedome rozhodovať, že moje názory sa podriadia viere a presvedčeniu o pravde. Ak by som to nerobila, akékoľvek podnety zo spoločenského života ľudstva by ma vytočili.

Sociálne siete dokážu znásobiť oboje – ľudské slabosti aj silné stránky. Pred pár rokmi som sa zamotala do dynamiky Facebooku. Mala som totižto dojem, že sa možno nedokážem dostatočne presne vyjadriť a že keby sa mi to podarilo, tak by všetkých mojich facebookových oponentov osvietila žiara porozumenia. S touto mentalitou som sa ale ďaleko nedostala.

Opätovnou výmenou názorov som hádku len prehlbovala. Akoby som sa rozprávala s nejakou rozprávkovou bytosťou. (Vravela som ti, že škriatkovia nie sú vymyslení.)

Prestala som s tým len preto, že jeden môj syn zhodou okolností bol svedkom takej výmeny názorov. Napísal mi na mobil: „Mami, oni nechcú rozumieť. Chcú sa s tebou iba hádať pred veľkým publikom. Zneužívajú tvoju platformu, aby na teba mohli útočiť. Prestaň sa s nimi baviť! Proste ich zablokuj.“

Tak som začala zvažovať, či naozaj môžem niekoho zablokovať. Nebude to z mojej strany zlomyseľnosť? Nie, v tomto prípade to bol spôsob ochrany mojej platformy a ľudí, ktorí ju navštevujú. Je diametrálny rozdiel medzi *sociálnymi sieťami* a *nevraživými sieťami*.

Predmetom diskusie nebol nejaký dôležitý problém. Bola to vec rozdielnosti názorov – nie kľúčového presvedčenia. Už sme asi všetci zažili reakciu ľudí na sociálnych sieťach, ktorí sa dokázali spiknúť proti osobe alebo proti nejakej téme ... v rozpätí sekúnd. Preto som sa naučila mať silné presvedčenie, ale mierny jazyk.

Sociálne siete sú jednoznačne miestom, kde treba rátať s nenávisťou reakciou davu. Môžeš zverejniť príspevok – ale tým to celé končí. Použi svoj dar reči, aby si niekoho požehnal/a, posilnil/a, povzbudil/a, inšpiroval/a. Snaž sa sledovať ľudí, ktorí robia to isté. Vyjadri uznanie tam, kde treba; zapájaj sa do aktivít zdravým spôsobom; otázky sa pýtaj úctivo, ale ži tak, aby si tešil Boha – nie ľudí. Písmo nás v tomto usmerňuje:

Uvedom si však, že v posledných dňoch nastanú ťažké časy. Ľudia budú sebeckí, budú milovať peniaze, budú chvastaví, namyslení, rúhači, neposlušní voči rodičom, nevďační, bezbožní, neláskaví, nelútostní, ohovárači,

nezdržanliví, bezohľadní, bez lásky k dobru, zradcovia, nerozvážni, namyslení, viac milujúci rozkoše ako Boha.
(2Tim 3:1, Ekumenický preklad)

Vo verzií Biblie *King James Version* sa verš začína: „Buďte si aj tohto vedomí“ a slovu „posledné časy“ dáva prívlastok nebezpečné. Verzia Biblie *English Standard Version* nás vystríha: „Pochopte, že ... nastanú ťažké časy.“ Verzia *Message* hovorí: „Nebudte naivní. Čakajú nás ťažké časy.“

Mám za to, že ťažké časy už nastali. Degradácia sa vždy začína so systémovým podrývaním pravdy a štruktúry. Rozhodli sme sa zostať pevne stáť v pravde, ktorou je Ježiš ako jediná správna cesta. Buďme aj zásadoví v tom, čo vyslovíme – a dbajme, aby naše slová vychádzali z presvedčenia o pravde. Osvojme si Pavlov odkaz prvej cirkvi tak, ako by ho dával nám:

Vieme, bratia Bohom milovaní, o vašom vyvolení, lebo naše evanjelium neprišlo k vám len v slove, ale aj v moci, v Duchu Svätom a v úplnej istote; veď viete, akými sme boli medzi vami a pre vás. A vy ste napodobňovali nás i Pána, keď ste vo veľkom súžení s radosťou z Ducha Svätého prijali slovo, čím ste sa stali vzorom pre všetkých veriacich.

(1 Tes 1:4-6, Ekumenický preklad)

Je načas, aby sme počúvali – a dovoľím si povedať, že aj poslúchali – Stvoriteľa, ktorý nám dal dar používať slová. Práve On spôsobil zmätok jazykov za čias Babylonu a stavby babylonskej veže. Vtedy nás mohol naveky umlčať. Ale On sa rozhodol dať nám dar rôznych jazykov.

◆

**ROZHODLI
SME SA ZOSTAŤ
PEVNE STÁŤ
V PRAVDE,
KTOROU JE
JEŽIŠ AKO
JEDINÁ
SPRÁVNA
CESTA. BUĎME
AJ ZÁSADOVÍ
V TOM, ČO
VYSLOVÍME – A
DBAJME, ABY
NAŠE SLOVÁ
VYCHÁDZALI Z
PRESVEDČENIA
O PRAVDE.**

Keď som písala knihu *Bezkonkurenčná* (angl. originál *Without Rival*), dotkla som sa jednej citlivej témy, a tá téma ma nenecháva chladnou: rodová rovnosť. V náčrte kapitoly som sa systematicky zaoberala charakterovou krivosťou jedného kresťanského lídra a nič som mu v nej nedarovala. Donekonečna som ju upravovala, až som sa ocitla zamotaná v pralese vlastných názorov. Rozhodla som sa teda, že ju pošlem zrevidovať jednej mojej dôveryhodnej kamarátke.

Veľmi citlivo mi dala najavo, že som sa v texte začala postupne vychvalovať. Nejako som sa dostala od písania k vylietaniu hnevu a frustrácie. Taký prístup čitateľov akurát pobúri. Ukázala mi, ktorú časť textu mám zrušiť ... bola to celá polovica kapitoly! Počúvla som ju. Odstránila som nevhodný text a som rada, že som tak urobila. Nikto z nás si nemôže dovoliť nechať sa unášať vo vesmíre emócií a názorov. Vždy potrebujeme mať pri sebe ľudí, ktorí nám povedia, čo nechceme počuť. S nimi máme skutočný vzťah. Sú nám k dispozícii a majú naše telefónne číslo. Im sa zodpovedáme. Áno, presne to som povedala. Niekomu sa potrebujeme zodpovedať, inak prideme v živote o vlastnú autoritu. Počet priateľov na Facebooku nevypovedá o žiadnej autorite. Ale úprimné vzťahy s ľuďmi, ktorým sa môžeme zodpovedať áno.

Žijeme v spoločnosti, kde víria nepreverené názory a slová lietajú ako neriadené strely na oboch stranách – priateľov aj nepriateľov. Táto realita je v priamom rozpore s Jakubovými inštrukciami: Vedzte, bratia moji milovaní - nech je každý človek rýchly, keď treba počúvať, pomalý, keď má hovoriť, pomalý do hnevu (1:19, Ekumenický preklad). Ľudia si často neudržia jazyk za zubami a neuvedomia si, ako pôsobia ich slová na nič netušiaceho poslucháča. Dnes, keď máme ku všetkému rýchly prístup a nenesieme žiadnu zodpovednosť naozaj netušíme, aký dosah a silu majú naše slová. Nedokážeme obsiahnuť niečo, čo sa nedá zmerať.

Ja sa napríklad vedome vyhýbam niektorým fóram, lebo Písmo mi jednoznačne vraví: „Držte sa stranou od nevedomelých a nezmyselných hádok; veď čo neviete, že prinášajú iba rozbroje“ (2Tim 2:23). Ak nedisponujem všetkými informáciami o danej téme, nepotrebujem sa do nej ani zapájať. Keď sa ma predmet diskusie netýka, načo mám do debaty prispievať? Moje názory sa menia podľa aktuálnej emócie voči danej veci alebo človeku. A ja sa snažím (tak ako len dokážem), aby nesúťažili s mojou vierou a presvedčením.

K tomu, aby nás viedla pravda a nielen názor, musíme poznať Písmo a pravdu v Ňom. A niekedy budeme potrebovať pomoc zvonku, aby sme dokázali uvidieť pravdu v danej situácii. Raz mi jedna kamarátka rozprávala, ako sa nedokázala stotožniť s obsahom a názorom v texte, čo práve čítala. Ale keďže sa už stihla do neho citovo zaangažovať, rozhodla sa prejsť si text s manželom. On si text prečítal riadok po riadku a presne jej ukázal, kde sa začína autor odkláňať od biblickej pravdy do roviny vlastného názoru a skúsenosti. Dokonca aj apoštol Pavol konfrontoval Petra, keď videl, že Peter sa v spoločnosti pohanov chová inak ako medzi Židmi. Všetci potrebujeme vidieť pravdu.

—◆—
**VŽDY
 POTREBUJEME
 MAŤ PRI SEBE
 EUDÍ, KTORÍ
 NÁM POVEDIA,
 ČO NEHCEME
 POČUŤ.**

Sila slov

Slová sú ako semienka, ktoré v sebe nesú zárodok života alebo smrti. Sú ako kamene – dajú sa z nich budovať domy alebo sa s nimi dá zabíjať. Nehovorme preto, že milujeme Písmo a vzápätí sa správame presne naopak. Slová sú vzácne – a nebezpečné.

Na Blízkom Východe sa používa ukameňovanie ako spôsob najvyššieho trestu. Tento zvyk si spoločnosť osvojila, aby za smrť vinníka neniesol zodpovednosť iba jeden človek. Ale u

nás na Západe tiež ľudí kameňujeme. Len to robíme iným spôsobom. Nehádzeme kamene ... zabíjame ľudí slovami. A čím viac osôb sa zúčastní tohto činu, tým menej vinní sa cítíme jednotlivo. Veď predsa, keď každý niečo povie, nikto sa nemusí cítiť priamo zodpovedný.

Naša svetská spoločnosť sa možno dokáže stotožniť s takým rozmyšľaním, ale kresťania by sa nemali. My sa radíme do iného spoločenského režimu a štandardu. Nie sme obyvateľmi tohto sveta. Sme vyslancami nebeského kráľovstva. Rozumieme sile slov na rozdiel od tohto sveta. Nemôžeme si dovoliť druhých ľudí kameňovať, lebo máme prístup k poznaniu, a keďže vieme viac, sme aj uschopnení konať lepšie.

Svetlo Božieho Slova a usmernenia Božieho Ducha sú základom navigácie v životných situáciách a vo svete plnom rôznych názorov. Lož silnie, ak je prikrytá zmätkom. Ja sama nepoznám všetky odpovede a je nemožné, aby som ti dokázala radiť v tvojej unikátnej životnej situácii. Nebudem ti hovoriť, ako máš konať; mojou úlohou je odkázať ťa na zdroj a dostať ťa do stavu počúvať a učiť sa.

Ohovárание

Dbajme na to, čo hovoríme a prestaňme rmútiť Pána Boha. Ohovárание nikdy Bohu slávu neprinieslo a niekedy je to jediné, čo sociálne siete dokážu. Keď som po prvýkrát zarmútila Božieho Ducha, okamžite som to pocítila. Nikto mi nemusel nič vraviť. Vedela som to. Už neviem, čo som vtedy povedala. Ale pamätám si, čo som cítila. Zrazu sa mi žalúdok nepríjemne zachvel ... akoby to bola predtucha nejakej blížiacej sa hrozby.

Bolo to podobné, ako keď som v detstve klamala rodičom. Odvtedy ubehli roky. Vlastne posledné desaťročie som hovorila len to, čo som chcela. Keď som hovorila o ľuďoch príjemné

veci, nič také ma netrápilo. Neopakovala som náhodou vzorec správania, ktorý som sa počas života naučila? Prečo som sa zrazu takto cítila, keď mi boli všetky hriechy odpustené?

Na začiatku svojho kresťanského života som nepochopila jednu vec: všetko sa zmení, akonáhle Boží Duch prijme pozvánku do môjho života a bude ma viesť. On berie svoju úlohu veľmi vážne!

Väčšina z nás nikdy zámerne nevykonala krádež, vraždu ani neupalila na druhého kliatbu – ale ohováranie nás dokáže obviniť zo všetkých troch vecí naraz tak, ako by sme ich boli bývali reálne spravili. Viem, že moje ústa mi v živote narobili viac problémov než čokoľvek iné. Nanešťastie narobili problémy aj iným ľuďom. Svojemu mužovi som slovami ublížila viac, než by som rada priznala. Ublížila som svojim deťom slovami príliš silnými aj príliš slabými. Vyslovila som sa proti niektorým veciam, do ktorých som nemala žiadne právo zasahovať. A bola som zase ticho, keď som naopak mala vysloviť námietku. A tiež viem, že slová iných ľudí mi ublížili viac, než by som si pomyslela, že bude vôbec možné.

Slová, ktoré uzdravujú

Slová nesú v sebe najkonštruktívnejší, ale aj najdeštrukčnejší potenciál sily na tejto planéte. No zároveň s rovnakou istotou, s akou ma slová ľudí zranili, ma Božie Slovo uzdravilo. Udialo sa to v momente, keď mi niekto prehovoril pravdivo – podľa Božieho Slova – do života. Udialo sa to počas stíšenií či modlitieb, keď ma nejaká časť Písma alebo verš oslovil. V priebehu sekundy sa mi oči otvorili a všetko sa zmenilo. Ak si nájdeme čas a s vierou sa započúvame do múdrosti nášho Stvoriteľa, dostaneme šancu naučiť sa veci jednoducho a rýchlo.

Čistá a nepoškvrnená zbožnosť pred Bohom a Otcom je: navštevovať sirotu a vdovu v ich súžení a chrániť sa pred poškvrnou sveta.

(Jk 1:27, Ekumenický preklad)

Tento verš milujeme. Ale ako často sa nám podarilo prečítať si slová predchádzajúceho verša?

Ak si niekto myslí, že je ctiteľom Boha, a jazyk si nedrží na uzde, klame tým sám seba a jeho zbožnosť je márna.

(Jk 1:26, Ekumenický preklad)

Zatúlané slová

Nešpiň svoje činy hrdzavými slovami. Jakub nám hovorí, že páchame podvod, ak na jednej strane robíme dobré činy, ale na druhej strane používame zlé slová. Všetko potom vyjde nazmar. Prečo? Lebo nič neprináša pravdivejší obraz o stave ľudského srdca než práve slová.

Je to tak. Je mi to ľúto. Máme pred sebou kopu práce, priatelia.

Jakubov list ďalej pokračuje takto:

Všetci sa totiž v mnohom prehrešujeme. Ak sa niekto neprehrešuje slovom, je dokonalý muž, schopný udržať na uzde aj celé telo. Keď koňom dávame do papule zubadlá, aby nás poslúchali, usmerňujeme tým aj celé ich telo.

(Jk 3:2-3, Ekumenický preklad)

Ježiš bol jediný dokonalý človek, ktorý hovoril len to, čo počul vraviť svojho Otca. Jakub, Ježišov brat, si vybral zaujímavú metaforu, aby vyjadril spojenie medzi vyslovenými

slovami a smerovaním našej životnej cesty. Následne prechádza od myšlienky cestovania na súši po ovládanie morských prúdov.

◆
NEŠPIŇ
SVOJE ČINY
HRDZAVÝMI
SLOVAMI.

Alebo si predstavte aj lode: Hoci sú také veľké a ženú ich prudké vetry, usmerňuje ich celkom malé kormidlo, kamkoľvek chce kormidelník.

(Jk 3:4, Ekumenický preklad)

Životné víchrice môžu byť ohromujúce, ale pravda Božieho Slova nás cez ne prevedie.

Tak aj jazyk je síce malým údom, ale dokáže veľké veci.
Pozrite: Aký malý oheň, a aký veľký les zapáli!

(Jk 3:5, Ekumenický preklad)

Nespáľme si cestu, nehádzme sebe ani bratom a sestrám na kolaje života výhybky, aby sme sa nevykoľajili.

Počas druhej svetovej vojny sa bežne používala fráza: „Benevolentný jazyk dokáže potopiť niekoľko lodí.“ Mala ľuďom pripomenúť, že za konverzačnou neobalnosťou číha nebezpečenstvo. Každý by mal byť opatrný, aby nedbalo nezdieľal informácie, ktoré by si mohol vypočúť utajený nepriateľ. Počas vojny môže byť ktokoľvek prezlečený nepriateľ.

Chce Pán Boh odštartovať v tvojom živote nejakú zmenu, ktorú ty sám slovami ohrozuješ? Vedieš svojho koníka zlým smerom?

Možnože čakáš povýšenie alebo dúfaš, že sa ti niekde otvorí dvere.

Možnože by si chcel/a, aby sa uzdravil a napravil nejaký vzťah.

Možnože sa modlíš modlitby, ktoré svojimi vlastnými slovami a činmi podkopávaš.

Možnože hovoríš vtedy, keď máš počúvať.

Možnože používaš nevhodný tón hlasu.

Možnože si sa začal/a rozprávať s nesprávnymi ľuďmi.

Možnože nastalo u teba obdobie učenia a rastu.

Možnože máš viac otázok ako odpovedí.

V Matúšovi 12:36-37 (Ekumenický preklad) dostávame príslub: *„Hovorím vám však, že v deň súdu sa ľudia budú zodpovedať za každé prázdne slovo, ktoré vyrieknu. Na základe svojich slov budeš ospravedlnený a na základe svojich slov budeš odsúdený.“*

Budeme súdení podľa vlastných slov a podľa toho, ako reagujeme na Ježišove slová. Chcem, aby moje slová tili Jeho život. A želám si, aby moje činy vytvárali z ľudí Ježišových učeníkov – nechcem pútať pozornosť duchovných turistov.

Správne otázky, nesprávne publikum

Žijem v jednej domácnosti s niekoľkými mužmi, čo znamená, že niekedy môže byť problém dostať sa k diaľkovému ovládaču televízora. Nedávno sme boli na dovolenke a hľadali sme nejaký program, ktorý by sme mohli spoločne ako rodina pozerať. Jeden z nich práve držal ovládač a zastavil sa na scéne v *Krstnom otcovi*. Beriem ohľad na svoje sicílske korene, a preto sa chcem s vami podeliť o hlášku zo spomínanej scény: „Nikdy nepovedz nikomu mimo našej rodiny, ako uvažuješ.“

Nikdy sa v tomto mieste vzťahuje asi len na mafiu, ale aj tak sa mi zdá, že v nej viem nájsť kus múdrosti. Zdravé rodiny

sú vždy najlepším prostredím, kde môžeme v bezpečí prežiť vlastné myšlienky. Neexistujú dokonalé rodiny. Existujú len zdraví jednotlivci, ktorí zasvätili svoj život v prospech osobného rastu ostatných členov.

Možno si práve myslíš: „No počkaj Lisa, ale nikto z mojej rodiny nie je kresťan.“ Skús sa oprostíť od bežného konceptu rodiny a uvažuj nad širšou rodinou. Môžeš si v bezpečí prežiť vlastné myšlienky v rodine Božieho tela, v rodine viery. Rodina sú ľudia tebe k dispozícii. Môžu to byť ľudia z cirkvi, ľudia z domácej skupinky alebo kolegovia kresťania, s ktorými tráviš čas v práci. Ľudia zo sociálnych sietí sa do rodiny určite nepočítajú. Odtiaľ možno prichádzajú dobré podnety na zamyslenie, ale nie sú bezpečným prostredím na rast.

Scéna z filmu priniesla ďalšiu hlášku: „Nikdy sa nespoločuj s nikým, kto je proti našej rodine. Nikdy.“

Naša rodina viery určite má svoje problémy. Je potrebné, aby cirkev zmenila zmysľanie na tému úlohy žien a poskytla im pomocnú ruku? Áno! Posunuli sa veci vpred za posledné obdobie? Áno! Mali by sa riešiť aj iné problematické otázky v cirkvi? Áno! Ale aký osov nám prinesú rozkoly vo vnútri cirkvi?

Nedávno som čítala príspevok na Twitteri, ktorý pozýval ženy, aby sa na verejnom fóre postťažovali, ako im cirkev a jej vedenie ublížilo. To si mal/a vidieť! Táto výzva a reakcie na ňu sa šírili ako vírus. Ozvalo sa nespočetné množstvo žien. Všimla som si ale, že ak náhodou niektorá povedala, že nemá zlú skúsenosť s cirkvou, ostatné ju úplne zrušili.

Je dobré, že sa tento typ konverzácie vôbec udial? Áno. Ale nie som úplne presvedčená o tom, že sociálne siete sú tým najlepším miestom na pomenovanie problémov. Na druhej strane, sociálne siete dokážu ihneď ponúknuť riešenie.

Ak máš nápad, zverejň ho! Ale ak si potrebuješ vyliat' zranené srdce, postázaovať sa a kritizovať druhých za chyby, uisti sa, že tá počúvajú tí správni ľudia. Pri práci so sociálnymi sieťami je veľmi dôležité vedieť, kto sedí s tebou za jedným stolom. Preto sa vždy uistíme, že správne otázky kladieme správne publiku.

Prilievat' olej do ohňa, keď niekto verejne haní cirkev na sociálnych sieťach je to isté, ako verejne šikanovať Božiu nevestu pri podozrení z nevhodného správania. Pomáha veci, keď upozorňujeme na Písmo, kde sa vraví o svetskej spoločnosti a jej nenávisti voči kresťanom? Pomáha to nejako tým, čo sú vo vedúcich pozíciách, keď vôbec nerozumejú kontextu, z ktorého naše tvrdenia vychádzajú?

Ako kresťania by sme sa mali verejne pokoriť a priznať si, že sme zlyhali v úlohe milovať blížnych. A potom by sme mali spoločne povstať a priniesť konštruktívne riešenie – a nie kydať hnoj do vlastných radov. Je bohužiaľ bežné, že sa bavíme o vnútorných cirkevných problémoch s ľuďmi zvonka, ktorí veci nerozumejú. A potom vyzeráme pred svetom, ako úplní hlupáci.

Vírus

—◆—
**SNAŽME SA
 BUDOVAŤ BOŽÍ
 DOM – NIE HO
 RÚCAŤ.**

Informácie na webe sa zvyčajne šíria ako vírus a ja vidím, že ľudia sa ním skôr nakazia, než by sa zdravo inšpirovali. Dbajme na to, aby naše online príspevky prinášali perspektívne riešenie a nielen krátkodobo spopularizovali meno autora. Neničme veci, ktoré iní ľudia vybudovali. Ale snažme sa vystavať to, čo nefunguje. Snažme sa budovať Boží dom – nie ho rúcať. Ja som takisto bola obeťou vlny predsudkov voči ženám v cirkvi. Teraz mám takmer šesťdesiat rokov a stále na mňa niektorí

útočia, že som príliš smelá a že zvädzam ľudí (na svoju stranu). Ale ja odmietam prestať budovať to, čo budujem kvôli pár jednotlivcom a ich hlúpym poznámkam. Nesiem na sebe pomazanie prorokovať – nie kritizovať; mám budovať – nie ničiť. A to isté platí pre teba!

Ak chceme nájsť správne odpovede na otázky, musíme si k rokovaciemu stolu pozvať tých správnych ľudí. Znamená to, že si do debaty prizveme všetky reprezentantky dotknutej rodovej skupiny – ženy mladšie aj staršie, a ženu každej rasy. Rozhovory v kruhu skutočných komunít prinesú pálčivé otázky mladých žien, odpovede skúsených matiek a nenahraditeľnú múdrosť starých matiek. Bude to sila trojžilového prútu, ktorá sa nezlomí ľahko.

Váženie slov

Sociálne siete môžu byť nástrojom na toľko dobrých vecí. Skrze ne sa nám naskytajú príležitosti druhých povzbudzovať; informácie sa na nich rýchlo šíria; dá sa na nich zverejniť potreba modlitby osobného či svetového charakteru; a mnohí z vás ste sa za mňa na nich modlili, keď som mala písať túto knihu. Sociálne siete môžu byť nápomocné, povzbudzujúce, vyzývavé, informujúce, a dokonca aj edukačné.

Nechcem teraz brať na ľahkú váhu ich užitočnosť ani ich škodlivosť. Mala som v živote obdobia, kedy som urobila chyby a nedostatočne zvažila slová. Ale musím povedať, že ostať nepochopený sa dá, aj keď človek vyberá slová opatrne. Udeje sa to vtedy, keď vlastne nepoznáme našu cieľovú skupinu a strácame schopnosť efektívnej komunikácie. Každá (cieľová) skupina ľudí používa iné filtre, cez ktoré vnímajú čo vidia a počujú.

Ja používam sociálne siete, aby som slúžila niektorým ako mentor a radca. Tí mi dôverujú a chcú, aby som im hovorila do života. Zverejňujem vtipné, ale aj vážne príspevky. Podľa toho, ako sa dynamika života vyvíja. Niekedy vyvolám vlnu lepších, inokedy horších reakcií, ale určite som sa naučila obmedzovať svoje názory (samozrejme ich stále mám). A najviac zo všetkého sa snažím nepúšťať von slová, ktoré protirečia Písmu alebo spôsobu môjho života. Radšej sa zdržím komentára, keď nedokážem povedať o niekom milú vec. (To pre mňa nie je ľahké.)

Najlepší spôsob ochrany pôdy srdca je dávať si pozor, aké názory si do života pustíme. Ľudia sú niekedy proste krutí. Som si istá, že si už počul/a streľbu slov na svoj účet z online sveta. V priebehu dňa dokážem byť raz „mama levica“, inokedy zase „drzá kacírka, ktorá by už konečne mala byť ticho.“ (A to sú tie krajšie názvy.) Za tie roky som sa naučila mať hrošiu kožu a mäkké srdce.

Pri tom ohromnom množstve emócií, ktoré sa človeku cez internet ponúkajú, som sa účelovo rozhodla zamedziť vstup týmto drámam do môjho života. Poďme si zaktualizovať slová z 2. Timotejovi 2:23-26 (upravený Ekumenický preklad) v kontexte dnešnej doby:

Nezúčastňuj sa bláznivých a neúčinných zväd, veď vieš, že vyvolávajú iba rozbroje. Boží služobník sa nemá hádať, ale má byť láskavý ku všetkým, schopný všetkých správne učiť a má trpezlivo znášať zlo. Musí vedieť vlúdne naprávať svojich neprajníkov; možno im raz Boh dá milosť, aby sa obrátili, spoznali pravdu, aby sa spamätali a unikli z diablovej pasce, do ktorej sa nechali chytiť a robili mu po vôli.

Nie každý človek si zaslúži dostať odpoveď. Niekedy odpoveď len potvrdí niečiu hlúposť. Nie každý sa má dozvedieť, ako sa k ženám v cirkvi muži správajú. Nemusíme sa znižovať k zúfalým činom. Stačí, keď predostrieme našu kauzu pred Boží súd a nie pred porotu anonymného davu ľudí.

Populárny alebo vplyvný?

Nedávno sa ma Boží duch spýtal: „Lisa, chceš byť populárna alebo vplyvná?“

Odpovedala som: „Vplyvná.“

Ak chceme správne viesť tento názorovo polarizovaný svet, musíme si pravidelne klásť otázku: populárny alebo vplyvný? Možno sa ti táto kniha dostala do rúk práve preto, že tvojim životným poslaním je zásadne ovplyvniť chod tohto sveta. Ale to znamená, že sa niekedy ocitneš v nepopulárnej pozícii. Poďme si lepšie vysvetliť význam týchto pojmov a objasniť si rozdiel medzi nimi.

Populárny znamená obľúbený, väčšinový, uznávaný, trendový, bežný a módný. Byť populárny nie je zlé, ale iba dovedy, kým nás túžba po popularite neovláda. Popularita má svoje špecifické výhody aj nevýhody – ako iste všetci, ktorí ste absolvovali strednú školu, dobre viete.

Popularita sa oveľa ľahšie stráca a získava než vplyv. Ľudí dokážeme nadchnúť a vďaka tomu si vybudovať popularitu. Môžeme ľuďom hovoriť to, čo chcú počuť a vybudovať si popularitu. A tiež môžeme ľuďom povedať to, čo by nemali počuť a vybudovať si popularitu.

Vplyvný znamená silný, dôležitý, efektívny, presvedčivý, účinný, mocný a smerodajný. Z praktických dôvodov môžeme

byť vplyvní, a predsa relatívne neznámi v kruhoch našej populárnej kultúry. Som si istá, že v nebi sa stretneme s ľuďmi, ktorí boli jedni z najvplyvnejších ľudí nebeského kráľovstva – ale zato relatívne neznámi v uliciach Zeme. Siali v skrytosti a trávili viac času na kolenách v rozhovoroch s Bohom, než fotením selfíčiek. Ja som sa rozhodla pre cestu vplyvu.

Z ideálneho hľadiska by bolo fajn oboje. Mám niekoľko priateľov, ktorí zvládli taktovku oboch skladieb. Ale ani jeden z nich nezačínal s motiváciou stať sa slávny; túžili byť len naozaj verní. A to je presne miesto, kde by všetci Ježišovi nasledovníci mali začínať. Cesta vernosti a vplyvu sa začína starostlivým výberom slov a nezneužívaním Božej milosti a daru slov ako licenciou na hriech.

Aj keď nám ústava dáva právo slobody prejavu, my sa zodpovedáme vyššej moci. Prečo by mal ktokoľvek z nás slobodne čokoľvek rozprávať, keď sme všetci dostali neobmedzený prístup k poznaniu a múdrosti Najvyššieho Boha? Božie Slovo nesie v sebe myšlienky aj zámer. Nielen myšlienky bez zámeru. Počas môjho života sa mi nespočetne veľa rás potvrdilo príslovie, že v záplave rečí musia niektoré zaručene minúť cieľ:

Kto má veľa rečí, nie je bez prehrešku, no ten, čo ovláda svoje pery, je rozumný.

(Prís 10:19, Ekumenický preklad)

Dúfam, že sa zhodneme na názore, že sociálne siete nie sú vždy pre človeka zdravé a určite nenahrádzajú rodinu. Vidíme len to, čo ľudia chcú ukázať. A niekedy to znamená, že vidíme len to najlepšie, inokedy len to najhoršie z človeka. A niekedy všetko, čo vidíme a počujeme je nepravda. Ani neviem spočítať koľkí ľudia vystupovali pod mojím menom, predstierali moju identitu, len aby si následne mohli vypýtať peniaze na neexistujúce detské domovy.

Virtualita verzus realita

Ak mám byť úprimná, je oveľa ľahšie vybudovať si virtuálnu komunitu priateľov na webe, než reálnu komunitu priateľov v živote. Napísať pár viet na smartfóne je jednoduchšie, než viesť náročnú debatu s kamarátmi a rodinou. Vhodná voľba slov pri blogovaní prináša okamžitú pozitívnu spätnú väzbu, ale moja bezprostredná komunita blízkych ľudí ma núti učiť sa trpezlivosti, lebo reálne rozhovory majú inú dynamiku. Hlavný rozdiel je ten, že aj druhí chcú hovoriť a prispievať do debaty.

Virtuálne komunity priateľov môžu byť dobré aj zlé; zdravé aj poškodzujúce. Zdravé virtuálne komunity nás prirodzene vedú k tomu, aby sme rozvíjali vzťah s reálnymi ľuďmi. Ak ti prinášajú tento efekt, potom sú dobré a zdravé.

◆

**POPULARITA
ČLOVEKA NIE
JE ZÁRUKOU
ZODPOVEDNÉHO
CHARAKTERU.**

Existuje veľa dravých a presvedčivých blogerov. Ja sama som sledovala niekoľkých ako inšpiráciu pre rôzne oblasti života – napr. zdravá výživa, rady v oblasti líderstva. A moja skúsenosť ma doviedla do bodu, že si dávam veľký pozor, komu dovoľím, aby ovplyvňoval moje myslenie a komu nie. Vhodný bloger musí mať nad sebou niekoho, komu sa zodpovedá. Lebo popularita človeka nie je zárukou zodpovedného charakteru.

V čase, keď sme osamelí a zahltení problémami sa stáva, že nás ľahko pritiahnu ľudia rovnako osamelí a zahltení problémami. Dokážeme sa s nimi stotožniť, lebo máme rovnakú východiskovú situáciu. Môžu nám byť prospešní, ak nás také vzťahy naozaj nasmerujú na obnovu zdravia a na náš pravý zdroj uzdravenia. Ale v momente, keď sa niekto začne snažiť rozmýšľať za nás, stanú sa tieto vzťahy choré.

Niekedy sa nám na webe podarí stretnúť ľudí, s ktorými sa ihneď naladíme na rovnakú vlnovú dĺžku a všetko sa zdá byť v

poriadku. Páči sa nám ich milá povaha, zraniteľnosť a úžasná úprimnosť. Páči sa nám, že dokážu povedať nahlas to, čo si ostatní len ticho myslia. Páči sa nám, koľko emócií dokážu ich slová vyjadriť. Ale ak sa nezakoreníme v komunite reálnych ľudí a v Písme, čoskoro začneme napodobňovať svoj idol a kopírovať jeho/jej pocity v danej téme. Je úplne v poriadku, keď si osvojíme ich otázky, ale nie odpovede. Za tie sme zodpovední my sami.

Napríklad, niekto sa nám zdôverí, že v intímnom živote nefunguje sex s manželom. A my sa začneme pýtať samých seba, či naše manželstvo je po tejto stránke v poriadku ... začneme hľadať spôsoby, ako zlepšiť svoju vzťahovú intimitu?

Možno že zhodou okolností je manželstvo nejakej blogerky už definitívne v troskách. Stačí, že krach svojho životného vzťahu popíše poeticky a lúbivo; stačí, ak nezabudne dodať, že sa jej otvárajú nové možnosti nájsť si ďalšieho muža. Stačí, že krach manželstva nevykreslí negatívne ako násilné roztrhnutie dvoch spojených duší, ale obráti ho do roviny víťazstva pravdy a lásky. Toto všetko nás emočne dokáže ovplyvniť natoľko, že môžeme prestať vnímať realitu vlastného manželstva, ale začneme ho posudzovať z jej pohľadu a skúsenosti. Začneme uvažovať, či náhodou ukončenie manželstva počas vzťahovej krízy nie je naozaj to správne a odvážne riešenie.

A tu sa musíme zastaviť. To vážne?

Manželstvo je v Božích očiach zmluva. Ak nie si so svojim manželstvom spokojný/á, začni sa mu venovať a ozdravovať ho. Daj bokom telefón, zavri si laptop. A prestaň sa porovnávať s ostatnými. Začnite spolu tráviť kvalitný čas.

Nikdy nebudem obhajovať vzťahy, ktoré ohrozujú ženu, deti a v ktorom je muž manželke neverný. To nie. Ale teraz mám skôr

na myslí vzťahy manželov, kde to už vášnivo neiskrí. V takom prípade, odchod či rozvod sa môže na prvý pohľad zdať ako jednoduchšie riešenie, než tvrdá práca obnovy vzťahu. Treba si ale uvedomiť, že keď nás Boh začne meniť na *adamant*; keď nás začne pretvárať na silných, neporaziteľných ľudí s veľkým srdcom pre druhých, nevolí si ľahkú a príjemnú cestu. Chce z nás urobiť zásadové a silné bytosti.

Nezverejňuj všetko

Nezhody a hádky medzi členmi cirkvi nie sú nič nové pod slnkom. Vo svojom prvom liste Korintskej cirkvi Pavol píše nasledujúce:

Ak má niekto z vás spor s iným, ako sa opováži súdiť sa pred nespravodlivými, a nie pred svätými? Veď či neviete, že svätí budú súdiť svet? Ak teda vy máte súdiť svet, nie ste schopní rozsúdiť maličkosti?

(1 Kor 6:1-2, Ekumenický preklad)

Keď sa v dnešnej dobe začne kresťan súdiť s bratom alebo sestrou v Kristovi, považuje sa to za rovnaký čin, ako keby zverejnil svoje problémy na webe pred davom cudzích ľudí. Princíp vzájomného udobrenia a vyriešenie konfrontácie je podľa biblického vzoru taký, že sa najprv v súkromí stretne s tými, čo nám ublížili. Najskôr sa porozprávame medzi štyrmi očami a potom s priateľom. Obe strany by sa mali stretnúť v duchu miernosti a pravdy. Cieľom rozhovoru by malo byť vzájomné udobrenie. Používanie sociálnych sietí ako prostriedok k dosiahnutiu spravodlivosti je nebiblické a úplná nočná mora. Pobúrený dav ľudí nemá absolútne žiadne pochopenie pre nevinnosť alebo pravdu.

Pavlov list Timotejovi nám prináša dôležitý odkaz do súčasnosti:

Uvedom si však, že v posledných dňoch nastanú ťažké časy. Ľudia budú sebeckí, budú milovať peniaze, budú chvastaví, namyslení, rúhači, neposlušní voči rodičom, nevďační, bezbožní, neláskaví, nelútostní, ohovárači, nezdržanliví, bezohľadní, bez lásky k dobru, zradcovia, nerozvážni, namyslení, viac milujúci rozkoše ako Boha. Budú mať výzor nábožnosti, ale jej moc budú popierať. Aj od týchto sa odvracaj.

(2 Tim 3:1-5, Ekumenický preklad)

Znie ti to povedome? Sebeckí a milujúci peniaze? Presne tak. Chvastaví a namyslení? Presne tak. Rúhaví, neposlušní voči rodičom, nezdržanliví a bezohľadní? Presne tak. Obávam sa, že neostal ani jeden, ktorý by som mohla vynechať. Pavol ďalej varuje Timoteja, čo všetko je v hre, keď sa takýto charakter ľudí stane niekde normou:

Niektorí spomedzi nich totiž vnikajú do domov a podmaňujú si nevyrovnané ženy v núdzi. Ženy obťažované hriechmi a vedené rozličnými žiadosťami, ktoré podľahnú každej novej ideológii, ktorá samu seba nazýva „pravdou“.

(2 Tim 3:6-7, pozmenený Ekumenický preklad)

Tak toto sa ťažko počúva ... obzvlášť mne ako žene. Musíme sa zhlboka nadýchnuť a dovoliť Božiemu Duchu, aby nám objasnil pravdu. Myslím si, že uvažujem dobre, keď poviem, že tento typ žien nežije v zdravej komunite blízkych ľudí a nepozná svoj Bohom darovaný zmysel života. Keď sa niekto z nás, mužov či žien, cíti izolovaný a bezcenný, stávame sa ľahkou korisťou tých, ktorí by nás chceli zneužiť.

Všetci vieme, že sme boli stvorení pre viac než pre tento svet. Nuda a depresia nás môže zvádzať k tomu, aby sme žili skrze druhých. Robíme to tak, že zverejňujeme komentáre na

blogoch, trávime celé hodiny na sociálnych sieťach a nechávame sa vtiahnuť do dramatických emócií a životných príbehov cudzích ľudí. Budme k sebe úprimní: je určite ľahšie pridávať komentáre na web, ako sa modliť. Ak v sebe cítime povolanie niečo vybudovať, ale nemáme dostatok príležitostí, stávame sa obeťou prospěchárov.

Ale zase na druhej strane, keď máme príliš veľa povinností a záväzkov a nie sme schopní vyčleniť si čas na regeneráciu vlastnej duše, strácame silu a dostávame sa do stavu núdze. Ani ti nedokážem povedať koľkokrát som si vypočula príbehy nadmerne vyťažovaných mužov a žien, ktorí skončili úplne vyčerpaní – a následne začali viesť milostné aféry cez web.

Moja prvá reakcia bola: „Kto má dnes na také niečo čas?“ Veď ledva dokážeme prehovoriť pár slov s našim manželom/kou! Ako je možné, že máš čas si vypisovať romány s nejakým cudzím človekom? Potom som si uvedomila, že tá aféra na webe je forma úniku od reality. Je to virtuálna realita, kde nemusí byť človek zodpovedný. Namiesto toho, aby si v živote urobili poriadok a vyčlenili priestor pre seba, spáchajú proti sebe samému sabotáž.

Nastal čas na niekoľko nepríjemných rodinných rozhovorov. Zavri si laptop a odlož telefón. Porozprávaj sa so svojimi deťmi. Začni tráviť čas so svojim/ou manželom/kou. Choď s kamarátom/kou na kávu. Zatelefonuj im. Vkladaj svoj čas a energiu do reálnych ľudí.

Áno, cirkev musí začať počúvať potreby svojich dcér. Ženy trpia. Výročné ženské konferencie sú fajn, ale to ani zďaleka nestačí. Ženy sa mi zdôverujú, ako sú už unavené nekonečným vzdelávaním sa a žiadnou skutočnou spoločnou aktivitou. Uvoľňovanie frustrácie na webových

ÍŠŤ DO SVETA
 A ČINIŤ
 UČENÍKOV
 SA ZAČÍNA
 NAJPRV V
 NAŠOM MALOM
 SVETE.

fórach ale tiež nie je skutočná aktivita. Len odsudzovanie nefungujúcich scenárov nestačí. Staňme sa spolutvorcami nových scenárov fungovania Kristovho tela. Nasledujme príklad Ježišových prvých učeníkov, ktorí spolu jedli a spolu študovali Písmo. Ísť do sveta a činiť učeníkov sa začína najprv v našom malom svete.

V mnohých cirkevných zhromaždeniach ženy síce získali povolenie (pôsobiť, pozn. prekladu), ale nezískali nové postavenie. Ak to chceme zmeniť, musíme adresovať správne slová správnym ľuďom. Online združenia sú fajn, ale spisovateľ, bloger či facebookový kamarát sa ti nepozrie priamo do očí. Nieкто na Twitteri ťa nemôže objasniť. Potrebujeme mať pri sebe blízkych ľudí a skutočné vzťahy. V tej hromade slov strácame blízkosť s množstvom ľudí, ktorí potrebujú nájsť Ježiša.

Pri tvorbe tejto kapitoly *Neoblomný v slove* mi poslúžili ako sprievodca verše z knihy Prísloví a z knihy Kazateľa. Do prílohy č.2 som ešte pridala päťdesiat Prísloví, ktoré Ti pomôžu pri voľbe slov a pri výbere myšlienok, aby si mohol/la žiť múdro.

Drahý Nebeský Otče,

daj, aby som vždy hovoril/a múdro, aby som bol/a vždy schopný/á druhých láskavo usmerniť (prebraté z Prísloví 31:26). Ukáž mi moju skutočnú rodinu a ľudí, s ktorými môžem viesť Duchom inšpirované debaty o svojich páľčivých otázkach. Odpusť mi, že zabúdam, ako neustále umývaš a chystáš si svoju Nevestu. Chcem používať slová, aby som druhých ľudí inšpiroval/a k rastu a nie k pádu; aby som uzdravoval/a a nie zraňoval/a; aby som prorokoval/a a nie kritizoval/a.
Amen

NEOBLOMNÁ PREMENA

Keď už raz hodíš kameňom, nemôžeš si to rozmyslieť a vrátiť ho naspäť. Napriek tomu budeš niesť zodpovednosť za svoj čin, lebo samospravodlivosť si mal v srdci od samého počiatku.

Aristoteles

Nedávno som sa vybrala s mojimi tromi vnúčatami zbierať čerešne v našej štvrti. Nevieť, či preto, že vidím len na jedno oko alebo preto, že som už zabudla, aké to je dávať pozor na tri malé deti, ale neubehlo veľa času a jedno z nich sa ocitlo v životnom nebezpečenstve. Pritiahla som si konár nižšie k zemi, aby Sophia dočiahla na čerešne, keď v tom skríkla: „Pozor, Lizzy!“ a ukázala smerom k ceste. Práve včas som sa obrátila, keď sa dvojročná Lizzy šinula na cestu. Pustila som konár a utekala za ňou. Zo strany sa k nej blížilo auto.

Kričala som: „Stoj! Lizzy vráť sa späť!“ Otočila sa; oči jej žiarili šibalstvom. Naradostene sa zasmiala a pokračovala ďalej. Myslela si, že sa hráme na naháňačku. Hodila som sa do cesty prichádzajúcemu autu s rukami mlátiacimi na poplach. Bála som sa, že vodič nezbadá Lizzynu ťarbavú postavičku, tak som sa snažila auto zastaviť. Lizzy nemala v úmysle ani len spomaliť.

Zachytila som ju na stredovej čiare, keď sa práve snažila prejsť aj cez druhý pruh. Zhrabla som ju do náručia a tisla som si jej krútiace sa telíčko na hrud' ku trepotajúcemu srdcu. Počkali sme spolu na stredovej čiare, kým nás premávka z oboch smerov minie. Až tak sme sa vrátili na druhú stranu a pripojili sa k jej bratovi a sestre.

Lizzy sa naďalej zadúšala od smiechu mysliac si, že sa stále hráme a že sme práve prežili úžasné dobrodružstvo. Koniec koncov, ako by si dvojročné dieťa mohlo predstaviť, ako by vyzerala zrážka s idúcim autom? Sophia, Lizzyna staršia päťročná sestra, síce tiež nikdy nezažila stret s autom, ale veľmi dobre už vedela, že to je niečo zlé – a ja som samozrejme vedela úplne presne, že je to nebezpečné a potenciálne smrteľné. Môžeš si byť istý/á, že po zvyšok dňa som Lizzy držala buď na rukách alebo aspoň tuho za ruku.

Som si istá, že ani jeden z vás by nespochybňoval moju opatrnosť s akou som ju od toho momentu držala za ruku alebo na rukách. Všetci vieme, akú škodu dokážu idúce autá narobiť. Moje poznanie ma vyprovokovalo, aby som sa rozbehla do idúcej premávky a zachránila Lizzy od nej samej.

—◆—
**MÁME
 MISIU EUDÍ
 UVOĽŇOVAŤ
 ZO ZOVRETIA.**

V tejto kapitole opustím bezpečie chodníka pre peších a pustím sa znova do nástrah dvojsmernej premávky. Veľmi dúfam, že v nej budeš vnímať naliehavosť, ktorá mi ide od srdca – lebo ak nedovolíme, aby nás Pán premieňal; aby nám premieňal myslenie a spôsob života, mnoho ľudí neuvidí Jeho lásku a svetlo. Nechceme predsa žiť ako farizeji a nechceme klásť bremená na generáciu, pre ktorú sme nič neurobili a nepomohli jej povstať. (Mt 23:4).

Sme v časoch, kedy potrebujeme k životu múdrosť. Sme tu nato, aby sme prinášali slobodu všetkým zotročeným. Máme

misii ľudí uvoľňovať zo zovretia. Nie sme strážcovia väznice, dozorcovia ani sudcovia, ktorí majú rozhodnúť, kto si zaslúži slobodu. Práve naopak, odpovedou na zmätok dnešnej doby nie je vytvárať väznice a nazývať ich slobodou.

Smietky a brvná

Nesúďte, aby ste sami neboli súdení. Lebo akým súdom súdite, takým budete súdení.

A akou mierou meriate, takou vám bude namerané. Prečo vidíš smietku v oku svojho brata a brvno vo vlastnom oku nebadáš? Alebo ako môžeš povedať svojmu bratovi: „Dovoľ, vyberiem ti smietku z oka!“ — a „pozri, v oku máš brvno?“ Pokrytec, vyber najprv brvno z vlastného oka a potom uvidíš, ako vybrať smietku z oka svojho brata.

(Mt 7:1-5, Ekumenický preklad)

Ako mýtnik a vyberač daní, Matúš presne vedel, aké to je byť súdený druhými ľuďmi. Poučenie z tejto pasáže je, aby si *druhých ľudí nesúdila*. A to je pravda. Ale je to neúplný odkaz. Prizrime sa bližšie. Keď som sa stala kresťankou, cítila som sa veľmi hodnotená druhými kresťanmi, a preto som sa snažila odpútať ich pozornosť od seba späť na nich samých a hodnotila som ja ich. Tak napríklad: všetci považovali moje dvojito prepichnuté uši za úplne škandalózne a za formu seba poškodzovania. Opätovala som tieto názory tak, že som mojich sudcov nazývala bigotnými kresťanmi. Vďaka Bohu v tej dobe ešte neexistoval blog a internet! Všetky nevyslovené nálepky na ich adresu ostali preto len v mojej hlave. A čie hodnotenie bolo tvrdsie? Budem riskovať gilotínu a poviem, že moje.

Moje dvojito prepichnuté uši ľudí miatli a ja som ich za to odsudzovala. Oni síce mali v oku smietku, ale ja som v ňom

mala celý les, z ktorého som mohla kľudne postaviť aj zábavný park. Moje brvno mi bránilo vidieť ich smietku. Nato, aby som sa zmenila, sa muselo udiť niekoľko vecí. Prvým krokom bolo priznať si, že mám v oku brvno.

Brvno v oku sa chová ako slepecká páska ... nič iné nevidíme, iba temnotu v druhých ľuďoch. Poďme sa na vec pozrieť z iného uhla: nikto by si neprial, aby ho operoval slepý doktor. Je to ako keď slepý vedie slepého. Preto si odlepme z očí pásku a vyriešme si najprv vlastné problémy, aby sme druhým pomohli a nie ich naďalej zraňovali.

Vidíš, náš hodnotiaci kamarát z Matúša 7. kapitoly mal pravdu: jeho brat mal smietku v oku, ktorá mu bránila vidieť. Ježiš ho nazval pokrytcom, lebo bočil od vlastných problémov, ukazoval na chyby druhých a tie vlastné nevidel. V takomto prípade snažiť sa naprávať druhých je kontraproduktívne. Cirkev ukazuje prstom na celý zvyšný svet, zatiaľ čo Boh chce, aby nám Jeho Slovo udrelo plnou silou do hrude.

Pomohlo nám nejako nariekanie nad rozliatym mliekom?

Biblia nám jasne hovorí, že zmena nastane až vtedy, keď zmeníme vlastný postoj.

a môj ľud, po mne pomenovaný, sa pokorí, bude sa ku mne utiekať a odvráti sa od svojich zlých ciest, vypočujem ho z nebies, odpustím mu hriech a jeho zem uzdravím. Odteraz budem upierať zrak a zbystrím sluch na modlitbu na tomto mieste.

(2 Krn 7:14, Ekumenický preklad)

Boh sa pozerá na vnútorný postoj srdca svojich ľudí. A táto pasáž ukazuje na srdce chváliace Boha a na srdce pokánia. Bez lásky môžeme mať v technickej rovine úplnú pravdu, no zároveň sa budeme nekonečne mýliť.

Naša krajina potrebuje uzdravenie.
A uzdravenie krajiny sa začína u nás.

Začína sa to momentom, keď sa Boží ľud pokorí, začne sa modliť, začne hľadať Božiu tvár a odvráti sa od svojho skazeného spôsobu života. Uvedomuješ si, akú majú tieto slová silu? Nezáleží na tom, kto je vo vláde; nezáleží na tom, aké zákony sú v platnosti. Nemusíme sa snažiť naprávať všetkých ľudí okolo seba ... stačí sa zamerať len na svoje smietky a podľa toho aj konať.

Vnútoraná premena sa začne vtedy, keď prijmem zodpovednosť za vlastné problémy a rozhodneme sa žiť v pravde. Miera vnútornej premeny sa nemeria poznatkami v hlave, ale životom v pravde. A láska je kľúčovým faktorom v procese premeny. Bez viery, nádeje a lásky sa premena nedá dosiahnuť. Presne kvôli odklonu ľudí od lásky, nastal aj odklon od cesty k premene a svätosti.

Aj preto je dnes veľmi nepopulárne označiť niekoho alebo niečo za nesprávne. Dokonca aj cirkev si osvojila politicky prijateľnejšiu odpoveď, že absolútne pravdy neexistujú a že to, čo je zlé pre mňa, môže byť dobré pre teba. Ale to nestačí. Generácia bez vnútorného presvedčenia je aj generácia bez vnútornej premeny.

Ja sa chcem zmeniť. Tento svet potrebuje, aby som sa zmenila. Každý nový deň prináša novú šancu nasledovať Ježišov príklad a stať sa Mu podobným. Ja som neskutočne vďačná Bohu za to, že zo mňa sňal hanbu a zaodel ma do svojej spravodlivosti. Ježiš nikdy neschvaľoval moje zajatie, a nikdy nenazval moje skazené činy spravodlivosťou. Ani nikdy nenazval moje špinavé handry čistými – ale umyl mi ich svojich Slovom.

◆

**VNÚTORNÁ
PREMENA SA
ZAČNE VTEDY,
KEĎ PRIJMEME
ZODPOVEDNOSŤ
ZA VLASTNÉ
PROBLÉMY
A ROZHODNEME
SA ŽIŤ
V PRAVDE.**

Hanba nikdy nie je súčasťou našej identity, ale občas sa stáva, že hanbu pocítíme. Ja som sa mnohokrát nehanebne správala. To ale zo mňa nerobí nehanebného človeka. Chcem povedať, že som povedala a urobila veci, za ktoré sa hanbím. Keď dovolíme hanbe, aby nás odvrátila od Boha, správame sa tak, akoby sme sa zakrývali figovým listom a začneme obviňovať ostatných. Môžeme sa rozhodnúť, či dovolíme hanbe, aby nás od Boha oddelila alebo sa odvrátíme od temnoty a dovolíme svetlu a láske, aby nás tuhšie pripútala k nášmu Stvoriteľovi.

Boh z nás hanbu zmyje vo svetle svojej lásky a svätosti.

Moja hanba nezmizla, keď som sa začala vyhovárať a ospravedlňovať svoje hriešne chovanie. V súčasných okolnostiach nemôžem nazvať svoje hriešne počiny úctyhodné. Zbavila som sa hanby až vtedy, keď som prestala žiť život v lži a rozhodla sa žiť život v pravde.

Premena nebude klamať a nebude popierať našu nahotu.

Nebude nazývať nahotu odevom.

Nebude sa skrývať pred Božou prítomnosťou za figový list a stromy.

Premena sa začína, keď si priznáme nahotu.

Začne sa tým, že si prizná zlyhania a pokusy zakamuflovať sa figovým listom.

Prizná, že figové listy nikdy v skutočnosti nič nezakryli.

Vzdá sa všetkých ľudských pokusov o nápravu a poprosí nebeského Otca o odev ušitý z pravdy.

Keď sa poddáme pod Ježišovu moc, dáme nabok naše hanebné sebecké zvyklosti a začneme žiť ako deti svetla.

List Efežanom 4:21-25 opisuje vnútornú premenu takto:

ak ste o ňom naozaj počuli a boli ste v ňom vyučení podľa pravdy, ktorá je v Ježišovi. Vyzlečte si starého človeka s predchádzajúcim spôsobom života, ktorý hynie klamnými žiadosťami, obnovte sa duchovným zmýšľaním a oblečte si nového človeka, stvoreného podľa Božieho obrazu v spravodlivosti a svätosti pravdy.

(Ekumenický preklad)

Vyzleč sa! Boží Duch milosti nám dáva silu vzdať sa starej hriechnej prirodzenosti tak, akoby to boli handry smrti. (Lebo to skutočne sú handry smrti.) Prečo by si niekto chcel obliecť čisté šaty na zašpinený odev? Skôr alebo neskôr špina a smrad z umazaných šiat presiakne cez vrstvy a zničí nový odev. Žiaden človek nie je schopný niesť váhu oboch vrstiev. Takže treba sa zbaviť našej starej prirodzenosti a starých zlovykov správania zmenou myslenia. Ono zmení naše staré postoje smerom k tým Božím a svätým.

Čím väčší kus pravdy *pochopíme*, tým lepšie budeme *konat'*.

Keď raz spoznáme pravdu (Ježiša), máme silu *konat'* pravdu.

Žiadostivosť stratí nad nami právo kriviť naše túžby. Chamtivosť a zákernosť bohatstva už nemá právo zahaľovať nám myseľ. Nebudeme mylne nazývať staré novým, ale obnovíme sa.

Nový pohľad na toleranciu

Tolerancia ako pojem sám o sebe má pozitívny humánny podtón. Ale nič, čo tolerujeme vo svojom vnútri sa nezmení; teda nič, čo budeme zámerne tolerovať.

—◆—
**ALE NIČ, ČO
 TOLERUJEME
 VO SVOJOM
 VNÚTRI SA
 NEZMENÍ;
 TEDA NIČ,
 ČO BUDEME
 ZÁMERNE
 TOLEROVAŤ.**

Nedávno som bola na návšteve u syna a jedno z mojich vnúčat (nebudem menovať) sa rozhodlo, že vymyslí ďalšie spôsoby využitia ručných dezinfekčných prípravkov. Obsah fľašky nalialo do svojho súrodenca, ktorému sa to ale nepáčilo a pohotovo sa išiel za otcom požaľovať. Otcova reakcia mala ďaleko od tolerancie. Okamžite na mieste činu prebehla láskyplná, ale tvrdá debata o tom, ako sa dezinfekčné prostriedky správne používajú. Ďalšia munícia bola zabavená až do momentu, kým si všetci boli istí, že si v budúcnosti ruky nepomýlia s ústami, a naopak.

Bola otcova reakcia príliš prísna? Samozrejme, že nie! Lebo prípravky, ktoré dokážu ochrániť ľudské ruky, môžu tiež spôsobiť otravu vnútorných orgánov. Snažil sa chrániť členov svojej domácnosti. Dieťa nepoznalo pravdu, ale otec áno. Preto aj my, keď poznáme pravdu, dokážeme druhých viesť. Nemôžeme od dieťaťa očakávať, že nebude považovať všetky voňavé tekutiny za jedlé. Musíme im veci najprv vysvetliť, aby v budúcnosti vedeli rozpoznať rozdiel.

Skús byť teraz chvíľku mentálne silný a vziať si túto pravdu do svojho života – neporovnávaj sa druhými.

Čo si sa rozhodol/a vo svojom živote tolerovať a prijať bez námietok?

V ktorých oblastiach života musíš v budúcnosti zredukovať toleranciu voči nežiadúcim vplyvom? Alebo dokonca prestať byť voči nim tolerantný/á úplne?

Čo ti bráni v tejto premene?

Začni napodobňovať Boha

Efežanom 5 nás upozorňuje:

Napodobňujte teda Boha ako milované deti a žite v láske, ako aj Kristus miloval nás a vydal samého seba za nás ako dar a obeť Bohu príjemnej vône.

(Ef 5:1-2, Ekumenický preklad)

Preklad Biblie Passion sa mi páči ešte viac:

Nasledujte Boha a napodobňujte Ho vo všetkom, čo robíte. Lebo potom budete verne reprezentovať svojho Otca ako milovaní synovia a dcéry.

Žite v pokore a nechajte sa viesť Kristovou neprekonateľnou láskou – lebo On za nás obetoval svoj život. Otec v nebesiach je Ježišovou láskou voči nám nadšený; vonia mu nádherne ako vôňa chvály – sladká a uzdravujúca aróma na nebi aj zemi.

Prvé dva verše v sebe nesú drobný rozpor. Pavol práve dokončil monológ na tému láskavosti. Všetci chceme napodobňovať svojho Otca tak, ako to robil Jeho Syn Ježiš. A to predovšetkým znamená žiť v láske. Ježiš bol najčistejším stelesnením lásky. Ale tiež žil v čistote, podriadenosti a poslušnosti. Ďalší verš hovorí o tom, ako by sme sa mali správať my, keď budeme čeliť neprípustnému a skazenému okoliu:

Smilstvo však a akákoľvek nečistota alebo lakomstvo nech sa medzi vami ani len nespomenú, ako sa patrí

na svätých. Viest' mrzké, dvojzmyselné a hlúpe reči sa nepatrí, radšej vzdávajte vďaky.

(Ef 5:3-4, Ekumenický preklad)

Preklad Biblie *Passion* interpretuje Efežanom 5:3-4 takto:

Láska nemá nič spoločné s o sexuálnou nečistotou, žiadostivosťou a chamtivosťou – lebo vy ste predsa Boží svätý národ, preto nedávajte druhým zámienku, aby vás mohli z týchto praktík obviňovať. Dávajte si pozor na slová. Stráňte sa oplzlostí a bezcenných urážok; všetko sú to nezmyselné slová prinášajúce nemilosť a sú zbytočné.

Zamerajte sa namiesto toho na chválu a vďaku – nech tieto naplnia vaše srdce a ústa.

A pripomínajte si Božiu dobrotu.

Asi všetci vieme, že ľudia z cirkvi dokážu byť niekedy veľmi krutí. Namiesto toho, aby brali Písmo ako návod na sebazdokonaľovanie, používajú ho na obviňovanie a trápenie druhých, ktorých považujú za horších. Hranice medzi láskou a zodpovednosťou sa stratili. A deje sa to najmä preto, lebo kresťania nemilujú a nežijú pravdu dostatočne. Viem, že by si rád/a videl/a zmenu.

Chcem, aby sme dokázali lepšie milovať a žiť, a preto sa teraz zameriam na tri myšlienky z knihy Rimanom:

1. Realita nášho Boha
2. Realita nášho života, nášho dňa
3. Realita nás samých

Na treťom bode by som rada strávila najviac času, lebo práve ten sa zameriava na analýzu ľudského srdca a na odstraňovanie smietok.

Všetky biblické pasáže budem citovať dvakrát – raz z anglického prekladu *English Standard Version* (pozn. prekladu: v slovenčine to bude Ekumenický preklad) a raz z verzie prekladu Message (pozn. prekladu: v slovenčine to bude voľný preklad verzie Message) – a to preto, že ak nám bude niečo nejasné v jednom preklade, použijeme druhý, a naopak. Poďme sa najprv pozrieť na realitu nášho Boha.

Realita nášho Boha

Veď to, čo možno o Bohu poznať, je im zrejmé; Boh im to totiž zjavil. Lebo jeho neviditeľnú skutočnosť, jeho večnú moc a božstvo možno od stvorenia sveta poznávať uvažovaním zo stvorených vecí. A tak nemajú ospravedlnenie,...

(Rim 1:19-20, Ekumenický preklad)

Ale veď pravda o Bohu je zjavná. Stačí mať iba otvorené oči a uvidíte ju! Keby sa ľudia zamysleli, čo vlastne Boh stvoril, uvideli by to, čo je odjakživa zjavné: napríklad Božiu večnú všemocnosť a tajomstvo Božskej bytosti. Takže nikto sa nemôže vyhovárať a ospravedlňovať svoje ignorantstvo.

(Message, voľný preklad)

Všetko, čo vidíme, poukazuje na existenciu neviditeľného Boha. Všetko, čo poznáme, nás smeruje na niečo viac, čo nepoznáme. Stvorenstvo predstavuje Boha zázrakov a nekonečnej kreativity. Keby nám nikto nikdy nepovedal, že existuje Stvoriteľ sveta, harmonický súzvuk fungovania prírody by nás na Neho nasmeroval. Všetko stvorené poukazuje na

—◆—
**VŠETKO
 STVORENÉ
 POUKAZUJE NA
 OSOBU, KTORÁ
 STVORENÁ
 NEBOLA.**

osobu, ktorá stvorená nebola. Náš Boh už sám o sebe je všetkému nadradený. Je to Pán sveta, tvoj Boh, jediný svojho druhu a nadradený všetkému. Žalmy nám vykresľujú taký veľkolepý obraz o Najvyššom Bohu:

lebo Hospodin je veľký a hoden všetkej chvály, báť sa ho treba viac než všetkých bohov. Všetci pohanskí bohovia sú len modly, Hospodin však stvoril nebesia. Predchádza ho veleba a dôstojnosť, moc a nádhera je v jeho svätyni.

(Ž 96:4-6, Ekumenický preklad)

Predchádza ho oheň a vôkol spaľuje jeho protivníkov. Jeho blesky osvecujú svet, zem to vidí a chveje sa. Vrchy sa topia ako vosk pred Hospodinom, pred Pánom celej zeme.

(Ž 97:3-5, Ekumenický preklad)

Nedá sa čítať tieto riadky a nebyť v úžase.

Realita nášho života, nášho dňa

Keď sa zamyslím nad realitou našich dní a nášho života, opakovane sa sama seba pýtam opakujúcu sa otázku: „Otče, čo sa to s nami stalo?“ Pokračovanie Rimanom mi dáva odpoveď a ukazuje, kde nastal zlom:

pretože hoci poznali Boha, neoslávili ho ako Boha ani mu neprejavili vďačnosť. Vo svojom uvažovaní upadli do márnosti a ich nerozumné srdce sa zatemnilo. Tvrдили, že sú múdri, a stali sa bláznami.

(Rim 1:21-22, Ekumenický preklad)

Udialo sa nasledovné: Ľudia Boha dobre poznali. Ale v momente, keď sa prestali k Nemu správať ako k Bohu a odmietli Ho uctievať, stratil ich život zmysel a smerovanie; nastal zmätok a vytratila sa z ich života múdrosť. Mysleli si, že všetko vedia, ale pritom zlyhávali v otázkach života.

(Message, voľný preklad originálu)

Keď Boha odmietneme a spôsobom svojho života budeme Jeho zámery ignorovať, alebo budeme konať v rozpore s nimi, automaticky sa dostávame do znevýhodnenej pozície – stratíme prístup k skutočnému poznaniu. Budeme síce prijímať informácie, no nikdy skutočne nepochopíme ich význam. Je ťažké ignorovať existenciu Boha, keď celé stvorenstvo na Neho ukazuje. No *vedieť* o Bohu a *uctievať* Boha sú dve odlišné veci. Jedna vec je uznať, že existuje – ale je celkom iné pokloniť sa Mu. Boha naozaj spoznáme len vtedy, keď Ho budeme uctievať srdcom. Keď odmietneme bytosť, ktorú sme mali svojou existenciou oddane ľúbiť, naša myseľ sa dostane do stavu chaosu. Anglická verzia *English Standard Version* používa nato výraz *márne* (zmýšľanie). Znamená to stať sa neužitočným, zbytočným a neplodným. Alebo ešte inak – je to myslenie, ktorého plody (konania) neprinášajú úžitok a nemajú schopnosť budovať. Verzia *Message Bible* používa vetu: „*Mysleli si, že všetko vedia, ale pritom zlyhávali v otázkach života.*“

◆

DOBRÝ ZVYK
ZASTAVIŤ SA
NA CHVÍĽU
A UCTIŤ SI
STVORITEĽA
SA POMALY
DOSTÁVA DO
ZABUDNUTIA.

Realita života na nás všetkých dolieha. Nikdy doteraz nežila na svete generácia ľudstva, ktorá by mala väčší prístup k informáciám než tá dnešná, a ktorá by bola taká stratená v hľadaní zmyslu života. Zdá sa, že máme skutočný problém vytvárať medzi sebou zdravé vzťahové väzby. Naučili sme sa poletovať z jedného bodu do druhého. Sme málokedy schopní zotrvať niekde dlhšie, kým sa zase presunieme inde.

Dobrý zvyk zastaviť sa na chvíľu a uctiť si Stvoriteľa sa pomaly dostáva do zabudnutia.

List Rimanom rozvíja ďalej myšlienku, čo sa udeje, keď odmietneme chváliť Boha a zameriame sa na iné veci:

Slávu nepominuteľného Boha zamenili za zobrazenú podobu pominuteľného človeka, vtákov, štvornožcov a plazov. Preto pre túžby ich srdc vydal ich Boh napospas nečistote, takže sami zneucťovali vlastné telá. Božiu pravdu zamenili za lož a korili sa a slúžili stvorenstvu namiesto Stvoriteľovi, ktorý je požehnaný naveky. Amen.

(Rim 1:23-25, Ekumenický preklad)

Vymenili slávu Boha, ktorý drží chod celého sveta v rukách, za lacné figúrky zo stánkov na rohoch ulíc. Takže Boh na to povedal: „Ak toto chcete, budete to mať.“ Onedlho na to už ľudia žili v chlievoch zašpinení od blata od hlavy po päty a aj zvnútra von. A to všetko len preto, že vymenili pravého Boha za falošného a uctievali bohov vytvorených ľudskými rukami a nie Boha, svojho autora – Boha požehnaného naveky! Ó, áno!

(Message Bible, voľný preklad originálu)

Naša západná kultúra vymenila slávu večného Boha za chvíľkovú radosť z kúpených vecí, z predmetov a z príležitostí ovládať. Svojho Stvoriteľa sme odvrhli. Mohol nám dať oveľa viac, než sme dostali kúpou vecí. Mohol nás povýšiť na vyššiu úroveň – no my sme sa rozhodli pre prízemné radosti, čo nás ťahajú k zemi. Oddali sme sa ambíciám a chamtivosti, a znehodnotili sa sexuálnou nečistotou.

Skôr než začneš namietat', že tento odsek Písma opisuje len úzku skupinu ľudí, porozmýšľaj nad slovami Prestona Sprinkleho, autora knihy *People to Be Loved*: „Zmienka o sexuálnej nečistote sa netýka iba homosexuálnych vzťahov. Je to vše zahrňajúce označenie pre sex mimo manželstva, cudzoložstvo, znásilnenie a všetky druhy sexuálnych hriechov homo aj heterosexuálne orientovaných ľudí.“¹

Ja sa svojou vinou radím do tohto zoznamu. Pochádzam z dlhej pokrvnej línie smilníkov. Ak mám byť úprimná, v dnešnej dobe sa stala pornografia a perverzné správanie v každej forme populárne. Západná kultúra sa zobudila v chlieve a všetci sa čudujú, ako sme sa tam ocitli.

Keď sa od Boha odvrátíme, stiahne z nás svoju ochrannú ruku a my máme slobodu ísť vlastnou cestou. Táto pravda nemá ďaleko od toho, čo postretlo Izraelitov počas ich púte na púšti. Prestala sa im páčiť zázračná Božia starostlivosť v podobe nebeskej manny a začali žiadať mäso. Mysleli si, že mäso ich viac posilní. Boh im teda zoslal prepelice, ale vďaka jedeniu mäsa ľuďom zoslabla duša. Daňou za tvrdohlavosť je častokrát strata vlastnej identity a duše.

◆
 —————
 DAŇOU ZA
 TVRDOHLAVOSŤ
 JE ČASTOKRÁT
 STRATA
 VLASTNEJ
 IDENTITY
 A DUŠE.

Preto ich Boh vydal napospas hanebným vášňam. Lebo ich ženy zamenili prirodzený styk za proti-prirodzený. Podobne aj muži zanechali prirodzený styk so ženou a rozpálili sa rozkošnickou vášňou jeden voči druhému; muži s mužmi páchali hanebnosti a sami na sebe si odniesli zaslúženú odplatu za svoje poblúdenie.

(Rim 1:26-27, Ekumenický preklad)

A:

Nasledovalo niečo horšie. Keďže odmietli žiť v Božej prítomnosti, čoskoro zabudli aj žiť ako ľudia – ženy zabudli žiť ako ženy a muži zabudli žiť ako muži. Úplne sa sexuálne pomiatli; navzájom sa začali sexuálne zneužívať a pošpiňovať. Ženy so ženami a muži s mužmi – spaľovaní len žiadostivosťou a žiadnou láskou. A potom za to zaplatili. Ó, ako veľmi len za to zaplatili – vo vnútri ostali prázdni, dušu im už neobývala Božia prítomnosť, ani láska. Stali sa z nich zrúdy bez lásky a Boha.

(Message, voľný preklad originálu)

Tieto dva verše sú obsahovo veľmi husté. Oba poukazujú na fakt, že bez múdrosti nášho Stvoriteľa ani jeden z nás nedokáže byť človekom. V poznaní Boha spoznávame samých seba a našu skutočnú tvár. Poznanie Boha nás chráni pred seba zneuctovaním bez ohľadu na to, akú podobu toto zneuctovanie nadobudne (cudzoložstvo, chamtivosť, krutosť, smilstvo atď.).

Mám obavu, že ľudská spoločnosť naozaj zabudla na základy. Väčšina amerických filmov oslavuje násilie – a potom sa čudujeme, keď sa prejaví aj v našich domácnostiach, školách a uliciach. TV programy, nehovoriac o reklamách, propagujú sex každého druhu. Sme vystavení oveľa silnejším vplyvom, než znesieme, a to v nás spúšťa reakcie, s ktorými sa predošlé generácie nemuseli zaoberať na dennej báze.

Náš štátny školský systém podporuje deti v najkritickejšom vývojom stupni – v stredoškolskom veku, aby si sami určili pohlavie. Čo už sme všetci zabudli, aké náročné životné obdobie stredná škola prináša? (Je to už dávno, ale stále si veľmi dobre pamätám na tie traumatické zážitky!)

Ak by ma niekto v tom životnom období vyzval, aby som si vybrala svoje rodové zaradenie, povedala by som asi, že som

jednorožec. Snažila som sa pochopiť, čo sa to vlastne začalo diať s mojim telom, a prečo mi ešte nerastú prsia. Radšej by som si zvolila špehovať svoje rovesníčky v prezliekacích kabínkach, aby som prišla na koreň záhady, než aby som špehovala v tej dobe chlapcov.

Je normálne, že v tej dobe deti prejavujú zvedavosť voči vlastnému rodu a nie voči opačnému. Každý sa snaží zistiť, čo sa to deje s jeho telom. Prečo sa nesnažíme tento vývojový proces chrániť? Prečo vyvíjame na našu mládež v oblasti sexuality nátlak v tomto období?

Predsa otázky o sexuálnej identite sa nekladú človeku, ktorý sa nachádza práve vo fáze premeny z chlapca na muža, či z dievčaťa na ženu. Naozaj dovolíme školám a našej spoločnosti, aby témou sexuálnej identifikácie vyvíjala nátlak na deti a ničila im obdobie puberty? Niektoré školy dokonca propagujú sexuálnu atraktivitu v rámci rodových skupín, ako sa dievčatá bozkávajú s dievčatami a chlapci s chlapcami. A nahovárajú im, že ak sexuálne reagujú na to, čo vidia, tak je to preto, že sú homosexuáli.

Nie. Ak niekto sexuálne reaguje na sexuálne prejavy, je to preto, lebo nás Boh učinil reagovať na sexuálne prejavy. Bodka. Keď vidíme niečo sexuálneho charakteru, naše telá prirodzene začnú sexuálne reagovať. A to bude platiť bez ohľadu na to, či sme slobodní, zosobášení, heterosexuáli, homosexuáli, mladí či starí. Neznamená to, že chceme svojich partnerov/ky podvádzať ani to, že chceme mať sex s ľuďmi, ktorých sme mať sex videli.

V manželskom zväzku je vášeň medzi mužom a ženou vznešená. Mimo zväzku sa to vznešené stáva nečestným. A to sa vzťahuje aj na homosexualitu, incest, pedofiliu a beštialitu. Tu sa musím zastaviť. Rimanom 1 nám hovorí, že všetci zhrešili. Chamtivosť a ohováranie sú rovnako žalostné ako cudzoložstvo a homosexualita.

Daň za hriech

◆

NEZÁLEŽÍ NA
TOM, ČO SME
SPÁCHALI ALEBO
S KÝM SME
TO SPÁCHALI.
ON NÁS VŽDY
ZACHRÁNI.

Rimanom 1:27 nám ďalej hovorí o treste, ktorý čaká tých, čo sa poddajú hriešnej mentalite. Chcem, aby nám všetkým bolo jasné, že to nie je Boh, kto nás donúti zaplatiť za hriech. On nás práve navádza a motivuje, aby sme sa vnútorne premieňali – aby sme si vybrali radšej život a požehnanie, než smrť a kľatbu. Pozýva všetkých nás, márnotratné deti, čo sa ocitli v chlieve s premrhaným životom, aby sme sa vrátili k Otcovi, obliekli si čisté vznešené rúcho, nastokli si na prst prsteň a prišli na hostinu vystrojenú pri príležitosti nášho návratu. On je náš Boh a hovorí nám: „Podme sa spolu porozprávať ... tvoje hriechy sú ako purpur, ale budú biele ako sneh“ (Iz 1:18, Ekumenický preklad). Nezáleží na tom, čo sme spáchali alebo s kým sme to spáchali. On nás vždy zachráni.

Ale ak si postavíme život z riedkej malty modlárstva, sexuálneho hriechu a chamtivosti, časom sa zrúti a za ten vrak draho zaplatíme. Keď vsadíme všetku svoju nádej do človeka, do idolu, do veci, do auta alebo do ďalšej závislosti a budeme dúfať, že nám prinesie uspokojenie, po ktorom túžime, predurčujeme sa na neúspech. Vnútorne zlomení ľudia dnes tak zúfalo túžia po celistvosti, že sú ochotní zájsť do extrémov, len aby ju našli. A to všetko preto, že máme mylnú predstavu o tom, čo to vnútorná obnova vlastne je.

V liste Rimanom sa pokračuje:

A pretože odmietli uznať Boha, vydal ich Boh napospas ich skazenému rozumu, takže robia, čo sa nesluší.

(Rim 1:28, Ekumenický preklad)

Message Biblia to isté hovorí slovami:

A keďže sa neunúvali opätovať záujem o Boha, prestal ich obťažovať a nechal ich nespútane žiť.

(Message, voľný preklad originálu)

Takže takíto sme. Nespútané bytosti. Utekáme od rád milujúceho Otca do vlastnej záhuby. Sme ako deti Izraela, keď si všetci robili to, čo sa im zdalo správne podľa vlastného úsudku. Ďalšie verše z listu Rimanom do detailu opisujú, ako sa zmenia ľudia, keď ignorujú Božie rady:

◆
UTEKÁME
OD RÁD
MILJÚCEHO
OTCA DO
VLASTNEJ
ZÁHUBY

Sú plní všelijakej nespravodlivosti, zloby, lakomstva, zla, plní závidi, vraždy, sváru, podvodu, nízkosti.

Sú to klebetníci, ohovárači, tí, ktorí nenávidia Boha, násilníci, domýšľavci, chválenkári. Vymýšľajú zlé veci, neposlúchajú rodičov, sú nerozumní, nestáli, neláskaví, nemilosrdní.

(Rim 1:29-31, Ekumenický preklad)

Message Biblia:

A vtedy sa rozpútalo peklo: zlo v nich začalo bujniť; úplne ich zdraplo a zovrelo; začali si navzájom vrázať dýku do chrbtov. Urobili zo života peklo na zemi – so záviťou, rozmarným vraždením, hádkami, podvodmi a klamstvom. No len sa na nich pozrite: sebestrední nenávistní bohorúhači s rozdvojeným hadím jazykom, násilníci, arogantní, neznesiteľní tlčhubovia! Jediné o čo im ide, je vymýšľať nové spôsoby, ako ničiť ľudské životy. Zbavili sa rodičov, keď im náhodou prekážali v ceste. Sprostí, úlisní, krutí a chladnokrvní.

(Message, voľný preklad originálu)

A po tomto srdcervúcom zozname prívlastkov na adresu spoločnosti, ktorá odmieta Božie rady a Božiu cestu, Pavol zakončuje svoj opis veršom 32:

Poznajú Božie ustanovenie, že tí, čo páchajú takéto veci, zasluhujú si smrť. A predsa to nielen sami robia, ale aj schvaľujú, keď to robia iní.

(Rim 1:32, Ekumenický preklad)

A nie preto, že by nevedeli, čo robia. Veľmi dobre vedia, že pľujú Bohu do tváre. A je im to jedno – ba ešte horšie, dokonca oceňujú tých, ktorým sa darí robiť Zlo čo najlepšie!

(*Message*, voľný preklad originálu)

Pravdou je, že si všetci zasluhujeme smrť. Ale len nedávno sme ako spoločnosť dospeli do bodu, že sme začali túžiť, aby nás ostatní pochválili za deštruktívne správanie a aby začali zlo odmieňať (nenásytnosť, pýchu, závisť, ohováranie, zvrhlosť atď.). Keď sme prijali Ježiša, Božia milosť nám dala silu zanechať tieto naučené scenáre správania, aby sme sa vymanili spod Božieho hnevu. Nemôžeme zneužívať Písmo a verše o Božej milosti na ospravedlnenie našich hriešnych tendencií. Týmto by som ukončila bod 2 a sústredila sa na časť 3, ktorá je zo všetkého najdôležitejšia.

Realita nás samých

My už nie sme potomkovia dnešnej spoločnosti – sme potomkovia večnosti. Tak sa presuňme z mentality momentálnej reality, do mentality budúcnosti, ktorá sa pred nami v liste Rimanom 2 otvára:

Preto nech si ktokoľvek, keď súdiš, nemá ospravedlnenie. Lebo v čom súdiš iného, v tom odsudzuješ samého seba, veď ty, ktorý súdiš,

robiš to isté. Vieme však, že Boží súd je podľa pravdy proti tým, čo robia takéto veci. Človek, ty, čo súdiš tých, čo páchajú takéto veci, a sám robíš to isté, myslíš si vari, že ty unikneš pred Božím súdom?

(Rim 2:1-3, Ekumenický preklad)

A Message:

Takí ľudia duchovne padajú špirálovite nadol. Ale ak si myslíš, že Ty si vo výhodnejšej pozícii a môžeš ukazovať na druhých prstom, zamysli sa nad sebou. Zakaždým, keď druhého človeka kritizuješ, samého seba staviaš do odsúdenia. Sebapoznanie si vyžaduje celého človeka. Hodnotiaci kritika je dobre známy spôsob, ako sa vyhnúť usvedčeniu z vlastných priestupkov a previnení. Ale Boh sa nedá tak ľahko oklamať. Vidí skrze všetok ten smog a berie Ťa na zodpovednosť za všetko, čo si urobil. Dúfam, že si si nemyslel, že ukazovaním na druhých by si pred Bohom zahmlil svoje priestupky a vyhol sa tvrdému pádu?

(Message, voľný preklad originál)

Žiadne výhovorky

Tu to máme znovu. Nikdy nie sme v pozícii súdiť. Nikdy. Veľmi dlho sme sa snažili odpútať Božiu pozornosť od vlastných chýb, než by sme oslávili Ježiša svojou vnútornou premenou a novým spôsobom života. Jedine Boh bude všetkých súdiť – nikto iný. Možnože sme sa previnili niečím úplne iným, ale to neznamená, že nás Boh nebude brať za to na zodpovednosť. Možnože nežiješ v sexuálnom hriechu ... ale čo ostatné položky na zozname priestupkov? Čo tak urážky, závisť, hádky, ohováranie a nenásytnosť? Nevyskytujú sa aj tieto v cirkvi?

◆

**NIKDY NIE
SME V POZÍCIÍ
SÚDIŤ. NIKDY.**

Všetci potrebujeme milosť, tak sa snažme byť milostiví aj voči ostatným.

Všetci potrebujeme lásku, tak sa ju snažme druhým odovzdávať.

Všetci potrebujeme mať nádej a potrebujeme mať okolo seba druhých ľudí, ktorí v nás vidia potenciál. Ak budeme šíriť milosť a lásku smerom von, budeme všetci pripravení duchovne rásť a meniť sa.

Pavol pokračuje ďalej a vysvetľuje princípy vnútornej premeny:

Alebo opovrhuješ bohatstvom jeho dobroty,
trpezlivosti a zhovievavosti a nevieš, že Božia dobrota
ŕa vedie k pokániu?

(Rim 2:4, Ekumenický preklad)

A:

Alebo si si myslel, že Stvoriteľ je taký benevolentný Boh, že Ťa nechá len tak napospas? Tak si radšej všetko ešte raz prečítaj. Boh je láskavý, ale nie je mäkký. Vo svojej láske nás pevne chytí za ruku a vedie nás cestou do radikálnej životnej premeny.

(Message, voľný preklad originálu)

Božia láskavosť nám svieti ako pozvánka vrátiť sa k pravde a nie ako Božie schválenie hriechu. C. S. Lewis napísal: „Božia prísnosť je láskavejšia než najmilšia ľudská dobrota; a Jeho nátlak pociťujeme ako najvyššiu formu slobody.“² Boh nás chce oslobodiť cestou pravdy. Ježiš vstal z mŕtvych, aby sme my ľudia mohli spoznať

◆

**BOŽIA
LÁSKAVOSŤ
NÁM
SVIETI AKO
POZVÁNKA
VRÁTIŤ SA
K PRAVDE A
NIE AKO BOŽIE
SCHVÁLENIE
HRIECHU.**

pravdu a aby sme mohli novým spôsobom života vzdať slávu Jeho obeti (Sk 17:30-31).

Porozprávajme sa o tom, aké to je, keď nás Boh pevne chytí za ruku a vedie do života radikálnej premeny. Nevieam, čo to prakticky znamená v Tvojom živote, ale poviem Ti, aké to bolo, keď Boh chytil mňa pevne za ruku.

Znovuzrodenie

Znovuzrodila som sa vo veku dvadsaťjeden rokov. Bola som doma na letnej škole v Purdue. Dovtedy sa môj život uberal špirálovite nadol presne tak, ako sa to popisuje v liste Rimanom. Bola som sebestredná, tvrdohlavá, promiskuitná a rebelská. Ale potom v jeden večer počas pikniku, z ktorého sa vyklúlo štúdium Biblie, mi spadol závoj z očí. Ocitla som sa obklopená spievajúcimi ľuďmi so zdvihnutými rukami na chválu Boha. Nevedela som, kam sa mám dívať. Chcela som uniknúť ich úprimným tváram a zdvihnutým rukám, tak som sa len dívala na papiere s textom piesne. Čítala som si v predstihu slová tej nasledujúcej: „Rúcho spravodlivosti.“ V jednej časti sa písalo, že Boh sa dokázal na mňa pozeráť a vidieť Krista – nie mňa.

V tom momente som začula Božieho Ducha vraviť: „Nemôžem sa na Teba pozrieť.“ Pochopila som, že Ježiš bol mojou pokrývkou, ktorú som potrebovala. Dovtedy som ospravedlňovala svoje skutky a rozhodnutia miliómom výhovoriek a obvinení.

V ten večer som sa modlíla za svoje znovuzrodenie a podriadila život inštrukciám Božieho Ducha. Keď som sa vrátila do svojej internátnej izby, mala som pocit, akoby ani jedna moja vec neladila s novým „ja“. Okamžite som všetko vyhodila do smetného koša dole v hale.

Nikto mi nepovedal, aby som tak urobila. Po tom, ako ma naplnil Boží Duch, začala som cítiť to, čo som nikdy dovtedy necítila. Skutky, slová a moje dovtedajšie normálne správanie sa mi zrazu začalo zdať divné a žalostné. Nebol to poryv viny alebo hanby. Bola to prítomnosť nového vplyvu a nového vedomia svätého Boha.

John (môj nastávajúci manžel) mi opakovane citoval apoštola Pavla. Pamätám si, ako mi škola dala do izby vydanie *Cesty* – upravenú edíciu Novej Zmluvy. Strávila som veľa času hľadaním Pavlovej knihy. Postavila som si Bibliu na väzbu a modlila sa, aby sa otvorila na Pavlovom liste. Strany sa roztvorili a odhalili mi slová z 2. Korinťanom 5:17:

Preto ak je niekto v Kristovi, je novým stvorením. Staré veci pominuli, nastali nové.

(2 Kor 5:17, Ekumenický preklad)

Keď som zistila, že tieto slová napísal Pavol, myslela som si, že som našla práve tú jednu knihu, ktorú napísal. Zaspala som v úplnom pokoji, asi prvýkrát za posledných desať rokov života.

Niečo sa stalo

Zobudila som sa nasledujúce ráno s tým, že môj duch je živý. Zliezla som z poschodovej posteľe, aby som povedala mame, čo sa stalo. V tom som začula mrazivé slová: „Minulú noc sa nič nestalo. Nezmenila si sa.“ Stuhla som strachom. Začala som samu seba spochybňovať. Z koho si chcem robiť srandu ... ja a kresťanka? Ale potom som si spomenula na ten príval pokoja, čo som zažila a ako som zaspala prvý raz po dlhej dobe bez požitia alkoholu. Spomenula som si, ako som doslova pocítila rozviazanie nejakých uzlíkov v žalúdku a teplo Božej uzdravujúcej lásky mi prestúpilo celé telo.

Až potom som si uvedomila, čo za hlas to na mňa hovorí. Bol to hlas ničiteľa.

Bol to ten istý hlas, ktorý ma dohnal do poruchy príjmu potravy. Bol to hlas, ktorý ma omračoval strachom a neistotou. Bol to hlas, čo ma obviňoval a izoloval do pozície samoty. Bol to hlas, čo ma vábil do hriechu.

Upozornil ma niekedy ten hlas na to, že nie som kresťanka? Nikdy. Ani raz ma neupozornil na moju pozíciu z pohľadu večnosti. Vtedy som si uvedomila, že klamári a zlodeji nás nechajú na pokoji, keď nám ničo ukradnúť. To bolo moje prvé ráno po znovuzrození. A práve kvôli znovuzrozeniu sa začal ozývať šepot pochybností.

Jeho slová mali na mňa však presne opačný účinok. Vôbec nespochybnili to, čo sa minulú noc stalo – ale naopak – iba mi pravdu potvrdili.

Niečo sa udialo! Takmer som sa zasmiala nahlas. Prítomnosť nepriateľa mi akurát potvrdila Boží zásah.

Musela som dôjsť až na koniec konára, aby som si uvedomila, že nemám kam ďalej ísť. Nemohla som o tejto zmene mlčať. Šla som jednoznačne a bez zaváhania za Bohom. Krst som absolvovala o nejaké dva týždne neskôr.

O ďalší mesiac, keď som sa vrátila do svojho internátu v Arizone na začiatku semestra, povedala som svojim sestrám, čo sa mi v lete stalo. Asi nemusím hovoriť, že každý sa tejto správe nepotešil a nie každý mi úplne veril.

Klopanie na dvere

Raz som si cez deň v izbe čítala nahlas Bibliu, keď som zrazu začula zvuk krokov a klopanie na dvere izby. Otvorila som a vonku stála jedna spolužiačka. „Prestaň si nahlas čítať!“ Zdalo sa mi, že ju vlastné slová prekvapili rovnako ako mňa. Vtedy som pochopila, že démoni sú skutoční. Chcela som rešpektovať svoje spolužiačky, tak som sa vyšplhala na koniec požiarneho schodiska a čítala som si Bibliu na streche domu.

Z tejto výhodnej pozície som začala prehlasovať Božie Slovo nad celým kampusom, našim internátnym domom a nad mojou budúcnosťou. Odvtedy som mnohokrát pocítila volanie ísť von na chodbu a potichu sa modliť za svoje spolužiačky, volať ich von z ríše temnoty do kráľovstva svetla.

Pamätám si, ako som im prvýkrát v živote hovorila evanjelium. Stalo sa to úplne nečakane. Z nejakého dôvodu som sa domnievala, že vybrať si medzinárodnú ekonomiku ako hlavný predmet v danom ročníku je dobrý nápad. Prvých pár rokov štúdia som zvládla ľavou zadnou, ale počas bakalárskych a magisterských rokov sa profesori rozhodli vyšachovať z hry slabých študentov.

◆

**UROBÍME
EŠTE MNOHO
CHÝB, ALE
NEMÔŽEME SA
VYHOVÁRAŤ.**

Niekoľko z nás, čo sme mali rovnaké predmety, sa rozhodlo zostať celú noc hore a chystať sa na polročné skúšky. Ráno sme sa stretli na raňajkách a začali sa napchávať a skúšať sa navzájom. Ja som sa posilňovala kávou. Do jedálne prišla jedna moja spolužiačka, ktorá si veľmi múdro vybrala učiteľstvo na základnej škole – smer, čo som si mala vybrať aj ja, keďže ma v budúcnosti čakal život so štyrmi malými synmi. Pozrela sa na nás a skonštatovala, že všetci vyzeráme hrozne. Počkali sme, kým dohovoria a vrátili sa myslou naspäť k svojim knihám. Nepochopila túto situáciu

a s táckou s jedlom si k nám prisadla. Povedala niečo na ten štýl, že: „Lisa, vyzeráš ako by Ťa prešlo auto.“

Pamätám si len triašku, a to ako sa stará Lisa vo mne začala prebúdzat' k životu. No a potom z ničoho nič mi z úst vyhĺkla otázka, ktorú som si v duchu kládla už niekoľko posledných rokov: „Prečo vždy ráno musíš byť taká ... (pííííp)?“

Všetci prítomní stuhli ... znovuzrodená kresťanka zahrešila. Pred tým, než som sa stala kresťankou, som nadávala stále. Ale potom sa mi darilo nadávať už len v duchu. Teraz to bolo všetko vonku a väčšina spolužiakov nevedela, ako reagovať. Ale práve tá oslovená vedela úplne presne, čo má povedať. „Vedela som to! Vedela som, že ty si sa nemohla v žiadnom prípade stať kresťankou. Si proste príliš zlá!“ A vypochoďovala von z tichej miestnosti.

Práve som vstávala, moja drahá spolubývajúca ma chytila za ruku a prihodila ďalšie poleno do ohňa: „Práve som sa chystala povedať to isté.“ Usmiala som sa a narovnal sa. Teraz už všetci na mňa pozerali. Následne som povedala: „Všetkým vám dlhujem ospravedlnenie. Bola som úplne mimo.“

Neskôr mi mnohí priatelia povedali, že práve to bol moment, kedy naozaj uverili, že som sa stala kresťankou. Nevideli ma modliť sa v sprche alebo nahlas čítať Bibliu na streche. Nevideli ma chodiť v noci po chodbách a modliť sa za nich. V ten deň ma prvýkrát v živote videli pokornú.

Je možné, že si všetci musíme osvojiť tento postoj pokory, ak chceme prejsť *adamantovou premenou*? Urobíme ešte mnoho chýb, ale nemôžeme sa vyhovárať. Keďže poznáme lepší spôsob, žime lepšie. A keď urobíme chybu, priznajme si ju.

Charles Spurgeon povedal:

Nemôžeš druhým kázať o usvedčení z hriechu, kým sám usvedčenie nezažiješ. Nemôžeš druhým kázať pokánie, kým si ním sám neprejdeš. Nemôžeš druhým kázať o viere, kým ju sám nežiješ. Právě kázanie je ako artézská voda; zhromažďuje sa pod povrchom z veľkej hĺbky duše. Ak v nás Kristus nevykopal studňu, nebude mať z nej ani čo prameniť.³

Toto sa mi veľmi páči. Právě kázanie je ako artézská voda – je to prameň živej vody. Milosť by mala z nás všetkých tiecť, prameniť neobmedzene!

*Drahý nebeský Otče,
chyť ma pevne za ruku a ved' ma do radikálnej životnej premeny. Chcem, aby každá časť môjho života bola odkazom, ktorý nasmeruje druhých ľudí na Teba. Chcem, aby ma ľudia poznali podľa toho, v čo verím a nie podľa toho, čím opovrhujem. Nechcem sa už viac vyhovárať a ignorovať svoje chyby. Usvedč ma v oblastiach života, kde sa priečim Tvojomu duchu a bránim Mu v práci.
Amen.*

10

NEOBLOMNÝ VO SVÄTOSTI

Božia svätosť je dokonalosť všetkých Jeho vlastností. Božia sila je svätá sila; Jeho láskavosť je svätá láskavosť; Jeho múdrosť je svätá múdrosť. Práve Jeho svätosť viac než ktorákolvek z Jeho vlastností je hodná našej chvály.

Jerry Bridges

Pamätám si, ako som niekedy okolo dvadsiatky čítala *Pursuit of Holiness*.

Každá strana ku mne prehovárala a dotýkala sa mojich nerealizovaných túžob.

Chápala som, že Boh je svätý. Ale myšlienka,

že aj ja môžem byť svätá, mi bola cudzia. S týmto objavom

sa zmenilo smerovanie môjho života; zmenil sa smer môjho záujmu už počas chvál a začala som si aj vyberať iných priateľov.

Nenamýšľala som si o sebe, že som viac ako iní ľudia. Práve naopak, vedela som, že som oveľa slabšia a oveľa náchylnejšia na nesväté veci.

—◆—
CESTA
SVÄTOSTI JE
OSLOBODZUJÚCA

Dosť som sa natrápila, aby som ovládla svoj temperament a umožnila tak Svätému Duchu skrze mňa Boha osláviť. Vždy som bola náchylná žiť divoký život – teda až do momentu, keď som zistila, že to je cesta pomalej, ale istej smrti.

Potom som na krátky čas príliš skrotla a prešla do druhého extrému; zviazala som sa pravidlami a začala som dávať dôraz na slušný zovňajšok. Dokonca, aj keď som sa stala matkou svojho prvého syna, nezbavila som sa hlbokej túžby, aby môj syn bol na jednej strane svätý, ale zároveň aj nespútaný. Čo ale znamenalo, že ja ako mama musím zažiť túto kombináciu vlastností ako prvá.

Neboj sa! Stať sa svätým neznamená, že sa musíš nechať zošnúrovať zoznamom príkazov. To teda vôbec nie! Cesta svätosti je oslobodzujúca; dáva nám záruku, že život nám prinesie oveľa viac, než je vyznanie hriechov a nový status spravodlivosti. Svätosť je Božou pozvánkou zažiť Jeho adamantovú plnosť bytia. Škótsky teológ Sinclair Ferguson napísal:

Božia svätosť znamená, že je úplne oddelený od hriechu. Ale Božia svätosť zároveň znamená úplnú celistvosť bytia. Božia svätosť je Jeho Božskosť. Božskosť je všetko to, čo pre Boha znamená byť Bohom. Zažiť Boha a Jeho svätosť preto znamená byť úplne premožený zážitkom, že Boh je Boh a nie je človek.¹

Boh je od hriechu oddelený, no zároveň skrze Ježiša je nám blízko ako dych, čo dýchame. V Božej svätej prítomnosti môžeme zažiť zjavenie, ako veľmi sa Boh od človeka odlišuje a zároveň si v hĺbke duše uvedomíme, ako veľmi nás miluje. Rozhodnutie žiť vo svätosti je naša odpoveď na Boží dar spravodlivosti. Zaodel nás do žiary – načo by sme sa chceli opäť váľať v blate? Miluje nás najvyšší Kráľ, ktorý obetoval svojho jediného Syna, aby nám pozdvihol zrak upnutý do temnoty a nasmeroval ho na svoje svetlo. Načo by sme chceli opäť navštíviť ríšu temnoty?

Boh je svätý a koná sväto.

Aj Božia svätosť je adamantová, rovnako ako Jeho láska: neporaziteľná, nezdolateľná, nerozdeliteľná, nepreniknuteľná, nemenná, neotrasiteľná a vytrvalá.

Božia svätosť je neústupná a atraktívna – je nádherná, keď z nej ide postrach aj nežnosť.

Boh je sväté svetlo. Boh je svätá láska. Boh je svätý pohlcujúci plameň.

Svätosť sa nedá oddeliť od Božej nadprirodzenej podstaty.

Boh je náš svätý Otec, ktorý prostredníctvom svojej svätosti vládne úžasným zázračným spôsobom. O Božej svätosti sa píše od začiatku Starej až po koniec Novej Zmluvy:

Kto spomedzi bohov je taký ako ty, Hospodin? Kto sa ti vyrovná velebou svätosti? Divotvorca hrozný, hoden všetkej chvály?

(Ex 15:11, Ekumenický preklad)

A:

Kto by sa nebál, Pane, a neoslavoval tvoje meno? Pretože ty jediný si svätý; všetky národy prídu a budú sa pred tebou klaňať, lebo sa zjavili tvoje spravodlivé súdy.“

(Zj 15:4, Ekumenický preklad)

Čo je svätosť?

Ak máme ďalej pokračovať v téme Božej svätosti, musíme najprv pochopiť, čo to je. Slovo svätý je definované ako „dokonalý v dobrote“ a „spravodlivosti.“ V bežnom ľudskom

KEĎŽE JE BOH
VO VŠETKOM
SVÄTÝ, VŠETKO
ČO KONÁ, JE
SVÄTÉ TIEŽ.

slovníku sa *svätosť* používa na opis nadprirodzenej inakosti a nadprirodzeného správania, ktoré je smrteľníkovi cudzie a ďaleko prevyšujúce bežný spôsob správania sa človeka. Keďže je Boh vo všetkom svätý, všetko čo koná, je sväté tiež. Svätý Boh sa správa v duchu svojej svätosti. Ďalšie slová označujúce svätosť sú posvätený, *vysvätený*, *prečistený*, *zasvätený* a *božský*.

N. T. Wright napísal: „Ludia často považovali svätosť za niečo negatívne – za nedostatok morálnych chýb. Ale je to skôr pozitívna vec – je to žiariace svetlo ľudského charakteru, keď sa prakticky naučíme, čo to znamená podobať sa Bohu.“²

Toto sa mi veľmi páči. Svätosti sa učíme, keď do života prakticky aplikujeme identitu dieťaťa Najvyššieho Boha.

Boh je svätý v tom, aký je láskavý; aký je mocný; je svätý v tom, ako verí; je svätý v tom, ako miluje; Boh je svätý v pravde; je svätý v poznaní; a svätý v úsudku. Boh vždy bol, je a bude svätý. A nás napriek tomu, že sme boli nesvätí a pravdepodobne stále sme nesvätí, pozýva do stavu svätosti. Nie je to výzva, aby sme sa vlastnými silami snažili v sebe maximalizovať ľudskú dobrotu a opätovne v tomto snažení zlyhávali. Patríme Bohu, a preto nám udelil posvätné privilégium zdieľať Jeho svätý charakter.

Tu sa píše o spomínanom prísľube – 2. Petra 1:3-4 (Ekumenický preklad):

Jeho božská moc nám darovala všetko potrebné pre život a nábožnosť, keď sme poznali toho, ktorý nás povolal vlastnou slávou a účinnou mocou. Tým nám daroval vzácne a veľmi veľké prísľúbenia, aby ste prostredníctvom nich mali účasť na Božej prirodzenosti a unikli skaze, ktorú vo svete spôsobuje žiadostivosť.

Boh vo svojej nesmiernej svätej sile nám dal všetko, čo potrebujeme, aby sme mohli žiť v božskosti a svätosti. Žiaden dar sa neminul cieľa. Dal nám sľub, že naozaj máme vo výbave všetko, čo potrebujeme, aby sme mohli praktizovať svätosť. Kristus vyhral pre nás tento prísľub s rovnakou istotou, s akou určil model svätosti. Charles Spurgeon napísal: „Boh je jasne rozpoznateľný od všetkého ostatného vďaka svojej svätosti – a tá je pre nás zosobnená v osobe Kráľa Ježiša Krista, ktorého život je reprodukciou Otcovej svätosti.“³

Ježiš životom na zemi vyjadroval svätosť svojho Otca. A v tomto smere je Ježiš pre nás vzor a aj Najvyšší kňaz. On a Otec sú rovnakí – pochádzajú z jednoty – preto Ježiš robil a hovoril len to, čo počul a videl u Otca. A tento spôsob napodobňovania Otca je pre nás vzorom, ako žiť a tým oslavovať Boha.

Preto sa nás Pavol pýta:

Ako patrí k sebe Boží chrám a modly? My sme predsa chrám živého Boha, ako hovorí Boh: Budem v nich prebývať a medzi nimi prechádzať sa, a budem ich Bohom a oni budú mojím ľuďom. Preto vyjdite spomedzi nich a oddel'te sa, hovorí Pán, nečistého sa nedotýkajte a ja vás prijmem a budem vám Otcom a vy mi budete synmi a dcérami, hovorí všemohúci Pán.

(2 Kor 6:1-18, Ekumenický preklad)

Odpoveď na prvú Pavlovu otázku je: „Nijako.“ Nijako spolu nesúvisia. Z aramejského prekladu Biblie kladie verzia *Passion Translation* konkrétnejšiu otázku: „Existuje nebodaj priateľstvo medzi Božím chrámom a démonmi?“ No a odpoveď je veľmi jednoduchá ... „Nie!“ Pavol nás vyučuje ďalej:

Milovaní, keďže máme takéto prislúbenia, očistíme sa od všetkých škvŕn tela i ducha a v Božej bázni zavířme svoje posvätenie.

(2 Kor 7:1, Ekumenický preklad)

Nedávno som čítala podnetný článok, ktorý spochybňoval súčasné zmýšľanie Wesleyanskej (Metodistickej) cirkvi a porovnával ho k zmýšľaniu jej zakladateľa. Tu je výňatok článku:

Kresťania – Metodisti – by sa predovšetkým mali vzdať sporov ohľadom odpustenia hriechov (ospravedlnenia hriechov) a svätosti (procesu posväcovania), keďže sám Wesley bol presvedčený, že oboje je základom kresťanského života. Vo svojej nedávnej knihe (*Discovering Christian Holiness: The Heart of Wesleyan-Holiness Theology*) sa Diane Leclerc vyjadruje, že za posledných pár desaťročí neboli Metodisti veľmi príkladnými nositeľmi tradície svätosti. Poukazuje na krízu, ktorá sa netýka spôsobu komunikácie tradície svätosti do cirkvi, ale nedostatku komunikácie o svätosti vôbec. Výsledkom tohto javu podľa Leclercovej je výkyv z polohy skutkárčenia do polohy pesimizmu, že boj nad hriechom je zbytočný. Mnohí moji študenti si myslia, že hriech je neodvratný, prenikavý a pretrvávajúci v živote kresťanov. Nanešťastie sa zdá, že celkovému povedomiu cirkvi chýba poznatok, že tu existuje aj iná cesta.⁴

Pri čítaní tohto článku sa mi vrátila nádej. Svätý život si vyžaduje oboje – aj vykúpenie z hriechov, aj proces posväcovania. A keď sa tieto dve snúbia dokopy, človek začne zažívať celistvosť.

Žiť posvätené

Byť svätý v činoch

Usilujte sa o pokoj so všetkými a o posvätenie, bez ktorého nikto neuvidí Pána.

Dbajte o to, aby nikto nepremeškal Božiu milosť, aby nevyrástol nijaký koreň horkosti, čo by spôsobil trápenie a mnohých nakazil. Nech nikto nie je smilník ani bezbožný ako Ezáv, ktorý za jediné jedlo predal svoje prvorodenstvo.

(Žid 12:14-16, Ekumenický preklad)

Zvady nevzbudia v človeku svätosť. Božia svätá prítomnosť nebude prebývať medzi odlúčenými veriacimi a rozvracačmi. Boh vo svojej svätosti nemôže požehnať urazených a neodpúšťajúcich ľudí, napriek tomu, že by veľmi chcel. Sexuálna nečistota v akejkoľvek forme nás od Boha odlučuje. Nech nám je príbeh o Ezavovi ponaučením, aby sme si cenili svoju spravodlivosť v Kristovi viac než náhly poryv žiadostivosti.

Lebo Boh je svätý vo všetkom, čím je, a preto aj sväto koná.

Byť svätý v myšlienkach

Hovorím teda a dosvedčujem v Pánovi toto: Nežite už tak, ako žijú pohania v márnosti svojho zmyšľania, so zatemnenou myslou, odcudzení Božiemu životu pre ich nevedomosť, ktorá sa ich zmocnila, a pre zatvrdenosť ich srdca. Vo svojej otupenosti sa oddali necudnostiam, aby nenásytne páchali každú nečistotu.

(Ef 4:17-19, Ekumenický preklad)

Takže márnivosť je opakom osožnosti. Naša myseľ uvažuje podľa toho, čo pozná a čo zažila. A to je vlastne na škodu

veci, lebo prirodzene sa vzpiera procesu premeny. Nemôžeme sa ale vrátiť k vzorcom správania, ktoré sme si vytvorili, keď sme ešte boli nepriateľmi Boha. Modloslužobníctvo a sexuálna neviazanosť sú cestou k smrti a my sme žili v domnienke, že nám prinesú život. Ľudia, ktorí sú zbavení citlivosti, sa musia ponárať stále hlbšie do temnoty zmyslovej sféry, aby naplnili svoj telesný pôžitok. List Efežanom nás smeruje k Ježišovi:

Vy ste sa však u Krista takým veciam neučili, ak ste o ňom naozaj počuli a boli ste v ňom vyučení podľa pravdy, ktorá je v Ježišovi. Vyzlečte si starého človeka s predchádzajúcim spôsobom života, ktorý hynie klamnými žiadosťami, obnovte sa duchovným zmýšľaním a oblečte si nového človeka, stvoreného podľa Božieho obrazu v spravodlivosti a svätosti pravdy.

(Ef 4:20-24, Ekumenický preklad)

Tu je to znovu. Napomínajú nás, aby sme sa zbavili starého človeka, jeho spôsobu života a všetkých túžob, ktoré sa na neho viažu; a aby sme uvoľnili cestu novému skutočnému človeku. Boží Duch nám túži odhaliť nového človeka, keď stojíme v pozícii spravodlivosti (zmierený skrze Krista s Bohom); túži nám odhaliť svätosť nového človeka – čiže spôsob, ako žiť, vyplývajúci z pozície spravodlivosti. N. T. Wright potvrdzuje znenie Písma vo svojom výklade k listom apoštola Pavla cirkvám z čias, keď bol Pavol väznený:

„Obnovte sa duchovným zmýšľaním“ (v.23): lebo práve toto je kľúč k úspechu. Ak ste dostali nové srdce (od Boha), je načas obnoviť si myseľ. Až potom budete schopní silou vôle ovládať svoje správanie. Tak preč so starým človekom a sem s novým!⁵

A ako sa obnovíme zmýšľaním podľa ducha? Túto otázku počúvam neustále. Ale moja odpoveď nie je vždy taká, akú chcú ľudia počuť. Mysel sa obnovuje tak, že sa podriadime pravde Božieho Slova. Poďme sa pozrieť na 1. list Petra a uveďme si predošlú vetu o poslušnosti do kontextu:

Byť svätý znamená byť podriadený

Preto si opášte bedrá svojej mysle, buďte triezvi, úplne dúfajte v milosť, ktorú dostanete pri zjavení Ježiša Krista. Ako poslušné deti neprispôbujte sa žiadostiam, ktoré ste mali predtým, v čase vašej nevedomosti; no rovnako, ako je svätý ten, čo vás povolal, aj vy buďte svätí v celom svojom počínaní. Veď je napísané: Buďte svätí, lebo ja som svätý!

Popri tom, ako som rozmýšľala nad predtým uvedenou inštrukciou o príprave mysle, našla som túto vetu: „Opášte si bedrá mysle.“ Je to výzva, aby sme si obnovili a ozbrojili mysle Božím Slovom, a aby sme sa vierou pevne chytili príslubu, že nám príde na pomoc Božia milosť, keď bude treba. Táto milosť bude v sebe niesť patričné zjavenie pravdy a aj silu nasledovať Krista.

◇

**BOH JE SVÄTÝ
... PRETO AJ
MY MÁME
SVÄTO KONAŤ.**

Poslušnosť si od nás vyžaduje, aby sme si vedome vybrali čo a koho budeme nasledovať. Budeme nasledovať túžby alebo Božie Slovo, ktoré dalo nášmu životu nový zmysel? (Božieho) Ducha máme silného, ale naša myseľ je slabá v boji s hriechom. Preto si musíme vedome vybrať, koho budeme poslúchať, a to v každej úrovni života. Pri čítaní Písma sa modlíme, aby nám Boží Duch zjavil, kde robíme kompromisy a kde sa podriaďujeme svetu v dôsledku neznalosti pravdy o sebe samých.

A keď sa dozvieme pravdu, máme konať.

Chcem ti na povzbudenie niečo povedať. Málokedy *mám náladu* poslúchnuť. Ale poslúcham, lebo si chcem uctiť Boha. Písmo nás vyzýva, aby sme boli svätí a konali ako svätí, lebo Ten, ktorý nás povolal, je svätý. Znamená to, že náš život má odzrkadľovať podriadenosť neviditeľnému Bohu.

Boh je svätý ... preto aj my máme sväto konať.

Keďže ste si teraz očistili duše poslušnosťou pravde, aby ste mali nepokryteckú bratskú lásku, z čistého srdca sa vrúčne navzájom milujte, veď ste znovuzrodení nie z porušiteľného, ale z neporušiteľného semena: živým a večným Božím slovom,

(1 Pt 1:22-23, Ekumenický preklad)

Poslušnosť pravde nám očisťuje duše. Očisťovanie sa nedeje len z počutia, ale aj z činov. Zachránila nás obeta bezchybného baránka; mysle nám očisťuje Božie Slovo a dušu nám očisťuje poslušnosť pravde. Je to progresívny proces.

—◆—
**ZOTRVANIE
 V BOŽOM
 SLOVE NÁM
 ZVÄČŠUJE
 KAPACITU
 ÚPRIMNE
 MILOVAŤ.**

Poslušnosť pravde spôsobuje, že sa nám zušľachtujú srdcia a že sa navzájom dokážeme hlboko milovať. Láska nemôže narásť do väčších rozmerov, než je vnútorný priestor srdca. Zotrvanie v Božom Slove nám zväčšuje kapacitu úprimne milovať. Srdce, ktoré sa nechce poddať pravde, dokáže milovať len povrchno. Ježiš Kristus je to neporušiteľné semienko a skalopevný základ všetkej pravdy. Mimo pravdy nie je možné úprimne milovať.

Neporušiteľné semienko Božieho Slova pretrvá naveky. A cesta k svätosti bez Božieho Slova nie je možná. Ovocie Božieho Slova neprinášame my a nezávisí od nás. Božie Slovo si samo v nás vytvorí cestu, a keď sa tak stane, budeme milovať toto ovocie, lebo bude pochádzať z pravdy a bude sväté.

Prídu však aj časy, keď ti poslušnosť pravde bude pripadať, akoby si prežíval/a smrť. Vtedy si pamätaj, priateľ/ka, že naše dni tu na zemi sú ako para. Onedlho sa zobudíme a zistíme, že skutočný život ešte len prichádza.

Svätosť je naše spojenie s večnou perspektívou.

Svätosť je naša *inosvetskost*.

Nasledujúce verše nás navedú späť k Ježišovi a povedia nám, čo znamená byť súčasťou živého chrámu a svätého národa.

Byť svätý znamená žiť život na slávu Boha

Zhodte teda zo seba všetku zlobu i všetku faloš a pokrytectvo, závisť a všetky ohovárania a ako práve narodené deti túžte po čistom duchovnom mlieku, aby ste od neho rástli na spásu, keď ste už okúsili, že Pán je dobrý.

(1 Pt 2:1-3, Ekumenický preklad)

Spása je dar, ktorý musíme každý deň otvoriť a žiť nanovo. Nedá sa zaslúžiť. Je to akoby každý z nás dostal prázdny dom. Nachádzame sa v dome (čiže sme spasení), ale musíme si ho zariadiť, aby sa v ňom žilo pohodlne a aby sme si do neho mohli pozývať druhých ľudí. Pri progresívnom spoznávaní Božej dobroty sa sami stávame lepší. Peter píše:

Pristupujte k nemu, živému kameňu, ktorý ľudia síce zavrhlí, ale pred Bohom je vyvolený a vzácny.

(1 Pt 2:4, Ekumenický preklad)

Byť svätý znamená, že máme vládu nad svojim telom

Lebo toto je Božia vôľa: vaše posvätenie, aby ste sa zdržiavali smilstva a každý z vás aby vedel žiť so svojou vlastnou ženou sväto a s úctou, nie s náruživou žiadostivosťou ako pohanovia, ktorí nepoznajú Boha. V tejto veci nech nikto nevybočuje z medzí a nech nepodvádza svojho brata, pretože Pán sa za to všetko pomstí, ako sme vám to už prv povedali a dosvedčili. Veď Boh nás nepovolal k nečistote, ale k posväteniu.
(1 Tes 4:3-8, Ekumenický preklad)

Božia vôľa je nielen to, aby sme boli spasení, ale aj aby sme boli posväcovaní. Ak poznáme Boha, dôverujeme Mu a dovoľíme Jeho Slovu, aby nás usmerňovalo. Nedovoľíme, aby nám smer života diktovali návyky z minulosti a spoločenské štandardy. Cirkev v Solúne vyrástla vo veľmi promiskuitnej kultúre. Milenky, rituálne sexuálne obrady, homosexuálni sluhovia pre sexuálne účely a prostitútky boli úplne bežné. Ak chceli veriaci tejto kolíske hriechu odolať a ostať duchovne silní, museli si ísť vzájomne príkladom. Pavol nebral ohľad na kultúrne pozadie Solúnčanov a nerobil žiadne výnimky. Veril, že Božia moc je dostatočne mocná, aby ich priviedla do svätosti.

Sledujú nás. Sledujú, ako žijeme životy tu na zemi a čomu veríme. Ak budeme druhým svojim príklad klásť polená pod nohy a dovedieme ich do hriechu, Boh sa postaví na ich obranu.

Druhý list Timotejovi hovorí:

Vo veľkom dome sú nielen zlaté a strieborné nádoby, ale aj drevené a hlinené; jedny slúžia na vznešený cieľ, druhé na všedný. Ak sa teda niekto očistí od týchto

vecí, bude nádobou na vznešený cieľ, posvätenou, užitočnou Pánovi, pripravenou na každé dobré dielo. Utekaj pred mladíckymi žiadosťami, ponáhľaj sa však za spravodlivosťou, vierou, láskou, pokojom spolu s tými, čo z čistého srdca vzývajú Pána.

(2 Tim 2:20-23, Ekumenický preklad)

Už sme raz v dome. Tak prečo by sme neslúžili a neboli svojmu Pánovi čo najväčším prínosom? Mnoho oblastí v mojom živote si vyžadovalo dlhý proces príprav. Tak napríklad: ubehlo veľa času, kým som mohla začať vyučovať na tému manželstva. V tejto a ďalších oblastiach som nebola dostatočne pripravená; nebola som pripravená slúžiť môjmu Pánovi týmto spôsobom. Bola som rozpracované dielo – a nevhodná na použitie. V živote som dostala jedinú trofej – keď som mala desať rokov. Bola to cena za najväčší skok v mojom prospechu. To bolo všetko. Väčšinou zabúdame, že pokrok v nejakej oblasti je vlastne malé víťazstvo.

Záleží mi, aby ďalšia generácia mladých kresťanov dospela do svätosti rýchlejšie než ja. Znamená to ale, že sa musia vystríhať svojich mladíckych žiadostí. Vystríhať sa znamená, že od nich zutekajú tak rýchlo, ako sa len dá. Zutekajte od žiadostivosti, pýchy, porovnávania sa a súťaženia! Ale iba zutekať nestačí. Musíme utekať k niečomu. Je načase utekať za *adamantovou* spravodlivosťou, vierou, láskou a pokojom. Priala by som si, aby mladí muži a mladé ženy vzývali Boha s čistým srdcom. Priala by som si, aby Pánovo meno bolo pevnou vežou každej generácie – a to meno je sväté.

◆

**ALE IBA
ZUTEKAŤ
NESTAČÍ.
MUSÍME
UTEKAŤ K
NIEČOMU.**

Svätosť znamená, že sa s Bohom stretieme na základe Jeho podmienok, nie našich. Naša spoločnosť si zvykla využívať Božiu milosť ako licenciu na hriech. Židovský zákon obsahoval

aj morálne zásady, aj príklady z praxe. Božia Nová zmluva milosti nemala nikdy v úmysle podkopať morálku. Podľa Novej zmluvy sa smilstvo začína už poryvmi žiadostivosti v srdci; podľa Starej zmluvy nebol hriech hriechom, kým sa neprejavil ako skutok smilstva. Znova sa vrátim k múdrosti z textu N. T. Wrighta a stavu našej spoločnosti:

Naša moderná spoločnosť urobila zo sexuálnej túžby, sklonov a praktík vec slobody, kde platí jediné pravidlo, že ľudia musia mať právo vyjadriť akúkoľvek túžbu alebo nechať sa ovplyvniť akoukoľvek túžbou, ktorá ich práve naplnila. Pavol a všetci židovskí a ranokresťanskí učitelia morálky by brali také tvrdenie rovnako, ako keď niekto povie, že kôň/somár by mal zostať divoký, aby mohol kdekoľvek vbehnúť a skákať na všetky smery, ohrozujúc pri tom jazdca a okoloidúcich; bez osohu z nejakej služby ľuďom. Sexualita je krásny dar múdreho Stvoriteľa, ale rovnako ako všetky Jeho dary, aj tento má svoj význam. Iba vo svete, kde vládne zákon sebaukojenia môže niekto tvrdiť, že na skrotenie a ovládanie tak silného pudu ako je sexuálna túžba netreba tvrdo driet'.⁶

Sebauspokojenie by nikdy nemala byť konečná zastávka pre tých, ktorí nasledujú Krista. Nemôžeme dovoliť, aby nám vládli sexuálne túžby a chútky. Ježiš bol v plnej miere smrteľníkom a bol pokúšaný vo všetkom rovnako ako my. Znamená to, že mal schopnosť prežívať rovnaké túžby, s ktorými zápasíme my. No ostal bez viny. Nech má pokušenie v tvojom živote akúkoľvek podobu, Ježiš ho prekonal, aby si ty nemusel ostávať v područí sily hriechu. Nehovorím, že prekonať pokušenie bude ľahké. Bude to ťažké, ale sloboda za tú cenu stojí.

Byť svätý znamená hovoriť pravdu

Ak vás svet nenávidí, vedzte, že mňa nenávidel skôr ako vás. Keby ste boli zo sveta, svet by miloval, čo je jeho; keďže však nie ste zo sveta, ale ja som si vás vyvolil zo sveta, preto vás svet nenávidí.

(Jn 15:18-19, Ekumenický preklad)

Našou úlohou je stáť uprostred toho chaosu a kričať do sveta pravdu. Budú nás nenávidieť, ak sa odvážime postaviť za hodnoty večného kráľovstva. Byť pred Bohom svätý neznamená, že ľudia budú vždy spokojní s tým, čo povieme. Ježiš opakuje svoje prikázania, aby sme si pamätali:

Spomeňte si na slová, ktoré som vám povedal: ‚Sluha nie je väčší ako jeho pán.‘ Ak mňa prenasledovali, budú prenasledovať aj vás. Ak zachovávali moje slovo, budú zachovávať aj vaše. No to všetko budú konať proti vám pre moje meno, pretože nepoznajú toho, čo ma poslal.

(Jn 15:20-21, Ekumenický preklad)

Sľubuje nám prenasledovanie – nie popularitu. Populárne je súhlasiť s názormi svetskej spoločnosti. Populárne je tvrdiť, že pravda je subjektívna a že Biblia je zastaralá. Populárne je tvrdiť, že Ježiš rozumie tvojej bolesti, ale nie že by ti mal dať silu krívať a že sa máš spoľahnúť na Neho. Nie je populárne tvrdiť, že našou konečnou autoritou je Božie Slovo. Nie je populárne tvrdiť, že Boh sa nemení, aj keď náš postoj k hriechu áno.

Keby som nebol prišiel a nebol im hovoril, nemali by hriech, ale teraz nemajú výhovorku pre svoj hriech.

(Jn 15:22, Ekumenický preklad)

Vinu neodstránime tak, že znormalizujeme a ospravedlníme hriech; musíme ísť až na koreň problému veci a odstrániť zdroj viny a hanby – rozdelené srdce.

Ako Ježišovi učeníci nemáme nikdy schvaľovať odtínanie rúk zlodejom, zabíjať cudzoložníkov či udeliť trest smrti tým, čo spáchajú incest alebo niekoho znásilnia. Naším cieľom nie je sprísniť legislatívne tresty; ale ukázať na Ježiša ako na cestu. V Kristovi nám boli všetky hriechy odpustené a my sme boli zbavení odsúdenia. Ale milovať ľudí neznamená schvaľovať ich priestupky (nenásytnosť, modloslužobníctvo, veštenie a nemorálnosť). Milovať ľudí znamená, že k nim pristupujeme s úctou; rešpektujeme ich hodnotu, ale do života im prinášame svetlo.

Nikto z nás nie je bez hriechu, ale to neznamená, že sa zlo zmení na dobro. Vždy si pripomeňme stretnutie Ježiša so ženou prichytenou pri cudzoložstve, keď sa okolo stojacich ľudí pýtal, či je niekto bez viny:

Odpovedala: „Nikto, Pane!“ Ježiš jej povedal: „Ani ja ťa neodsudzujem. Choď a odteraz už nehreš!“

(Jn 8:11, Ekumenický preklad)

Ježiš jej odpustil („Ani ja ťa neodsudzujem“) a láskyplne dodal („Teraz choď a viac nehreš“). Neschválil jej životný štýl cudzoložnice. Nepovedal jej: „Netráp sa, dievčatko moje. Všetky tvoje budúce hriechy sú ti odpustené.“ (Aj keď naozaj boli odpustené.) Nepovedal: „Chápem, že máš svoje potreby.“ Ale povedal: „Vzdaj sa života v temnote a kráčaj vo svetle.“

Potom k nim Ježiš znova prehovoril: „Ja som svetlo sveta. Kto mňa nasleduje, nebude chodiť v tme, ale bude mať svetlo života.“

(Jn 8:12, Ekumenický preklad)

Namiesto toho, aby sme sa odvrátili od temnoty k svetlu, často nazývame temnotu svetlom. Buďme radšej empatickí voči druhým a dávajme im silu, aby žili v skutočnej slobode. Vyzvime druhých ľudí, aby opustili temnú minulosť a nasledovali Ježiša do svetla. Toto je ale téma na rozhovor medzi štyrmi očami – nie ako odkaz na sociálnych sieťach. A práve preto sa o tom s Tebou bavím teraz a tu.

◆
**NAMIESTO
 TOHO,
 ABY SME SA
 ODVRÁTILI OD
 TEMNOTY K
 SVETLU, ČASTO
 NAZÝVAME
 TEMNOTU
 SVETLOM.**

Nedávajte, čo je sväté, psom a nehádzte svoje perly pred svine, aby ich nepošliapali nohami, neobrátili sa a neroztrhali vás!

(Mt 7:6, Ekumenický preklad)

Nikdy by som nemala zdroje referencií, keby sa zo mňa nestal študent Písma. Božie Slovo bez obrazu milujúceho Otca znie tvrdo. Nechcem ti kázať, ako máš myslieť. Už ti to aj tak hovorí príliš veľa ľudí. Chcem, aby si myslel/a a počul/a sám/a za seba. Preto ťa prosím, aby si aj ty študoval/a tieto verše Písma a aby si sa naliehavo modlil/a Ježišove slová v modlitbe za nás:

Dal som im tvoje slovo a svet ich znenávidel, pretože nie sú zo sveta, ako ani ja nie som zo sveta. Neprosím, aby si ich vzal zo sveta, ale aby si ich ochránil pred zlým. Nie sú zo sveta, ako ani ja nie som zo sveta. Posväť ich v pravde; tvoje slovo je pravda! Ako si ma ty poslal do sveta, tak som ich aj ja poslal do sveta. A posväcujem sa pre nich, aby aj oni boli posvätení v pravde.

(Jn 17:14-19, Ekumenický preklad)

*Drahý nebeský Otče,
posväť ma svojim Slovom, nech sa stanem svätým/svätou
v pravde. Daj mi silu opustiť svet temnoty. Chcem žiť a milovať
svetlo Tvojich krokov predou mnou. Chcem byť svätý/á vo všetkom,
čo robím – aby druhí ľudia videli, že patrím Tebe.*

JA SOM NEOBLOMNÝ

Skalopevný zjav, ohnivá duša, žiadne nebezpečenstvo
ho nevyvedie z miery, žiadna práca neunaví.

Samuel Johnson

CHcela by som ti povedať, ako sa začala moja
cesta k *adamantu* (neoblomnosti, pozn,
prekladu), ale to sa musím vrátiť v čase
o viac ako desať rokov dozadu.

Začalo to nepríjemným telefonátom s editorkou – podnikateľkou na voľnej nohe – ktorú si vydavateľ najal, aby so mnou pracovala na jednej z mojich kníh. S editorkou sme si prešli výmenou názorov na obsah aj štýl novej knihy. Žiaľ, v kapitolách, ktoré prešli jej úpravou, som už nedokázala rozpoznať svoj vlastný rukopis. A keďže som nemala dostatočnú sebadôveru, dovolila som jej, aby ma dotlačila až k múru. Potom som si ale uvedomila, že už nemôžem viac ustupovať a riadiť sa jej inštrukciami ohľadom toho, ako píšem.

Vedela som, že táto kniha nesie v sebe poslanstvo a tiež mandát, ktorý mi Boh zveril. Nakoniec budem ja zodpovedná za to, ako som toto poverenie zvládla a aký je z nej výsledok.

Knihy sú oveľa viac, než len zbierky slov na zviazaných stránkach. Sprostredkujú čitateľovi temperament alebo tón a postoj autora. Verím že to, ako kniha vo výsledku na ľudí pôsobí, je rovnako dôležité ako to, čo čítajú. Ak je správna vec komunikovaná nesprávnym spôsobom, môže čitateľ jej myšlienku úplne minúť.

Táto editorka z nejakého dôvodu zmenila tón knihy na nahnevanej a môj postoj na autoritatívny. To ale nebol postoj, ktorý som chcela zaujať. Pokiaľ ide o väčšinu tém, ja som tiež len ďalšou študentkou Písma, ktorá chce priniesť do komunity čitateľov diskusiu. Radšej hovorím ako sestra, matka, a teraz už aj ako stará mama. Ale najviac dúfam v to, že mi preukážete tu najväčšiu česť a dovoľíte mi prehovoriť k vám ako priateľka.

Moja editorka s týmto prístupom nesúhlasila. Bola to silná a nadaná žena s veľmi jednoznačnými názormi. Opakovane som jej dávala za seba spätnú väzbu, ale nepočúvala ma. Pri jednom telefonáte sa všetka moja snaha naznačovať svoj názor minula. John si vypočul náš rozhovor. Počul, ako som jej jasne vysvetlila svoje stanovisko a prechádzala si jej úpravami slovo po slove, vetu po vete.

Zložila som a ťažko som si povzdychla. Po tejto výmene názorov som bola úplne vyčerpaná. Na knihe som pracovala v jedálni oproti Johnovej pracovni.

„Neprijemný telefonát?“ vyzvedal John.

„Áno,“ pripustila som.

„Vyrieši sa to?“ spýtal sa.

„Neviem,“ odpovedala som pravdivo.

John vedel, že v predchádzajúcich rozhovoroch s ňou som urobila viacero ústupkov.

„No, tentoraz si znela ... ako adamant.“ John mi tým slovom chcel prejaviť dôveru.

Prikývla som.

Zrazu som pocítila, akoby to slovo vo mne niečo zapálilo, niečo spiace hlboko.

Postavila som sa a potvrdila jeho slová: „Ja som *adamant!*“

A potom, aby som sa utvrdila sama v sebe, vošla som do Johnovej pracovne a zopakovala som vetu ešte raz: „Ja som *adamant!*“

John súhlasne prikývol. „Dobre, tak sa daj do práce.“

Vošiel do mňa nový prívál života.

Vrátila som sa k počítaču a začala som prerábať kapitoly, pri ktorých som doteraz toľko ustupovala. Prepracovala som ich odznova a prinavrátila knihe svoj rukopis. Cítila som, ako sa oheň Božej vízie, ktorú s knihou mal, opätovne rozdúchal. Pri jej prepisovaní som mala pocit, akoby mi slová samé strieľali z končekov prstov.

Neskôr v to popoludnie, sa u nás zastavila moja asistentka so zásielkou.

„Dostala si nezvyčajný darček,“ povedala, keď ho položila na stôl. Postavila sa nabok a sledovala moju reakciu počas toho, ako som ho otvárala.

Bola to čierna obdĺžniková krabička v rohoch zdobená zlatými špirálami. Otvorila som veko a uvidela krásnu priehľadnú guľu zdobenú ornamentom. Vnútoraná časť škatule bola obložená

zlatým zamatom a na ňom spočíval kúsok papiera. Opravujem sa, papier je slabé slovo. Bol to hárok pergamentu s trblietavým povrchom. Autor použil typ písma, aký sa zvyčajne používa na svadobných oznámeniach alebo významných certifikátoch. Bol datovaný k dňu 12. december 2005 a v hlavičke listu sa vznášalo slovo *diamant*, a pod ním oslovenie: „Môj Adamant, moja najdrahšia Lisa, môj Adamant.”

Zachvela som sa. Skutočnosť, že som iba pred niekoľkými hodinami nad sebou prehlasovala rovnaké slová, mi neunikla. Ohromená som si sadla a jasne som si uvedomovala, že to, čo držím, nie je iba obyčajný list. Zadržala som dych, vydýchla a čítala ďalej.

BOH NÁS
STVORIL,
ABY SME
SA STALI
ODPOVEĎOU
NA PROBLÉMY
DNEŠNÉHO
SVETA.

V ruke som držala báseň o sile Božej lásky pôsobiacej v mojom živote. Každá veta bola pretkaná slovami „Ja som.“ Na jedinej stránke sa slovo *adamant* objavilo päťkrát. Slová textu boli natoľko dôverné, že vo mne zanechali pocit, akoby sa na mňa pozeral nebeský Otec. Na konci listu nebolo žiadne meno. Otočila som ju. Tiež nič.

„Od koho to je?” spýtala som sa.

„Neviem,” odpovedala moja asistentka. „Prišlo to bežnou poštou bez spiatočnej adresy.“

Dojalo ma, že si niekto dal námahu vypočítať si Boží odkaz a stráviť čas písaním tohto listu. Niekto, kto ani netušil, ako som si neverila a trápila sa pri písaní knihy. Boh mu žehnaj. Dar som prijala ako znamenie a potvrdenie, že mám vytrvať vo svojom rukopise a myšlienke. Prijala som to ako znamenie, že mám písať bez strachu a povedať svojim sestrám tento odkaz: *Boh nás stvoril, aby sme sa stali odpoveďou na problémy dnešného sveta.*

Nikdy som sa nedozvedela, kto mi balíček poslal.

Krabičku a list som si nechala a našla im miesto na vrchu skrinky nad mojím pracovným stolom. Bola to spomienka na zlomový bod. Tie slová mi budú navždy pripomínať okamih, keď som sa rozhodla byť pevná ako skala, neporaziteľná a neoblomne presvedčená o odkaze, ktorý som prijala od Boha a o spôsobe, akým som ho prijala. V budúcnosti zostanem verná svojmu presvedčeniu a nebudem robiť kompromisy.

V priebehu nasledujúceho roka som do krabice odkladala listy. Boli to väčšinou svedectvá mladých dievčat a žien, ktorých sa kniha dotkla. Krabica nebola veľká a rýchlo sa naplnila. Neotvorená zostala ďalších desať rokov a časom na ňu iba sadal prach.

Diamanty

V poslednej dobe som mala pocit, že všade vidím diamanty. Zdalo sa mi, že sú ako tematická niť tiahnúca sa mnohými konferenciami, na ktorých som v priebehu roka vystupovala. Úplne som zabudla, že medzi *adamantmi* a diamantmi existuje súvislosť. Vzhľadom na to, v akom stave sa nachádza naša spoločnosť, som si osvojila názor, že použiť tému diamantov ako ťažiskovú myšlienku mojich konferencií je okázalé a trochu povrchné.

Napriek tomu sa okolnosti vyvinuli tak, že som sa znovu ocitla na ďalšej „diamantovej“ konferencii. Medzi jednotlivými bodmi programu som trávila čas na hotelovej izbe a mierne otrávená som sa v myšlienkach sťažovala na túto tému. V tom som zrazu v duchu počula hlas: „Kedysi si sa radovala, keď som ťa nazval mojím diamantom, mojím *adamantom*.“

Ohromená som si v tom momente spomenula na báseň z minulosti. Posadila som sa a spustila aplikáciu *Bible* na iPade. Začala som hľadať zmienky o diamantoch alebo skalách. Keď som v 1. Petrovi 2 narazila na nasledujúci odkaz, vedela som, že som na ceste za pokladom: „Vitaj pri živej Skale, zdroji všetkého života” (verš 4, verzia *Bible Message*).

SI
ODTLAČENÝ/Á
V JEHO SRDCI

Trvalo mi týždeň, kým som si prešla staroveké texty a našla zmienky o slove adamant. Obzvlášť ma zaujal jeden rukopis, ktorý bol napísaný v 17. storočí. Odvolával sa na 3. kapitolu Ezechiela a hovoril o tom, že Boh stvoril tvár Syna človeka do podoby *adamantu*, presne tak, ako sľúbil Ezechielovi, že stvorí jeho tvár.

Usmiala som sa pri zmienke o našom Kristovi, ako nastavil svoju tvár sťa skala (*adamant*) a zomrel, aby sme my mohli žiť.

Autor ďalej pokračoval v popise *adamantu* mnohými spôsobmi, s ktorými sme sa už na predošlých stranách knihy zoznámili. *Adamant* je najtvrdší kameň: oheň ho nespáli; horúčava neprenikne do jeho jadra, kladivo nenaruší jeho povrch a sila vody mu neublíži. *Adamant* sa nestiahne, nezľakne, ani nezmení svoj odtieň. *Adamant* je trvalý. A s touto myšlienkou uzavrel svoju úvahu: „Dobré svedomie spraví z kresťana adamant; spraví z neho neporaziteľného a pevného človeka.“¹

Skôr než sa naše cesty rozdelia, sa chcem s tebou podeliť o časť básne, čo som vtedy dostala. Nepochybujem totižto o tom, že obsahuje prísluby, ktoré by sa mali šíriť ďalej. Každý riadok je dôvernou a jedinečnou pozvánkou určenou každému jednému z nás:

Môj *adamant*,

pri myšlienke na Teba SOM šťastný.
Dobre poznáš a vždy počuješ Môj hlas.
Raduješ sa z Mojej ohromnosti,
keď Ti hovorím, že si silná.
Je to tak, Môj *adamant*.
Môžem Ti pohojdať srdce?
SOM do Teba veľmi zaľúbený.
Hovorím k Tebe s veľkou láskou.
Tak ako Ja SOM ja, Ty si. SOM z Teba dojatý.
V Mojom srdci si urobila svoj odtlačok.
Pocí Ma svojim krásnym úsmevom a silným srdcom.

Môj *adamant*.

Usmej sa, milovaný/a. Si odtlačený/a v Jeho srdci a hovorí k tebe s láskou. Pocí Ho, statočný/á silným srdcom a dĺžkou dní života tu na zemi. Povedz ostatným o Jeho neotrasiteľnej láske. Pocí si Jeho ochranu, ktorú drží nad tvojim životom s kráľovskou silou Jeho Slova a pomazaním svojho Ducha Svätého.

Chcela by som pokračovať v duchu poézie, tak mi dovoľ parafrázovať a prispôbiť verše Samuela Johnsona, ktoré som citovala na začiatku kapitoly. Drahý/á v Kristovi:

Máš zjav *adamantu*
a ohnivú dušu,
žiadneho nebezpečenstva by si sa nemal/a báť,
pretože útlak druhých Ťa dvíha vyššie.

Naše *adamantové* telo je priehľadné, žiarivé, magnetické, vykreslené svetlom, no zároveň tvrdé ako diamant. Boli sme zahalení do nezničiteľného Kristovho víťazstva. Kristov Duch v nás prebýva a my prebývame v Kristovi, našom *Adamantovi*.

A teraz sa pozrime na „ohnivú dušu“ (z úvodného citátu):

Ale Ján všetkým odpovedal: „Ja vás krstím vodou. Prichádza však mocnejší ako ja. Ja nie som hoden rozviazať mu ani remienok na sandáloch. On vás bude krstiť Duchom Svätým a ohňom.

(Lukáš 3:16, Ekumenický preklad)

Boli sme pokrstení Duchom Svätým a svätým ohňom. Jánov krst bol vonkajšou predzvestou toho, čo v nás Ježiš vykoná. Keď sme sa znovuzrodili, naše mŕtve srdcia ožili ohnivou nádherou Jeho večnej lásky. Náš Boh ničí svätým ohňom plevy tieňa, ktoré by mohli oslabiť silu Jeho lásky k nám a žiariacu skrze nás. Jeho oheň nás obklopuje.

Zachariáš 2:9 (Ekumenický preklad) hovorí: „*A Ja,*“ znie výrok Hospodina, „*budem ohnivou hradbou okolo neho a slávou uprostred neho.*“ Anglický preklad Biblie The Message označuje tento oheň ako Božiu žiarivú prítomnosť vo vnútri človeka. Verím, že tento verš hovorí o Jeruzaleme, ako aj o Sione - cirkvi. Aký je Boh voči Izraelu, taký je aj k nám. Rovnako sme obklopení Božou ohnivou ochrannou prítomnosťou. Dávid hovoril o anjelskom zástupe v Žalme 104:4 takto: „*Poslov robíš víchrami, služobníkov plameňmi ohňa*” (Ekumenický preklad).

V Zachariášovi 13 je oheň nástrojom očisťovania: „*Tú tretinu prevediem cez oheň a pretavím ich, ako sa taví striebro, a vyskúšam ich, ako sa skúša zlato. Budú vzývať moje meno, ja ich vypočujem. Poviem: „To je môj ľud“ a on povie: „Hospodin je môj Boh“* (v. 9, Ekumenický preklad).

Keď sme „v ohni“ a voláme, On nám odpovie. Práve vtedy nás nazýva svojimi a my si uvedomujeme, že Pán je našim osobným Záchrancom.

V Genezis 15:17 sa náš otec vo viere – Abrahám – díval, ako sa dymiaci pec a ohnivá pochodeň pohybujú medzi kusmi jeho zápalnej obety. Náš Boh nás nežiada o rozporcovanú obeť teliat, kôz, baranov a vtákov. Žiada, aby sme odovzdali srdcia ohňu Jeho svätosti.

Druhý list Timotejovi 1:6 (Ekumenický preklad) prirovnáva dar, ktorý nám Boh dal do života, s plameňom, o ktorý je potrebné sa starať. Rozdúchaj ho, priateľ/ka môj/a. Spievaj. Tancuj. Čítaj. Modli sa. Ostaň v spoločensťve. Svedči druhým. Staň sa súčasťou študijnej skupinky. Nájdi si mentora. Odpočívaj, zastav sa a premýšľaj. Ale nikdy neignoruj Boží dar, ktorý si dostal/a do života. Je drahší ako diamant. Staraj sa o neho pozornejšie než o záhradu. Urob si naň čas a nezanedbávaj ho.

Ďalší verš upravenej slohy je: „*Žiadneho nebezpečenstva by si sa nemal/a báť.*” Sme zvonku chránení a zvnútra očistení. Ako nás teda môže niečo vystrašiť? Áno, môže sa stať, že nás niečo zaskočí alebo prekvapí. Ale ak sme si vedomí, že sme chránení, život v strachu je len premrhaný čas. To nie je život.

◆

**NIKDY
NEIGNORUJ
BOŽÍ DAR,
KTORÝ SI
DOSTAL/A
DO ŽIVOTA**

A posledný verš: „*Pretože útlak druhých Ťa dvíha vyššie.*” Pre ilustráciu sa s Tebou podelím o príbeh, ktorý mi povedal jeden môj nový kamarát.

Ak si to náhodou o mne ešte nevedel/a, teraz by si už mal/a: Milujem kávu ... veľmi. Vlastne, vďaka espressu som sa stala *adamantom*. Verím, že jeho tmavý pôvab je hlboko votkaný do vlákien mojich talianskych génov!

Vedel/a si, že Boh môže použiť niečo, čo máte radi, na to, aby vám poslal správu? A ak náhodou nie si fanúšikom čierneho

zlata v žiadnej z jeho dráždivých foriem, verím, že tento príbeh z kaviarne ťa osloví.

Nedávno som bola v centre mesta Amarillo v Texase. Prednášala som na ženskej konferencii a zostala som tam aj na víkendové bohoslužby. Vždy, keď sa ubytujem niekde v hoteli, spýtam sa personálu na najbližšiu kaviareň. Potešila som sa, lebo jedna výnimočne dobrá kaviareň sa nachádzala iba jeden blok od môjho hotela ... bola to ocenená Palace Coffee Company.

V piatok v noci som dorazila na miesto príliš neskoro, aby som ju mohla navštíviť. Ale kvôli všetkým tým chválospevom som si v sobotu ráno nastavila budík o hodinu skôr, než bolo v sobotu potrebné. Akonáhle zazvonil môj iPhone, vykotúľala som sa z postele, umyla si zuby, navliekla na seba už prichystané šaty, nasadila si svoje verné okuliare – pilotky a vybrala sa na to miesto zázrakov.

Ak poviem, že som bola len nadšená, klamala by som. Kaviareň oplývala úžasnou Texaskou hipsterskou atmosférou, ktorú zbožňujem. Jedného syna som porodila práve v tomto veľkom štáte osamelej hviezdy a tiež som sa stala svokrou mojej nevesty, ktorá odtiaľto pochádza. Stačil mi letný pohľad na nápojový lístok a bola som úplne bez seba.

Keď som sa dostala na rad – naklonila som sa ponad pult – možno som aj chytila ruku roztomilej baristke a povedala: „Povedzte mi o všetkých vašich špecialitách.“

„Máme cappuccino s mikropenou.“

„Skvelé.“ Netušila som, čo to je, tak som vyzvedala ďalej. „Čo ešte?“

„Máme moje obľúbené levandulové *latte*,“ ponúkla.

„Dobre,“ prikývnutím som potvrdila jej výber. „Ešte niečo iné?“ spýtala som sa snažiac sa zadržať narastajúce vzrušenie.

„Taktiež máme *latte* s figami a medom.“

„Perfektné!“ odpovedala som a odolala silnej túžbe ju objať. „Chcem všetky tri. Začnime s cappuccinom a potom prejdeme na *latte*. Ale za všetky zaplatím teraz.“ Povedala som jej svoje meno, zaplatila a presunula som sa na koniec pultu.

Na to, čo nasledovalo, som nebola vôbec pripravená. Neviem, či stál v mojom mŕtvom zornom uhle alebo som bola tak omámená nápojovou slasťou, že som si ho vôbec nevšimla. Zrazu som len počula, ako sa ma nejaký mužský hlas opýtal: „Ste odtiaľto?“

Otočila som sa a uvidela bielovlasého, bielobradého, pekného a vcelku vedecky vyzerajúceho pána, čo ma práve oslovil. „Nie som. Len som o kaviarni veľa počula,“ zamrmlala som. Pred tým, než si dám svoju dávku kofeínu, sa snažím vyhnúť akejkolvek konverzácii.

„Ja som sa sem práve prisťahoval,“ ozval sa.

V ruke som už držala svoje mikropenové *cappuccino*, a práve som sa nakláňala po škoricu a hnedý cukor.

„Odkiaľ ste?“ spýtal sa.

„Z Colorada,“ odpovedala som miešajúc svoj nápoj v očakávaní, čo bude nasledovať.

„Čo vás sem priviedlo?“

„Prednášam na ženskej konferencii pre niekoľko tisíc žien.“
No a potom som mu rozpovedala, ako túto udalosť otvorili
aj pre verejnosť.

„Ako to, že o tom vôbec nepíšeme?“

Zmätená jeho zmienkou o písaní som sa spýtala: „Neviem.
Kto ste?“

„Som nový šéfredaktor miestneho časopisu. Nepridáte sa ku
mne? Prosím, posadte sa.“

Nastala chvíľa paniky. Bude so mnou robiť rozhovor
predtým, než sa mi kofeín dostane do krvného obehu? Zhlboka
som sa nadýchla. V jeho očiach som ale videla vlúdnosť,
tak som si sadla. Odchlipla som si a začala paľba jeho otázok.

„Aký je to typ konferencie? Kde sa odohráva?“

Mala som zvláštny dojem, že v mojich slovách niečo hľadal.

Vysvetlila som mu, že téma konferencie sa viaže na jednu
z mojich kníh (*Vzostup Levice*) a že som sem bola pozvaná
cirkvou.

„Čítali ste článok o vykopávkach katakomb?“

Uistila som ho, že nie.

Môj nový kamarát mi vysvetlil, že vykopávky katakomb
v Ríme odhalili fresky ilustrujúce scény z dní prvej cirkvi.
Počúvala som a popíjala. Niektoré fresky vraj jasne zobrazovali
ženy, vrátane Priscily, slúžiacich v cirkvi popri mužoch.²
Prikyvovala som a tešila sa z nových poznatkov, čo som sa
dozvedela. Potom zrazu nastal zvrat. Oprel sa dozadu, zahľadel

sa, ako si užívam latte a ukázal na mňa prstom. „Vy ste jednou z tých žien,“ vyhlásil.

Jeho slová ma udreli priamo do ospalej hrude a dozneli až k jadru mojej bytosti. Zrazu som sa úplne prebudila. Nie som si istá, či si bol vedomý, aký účinok na mňa mali jeho slová. Skôr než som si vôbec uvedomila, čo robím, sme si vymieňali na seba kontakt a on mi poslal spomínaný článok.

Ospravedlnil sa mi: „Dnes večer nemôžem prísť, ale pošlem za Vami reportéra, aby o konferencii napísal. Ja prídem ráno.“

Vzala som si svoje ďalšie *latte* a posadila sa späť. Počúvala som, ako mi hovoril o sebe a niečo málo o svojej rodine. Urobila som to isté. Onedlho nastal čas vrátiť sa do hotela a pripraviť sa na konferenciu. Cestou späť som premýšľala, *čo sa to práve stalo?*

Neskôr som si uvedomila, že to, čo mi povedal, nebolo určené len pre mňa. Boh chce, aby som jeho slová odovzdala generácií žien pochovaných v bludisku podzemných katakomb života.

Priateľka moja, chcem ti povedať, že Boh práve odstraňuje z tvojho života kamene, ktoré bránia úplnému vzkrieseniu. Odstraňuje trosky a sutiny. Pýtaš sa, čo sa stalo s rozbitými kúskami? Ostali premrhané alebo stratené? Hore hlavu, dráha, pozri sa – tie použil na vytvorenie mozaiky tvojho života. Bola si tak zaneprázdnená pohľadom dolu na ten neporiadok, že si si nevšimla vejúcu zástavu nad tvojím životom. „Ty si jednou z tých žien!“

◆
BOH V TOMTO
OBDOBÍ
ODSTRAŇUJE
Z TVOJHO
ŽIVOTA
KAMENE,
KTORÉ BRÁNIA
ÚPLNÉMU
VZKRIESENIU

„Ku komu ma chcete prirovnať, aby som mu bol podobný?“ hovorí Svätý.

Pozdvihnite oči a pozrite, kto to stvoril! Ten, čo vyvádza nebeské zástupy v plnom počte, všetkých volá po mene; pre jeho veľkú silu a nesmiernu moc nebude chýbať ani jeden.

(Iz 40:25–26, Ekumenický preklad)

Nič nie je stratené, nič premrhané, ani jeden kúsok nechýba. Iba jedna stránka príbehu je pochovaná pod vrstvami prachu, špiny a rozbitého kameňa.

Keď som si čítala článok, videla som obraz ženy odetej v róbe s rukami otvorenými na znak požehnania a privítania.

Zabudni na chvíľu na svojich „hrobárov“. Na chvíľu nemysli na tých ľudí, čo sa ťa snažili pod kopou špiny, sutín a trosiek pochovať zaživa. Odvráť od nich zrak a spýtaj sa: „O čo sa nepriateľ snaží? Čo chce udržať v mojom živote pochované?“

To semienko môže mať podobu nádeje, sna, modlitby, príslubu, ba dokonca slz. Môže sa nachádzať mimo tvojho zorného uhla, ale ani na sekundu si nemysli, že je mimo Božieho zorného uhla!

Všetko, čo sejeme, neožije, kým to najprv neodumrie. (1 Kor 15:36). Útrapy slúžia ako naša príprava.

V mnohých ohľadoch bol príbeh Božích dcér pochovaný rovnako, ako bol príbeh Kristovej krásnej nevesty zakalený. Ale pamätaj, milovaná, že všetko, čo bolo skryté, bude jedného dňa odhalené. Podobne ako vykopávky z katakomb sa aj príbeh nevesty znovu vynára na svetlo.

My sme tie ženy.

My sme jeho nevesta.

Jeho diamanty.

Jeho neoceniteľný poklad.

On je náš *Adamant*, naša Kotva, naša Pravda.

On je Skala, čo nás sprevádza na každej púšti.

Pozdvihni svoj život a ucti si Kameň, z ktorého si bol/a vytesaný/á. Kochaj sa v pevnom, neporaziteľnom, neoblomnom, *adamantovom* uhoľnom Kameni, ktorý nás túži ohromiť svojou milujúcou vernosťou. Ostaň Mu verný/a v tomto svete názorov, pretože ty si už bol/a vyhradený/á pre večné kráľovstvo.

PRÍLOHA 1

DODATOČNÉ PÍSMO PASÁŽE PRE KAPITOLU 6

Neurobíš si modlu, ani nijakú podobu toho, čo je hore na nebi, dolu na zemi alebo vo vode pod zemou! Nebudeš sa im klaňať, ani ich uctievať! Lebo ja, Pán, tvoj Boh, som žiarlivý Boh, ktorý tresce neprávosti otcov na deťoch do tretieho a štvrtého pokolenia u tých, čo ma nenávidia, milosrdenstvo však preukazuje až do tisícého pokolenia tým, čo ma milujú a zachovávajú moje príkazy.

(Exodus 20:4-6)

Ak zavrhnete moje ustanovenia a moje právne predpisy vám budú odporné, takže nebudete plniť všetky moje príkazy a narušíte moju zmluvu, naložím s vami podobne. Uvediem na vás náhlu hrôzu, suchoty a horúčku, čo vyháša zrak a stravuje život; nadarmo budete siať svoje semeno, pojedia ho vaši nepriatelia. Obrátim svoju tvár proti vám, takže vás porazia vaši nepriatelia a panovať budú nad vami tí, čo vás nenávidia; budete utekať, aj keď vás nikto nebude prenasledovať.

(Leviticus 26:15-17)

Tu mu vyšiel oproti videc Jéhú, syn Chanániho, a povedal kráľovi Jíšáfátovi: Musel si pomáhať bezbožníkovi? Miluješ tých, čo nenávidia Hospodina? Preto zostúpi na teba hnev od Hospodina. No našlo sa i niečo dobrého pri tebe, lebo si vyničil z krajiny ašéry a rozhodol si sa v srdci hľadať Boha.

(2. Kronická 19:2-3)

Lebo Ty nie si Bohom, ktorý záľubu má v bezbožnosti; u Teba nemá miesta nešľachetník. Chvastaví nesmú sa Ti postaviť pred oči; Ty nenávidíš všetkých, ktorí pášu neprávosť. Zahubíš luhárov; vrah a klamár oškliví sa Hospodinovi. Ale ja z Tvojej veľkej milosti smiem vstúpiť do Tvojho domu, pred Tvojím svätým chrámom klaňať sa budem v bázni pred Tebou.

(Žalm 5:5-8)

Veľká je jeho sláva pre Tvoju pomoc, dôstojnosť a velebu si vložil na neho. Lebo si ho urobil požehnaním naveky, radosťou ho oblažuješ vo svojej prítomnosti. Lebo kráľ dúfa v Hospodina a neskláti sa z priazne Najvyššieho. Tvoja ruka nájde všetkých Tvojich nepriateľov, Tvoja pravica nájde Tvojich neprajníkov.

(Žalm 21:6-9)

Milovníci Hospodina, nenávidte zlé; On chráni duše svojich zbožných a vytrhuje ich z ruky bezbožníkov. Zažiarí svetlo spravodlivému a radosť tým, čo sú úprimného srdca. Spravodliví, radujte sa v Hospodinovi, vzdajte vďaka Jeho svätému menu!

Žalm 97:10-12)

Od každej zlej cesty zdržiavam si nohy, aby som Tvoje slovo dodržal. Od Tvojich súdov som sa neuchýlil, lebo Ty si ma vyučil. Aké sladké sú Tvoje reči mojim ňasnám a nad med mojim ústam! Z rozkazov Tvojich zmúdrievam; preto nenávidím každý lživý chodník.

(Žalm 119:101-104)

Milujem preto Tvoje príkazy nad zlato i nad rýdze zlato. Preto všetky Tvoje príkazy mám za úplne správne; každý lživý chodník nenávidím.

(Žalm 119:127-128)

Ja sa radujem Tvojej reči ako ten, ktorý hojnú korisť nachádza. Nenávidím lož, protiví sa mi; Tvoj zákon milujem.

(Žalm 119:162-163)

Tí, čo sa podlo priečia Tebe a márne sa dvíhajú proti Tebe. Či nemám, Hospodine, nenávidieť tých, čo Teba nenávidia? A či si nemám oškliviť tých, ktorí povstávajú proti Tebe? Naskrz ich nenávidím, stali sa mi nepriateľmi.

(Žalm 139:20-22)

Spravodlivosť chráni toho, kto chodí bezúhonne, ale bezbožnosť privádza hriešnika k pádu.

(Príslovia 13:6)

Kto nie je so mnou, je proti mne, a kto nezhrmažďuje so mnou, rozptyľuje.

(Matúš 12:30)

Ale vám, ktorí počúvate, hovorím: Milujte svojich nepriateľov, čiňte dobre tým, čo vás nenávidia.

(Lukáš 6:27)

Raz išli s Ním veľké zástupy; On sa obrátil a povedal im: Kto prichádza ku mne a nemá v nenávisti otca i matku i ženu i deti i bratov i sestry, áno, i vlastnú dušu, nemôže mi byť učeníkom.

(Lukáš 14:25-26)

A tak nikto z vás nemôže mi byť učeníkom, ak sa nezriekne všetkého, čo má.

(Lukáš 14:33)

Počuli to všetko aj farizeji, ktorí milovali peniaze, a posmievali sa Mu. A povedal im: Vy sa robíte spravodlivými pred ľuďmi, ale Boh pozná vaše srdcia, lebo čo je vysoké ľuďom, je ohavnosť pred Bohom. Zákon a proroci sú až po Jána; odvtedy zvestuje sa kráľovstvo Božie, a každý sa tlačí do neho. Ale ľahšie sa pomínie nebo a zem, ako vypadne čo len jedna čiaročka zo zákona.

(Lukáš 16:14-17)

Povedal im teda Ježiš: Môj čas ešte neprišiel, ale váš čas je vždy tu. Vás nemôže svet nenávidieť, ale mňa nenávidí, pretože svedčím o ňom, že jeho skutky sú zlé.

(Ján 6: 6-7)

PRÍLOHA 2

VYUČOVANIA Z PRÍSLOVÍ A KAZATEĽA

Nechaj sa vyučovať a nebuď blázon

Kto má múdre srdce, prijme prikázania,
ale kto má bláznivé pery, padne.

(Príslovie 10:8)

Slová môžu život občerstviť a obnoviť alebo skrývajú to, čo ho berie

Ústa spravodlivého sú prameňom života,
ale ústa bezbožných ukrývajú násilie.

(Príslovie 10:11)

Otváraj svoje ústa za nemého,
za právo všetkých slabých.

(Príslovie 31:8)

Otváraj svoje ústa, súď spravodlivo a zastávaj sa práva
bedára i chudobného!

(Príslovie 31:9)

S múdrosťou otvára svoje ústa,
na jazyku má láskavé naučenie.

(Príslovie 31:26)

Nenávisť rozdúchava oheň, ale láska ho hasí

Nenávisť vyvoláva rozbroje, ale láska prikryva všetky priestupky.

(Príslovia 10:12)

Posmešníci poburujú mesto, ale múdri utišujú hnev.

(Príslovia 29:8)

Pokolenie, ktoré má zuby ako meče a chrup ako nože, aby vyžralo bedárov zo zeme a chudobných spomedzi ľudí.

(Príslovia 30:14)

Ústa blázna ho dostanú do problému

Na perách rozumného nachádza sa múdrosť, palica však patrí na chrbát nerozumného.

(Príslovia 10:13)

Múdri skrývajú poznanie, ale ústa blázna sú mu blízkou skazou.

(Príslovie 10:14)

Lživé pery zastierajú nenávisť; kto šíri klebety, je blázon.

(Príslovia 10:18)

Slová z úst múdreho mu získavajú priazeň, ale pery blázna pohltia jeho samého.

(Kazateľ 10:12)

Počiatok slov jeho úst je bláznovstvo, koniec jeho reči je zlé šialenstvo.

(Kazateľ 10:13)

Blázon má mnoho rečí, hoci nevie, čo bude.
A kto mu povie, čo bude po ňom?

(Kazateľ 10:14)

Nedovoľ, aby sa to k tebe priblížilo

Blázon prejaví svoju mrzutosť ihneď,
ale opatrný človek skrýva svoju hanbu.

(Príslovia 12:16)

Kto vyslovuje pravdu, hlása spravodlivosť,
falošný svedok však vyslovuje klam.

(Príslovia 12:17)

Kto nerozvážne hovorí, akoby bodal mečom,
ale jazyk múdrych lieči.

(Príslovia 12:18)

Pravda vždy prežije klamstvo

Kto nerozvážne hovorí, akoby bodal mečom,
ale jazyk múdrych lieči.

(Príslovia 12:18)

Pery múdrych obstoja naveky,
ale falošný jazyk len na chvíľu.

(Príslovia 12:19)

Kto nerozvážne hovorí, akoby bodal mečom,
ale jazyk múdrych lieči.

(Príslovia 13:17)

Neskúsený verí každému slovíčku, ale opatrný dáva pozor na svoj krok.

Múdry sa obáva a stráni zlého, ale blázon zúri a cíti sa bezpečný. Prchký sa dopúšťa bláznovstva, avšak zákerný upadne do nenávisti.

(Príslovia 14:15-17)

Vľúdna odpoveď odvracia prchkosť, ale urážlivé slovo vzbudzuje hnev.

(Príslovia 15:1)

Jazyk múdrych dáva dobré poznanie, ale ústa bláznov chrlia bláznovstvo.

(Príslovia 15:2)

Ušľachtilý jazyk je stromom života, avšak jeho prevrátenosť je duchovná skaza.

(Príslovia 15:4)

Blázнови nesvedčí ušľachtilá reč, ešte menej lživé reči šľachetnému.

(Príslovia 17:7)

Kto odpúšťa priestupok, hľadá lásku, kto však opakuje vec, rozíde sa s priateľom.

(Príslovia 17:9)

Aj blázna pokladajú za múdreho, za rozumného, keď stisne pery.

(Príslovia 17:28)

Blázon nemá záľubu v rozumnosti, ale len v prejavaní svojho zmýšľania.

(Príslovia 18:2)

Sťa vody hlboké sú slová z úst muža,
zurčiaci potok, žriedlo múdrosti.

(Príslovia 18:4)

Pery blázna vyvolávajú škriepky a jeho ústa volajú po
bitke.

(Príslovia 18:6)

Ústa sú bláznovi na skazu a pery sú osídлом
pre jeho život.

(Príslovia 18:7)

Slová ohovárača sú ako lahôdky,
zostupujú až do útrov tela.

(Príslovia 18:8)

Ak niekto odpovie skôr, ako vypočul,
poslúži mu to na bláznovstvo a hanbu.

(Príslovia 18:13)

Je ctou pre človeka držať sa ďaleko od sporu,
a blázon je každý, kto vybuchne v hneve.

(Príslovia 20:3)

Kto chodí ako ohovárač, odhaľuje tajnosti;
preto nemaj dočinenia s klebetníkom.

(Príslovia 20:19)

Kto zlorečí svojmu otcovi alebo matke,
toho svieca zhasne, keď nastane tma.

(Príslovia 20:20)

Nehovor: Odplatím za zlé! Dúfaj v Hospodina,
On ti pomôže.

(Príslovia 20:22)

Kto si chráni ústa a jazyk, zachráni si život pred súženiami.

(Príslovia 21:23)

Zažeň posmešníka a odíde zvada, ustúpi svár i potupovanie.

(Príslovia 22:10)

Nehovor: Ako mne spravil on, tak ja spravím jemu; odplatím každému podľa toho, čo vykonal.

(Príslovia 24:29)

Poznaj svoje publikum

Nehovor nič pred ušami blázna, lebo opovrhne tvojimi rozumnými slovami.

(Príslovia 23:9)

Blázni nie sú hodní tvojho času a pozornosti

Neodpovedaj bláznovi podľa jeho bláznovstva,
aby si mu aj ty nebol podobný!
Odpovedz bláznovi podľa jeho bláznovstva,
aby sa nezdal múdry sebe samému.

(Príslovia 26:4-5)

Ak sa múdry súdi s bláznom, či zúri, či sa smeje, pokoja niet.

(Príslovia 29:9)

Ak tá situácia nezahrňuje, nepleť sa. Kto sa mieša do sporu, ktorý sa ho netýka, je ako ten, kto chytá túlavého psa za uši.

(Príslovia 26:17)

Klebety ťa spália a spôsobia ti žalúdočnú nevoľnosť
Kde niet dreva, hasne oheň, kde niet ohovárania,
tíchne svár.

Čím je uhlie pahrebe a drevo ohňu, tým je škriepny
človek pri rozdúchavaní sváru.

Slová ohovárača sú ako pochúťka, zostupujú
až do útrov tela.

Zaliečavé pery so zlým srdcom sú ako glazúra
na hlinenej nádobe.

(Príslovia 26:20-23)

Falošný jazyk nenávidí tých, ktorých zničil, a lichotivé
ústa pripravujú pád.

(Príslovia 26:28)

Nevychvaľuj sa

Nech ťa chváli iný, nie tvoje ústa, cudzí človek,
nie tvoje pery!

(Príslovia 27:2)

Ako taviaca nádoba na striebro a pec na zlato,
tak človeka preveria ústa, čo ho chvália.

(Príslovia 27:21)

Hlupák všetok svoj hnev vyleje, ale múdry ho nakoniec
v sebe utíši.

(Príslovia 29:11)

Ak si hlúpy a vytáhuješ sa alebo ak strojíš zlo,
daj si ruku na ústa!

(Príslovia 30:32)

POZNÁMKY

Kapitola 1 Neoblomný

1. N. T. Wright, *Matthew for Everyone*, Part 2: Chapters 16–28 (London: Society for Promoting Christian Knowledge, 2004), 80.
2. Anthony C. Thiselton, *The First Epistle to the Corinthians: A Commentary on the Greek Text*, *New International Greek Testament Commentary* (Grand Rapids: Eerdmans, 2000).
3. Matthew G. Easton, *Easton's Bible Dictionary*, 1893.
4. John Muir, *My First Summer in the Sierra* (New York: Houghton Mifflin, 1911), 20.

Kapitola 2 Neoblomne intímny

1. Babylonský Talmud, Chagiga 15.1: A *Duch Boží se vznášel (merachefet)*: z hebrejského kořene “*rachaf*“ (v ženské podobě) nad tváří vod - jako holubice, která se vznáší nad *svými mláďaty* bez toho, aby se jich dotkla.
2. C. S. Lewis, *Prince Caspian* (New York: Harper Collins 1951), 233.

Kapitola 4 Neoblomný v lásce

1. 2.Korintským, *The Passion Translation* (Racine, WI: BroadStreet Publishing, 2017).
2. Skladba/název písně: Reckless Love. Zkomponoval Cory Asbury, Caleb Culver a Ran Jackson © 2017 Bethel Music Publishing (ASCAP) / Watershed

Vydavatelská skupina (ASCAP) (adm. Watershed Music Group) / Richmond Park Publishing (BMI).
Všechna práva vyhrazena. Použito se souhlasem.

Kapitola 5 Neoblomný, ktorého milujeme

1. C. S. Lewis, *Mere Christianity* (New York: Harper Collins, 1952), 132.

Kapitola 6 Neoblomný v nenávisti

1. Lewis, *Mere Christianity*, 112
2. Gene Veith, “Sex as Sacrament, Abortion as Religious Ritual“, *Cranach: The Blog of Veith*, 24. června 2016, <http://www.patheos.com/blogs/geneveith/2016/06/sex-as-sacrament-abortion-as-religious-ritual/>.
3. Charles H. Spurgeon, *The Complete Works of C. H. Spurgeon, Vol. 44: Sermons 2459–2602*, (Delmarva Publications, 2013).
4. “Study Finds That 1 Out of 3 Women Watch Porn at Least Once a Week,“ *New York Times*, 22. října 2015.
5. Alexis Kleinman, “Porn Sites Get More Visitors Each Month Than Netflix, Amazon, and Twitter Combined“, *Huffington Post*, 3. května 2013 http://www.huffingtonpost.com/2013/05/03/internet-porno-stats_n_3187682.html.
6. “How Many People Are Watching Porn Right Now? (Hint: It’s A Lot.)“ *Bojujte proti nové droze*, 11. září 2017, <http://fightthenewdrug.org/by-the-numbers-see-how-many-people-are-watching-porn-today/>.
7. Charles H. Spurgeon, *The Complete Works of C. H. Spurgeon, Vol. 60: Sermons 3387–3349* (Delmarva Publications, 2013).
8. <https://www.leadershipresources.org/blog/the-best-charles-spurgeon-quotes/>.
9. “Charles H. Spurgeon on Discernment“ *Apologetics 315*, www.apologetics315.com, 3. února 2013.

Kapitola 8 Neoblomný v slove

1. Shaena Montanari, "Plastic Garbage Patch Bigger than Mexico Found in Pacific, " *National Geographic*, 25. července 2017, <http://news.nationalgeographic.com/2017/07/ocean-plastic-patch-south-pacific-sp/>.
2. Leonardo da Vinci, *Notebooks* (Oxford:Oxford University Press, 1952), 23.

Kapitola 9 Neoblomná premena

1. Preston Sprinkle, *People to Be Loved* (Grand Rapids:Zondervan, 2015), 88.
2. C. S. Lewis, *Surprised by Joy: The Shape of My Early Life* (Orlando:Harcourt Brace & Company, 1955), 221.
3. Tom Carter, kompilátor. *Spurgeon at His Best: Over 2200 Striking Quotations from the World's Most Exhaustive and Widely Read Sermon Series* (Grand Rapids:Baker Books, 1988), 160.

Kapitola 10 Neoblomný vo svätosti

1. Sinclair Ferguson, *A Heart for God* (Carlisle, PA:Banner of Truth, 1987), 82.
2. N. T. Wright, *Paul for Everyone: Galatians and Thessalonians* (London:Society for Promoting Christian Knowledge, 2004), 117-18.
3. Carter, kompilátor. *Spurgeon at His Best*, 100.
4. Kevin M. Watson, "Forgiveness and (Not Or) Holiness, " Vital Piety (blog), 26. srpna 2013, <https://vitalacom/2013/08/26/forgivenessand-not-or-holiness/>.
5. N.T.Wright, *Paul for Everyone: The Prison Letters: Ephesians, Philippians, Colossians, and Philemon* (London:Society for Promoting Christian Knowledge, 2004), 53,118-19.

6. Wright, *Paul for Everyone: Galatians and Thessalonians*, 118–19

Kapitola 11 Ja som neoblomný

1. Charles H. Spurgeon, *Treasury of David Vol. 3* (New York: Funk & Wagnalls, 1886), 278.
2. Ellie Zolfagharifardová, “*Vatican Unveils Frescoes Hinting That Women Held Power in the Early Church*,” *Daily Mail*, 20. listopadu 2013.

Lisa Bevere strávila takmer tri desaťročia posilňovaním žien každého veku, aby našli svoju identitu a zmysel. Je jednou z najpredávanejších New York Times autorkou a medzinárodne známou rečníčkou. Jej predchádzajúce knihy, ktoré zahrňujú *Bojuj ako dievča*, *Levica povstáva*, *Dievčatá s mečmi* a *Bez rivala*, sú v rukách miliónov ľudí po celom svete. Lisa a jej manžel John sú zakladatelia Messenger International, organizácie, ktorá sa venuje rozvíjaniu nekompromisných nasledovateľov Krista, ktorí menia svoj svet.

Messenger International
existuje, aby pomohlo
jednotlivcom, rodinám, cirkvám
a národom si uvedomiť a zažiť
transformujúcu moc Božieho
Slova.

Toto uvedomenie si vyústi
do posilnených životov,
premenených komunit a
dynamickej odpovedi na
nespravodlivosť, ktorá zasahuje
a ničí náš svet.

Cloud Library je online platforma,
ktorá umožňuje pastorm a
vedúcim po celom svete
prístup k voľným digitálnym
materiálom v ich vlastnom jazyku.

Chod' na CloudLibrary.org
pre viac materiálov, bezplatne
stiahnuteľných
Od Johna a Lisy Bevere vo viac
ako 90 jazykoch!

**Eknihy, video a audio
vyučovania, audio knihy,
Bible...**

CHCEŠ VIAC? NASKENUJ TU:

**CLOUD
LIBRARY**

DIEVČATÁ S MEČMI

Ako niesť svoj kríž ako hrdinka

Ak tu bol niekedy ten čas, aby boli ženy vyzbrojené, tak je to teraz. Na celom svete sú ženy terčom predsudkov, sexuálnych obchodov, zneužitia a dokonca aj rodovej genocíde. Lisa Bevere píše, že tieto ataky hovoria viac o tom, kým ženy môžu v budúcnosti byť než o tom, kým boli v minulosti. V knihe *Dievčatá s mečmi*, vysvetľuje, ako sa nepriateľ snaží ženy odzbrojiť na každej úrovni. Je čas, aby sa ženy stali hrdinkami, ktoré stvoril Boh, aby takými bolo a a by stáli – odvážne, bystré, odpúšťajúce a múdre.

**Dodatočné vyučovacie materiály sú dostupné
v mnohých jazykoch na:**

CloudLibrary.org **CLOUD
LIBRARY**

BEZKONKURENČNÁ

Objav svoju identitu v dobe, v ktorej vládne zmätok a boj o uznanie

To, že vnímame druhých ako konkurenčných rivalov a vyčerpávame sa bojom o prestíž, má dôvod. Naša myseľ, vôľa a emócie sú pod neustálymi útokmi nepriateľa, ktorý dúfa, že sa mu podarí obrátiť nás samých proti sebe a jedného proti druhému. Táto vojna ničí vzťahovú intimitu, zahmlieva ľudskú identitu a obmedzuje životné možnosti.

V knihe Bezkonkurenčná, nám obľúbená spisovateľka Lisa Bevere ukazuje silu Božej lásky, ktorá dokáže zneškodniť zbrane nepriateľa. Naučí nás, ako skoncovať s rivalitou a vybudovať si vytúžený hlboký vzťah s Otcom – vzťah stratenej blízkosti so Stvoriteľom a obnovenej identity. Lisa nás s humorom a vášňou vyučuje o biblických pravdách a vyzýva k osobnostnej premene. Čitateľom ponúka prorocké rady do bežného života. Nastal čas vykročiť a žiť bezkonkurenčný život.

Toto a ďalšie vyučovanie v slovenčine od Johna a Lisy Bevere sú dostupné na sťahnutie na:

www.CloudLibrary.org

Ďalšie materiály v mnohých jazykoch sú dostupné na prezeranie a sťahnutie na Youtube.com & Yuku.com a iných stránkach s voľne šíriteľnými médiami.

„Dôležité. Mocné. Presvedčivé. Lisa Bevere je neúnavná vo svojom presvedčení, aby sme stáli na Pravde a za Pravdu.“

- Louie a Shelley Giglio, zakladatelia Passion Confereccs

ČO JE PRAVDA?

Toto sa stalo definujúcou otázkou nášho veku. Ale zatiaľ čo má každý názor, pravdu, zdá sa, že je to ťažšie a ťažšie ju nájsť. Možno to je preto, že hľadáme *niečo*, keď by sme mali hľadať *niekoho*.

PRAVDA MÁ MENO.

Skôr, ako bol čas a viac prítomný ako tento moment, pravda nie je rieka, ktorá sa mení s kultúrnymi trendami, ale je to skala – nehnuteľná, neporaziteľná, neotrasiteľná – a základný kameň všetkého, čím sme a o čom snívame, že sa staneme.

Hlboko teologicky, no aj tak intímne dostupná, kniha *Neoblomný* bude kotvou pre tvoju dušu v rozbúrenom mori názorov, ktorá ti dá jasný zmysel pre smer vo zmätenom svete.

LISA BEVERE strávila takmer tri desaťročia posilňovaním žien každého veku, aby našli svoju identitu a zmysel. Je jednou z najpredávanejších *New York Times* autorkou a medzinárodne známou rečníčkou. Jej predchádzajúce knihy, ktoré zahrňujú *Fight like a Girl* (Bojuj ako dievča), *Lioness Arising* (Levica povstáva), *Dievčatá s mečmi* a *Bez rivala*, sú v rukách miliónov ľudí po celom svete. Lisa a jej manžel John sú zakladateľmi Messenger International, organizácie, ktorá sa venuje rozvíjaniu nekompromisných nasledovateľov Krista, ktorí menia svoj svet.

TÁTO KNIHA JE DAR OD AUTORKY
A NIE JE NA PREDAJ

SYLOM
WWW.SYLOAM.EU

M **MESSENGER**
INTERNATIONAL
MessengerInternational.org

CHCETE VIAC?
NASKENUJTE TOTO: